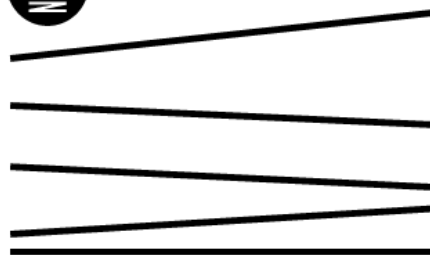

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) Author(s):	Shakespeare, William.
Titel Title:	<u>William Shakspeare's dramatiske Værker.</u>
Bindbetegnelse Volume Statement:	Vol. 2
Udgivet år og sted Publication time and place:	Kjøbenhavn : J. H. Schubothe, 1845-1850
Fysiske størrelse Physical extent:	11 Bd.

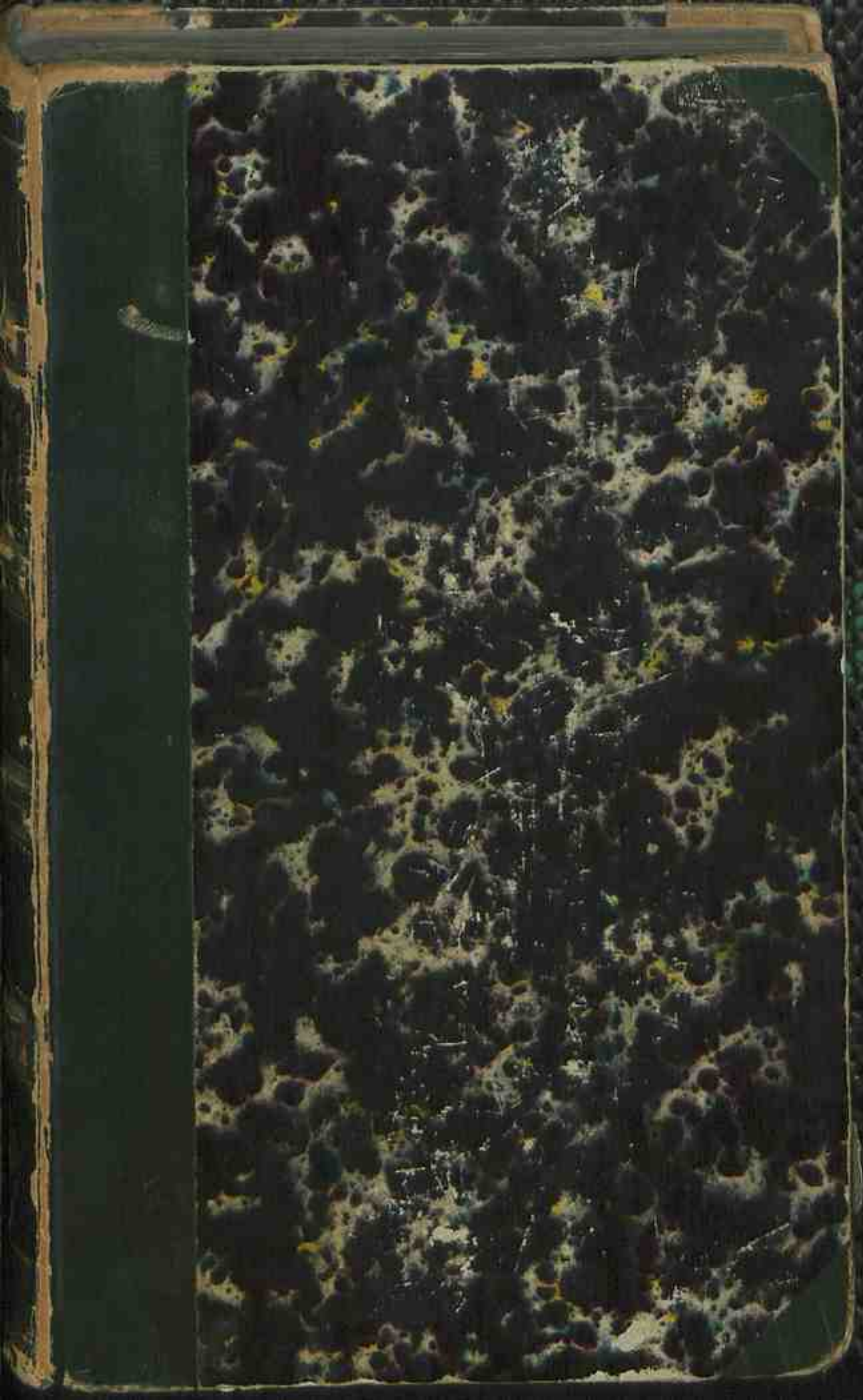
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

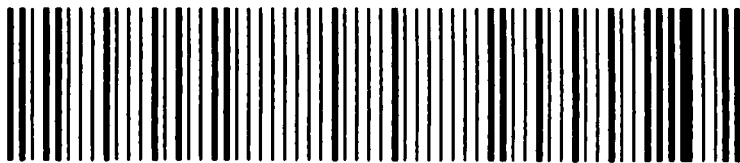
The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

56. - 150 - 8°

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 56 8°

1 1 56 0 8 01039 8

REX/s

William Shakspeare's

Dramatiske Bærker,

oversatte

af

Peter Boersom,
Skuespiller.

Anden Deel.

Das Reich der Nichtigkeiten wird vergehen! —
Giesebrecht.

Kjøbenhavn.

Forlagt af J. S. Schubothes Boghandling.

Trykt hos J. E. F. Græbe.

1845.

Til Læseren.

Krigen, som 1807 afbrød Videnskabsmandens fredelige Syssler; den derpaa følgende Papirmangel; den Nødvendighed for min Forlægger, af sit store brændte Bogforraad først og fremmest at gjenoplægge de uundværligste Artikler, såsom Skolebøger o. s. v., og endelig i den senere Tid Trang paa Arbejdere i Officerne, har indtil nu forsinket denne Deel af min Oversættelse af Shakspeare. Det er i al Fald min Trost: sat cito, si sat bene, og det er mit sikre Haab, at kunne indhente noget af det Forsømte. Saaledes skal i det mindste tredje Deel, indeholdende Sørgepillene Richard den Anden, og Macbeth, ganske bestemt, i det seneste, udkomme i Sommer.

Jeg kan og bør ei undlade, med erkjendtlig Stolthed, her at sige, hvor megen Opmuntring dette

IV

mit ringe Arbeid nød i Fædrelandet, en Opmuntring, som overgik min dristigste Forventning. Det fandt et ikke lidet Antal Læsere; det fandt en prøvende Dommer i den ærværdige Olding Abrahamson, han hvis Billed, naar han længst er hjemvandret til det Bedre, og en yngre Slægt forbunden, vil endnu vise sig paa vor Litteraturhimmel stor og herlig som Fingal-Landen paa Ossians Nathimmel for the sons of the feeble and the race of little men! — Det mødte sand kunstfærlig Beskyttelse af mange udmærkede Mænd, hos hvem Rang og Rigdom er det mindst Udmærkende, og det hædredes med Alt dette, forenet med rig Understøttelse fra Dens Haand, hvis Navn jeg her ei nævner, fordi jeg troer, man ei ofte skal udtale det, man føler dyb Ureskyldighed for, og fordi enhver Videnskabsdyrker i Danmark desuden upaatvivleligen gjætter det! — Og endelig har det ei været ringe Opmuntring for mig, at ikke Taa, som, uden at kunne læse Shakspeare i Grundsproget, og uden at kjende H. W. Schlegels Oversættelse, forhen enten slog Brag paa hans Muse,

V

eller misgjendte den, efter at have læst det lidet jeg af ham havde fordansket, lode ham vederfares Ret, og lode Beundring træde i Stedet for vrangvillig Fordom og blind Forfølgelse.

„Men“ — saaledes tale Digterens gamle Venner og Medskuespillere John Heminge og Henrie Condell i Fortalen til den første Udgave af hans Bærfer, den de besørgede: „it is not our province, who only gather his workes, and give them you, to praise him. It is yours that reade him. And there we hope to your divers capacities, you will finde enough both to draw and hold you, for his wit can no more lie hid, then it could be lost. Reade him therefore; and againe and againe; and if then you doe not like him, surely you are in some manifest danger not to understand him. And so we leave you to other of his friends, who if you need, can be your guides, if you need them not, you can leade yourselves and others. And such readers we wish him.“ —

Personerne:

Lear, Konge i Bretland.

Kongen af Frankrig.

Hertugen af Burgundien.

Hertugen af Cornwall.

Hertugen af Albanien.

Jarlen af Kent.

Jarlen af Gloster.

Edgar, Glosters Søn.

Edmund, Glosters uægte Søn.

Curan, Riddersmand.

En Olding af Glosters Fæstebønder.

En Læge.

En Hofnar.

Dswald, Gonerils Huushovmester.

En Høvding, under Edmunds Befaling.

En Riddersmand i Cordelias Følge.

En Herold.

Cornwalls Tjenere.

Goneril	}	Lears Døttre.
• Regan		
Cordelia		

Riddere, Kongens Følge, Høvdinge, Sendebud, Krigsmænd og Følge.

Scenen Bretland.

Kong Lear.

Første Akt.

Første Scene.

Riddersal i Lears Kongeborg.

Kent, Gloster og Edmund træde ind.

Kent.

Jeg tænkte Kongen elskede Hertugen af Albanien
hviere end Cornwall.

Gloster.

Saa syntes det os stedse; men i Delingen af
Kongeriget seer man ei, hvem af Hertugerne han
skatter høiest; thi deres Lodder ere saa lige afveiede,
at det nøieste Overlæg vilde være ueens med sig selv,
hvis Part det skulde vælge.

Kent.

Er det ikke Lears Son, ædle Ridder?

Gloster.

Hans Opdragelse gif paa min Regning; jeg
har saa ofte rødmet ved at erkjende ham, at jeg nu
er hårdet til det.

Kent.

Det er en mørk Tale, som jeg ei indseer.

Gloster.

Hans Moder indsaae den i Bælmørke; saa blev hendes Belte hende lidt vel trangt; og sandt at sige, ædle Herre! der laae en Dreng i hendes Bugge, før der laae en Egtemand i hendes Seng. — Mærker I nu Feilen?

Kent.

Jeg kan ei ønske den Feil ugjort, som havde saa vakker en Folge.

Gloster.

Men jeg har ellers — med Lovens Tilladelse — en Son, der er et Par Aar ældre end denne; dog fjærere er han mig ikke; endstjondt denne Knos kom lidt nærværende til Verden, førend man havde sendt Bud efter ham, saa var hans Moder skjøn, der var herlig Spas ved hans Undfangelse, og Slegfredsønnen skal lyske i Kuld og Rjon. — Kender I denne ædle Ridder, Edmund?

Edmund.

Nei, Eders Naade!

Gloster.

Jarlen af Kent; erindre Jer ham stedse som min ædlest Ben!

Edmund.

Ædle Ridder! Jeg er Jeres Tjener!

Kent.

Jeg lider Jer godt, og ønsker nærmere Bekjendtskab.

Edmund.

Det skal jeg stræbe at fortjene, ædle Herre.

Gloster.

Han har været ni Aar i fremmede Lande, og han skal afsted igjen! — Kongen nærmer sig!

(Klang af Trompeter.)

Dear træder ind med Cornwall, Albanien,
Goneril, Regan, Cordelia og Folge.

Dear.

Gak til Burgunds og Frankrigs Tyrster, Kloster!

Kloster.

Ja, Ederes Majestæt.

(Kloster og Edmund gaae.)

Dear.

Imens forklare vi vort dunkle Forsæt.
Giv Røret hid. — Viid, vi har deelt blandt Trender
vort Rige, og er fast til Sind, al Sorg
og Slid at ryste af vor høie Alder,
og lægge den paa yngre Kraft, mens vi
frie krybe mod vor Grav. — Vor Son af Cornwall!
og I Albanien! ei mindre elsket!
I denne Stund vi vore Dottres Medgift
kundgjøre ville, saa al Tvist i Tiden
maa hindres. Frankrig og Burgund to høie
Medbeilere om vores Ungstes Gunst,
har Elskov længe fængslet til vort Hof;
nu skal de svares. — Siig da, mine Døtre —
da nu vi vil nedlægge Kongespiret,
og Rigets Skat, og alle Kronens Sorger —
hvem af Jer skal vi troe os elsker høiest,
at vi vor Gødhed rigest did maae vende,
hvor rigest Værd den æfter? — Goneril,
tael først, Du Førstefødte!

Goneril.

Edle Herre!

Jeg elsker Jer langt meer end Ord kan tolke;
meer end mit Døds Lys, end Rum og Frihed,
langt meer end alt hvad rigt og sjældent skattes;
Saa høit som Liv, Dyd, Skjønhed, Helsen, Ære;

saa høit som Barn end elsked' ommeft Fader;
saa høit at Tungen bindes, Læben tier;
Ja, høiere end alt jeg elsker Eder!

Cordelia (affides.)

Hvad skal Cordelia? — Elske og tie

Lear.

Alt dette Land fra denne Streg til hiin,
med skyggesfulde Skove, fede Marker,
med rige Strømme, og vidtstrakte Enge
beherfke Du! Din og Albaniens Vets
det evig være! — Nu, hvad siger Regan,
vor anden Datter, Cornwall's Hustru? Tæll!

Regan.

Jeg er af samme Malin, som Goneril,
og maaler mig med hende. I mit Hjerte
er al den Kjærlighed, hun nys har udtrykt;
kun tolker hun den svagt; thi jeg erklærer
mig for en Fjende af hver jordisk Fryd,
som Sandsernes vidtstrakte Rige eier,
og foler mig alene salig ved
at elske Jer!

Cordelia (affides.)

O fattige Cordelia! —

Dog nei, ei fattig! thi min Kjærlighed
i Rigdom langt min Tunge overgaaer.

Lear.

Dig og Din Slægt for evig skal tilhøre
hiin svare Trediepart af Bretlands Rige,
i Storrelse, i Rigdom og i Skjønhed
ei mindre end Din Søsters! — Nu, vor Fryd!
skjendt yngst, ei elsket mindst; hvis unge Elskov
Burgundiens Mælk og Frankrigs Ranker kappes
at vinde; nu, hvad kan I sige, for
en større Lod end hines end at drage?

Cordelia.

Intet, ædle Herre!

Lear.

Intet?

Cordelia.

Intet.

Lear.

Al Intet kommer Intet; tael igjen!

Cordelia.

O, vee mig; jeg mit Hjerte ei kan tvinge
op paa min Læbe! Saa høit elsker jeg Jer,
som Pligten byder mig, ei meer, ei mindre.

Lear.

Hvordan! Cordelia! Lemp dog Jeres Tale,
at ei den skader Jeres Lykke!

Cordelia.

Herre!

J 'avled' mig, opdrog og elsked' mig;
al Eders Godhed skyldigst jeg erkjender;
jeg lyder, elsker og hoitagter Eder. —
Hvi ægte mine Søstre, da de sige,
de elste ene Jer? Naar jeg mig gisted',
maaskee den Mand, jeg rakte Haanden, deelte
min Kjærlighed, min Dmhuue og min Dmhed?
Nei! aldrig vil jeg giste mig som hine,
at heel min Kjærlighed jeg Jer kan offre.

Lear.

Er det Dit Hjertes Sprog?

Cordelia.

Ja, Eders Høihed!

Lear.

Saa ung og dog saa kold?

Cordelia.

Saa ung, o, ædle Herre? og saa sandrue!

Lear.

Nu vel Din Sandruhed Din Medgift worde!
thi ved det hellige Sollys over mig,
ved Hecates Mysterier og Natten,
ved alle Virkninger af hine Stjerner,
hvorefter vort Livs-Lys tændes og udslukkes;
her al min Faderomhed jeg affværger,
al Slægtskab, og erklærer Dig for evig
bortkastet fra min Sjæl. Den vilde Schytter,
og han, som med sin Afkoms Kjød og Blod
sig graadig mætter, skal ved denne Barm
før finde Trost, Husvælske og Medynk,
end Du, min fordums Datter!

Kent.

Bedste Herre! —

Lear.

Stille, Kent!

Kom ei imellem Dragen og dens Brede!
Jeg elsked' hende høiest; og jeg ventede'
min Alders Fryd og Fred af hendes Pleie!

(til Cordelia)

Afsted! og pak Dig bort fra mine Dine! —
Saa sandt jeg ønsker No i Graven, river
jeg hende hermed ud af Faderhjertet!
Kald Frankrig hid! — Hvo taler? — kald Burgund! —
Cornwall! Albanien! hendes Trediedeel
gaae med i disse tvendes Brudekat!
Den Hovmod ægte hun, som Sandhed hun mon kalde! —
See, jeg beklæder Jer med lige Magt,
med Kongehøiherd, og de Herligheder,
som følge Kronen! Maanedlig vi selv,
med Forbehold af hundred' Riddersmænd,
som I skal nære, vælge vil vort Ophold
hos Eder værelvis. Kun Kongenavn

og Kronens høie Vre vi beholde;
 men Spiret,
 Indtægterne og Landets Regimenter
 er Eders; dette til Bekræftelse
 deel denne Krone!

(Han giver dem Kronen.)

Kent.

Kongelige Lear,
 hvem jeg har stedse æret som min Konge,
 som Fader elsket, og som Herre fulgt,
 som min Beskytter i min Bon indsluttet, —

Lear.

Spændt Buen er; staae ei i Pilens Bei!

Kent.

Ha! slip den løs; traf end dens Od mit Hjerte!
 Kent tør vel være djærv, er Lear vanvittig!
 hvad gjør Du, Gamle? — Troer Du, Pligten ei
 tør tale, naar sig Magt for Smiger boier?
 Naar Majestæt fornædret sig til Daarskab,
 er Sandhed Vrens Bud. Gjenkald Din Dom,
 og lad Dit bedre Overlæg udplette
 Dit grumme Gilsind! See, mit Liv er Borgen,
 at ei Din yngste Datter mindst Dig elsker;
 der Hjerte er, hvor Læbens svage Stemme
 gjenlyder ei af Falsheds hule Klang.

Lear.

Har Du Dit Liv fjært, Kent! da tael ei meer!

Kent.

Mit Liv anfaae jeg altid som et Pant
 at vove mod Din Tjende, ei jeg frygter
 dets Tab, naar om at frelse Dig det gjælder.

Lear.

Bort fra mit Syn!

Kent.

See bedre, Lear, og lad mig stedsse være
Dit Dies faste Maal!

Lear.

Nu! ved Apollo —

Kent.

Nu, ved Apollo, Konge!
forgjæves Du anraaber Dine Guder!

Lear

(lægger Haanden paa Sværdet.)

Trolofe! Ridding!

Albanien og Cornwall.

Bogt Jer, elskte Konge!

Kent.

Gjer det; Din Læge dræb, og od hans Lon paa
Din fule Soet. Gjenkald Din Gave; eller
saalænge som min Strube skriger kan,
vil jeg tilraabe Dig: Du handler slet!

Lear.

Hør mig, Rebel! — hør, ved Din Borgereed!
Du fristed' os at bryde Kongetilsagn,
(hvad aldrig vi har gjort) Du opblæst stolt
treen mellem affagt Dom og Dommervælden,
Det kan vort Sind, vor Hoied ei forlade.
See her! end har jeg Magt, tag nu Din Lon,
fem Dage har Du til at ruste Dig
imod den vide Verdens Rød og Trængsler;
vend paa den sjette Din forhadte Ryg
imod vort Land; hvis fjerde Dag derpaa
Din landsforviste Krop i Riget findes,
da er det brat Din Død! affted! ved Himlen,
den Dom gjenkaldes ei!

Kent.

Farvel da, Konge! Som Du handler der,
er Frihed hist, og Landsforvisning her.

(til Cordelia.)

Dig Guderne beskærme, hulde Pige!
som Sandhed tænker, og tør Sandhed sige. —

(til Regan og Goneril.)

I! viis i Gjerning Eders favre Ord,
at op af dem ei giftig Tvedragt groer!
Saa, Tyrster! sit Farvel nu Kent Jer giver;
skjøndt nyt hans Fædreland, han selv den gamle bliver!

(gaaer.)

Gloster kommer tilbage med Frankrig, Bur-
gund og Folge.

Gloster.

Her er Burgund og Frankrig, ædle Herre!

Dear.

Først, Hertug af Burgund,
til Jer jeg vender mig. I, samt hiin Konge
har beilet til vor Datter, nu bestem
det mindste I til Brudestat vil tage,
hvis ellers Jeres Hu staaer længer til
at friste dette Elskovsspil?

Burgund.

Min Konge!

jeg æfter kun hvad Jeres Hoied tilbed;
ei vil I give mindre.

Dear.

Hør os, Hertug!

Hun var os dyrebare; rig hendes Medgift;
men hendes Priis er falden! See, der staaer hun!
hvis noget hos hiin favre Lillievand,
ja hvis hun heel, udstyret med vor Misgunst

og intet meer, behager Jeres Naade —
der! hun er Eders!

Burgund.

Jeg har intet Svar.

Lear.

Hertug!

Vil I, med hendes Lyder, frændelos,
vort Bredesbarn, ved Gød bortkastet fra os,
med faderlig Forbandelse udstyret,
udkaare hende, eller ei?

Burgund.

Tilgiv mig;

her er ei Balg!

Lear.

Thi giv da Slip paa hende;
for, ved min Gud! det er al hendes Rigdom.

(til Frankrig.)

Hvad Jer angaaer, o Konge, vil jeg nødig
forstjertse Eders Gunst, ved at tilbyde
Jer hiin Forhadtes Haand, derfor henvend
til mere værdig Gjenstand Jeres Elskov,
og stye et Udskud, som Naturen blues
for at vedkjende sig!

Frankrig.

Høist sølsomt er det,
at hun, som nys var Jeres Hjertes Dindling,
al Jeres Stoltthed, Jeres Alders Balsom
og dyreste Akenodie, saa brat
slig Udaad kan begaae, som rover hende
saa rig en Naades Skat! Bist hendes Brøde
uhyre, unaturlig være maa,
for Faderhjertet kan sig saa tillufke;
men min Fornuft kan ei troe sligt om hende,
for Tegn fra Himlene mig det bekræftet'!

Cordelia.

Endnu engang anraaber jeg Jer, Konge!
er Mangel paa en glat og sleben Tunge,
som taler hvad den mener ei (hos mig
gaaer Daad med Ord!) — er det min hele Brode,
erklær da, at ei Last, ei Mord, ei Skjændsel,
ei ukjendt Bandel, æreløs Bedrøft
har mig berøvet Eders Gunst og Raade;
men kun een Mangel, som dog rig mig gjør.
Mangel paa stedste Smil og søvre Ord;
glad gjør mig denne Mangel, skjøndt den volder,
at Eders Gunst jeg mangler nu.

Lear.

Ha! bedre
Du varst ei født, end saa mig at misshage!

Franzisk.

Er dette alt? Et stille, bly Gemst,
som ei kan ynte om, hvad inderlig
det stunder til at gjøre? — Nu, Burgund!
hvad siger J? Den Elskov er ei Elskov,
hvis Maal er andet end den Guldes Hjerte;
sig, vil J kaare hende? Hun er selv
en Brudekat.

Burgund.

O kongelige Lear!

giv blot den Medgift, som J selv tilbød,
saa tager jeg Cordelias Haand, saa stander
hun her som Hertuginde af Burgund.

Lear.

Nei, Intet! Jeg har svoret; det staaer fast!

Burgund.

Det smertes mig, da J har tabt en Fader,
at og J tabe maa en Egtemand.

Cordelia.

Fred være med Burgund!
da kun til Guld og Guds hans Elskov beiler,
jeg ei hans Hustru vorder!

Franfrig.

Cordelia, fattig est Du allerrigest,
forladt mest dyrebar, forskudt mest elsket!
Her beiler jeg til Dig og Dine Dyder;
tillad jeg tager op hvad hen er kastet.
O Gud! hvor sølsomt, at Din Slægts Foragt
har dobbelt stærk min Elskovsflamme vaft.
Din Datter, Konge! bortstødt fra Din Throne,
skal bære min, det skønne Frankrigs Krone;
Burgund! ei alle Drotter i Dit Land
mig denne rige Skat afkjøbe kan!
Byd dem Farvel, Cordelia! skøndt Kjender;
her taber Du, men trost Dig, hist Du vinder!

Lear.

Tag hende, Franfrig! Din hun være skal;
vor Datter er hun ei; af deres Tal
hun udstødt er! Drag bort, for hvad Du øved',
Gunst, Fader og Belsignelse berøvet! —
Kom, Hertug af Burgund!

(Klang af Trompeter. Lear gaaer ud med Burgund,
Cornwall, Albanien, Gloster og Følge.)

Franfrig.

Byd Eders Søstre nu Farvel!

Cordelia.

Vor Faders

Klenodier! med vaade Dine jeg
forlader Jer. Jeg kjender Eder grant,
og skyer, som Søster, Eders Feil at nævne
ved rette Navn. — Vær' gode mod vor Fader!
Til Jeres priste Hjerter jeg betroer ham.

Dog af! hvis i hans Gunst endnu jeg stod,
et bedre Tristed jeg ham nyde lod! —
Nu farer begge vel!

Goneril.

Vær os ei Pligt!

Regan.

Søg den Gemal at tæfkes,
der tog Jer som en Tiggerstjærv af Lykken!
Da I har sveget barnlig Omheds Pligter,
det Gjengjæld er, om Omhed Eder svigter.

Cordelia.

Dyb Trædsfheds Tid skal Tiden klarlig see;
og Skam og Skjændsel Falskhed skal belee!
Det gaae Jer vel!

Frankrig.

Kom favreste Cordelia;

(Frankrig og Cordelia gaae.)

Goneril.

Søster, jeg har ei Tidet at sige Jer, som meget noie angaaer os begge. Jeg troer vor Fader drager herfra i Aften.

Regan.

Det gjør han; og han drager til Jer; næste Maaned har Vi ham.

Goneril.

I seer hvor vanfelmødige Mændene gjøre ham. Vi have ikke sjelden høvt Leilighed til at bemærke det. Han elskede altid vor Søster høiest, og det er altfor soletklart, hver daarlig, uoverlagt han nu har forskudt hende.

Regan.

Det er Alderdoms Svaghed; dog — han har aldrig ret været Herre over sig selv.

Goneril.

I sine bedste og friskeste Dage var han altid iilsindet. Vi kunne altsaa af hans kommende Aar ikke blot spaae os de Feil, der ere indgroede ved lang Bane, men ovenikjøbet de halstarrige Luner, som en svag og opfarende Alderdom bringer med sig.

Regan.

Slige Flyvegriller, som Kents Forviisning, kunne vi ogsaa vente os af ham.

Goneril.

Afskedschoitidelighederne mellem ham og Frankrig ere endnu ei til Ende. — Her, lad os være enige med hinanden; hvis vor Fader agter fremdeles at bruge sin Myndighed saaledes efter Lume og Dykke, vil hans Thronafstaaelse kun være os en Kilde til tusinde Uergreiser.

Regan.

Vi vil nøiere overveje det.

Goneril.

Vi maae smede medens Jernet er varmt.

(De gaae.)

Anden Scene.

Sal i Jarlen af Glosters Borg.

Edmund

(træder ind med et Brev i Haanden.)

Edmund.

Natur! Du est min Gudsdom; til Din Lov min Pligt er bunden; hvorfør er jeg Martyr for Glendrian? hvi skal jeg taale at en farrig Lov udplyndrer mig, fordi min Broder kom tolv Maanestifter før mig? Hvi kalder man mig Slegfredsen, nægte,

da fast og stærk, som hans, min Bygning er,
 mit Sind saa høit, min Skikkelse saa dannet
 som Danneqvindens Æt? Hvi skjældes vi
 uægte, Horesønner? — Vi uægte?
 som i Naturens stjaalne Bellyst fange
 meer glødende og livligt Liv, end medgaaer
 paa kraftløst dørst og sovniqt Ægteleie
 til Avlingen af hele Nærreraeer,
 undfangne halv i Dvale! — Vel! Dit Land,
 Du ægtefødte Edgar! mit skal vorde;
 vor Fader elsker Edmund den uægte
 høit, som den ægte Son. — Et smukt Ord: ægte!
 Nu vel, Du ægte Son! slaer Brevet an,
 og Planen staaer, faaer Horesønnen-Bugt,
 med Ægtebarnet. Ha, jeg groer, jeg trives! —
 Nu, Guder! stander op til Slegfredssønners Bistand!

(Gloster træder ind.)

Gloster.

Kent landsforviist, og Frankrig reist i Harmel
 og Kongen draget bort; hans Magt indskrænket,
 han selv Koftgænger fast! — Alt dette skeet
 i Hui og Hast! — Nu, Edmund! intet Nyt?

Edmund.

Slet intet, naadige Herre!

(putter Brevet i Lommen.)

Gloster.

Hvi søger I saa omhyggelig at skjule dette Brev?

Edmund.

Jeg veed intet Nyt, ædle Herre.

Gloster.

Hvad var det for et Papir I stod og læste?

Edmund.

Det var intet, ædle Herre.

Gloster.

Intet? Hvi havde J da nedig at putte det iommen med saadan skrækkelig Hast? Det som intet har at betyde, behøver ei saaledes at krybe i Skjul. Frem med det; er det intet, saa kan jeg spare mine Briller.

Edmund.

Jeg beder Jer, ædle Herre, tilgiv mig; det er et Brev fra min Broder, som jeg ikke ganske har læst til Ende; men skal jeg domme af hvad jeg har læst, er det ei skikket til at komme Jer for Dine.

Gloster.

Giv Brevet hid!

Edmund.

Jeg gjer mig Gjender, baade ved at give Jer det, og ved at holde det tilbage. Indholdet — forsaavidt som jeg tildeels begriber Meningen deraf — fortjener Daddel.

Gloster.

Lad mig see det, siger Jeg.

Edmund.

Jeg haaber, til min Broders Retfærdiggjørelse, at han skrev dette Brev, blot for at sætte min Dyd paa Prove.

Gloster (læser.)

„Denne borgerlige Indretning, og denne Erbødighed for Alderdommen forbittrer os de skjønneste Aar af Livet, og skiller os ved vor Formue, indtil vi, for Svaghed og Alder, ei mere kunne nyde den. Jeg begynder at føle en daarlig og naragtig Trældom i denne Undertrykkelse af graahærdet Tyranni, som hersker, ei forsaavidt det har Magt, men kun forsaavidt man døier det. Kom til mig, at jeg kan tale videre herom. Dersom vor Fader vilde sove, til jeg

kaldte paa ham, skulde J nyde Hælvten af hans Indtægter for stedse, og være Jeres Broder Edgards elskede Ven." — Ha! en Sammensværgelse! — „Vilde han sove til jeg kaldte paa ham, — skulde J nyde Hælvten af hans Indtægter." — Min Son Edgar! havde han Haand til at skrive dette? Hjerter og Hjerne til at udruge det! — Naar fik J det? hvor bragte det?

Edmund.

Det blev mig ei bragt, ædle Herre; deri stikker just Tiinheden. Jeg fandt det fastet ind af mit Kammervindue.

Gloster.

Er J vis paa det er Jeres Broders Haand?

Edmund.

Dersom Indfaldet var godt, ædle Herre! turde jeg sværge paa det var hans Haand; men hvad dette angaaer, vilde jeg gjerne troe, det ei var saa.

Gloster.

Det er hans Haand!

Edmund.

Hans Haand er det, ædle Herre; men jeg haaber hans Hjerter har intet med Indholdet at skaffe.

Gloster.

Har han aldrig tilforn søgt at udforske Jeres Tanker i dette Punkt?

Edmund.

Aldrig, ædle Herre; men jeg har tidt hørt ham paastaae, det var rigtigt, at naar Sonner kom til Skjælsalder, og Fædre bleve affældige, saa skulde Fæderen staae under Sonnens Værgemaal, og Sonnen bestyre hans Guds og Midler.

Gloster.

O Alfsum, Alfsum! — Just Meningen af Bre-

vet! — Forfærdelige Alfsum! Unaturlige, forbandede, uhyre Alfsum! Mere end Uhyre! — Hør! il, søg ham op. Han skal fængsles; — gruelige Alfsum! — Hvor er han?

Edmund.

Det veed jeg ei forvist, ædle Herre. Dersom det maatte behage Jer, at styre Jeres Forbittrelse paa min Broder, indtil I fik stærkere Vidnesbyrd om hans Plan, saa giv I sikkrere til Værk. Hvis I derimod forfarer strengelig med ham, og skulde have mistydet hans Hensigt, vil det gjøre et stort Skaar Eders Vre, og qvæle hans sønlige Hjertelag mod Jer. Jeg tør sætte mit Liv til Borgen, at han har skrevet det, blot for at sætte min Omhed for Jeres Naade paa Prove, og har aldeles intet Ondt havt i Sinde dermed.

Gloster.

Troer I det?

Edmund.

Dersom Eders Naade saa godt tykkes, vil jeg bringe Jer hen til et Sted, hvor I kan høre os tale om denne Sag, og saaledes overttyde Jer med egne Dren; og det behøver ikke at opfattes længere end til i Aften.

Gloster.

Han kan ei være saadant et Uhyre.

Edmund.

Og er det sikkerlig heller ikke.

Gloster.

Mod sin Fader, som elsker ham saa omt, saa inderlig! — Himmel og Jord! — Edmund, søg ham op! udforsø ham! Driv det hele Værk efter Jeres bedste Snille. Jeg vilde give alt hvad jeg eier, for at have Visshed om Sagen.

Edmund.

Jeg vil usfortøvet søge ham op, sætte Planen i Værk, saasnart jeg finder Leilighed, og bringe Jer Underretning om Alt.

Gloster.

De seneste Formørkelser i Sol og Maane spaae os intet godt. Skjøndt Naturlæren kan forklare dem paa denne eller hiin Maade, lider Naturen dog under deres Virkninger. Svobe; Kjærlighed fjolnes, Venskab brydes, Brødre fives; der er Oprør i Stæderne, Borgerkrig i Landene, Forræderi i Kongeborgene, og Sonnens Haand er vendt imod Faderen. Spaadommen rammer ogsaa min ugudelige Sen; der er Barn mod Fader; Kongen fornægter Naturen; der er Fader mod Barn. Det bedste af vor Tidsalder have vi overlevet; Mænker, Trædsfæhed, Forræderi og odelæggende Hordener forfølge os rastløs til vore Grave! — Gaae paa Spor efter denne Midding, Edmund! Det skal ei worde Din Skade! Gjør det omhyggeligt. — Og den gjæve, den grundærlige Kent blev landsforviist! Hans Brøde var Redelighed! — Sælsomt! Sælsomt!

(gaaer.)

Edmund.

Det er en herlig naragtig Verden! Naar vi blive syge af Lykken (ofte en Følge af at vi for graadig overvælde os deri) skyde vi Skylden for vore Ulykker paa Sol, Maane og Stjerner, som om vi vare Skurke af Nødvendighed, Narre af himmelsk Tvang, Slynkler, Tyve og Forrædere formedelst Stjernernes Regimente; Drukkenbolte, Lognere og Bolere af tvungen Lydigbed mod Planeternes Vælde; og som en guddommelig Kraft drev os til alt det Onde, vi gjøre. Det er en herlig Udslugt for Horejægeren, at skyde Skylden paa en Stjerne for sine

utugtige Lyster! — Min Fader avlede mig med min Moder under Dragens Hale, og min Fødsel indtraf under ursa major, og deraf følger da, at jeg er hestig og vellystig. — Bah! Jeg var bleven den jeg er, om saa den fydkfeste Stjerne paa Himmelbefæstningen havde lyset min Fader hen til min Moders Jomfruseng. Edgar —

(Edgar træder ind.)

Ha! der kommer han som Knudens Opløsning i den ældre Comedie. Min Rolle er lumst Tungsindighed, og dybe Hjertesuk, som den vanvittige Tiggerdrengs. — O disse Formørkelser ere Barster for al denne Tvedragt! —

Edgar.

Hvordan Broder Edmund? Hvad er det for alvorlige Betragtninger I er hængsunket i?

Edmund.

Broder! jeg tænker just paa en Spaadom, jeg læste forgangen Dag, om hvad der skulde følge paa disse Formørkelser.

Edgar.

Syssel sætter I Jer med sligt?

Edmund.

Jeg forsikrer Jer, de følger, den spaaer, træffe desto værre ind, saasom: unaturlig Tvedragt mellem Barn og Fader; Landsarsot, Dyrtid, gammelt Venkabs Brud; Splid i Staten, Trudser og Forbandelser mod Kongen og hans Edle, ugrundet Mistro, Benneres Landsforvisning, Uenighed i Krigshærene, Egteskabsbrud, og jeg veed ei hvad.

Edmund.

Hvor længe er det siden I begyndte at tyde Stjerner?

Edmund.

Hvor engang, naar saa min Fader sidst?

Edgar.

J Gaar Aftes.

Edmund.

Talte J med ham?

Edgar.

Ja, i to Klokketimer.

Edmund.

Skiltes J ad som Venner? Saae J ingen Brede enten i hans Ord eller Mafyn?

Edgar.

Nei, ingenlunde.

Edmund.

Huſt Jer om, hvori J kan have ſornærmet ham; og, jeg beder Jer, ſkye ham, indtil en ſoie Tid har affjølet hans Bredeſ Jld, ſom i denne Stund raſer ſaa ſtærkt i ham, at Jeres Blod knap vilde kunne ſlukke den.

Edgar.

Saa maa en Nidding have ſat Dndt for mig hos ham.

Edmund.

Det er jeg bange for. Jeg beder Jer, undgaae ham omhyggelig, indtil hans Forbittrelſe har lagt ſig, og vil J lyde mig, ſaa flygt til min Bolig, der vil jeg ſtaffe Jer Leilighed til at høre min Fader tale om denne Sag. Jeg beder Jer, gaae; der er min Nogle. — Derſom J gaaer ud, ſaa gaae bevæbnet!

Edgar.

Bevæbnet, Broder?

Edmund.

Broder, jeg raader Jer til Jeres Bedſte; gaae bevæbnet; ſaaſandt jeg er en ærlig Mand, man har intet Godt i Sinde mod Jer; hvad jeg har ſeet og

hørt har Jeg sagt Jer; men kun løseligt; intet kan ligned med det, saa grueligt er det. Endnu een-gang, flye!

Edgar.

Vil I snart lade mig høre fra Jer?

Edmund.

Jeg vil tjene Jer i denne Sag. —

(Edgar gaaer.)

Min Fader er lettroende; min Broder er ædel; hans Natur saa langt fra Brode, at han mistænker Ingen; let besnærer min List hans dumme Uerlighed. — Det lykkes! — Lad Bliid, om Byrd ei, mig med Land forlehne. Alt tjener mig, som til min Plan kan tjene!

(Gaaer.)

Tredie Scene.

Bærelse i Hertugen af Albanens Borg.

Goneril og Huushovmesteren træde ind.

Goneril.

Slog min Fader min Kammerpage, fordi han satte hans Hofnar i Rette?

Huushovmesteren.

Ja, ædle Frue!

Goneril.

Bed Himlens Lys! han krænker mig; hver Stund han bruser ud med grove Tæl, som tænder i Huset Splid; jeg taaler det ei længer; — hans Mænd slaae sig til Svær; han knurrer over hver ringe Ting. — Naar han fra Jagten kommer, vil jeg ei see ham; siig at jeg er syg; — fort I kun af i Jeres Hoflighed; saa gjer I vel; jeg indestaaer for Alting.

Huus hovmesteren.

Han kommer, ædle Frue, kan jeg høre.

(Klang af Valdhorn.)

Goneril.

Vær tvær imod ham, I samt Jeres Folk,
som bedst I kan; saa maa det bryde løs;
mishager det ham, gaae han til min Søster,
hvis Sind er eet med mit, og vil ei længer
staae under Riset. Taabelige Olding,
som ove vil den Myndighed, Du bortgavst! —
Saa sandt jeg lever, gammel Daare vorder
paa nye til Barn; og rigtigt, at man tugter,
hvor Kjærlighed og Blidhed spildt ei frugter.
Huff paa hvad jeg har sagt!

Huus hovmesteren.

Ja, ædle Frue!

Goneril.

Dg seer kun koldt til Ridderne, og bryd Jer
om Følgen ei; byd Jeres Folk det samme.
Jeg søger Leilighed — og faaer den saa —
at komme ud med Sproget. Strax paa Stand
jeg skriver til min Søster, at hun vælger
den samme Bei som jeg. Gjør Taflet rede!

(De gaae.)

Fjerde Scene.

Sal i samme Borg.

Kent

(træder ind forklædt.)

Kent.

Kan jeg saa godt blot andre Toner laane,
som gjør' mit Sprog ukjendeligt, da tør

min gode Hensigt naae det Maal, hvorfor
jeg har fornummet mig. Nu, landsforviste Kent,
hvis Du kan tjene ham, som Dig har dømt,
(O, lad det skee!) saa skal Din elskte Herre
Dig fuld af Kjærlighed og Huldskab finde!

(Man hører Valdhorn udenfor. Lear træder ind med
Riddere og Følge.)

Lear.

Lad mig ei vente et Dieblif efter Middagsmaal-
tiden! Gaae, skynd paa!

(En af Følget gaaer.)

Hvad godt? Hvad er Du?

Kent.

En Mand, ædle Herrel

Lear.

Hvad giver Du Dig ud for? Hvad søger Du
hos os?

Kent.

Jeg giver mig ei ud for Mindre end jeg synes;
jeg tjener den troe, som vil troe mig; elsker den, som
er ærlig, omgaaes med den som er viis, og sparsom
paa Ord. Jeg frygter for Daddel, slaaes, naar jeg
ikke kan undgaae det, og er Kongen tro og huld.

Lear.

Hvad est Du?

Kent.

Et grundærligt Stykke Karl, og saa fattig som
Kongen.

Lear.

Est Du saa fattig Undersaat, som han Konge,
saa est Du fattig nok. Hvad søger Du?

Kent.

Tjeneste.

Lear.

Hvem vil Du tjene?

Kent.

Jer.

Lear.

Kjender Du mig, min Ven?

Kent.

Nei, ædle Herre, men J har noget i Jeres Ansigt, som jeg gjerne vilde kalde Herre.

Lear.

Hvad er det?

Kent.

Høihed.

Lear.

Hvad Tjeneste kan Du gjøre?

Kent.

Jeg kan tie med en uskyldig Hemmelighed; ride, løbe, fortælle et latterligt Eventyr, saadan at Ingen leer deraf, og stille mig slet og ret ved et slet og ret Grinde; hvad Folk, som de ere fleest, due til, kan jeg ogsaa paatage mig, og det bedste hos mig er Glid.

Lear.

Hvor gammel est Du?

Kent.

Ikke saa ung, at jeg kan elske en Kvinde for hendes Sang, heller ikke saa gammel, at jeg kan forgabe mig i hende for slet ingen Ting. Jeg har mine otte og fyrgetyve Aar paa Bagen.

Lear.

Følg mig. Du skal tjene mig; lider jeg Dig ligesaa godt efter Maaltidet, som nu, vil jeg ikke af med Dig for det første. — Middagsmaden! Holla!

Middagsmaden! — Hvor er min Gut? min Hofnar?
Gaae og kald min Nar hid?

(Huushovmesteren træder ind.)

Hør J, — J! hvor er min Datter?

Huushovmesteren.

J maae forlade mig, —

(han gaaer.)

Lear.

Hvad siger den Knægt der? Kald det Drog tilbage — hvor er min Nar? holla! — Jeg troer Verden sover. — Nu, hvor blev den Bantrevning af?

En Ridder.

Han siger, Eders Naade, at Jeres Datter befinder sig ikke vel.

Lear.

Hvi kom den Træl ei tilbage til mig, da jeg lod ham kalde?

Ridderen.

Ædle Herre, han svarede mig plat ud, at han ikke vilde.

Lear.

Han vilde ikke?

Ridderen.

Ædle Herre, jeg veed ei hvad Narfagen er, men mig tykkes, at Jeres Høihed ei behandles med den dybe Uresfrygt som før; det er klart at Hofligheden her er i stærk Aftagende, ei blot hos Huusgesindet; men endog hos Hertugen selv og Eders Datter.

Lear.

Ha! siger Du det?

Ridderen.

Jeg beder Jer tilgive mig, ædle Herre, om jeg

tager feil; thi Pligten byder mig tale, naar jeg troer
Ederes Høihed fornærmes.

Lear.

Du erindrer mig blot om mine egne Tanker.
Jeg har i den seneste Tid mærket den skjodesløseste
Kulde; men jeg har mere dadlet mig selv for en alt
for streng Mistænkelighed, end anseet den for plan-
mæssig og forsatlig Uhosflighed. Jeg vil undersøge
denne Sag nøiere. — Men hvor er min Nar? Jeg
har ikke seet ham i to hele Dage.

Ridderen.

Siden Jeres yngste Datter drog til Frankrig,
tæres Narren hen som en Skygge.

Lear.

Ikke mere derom; jeg har seet det meget godt.
— Gaae J og siig min Datter, jeg vil tale med
hende. — Gaae J hen og hent mig min Nar hid. —

(Huushovmesteren kommer tilbage.)

O, hør engang J! — Hør J! Kom hid. Hvem
er Jeg?

Huushovmesteren.

Hendes Naades Fader.

Lear.

Ja! Hendes Naades Fader! — J hans Naad-
es Slyngel! — J fordomte Ridding! Træl! Hund!

Huushovmesteren.

Om Forladelse, ædle Herre! Jeg er slet ikke no-
get af alt dette.

Lear.

Tør J kaste saadanne Dine paa mig, J Skurk?

(han slaaer ham.)

Huushovmesteren.

Jeg lader mig ikke slaae, ædle Herre!

Kent.

Heller ikke spænde Krog for; I uforfammede opblæste Storskryder?

(Han spænder Krog for ham, og kaster ham til Jorden).

Lear.

Tak, min Ven! Du er i min Tjeneste, og jeg vil være Dig huld.

Kent.

Naa! reis Jer og saa fort! Jeg vil lære Jer at gjøre Forskjel paa Folk! Nffted! Nffted! Vil I have Jeres Tolperlængde maalt om igjen, saa tov blet. Naa fort! Herud! Er I rasende? See saa!

(kaster Huushovmesteren ud.)

Lear.

Nu, min ærlige Gut, jeg takker Dig; der har Du Fæstepenge.

(giver Kent Penge.)

(Narren træder ind.)

Narren.

Lad mig ogsaa fæste ham. — See her har Du min Narrehætte!

(giver Kent sin Hue.)

Lear.

Nu, hvorledes gaaer det, min gode Kns? hvordan har Du det?

Narren.

Hor, I gjorde bedst i at tage min Narrehætte.

Kent.

Hvi saa, Nar?

Narren.

Fordi I tager eens Parti, som ikke længer er i Belten. Nei, kan Du ikke smile, eftersom Vinden blæser, vil Du snart faae Snue. Der, tag min Nar-

rehætte. See, denne Mand har ferskudt to af sine Døttre, og givet den tredie en Belsignelse imod sin Billie. Dersom Du vil gaae i hans Brød, maa Du endelig bære min Narrehætte. — Nu, hvor staaer det sig, Faer Lear? Gid jeg havde to Narrehætter, og to Døttre!

Lear.

Hvi saa, min Dreng?

Narren.

Dersom jeg gav dem alt hvad jeg eiede og havde, vilde jeg beholde mine Narrehætter selv; der har Du min; tig nu een til af Dine Døttre.

Lear.

Tag Dig iagt, Knos! for Pidsken.

Narren.

Sandhed er en Hund, som maa ligge i Hundehuset; den skal pidskes ud, mens Støvertæven har Lov til at ligge bag Døren og stinke.

Lear.

En fordomt bitter Snert til mig!

Narren.

Hør, jeg vil lære Dig et Tankesprog.

Lear.

Nu vel!

Narren.

Agst paa det, Faer min; —

Hav meer end Føls troer,
 sig ei, hvad i Dig boer,
 giv ei alt hvad Du faaer,
 riid mindre end Du gaaer,
 lær meer end Du troer,
 sæt lidt, naar slet Du staaer,
 lad fare Drik og Hoer,

søg egen Seng og Bord,
min Ven! da er Din Pung,
bestandig lige tung.

L e a r.

Det er Jngenting, Nar.

Narren.

Saa ligner det en Advokats Forsvar, som ingen Betaling faaer. I gav mig Jngenting for det, kan I ikke gjøre Noget ud af Jngenting, Faer min?

L e a r.

Nei, nei, Dreng, af Intet kommer Intet.

Narren (til Kent.)

Min Ven, fortæl Du ham, at saameget beløber Indtægterne af hans Rige sig til; han vil ikke troe en Nar.

L e a r.

En bitter Nar!

Narren.

Vedst Du Forskjellen, min Dreng! imellem en bitter Nar og en sød Nar?

L e a r.

Nei Knøs, lær mig den!

Narren.

Den Herre, som har raadet Dig,
at give bort Dit Land,
kan Du, saa stil ham her hos mig —
hvis ei, staae Du for ham.
En sød og bitter Nar
paa Stand da synlig er!
een staaer med Brixen her,
den anden der vi har.

L e a r.

Kalder Du mig Nar, Dreng?

Narren.

Alle Dine øvrige Titler har Du givet bort;
denne blevst Du født og baaren med.

Kent.

Dette smager ikke saa ganske af Narren, ædle
Herre.

Narren.

Nei, det troer jeg nok; store og fornemme
Herrer gaae mig ind i Næringen; dersom jeg fik
Monopolium, vilde de have deres Deel af Profitten,
og Damerne med undte mig aldrig det hele Narre-
væsen for mig selv, de vilde rapse fra mig! — Giv
mig et Æg, Gaer Lear, saa vil jeg give Dig to Ting
for een.

Lear.

Hvilke to Ting?

Narren.

Seer Du, naar jeg har skaaret Ægget tvært
over, og druffet Blommen, vil jeg give Dig begge
Skallerne. Da Du klovede Din Krone tvært over,
og gav begge Stykker bort, da var Du ligesaa klog
som han, der bar sit Æsen paa Ryggen over Polen.
Du havde kun lidt Biid under Din solbhvide Æres-
krone, da Du gav Guldkronen hiin røde bort. Der-
som jeg nu taler som en Nar, saa lad ham smage
Bidsken, som først finder det.

(synger.)

Saa slet for Narre var intet Nar;
al Næring monne de tabe;
thi viis Mand nu med Bixen gaaer,
og teer sig fast som Æbe.

Lear.

Naar pleiede J at være saa rig paa Sang,
Knægt?

Marren.

Det er en Skif jeg har -faaet, lige siden Du
sagde Mama til Dine Døttre; thi da Du gavst dem
Riset i Hænde, og strog selv Dine Buxer ned,

(syrer.)

Af Fryd da dybe Suk de drog,
og jeg af Sorrig sang,
at Konge slig blev Faldhats-Pog,
og gif i Gjakkerang.

Hør, Fader Lear! hold en Skolemester, som kan lære
Din Nar at lyve, jeg vilde gjerne lære at lyve.

Lear.

Dersom I lyver, Slynge! faaer I af Bid-
sten.

Marren.

Jeg kan ikke blive flog paa, hvad Du og Dine
Døttre ere for et Slags Mennesker. De vil have
mig pidstet, fordi jeg siger Sandhed; Du vil have
mig pidstet, fordi jeg lyver, og undertiden faaer jeg
Pidst, fordi jeg holder min Mund. Jeg vilde hellere
være i hvis Sted det end var, end en Hofnar, og
dog vilde jeg ikke være i Dit Sted, Faerlille; Du
har skrælet Dit Biisdomsæble i begge Ender, og
lod intet blive tilbage i Midten. Her kommer een af
Skrællingerne.

(Goneril træder ind.)

Lear.

Nu, min Datter, hvortil denne mørke Bænde?
Mig tykkes I, som senest, seer lidt vel ofte jurt.

Marren.

Du varst en dygtig Karl, da Du ikke havde
nødig at bryde Dig om hendes Surmulen. Nu er
Du et Nul uden et Tal foran. Jeg er mere nu end

Du; jeg er Nar; Du er Ingenting. — (til Goneril) Jo, jo, jeg vil holde min Mund; Jeres MASHU befaler mig det, skjøndt I siger Ingenting. Hm! Hm!

Den som giver til han tigger,
han skal slaaes til han ligger. —

(veger paa Lear.)

Det er en frænget Urtebælg.

Goneril.

Ei ene denne toileløse Hofnar,
men fler' af Jeres vilde Folge klamres
hver Stund paa Dagen; ja de sole sig
i æfel Dobbel, som ei kan fordrages.
Jeg haabed', ved at melde Eder dette,
at finde sikker Hjælp; men frygter nu,
saadan som nylig I har talt og handlet,
at I sliq Udsærd ynder, og opmuntre
med Eders Bisald; men, hvis saa, vil Feilen
ei undgaa Tugtelse, ei Straffen sove.
Det turde af vor Fremfærd, skjøndt dens Maal
er Orden, flyde Virkninger, som kunde
opirre Jer, og os bestjæmme, dersom
den haarde Nød dem her ei Klogskab kaldte.

Narren.

Thi troe mig, Faer Lear,

Liden Verle Gjogen Pleie gav,
til Gjogen beed dens Hoved af.

Og ud gif vert Lys, og der sad vi i Mørke. . .

Lear.

Er I vor Datter?

Goneril.

Hør mig, ædle Herre; jeg ønskede I vilde
gjøre Brug af den Wiisdom, jeg veed I saa rigelig

er begavet med, og aflægge de Griller, som i den senere Tid vanskebe Jer fra hvad I virkelig er.

Narren.

Skulde et Asen ei kunne mærke, naar man har bundet en Hest bag til dens Karre? — Hyy, hyy! Hannemoer! du est min bedste paa Stald.

Lear.

Er der Nogen her, som kjender mig? — Nei, dette er ikke Lear; gaaer Lear saaledes? taler han saaledes? hvor er hans Dine? Enten gaaer hans Forstand i Barndom, eller hans Sandser ligge i Dvale. — Sover jeg; eller er jeg vaagen? — Ha! sandelig det er ei muligt. — Er her Ingen, som kan sige mig hvem jeg er?

Narren.

Lears Skygge!

Lear.

Jeg gad gjerne vide det, thi mine Kongeprydelser, min Fornuft og Sands vil indbilde mig, at jeg havde Dettre: —

Narren.

Som vil gjøre Jer til den allerlydigste Fader.

Lear.

Skjon. Jomfru, Eders Navn?

Goneril.

Belan!

Min ædle Herre, denne Studsen er liig Eders andre Griller. — Hør min Bøn; forstaae min Hensigt ret; I er ærværdig og gammel; derfor bør I være viis. Her holder I jo hundred' Riddersmænd, Folk saa udsvævende, saa raa, saa frække, at vores Hof, af deres Sæder smittet, et Krohuus ligner; Sviir og Utugt gjør

det ligere en Kippe eller Biinhuus
end Kongeborg. Høit skriger denne Skjændsel
om Hjælp, thi hør da hendes Bøn, som ellers
vil fordre det, hvorom hun nu kun beder,
formindst en lille Smule Jeres Folge;
og lad den Rest, som Jer fremdeles tjener,
bestaae af Mænd, som anstaae Jeres Alder,
og agte sig og Jer.

Dear.

Mørke og Djævel! —
Sadel mine Heste, sammenfald mit Folge. —
Bantrevne Skiftning, Du mig qvit skal worde;
jeg har endnu een Datter.

Goneril.

J slaer mit Folk, og Jeres Sviregaster
behandle deres Overmænd, som Trælle.

Albanien træder ind.

Dear.

Vee den for sildig angrer! — Er J der?
Tael! Er det Jeres Billie? — Sadel op! —
Ha! Utafnemlighed, steenhaarde Djævel,
langt grueligere end Havuhyret,
naar Du i Barnets Bryst Dig aabenbarer!

Albanien.

Vær rolig, ædle Herre!

Dear (til Goneril.)

Du lyver, Satans Land!
Mit Hof er herlige udvalgte Mænd,
der paa et Haarsbred kjende deres Pligter,
og strengeligen, selv i Smaating, hævde
det stolte Riddernavn! — O ringe Feil,
hvor hæslig syntes Du mig hos Cordelia!
da vældelig Du rokked' min Natur
ud fra dens faste Grundvold, da med Rode

al Dmhed af mit Faderbryst Du rykked'
og galdefyldte det!

(slaaer sin Pande.)

O, Lear! Lear! Lear!

Slaae paa den Port, som lod Din Daarskab ind,
og ud Din dyre Sands! — Gaae, gaae, mit Folt!

Albanien.

Jeg er uskyldig, ædle Herre! ei
jeg veed hvad saa har optændt Jeres Brede.

Lear.

Kan være! — Hor Natur, o, hor mig, hor
alnaadige Gudinde! Dvæl Dit Forsæt,
hvis dette Bæsen Du vilst frugtbart gjøre!
Leed Goldhed ind i Moderlivet; udtør
Undfangelsens Organ i hendes Skjød,
og aldrig fra det visne Legem udgaae
et Barn til hendes Fryd! — Men — skal hun føde,
da vorde det et Smertensbarn; det leve
Dig til uhyre unaturlig Marter;
det stemple Rynker i Din Ungdomspande,
det grave Furer i Din Kind med Taarer;
det lønne al Din Moder-Sorg og Dmhed
med Spot og Spee; paa det at Du kanst føle,
hvor bittere end Slangebids smertes,
et utafnemmeligt Barn at eie! — Fort!

(han gaaer.)

Albanien.

Nu alle Himlens Guder, hvad er dette?

Goneril.

Umag Jer aldrig med at vide Grunden,
men lad de vilde Griller kun faae Luft,
som Alderdommen fører med sig.

(Lear kommer tilbage.)

Lear.

Hvordan! Halvhundrede af mine Mænd
paa engang Lobepas! Forinden fjorten Dage!

Albanien.

Hvad fattes Ederes Høihed?

Lear.

Det skal jeg sige Dig! — Nei, Død og Liv!
jeg blues, du har Magt mit Mod at ryste;
at du udpresser disse hede Taarer,
jeg ei kan quæle. — Kræft og Gædder slaae Dig!
Fader Forbandelsens bundløse Bunder
skal værke i Dig gennem Marv og Been! —
Græd nok engang, I gamle, dumme Dine!
for denne Sag, saa river jeg Jer ud,
og kaster Jer, samt Jeres spildte Taarer,
paa haarde Stene, som I vilde smelte. —
Ha, er det kommet saavidt! —
Belan! Det skee! — Jeg har endnu en Datter,
som vist jeg veed er huld og kjærlig findet;
naar sligt om Dig hun hører, slænger hun
Dit Ilveansigt sonder. Du skalst see
mig atter i den Skikkelse, Du troer
for evig kastet af, ja — ja — det skalst Du! —
(Lear gaaer bort med Kent og Folge.)

Goneril.

Der hører I, min ædle Herre!

Albanien.

Hvor høit endog jeg elsker Eder, Goneril
kan jeg dog ikke være saa partist —

Goneril.

Jeg beder Jer, vær rolig. — Holla, Oswald! —
I, mere Skurk end Mar, følg Jeres Herre!

Narren.

Faer Dear, Faer Dear! bie lidt og tag Hofnarren med Dig.

Fanged jeg Nær i Bold,
var min Dotter slig Trolld,
hiin jeg løste af Fælden,
hang begge inden Dvælden.
Monne jeg til Strikke trænge,
solgte jeg min Brix for Penge. —
— Jeg var rejsesærdig længe.

(han gaaer.)

Goneril.

Den Mand var flog nok! — Hundred' Riddersmænd!
Jo, det var viist, og suilddt betænkt, at lade
ham hundred' Mænd i Plade! at hver Grille,
hver Nykke, ringe Klagemaal og Lune
han kunde give Bægt med denne Magt,
og efter Tykke skalte med vort Liv!
Hei, Oswald da!

Albanien.

Det er for meget frygtet.

Goneril.

Frygt bedre er end Jeres blinde Tillid;
den som hver frygtet Fiende halvveis møder,
han overrumpler ei. Jeg kender ham,
Hans Uttringer har jeg alt meldt min Søster;
hvis hun modtager ham, samt hundred' Mænd,
da jeg har viist, hvor hoist uklogt det er —
Saa kom dog, Oswald!

(Huushovmesteren træder ind.)

Nu, har I skrevet Brevet til min Søster?

Huushovmesteren.

Ja, Eders Naade.

Goneril.

Tag nogle med, og sæt Jer flux til Hest;
meld hende fuldelig hvad jeg befrygter.
Læg dertil slige Grunde af Jer selv,
som Børgt kan give det. Afsted, og skynd Jer
her hjem igjen.

(Huushovmesteren gaaer.)

Nei, nei, min ædle Herre;
skjøndt jeg ei laster Jeres milde Fremfærd,
saa dog — forlad mig — dadler man Jer mere
for Mangel paa Forsigtighed, end roser
Jer for en Mildhed, som saa let kan skade.

Albanien.

Hvor langt, hvor ret J seer, det veed jeg ei,
men ofte, for en slet, forseiles bedre Bei.

Goneril.

Nei, dersom jeg —

Albanien.

Nok! Enden kroner Bærket.

(de gaae.)

Femte Scene.

Borggaarden.

Lear. Kent og Hofnarren træde ind.

Lear.

Drag J i Forveien til Gloster med dette Brev;
underret min Datter om alt hvad J veed, og hvad
hun maatte spørge Jer om i Anledning af Brevet.
Dersom J ei rapper Jer, skal jeg være der seend J.

Kent.

Der skal ei komme Sovn paa mine Dine, ædle
Herre, for jeg har bragt Brevet paa rette Sted.

(gaaer.)

Narren.

Derjom en Mands Hjerne sad i hans Hæle, stod den da ikke Fare for, at der gik Frost i den?

Lear.

Jo, Dreng!

Narren.

Nu, saa vær lystig Du; Din Forstand skal ikke komme til at gaae med Slæber.

Lear.

Ha! ha! ha!

Narren.

Du skal see Din anden Datter vil behandle Dig kjærlig; thi endskjondt hun er denne saa liig, som et Skovæble et Haveæble, saa veed jeg dog nok hvad jeg veed.

Lear.

Nu, hvad veedst Du da, min Dreng?

Narren.

Hun vil være denne saa liig i Smag, som et Skovæble er liigt et Skovæble. — Kan Du sige mig, hvi Din Næse sidder midt i Dit Ansigt?

Lear.

Nei.

Narren.

Jo, for at holde Djuene paa hver sin Side af Næsen, saa hvad Du ei kan lugte Dig til, det kan Du see Dig til.

Lear.

Jeg gjorde hende Ilret.

Narren.

Kan Du sige mig, hvordan en Østers gjør sin Skal?

Lear.

Nei.

Narren.

Ja jeg heller ikke; men jeg kan sige Dig, hvorfor en Snegl har et Huns.

Lear.

Hvorfor?

Narren.

For at stikke sit Hoved i, ikke for at give det bort til sine Døttre, og lade sine Horn sidde nøgne til Skue.

Lear.

Jeg vil forglemme min Natur. — Saa om en Fader! — Gre mine Heste rede?

Narren.

Dine Gæster ere ude efter dem. Marsagen hvi Syvstjernen er ei flere end syv, er en herlig Marsag.

Lear.

Fordi den ikke er otte?

Narren.

Rigtig! Du kunde blive en dygtig Hofnar.

Lear.

Skulde jeg tage det igjen med Vold og Magt?
— Uhyre Utafnemmelighed!

Narren.

Var Du min Nar, Gaer Lear, fik Du Pidsken at smage, fordi Du er bleven gammel for Tiden.

Lear.

Hvi saa?

Narren.

Du skulde ei være bleven gammel, førend Du var bleven klog.

Lear.

O lad mig ikke worde gal; ei gal,
 I naaderige Himle! giv mig Fatning!
 Jeg vil ei worde gal!

(En Riddermand træder ind.)

Nu! ere mine Heste færdige?

Riddermanden.

Ja, ædle Herre.

Lear.

Rom, min Gut!

Narren.

Den, som er Mo, og leer, fordi jeg nu maa bort,
 skal stakket worde Mo; hvis Intet blier for fort!

(de gaae.)

Anden Akt.

Første Scene.

Gaard i Jarlen af Glosters Borg.

Edmund og Curan mødes.

Edmund.

Guds Fred, Curan!

Curan.

Guds Fred igjen. Jeg har været hos Jeres
 Fader, og bragt ham Bud, at Hertugen af Corn-
 wall og Hertuginde vilde besøge ham inden Aften.

Edmund.

Hvordan gaaer det til?

Guran.

Ja det veed- ikke jeg, har I hørt Nytt i Landet; jeg mener det man mumler om; thi endnu lyder det kun thyst som et Kyss fra Dre til Dre.

Edmund.

Nei, slet Intet; Hvad er det?

Guran.

Har I ei hørt at det seer ud til Alfred imellem Hertugerne af Cornwall og Albanien?

Edmund.

Nei ikke et Ord.

Guran.

Da vil I snart faae det at høre. Farvel.

(han gaaer.)

Edmund.

Vor Hertug her i Alsten? Herligt, herligt!
det væver sig med Magt ind i min Plan!
Min Faders Vagt alt lurker paa min Broder,
og jeg har nu et slibrigt Værk i Hænde.
Gribsk Haand derpaa! Held, Raskhed staae mig-bi! —
Et Ord, min Broder; — kom herved, min Broder!

(Edgar træder ind.)

Min Fader lurker paa Jer, — Flye, o flye!
De er forraadt ham at I her Jer skjuler,
Nu er det Nat; thi fører Jer det til Nytte. —
Har I ei talt mod Hertugen af Cornwall?
Han kommer hid i Nat, i Hui og Hast,
og Megan med, har I ei skumlet over
hans Tvistigheder med Albanien?
Betænk Jer!

Edgar.

Nei, i Sandhed, ei et Ord!

Edmund.

Min Fader nærmer sig, — tilgiv, jeg maa
ferstille mig og drage Sværdet mod Jer, —
Træk; lad som I forsværer Jer, pås paa,
Giv Dig! — kom til min Fader; — Vys! Hei! Her! —
Flygt, Broder; Fæller! Fæller! — Saa Farvel!

(Edgar gaaer.)

En Smule Blod vil faae dem til at troe,
at jeg har haat en svar Dyst —

(han saarer sig i Armen.)

Jeg har ofte
seet Sviregaster gjøre meer for Spog, —
Ha, Fader! Fader! — Hold! — Vil Ingen hjælpe?
(Gloster træder ind med Tjenere, som bære Fæller.)

Gloster.

Nu, Edmund? hvor er Riddingen?

Edmund.

Her stod han
i Mørke, med sit hvassse Slagsværd dragen,
han mumled' Troldspog, og anraabte Maanen
som sin Beskytterinde.

Gloster.

Men hvor er han?

Edmund.

See her, jeg bløder.

Gloster

Hvor er Riddingen!

Edmund.

Han flygted', da han ingenlunde kunde —

Gloster.

Holla? forfølg ham! — efter ham paa Stand! —

(Nogle af Tjenerne gaae.)

Han kunde ingenlunde — ? hvilket? hvilket?

Edmund.

Formaa mig til at myrde Ederes Hoihed.
 Jeg sagde ham, mod Fadermord nedslunge
 de vrede Guder alle deres Tordner;
 jeg nævnte ham de mange, stærke Baand,
 som knytte Barn til Fader; endelig
 da han fornam min dybe Alfky for
 slig unaturlig Banart, foer hans Sværd
 med Morder=Glubenhed mod dette Hjerte,
 som tænkte mindst paa sligt, min Arm han qvæsted';
 men da han saae min Harm reiste sig,
 som freidig Stridsmand for den gode Sag,
 da — muligt ogsaa skrækket ved mit Raab —
 han flygted' bort.

Gloster.

Ja lad ham flygte fjernt;
 thi her i Riget skal han ei undslippe,
 og findes han, flux er han Dødens Mand! —
 Vor Hertug, min Beskytter, kommer hid,
 og i hans høie Navn jeg gør bekjendt,
 at hvo ham finder skal saae Guld og Gunst,
 naar han til Doms den feige Morder bringer,
 og hvo som skjuler ham, skal lide Døden.

Edmund.

Da jeg fraraadte ham hans Plan, og fandt
 ham fast bestemt, med Tordenroft jeg trued'
 at aabenbare alt, da svared' han:
 „Du Stodder! Horesøn! troer Du, hvis jeg
 stod frem mod Dig, at nogen Mand slog Tiid
 til Sandruhed, til Dyd, til Ærlighed
 hos Dig og troede Dig? Nei, nægted' jeg
 (og nægte gjorde jeg, om Du end lagde
 min Haandskrift frem) forandred' mit Nei alt
 til Rænke, Plan, og Helvedlist af Dig,

Du maatte gjøre Verden døv og stokblind,
naar ei den saae, mit Fald var Dig en Baade,
og troede denne Spore skarp nok til
at, saae Dig til at styrte mig!"

Gloster.

Ha, Skurk, forhærdede, haardnakne Skurk!
— Fragaae sit Brev? — Nei, jeg var ei hans Fader! —

(Man hører Klang af Trompeter udenfor.)

Her, der er Hertugen! hvorfor han kommer,
det veed jeg ei. — Hver Havn jeg spærre vil;
den Skurk skal ei gaae fri, det maa vor Hertug
forunde mig; hans Billed fjernt og nær
skal sendes om, saa hele Kongeriget
ham kjender paa en Prisk; og jeg skal stræbe,
Du min naturlige, trofaste Sen,
at gjøre Dig til Arving af mit Land!

Cornwall og Regan træde ind med Følge.

Cornwall.

Hvad er det, Ridder? Som jeg kommer ind
i Jeres Borg, man sælsomt Nytt forkynnder.

Regan.

Hvis det er sandt, er ingen Straf for stor
for Riddingen. Hvor gaaer det ædle Ridder?

Gloster.

O, ædle Frue, dette gamle Hjerte
er senderknust; er sonderknust.

Regan.

Hvordan!

min Faders Gudson stod Jer efter Livet;
han, Lear opkaldte? Jeres Edgar?

Gloster.

Frue! —

O, fast jeg blues ved at nævne det!

R e g a n.

Kom han ei jævnlig blandt de Sviregaster,
min Fader har i Sold?

G l o s t e r.

Jeg veed det ei. —

Det er for haardt! —

E d m u n d.

Jo, rigtig, ædle Frue.

R e g a n.

Hvad Under at hans Hu da stod til Ondt.
De har optændt ham til sin Faders Mord,
for saa hans Guds i Guds og Dums at øde.
Min Søster har i denne Aften givet
mig fuld Bæstid om dem, og sliq Advarsel,
at slaæ de deres Bopæl paa min Borg,
vil jeg ei være der.

C o r n w a l l.

Jeg meget mindre!

J, Edmund, har udviist mod Eders Fader
et sønligt Sindelag.

E d m u n d.

Pligt, ædle Herre!

G l o s t e r.

Han røbede hans List, og fik hiin Vunde,
som der J seer, da han ham vilde gribe.

C o r n w a l l.

Er der sat efter ham?

G l o s t e r.

Ja, Eders Høihed.

C o r n w a l l.

Godt! gribes han, tør ingen ved at frygte
hans Ondskab meer, betjen Jer af min Magt,
som Eder tykkes tjenligt. J, ung Edmund,

hvis Dyd og Mod saa klarlig lyser frem
af hiint Exempel, I er just vor Mand,
trofaste Hjerter er der Dyrtid paa,
thi gjøre Vi hermed Beslag paa Eder.

Edmund.

Jeg trofast i det mindste Jer skal tjene.

Gloster.

Jeg takker Eders Naade for hans Lykke.

Cornwall.

I veed ei Grunden, hvi I seer os hos Jer. —

Regan.

Paa sliig en uvant Tid, i Nattens Mulm.
En Sag af Vigtighed drev os herhid,
jer Raad at søge hos den ædle Gloster. —
Vor Fader skrev os til — som og vor Søster —
om visse Tvistigheder, som jeg troede
det raadeligst ei hjemme at besvare.
Herfra skal vore Bud affærdiges. —
Nu, vakkre gamle Ben, slaae Sorgen væk,
og frem med Jeres vise Raad vor Sag,
som trænger hart dertil.

Gloster.

Jeg, ædle Frue!
er redebon. — Velkomne paa min Borg!

(De gaae.)

Anden Scene.

Foran Glosters Borg.

Kent og Huushovmesteren træde ind fra forskellige Sider.

Huushovmesteren.

God Morgen, min Ben, er Du af Husets Folk?

Kent.

Ja vist!

Hundhøvmeisteren.
Hvor kunne vi sætte vore Heste?

Kent.

I Moradset.

Hundhøvmeisteren.
Nei, siig mig det, min Ven!

Kent.

Jeg er ikke Din Ven.

Hundhøvmeisteren.
Godt, det bryder jeg mig kun lidet om.

Kent.

Harde jeg Dig, hvor jeg vilde, skulde jeg lære
Dig at bryde Dig meget om det.

Hundhøvmeisteren.
Hvi behandler Du mig saaledes? Jeg kjender
Dig ikke.

Kent.

Jeg kjender Dig, Karl!

Hundhøvmeisteren.
Hvem er jeg da?

Kent.

En Skurk, en Slynge, en Tallerkenslikker, en
nederdrægtig, storagtig, dumm, usel, lurvet, skidensfærdig
Stodderknægt; en Karl, der bærer Hjertet i Brogen,
og heller stævner ham, der prygler Dig Livet fuldt,
end slaaer igjen; en liderlig, opblæst, indbildst, slub=
bertagtig Spytslikker, en Ufelyg, hvis hele Arvelod
bestod i en Kiste, en Knekt, som vilde være Ruffer,
naar det kunde lønne sig; et reent Sammensurium af
Skurk, Stodder, Ridding og Kobler; af Koterrace

og selv Røter; een, som jeg vil prygle, saa han skal hyle og tude, hvis han fragaaer en Tøddel i denne hans Titulatur.

Huus hovmesteren.

Nu, hvilket Uhyre Du er, at Du saaledes overfuser et Menneske, Du kjender ligesaa lidt, som han Dig.

Kent.

Nu! hvilken Malinpande der sidder paa den Galgenfnebel! Du fragaaer at Du kjender mig? Er det to Dage siden jeg spændte Krog for Dig, og morbankede Dig for Kongens Ansigt? Træk fra Læder, Kjeltring! Vel er det Nat, men Maanen er paa Himmelen, og jeg skal rakke Jer saaledes til, at Sol og Maane kan skimme gennem hvert Led paa Jer. Træk, Uheldyg! Finkeridder, træk!

(Kent drager sit Sværd.)

Huus hovmesteren.

Bort fra mig; jeg har intet med Jer at skaffe.

Kent.

Træk, Slynge! J kommer hid med Breve mod Kongen. J tager daarlig Banarts Parti mod den faderlige Kongemyndighed. Træk, Slubbet, eller jeg laver Bankesjod af Jeres Skanker; træk fra Læder, Slynge; herfrem med Jer!

(Han prygler ham.)

Huus hovmesteren.

Hjelp! Holla! Mord! Mord!

Edmund, Cornwall, Regan og Gloster træde ind, fulgte af Tjenere.

Edmund.

Hvad nu! hvad er paa Værde? Skilles ad!

Kent.

Rom til mig, Hr. Junker, hvis J lyfter; Jeg

vil tage Jer i Skole. Stil Jer paa Plads, unge Herre.

Gloster.

Baaben! dragne Sværd! hvad er her paa Færde?

Cornwall.

Hold Fred, er Eders Liv Jer kjær; han døe som hypper Liv paa nye! Hvad er paa Færde?

Megan.

Det er Sendebudene fra vor Søster og Kongen.

Cornwall.

Hvad var Tvistsens Æble mellem Jer? Tael!

Huushovmesteren.

Jeg kan knap komme til Nlande, Eders Naade.

Kent.

Det troer jeg nok, Jeres Tapperhed havde en svar Dyst. I feige Slubbert; Naturen kjender sig ei ved Dig; en Skrædder gjorde Dig.

Cornwall.

Du er mig en snurrig Kompan; en Skrædder siger Du?

Kent.

Ja Herre, en Skrædder; en Steenhugger eller Maler kunde ikke have gjort saadant Fusterarbeid, om de saa kun havde staaet to Timer i Lære.

Cornwall.

Nu tael; hvordan begyndte Jeres Trætte?

Huushovmesteren.

Min gamle Skurf, hvis Liv jeg sparet har, af Medynk med hans solvgraa Skjæg, —

Kent.

Du fordomte intetsigende Mul! Du! — Ædle Herre, vil I give mig Lov, vil jeg slaae dette urene

Skarn saa fint, som Meeskalf, og stryge Bandhuus-
væggene an med ham! — J spare mit graa Skjæg,
J Skifting?

Cornwall.

Lie stille, Karl!
har J ei lært Verbodighed, J Tolper?

Kent.

O jo, men Brede har et Fribrev, Herre.

Cornwall.

Hvorover est Du vred?

Kent.

Alt sliq en Træl skal bære Sværd ved Side,
som i sit Bryst et Midingshjerte bærer.
En Skurk som denne, smiskende og sledst,
paa Rotteviis ei sjelden sondergnaver
de hellige Baand, der slynges altfor dybt
i Hjertets Indre, til at loses; smigrer
hver Videnskab udi sin Herres Bryst;
slaaer Dlie i hans Jld, Snee i hans Had;
bejaer, benægter, dreier liig en Jisfugl
sit Næb, som Binden blæser; det, han veed,
er, Hunden liig, at gaac i Herrens Fjed. —
Ha, Hælsoet ramme Jeres Liigfaldsansigt!
Leer J af mine Ord, som af en Daares?
Stod' vi paa Sarums Slette, Gaas! da drev
jeg skrigende Jer hjem til Camelot!

Cornwall.

Men, Gamle! raser Du?

Gloster.

Hvo npped Riv?

Bekjend!

Kent.

Ei Jld er Band saa hadelig,
som jeg er sliq en Skurk.

Cornwall.

Hvi kalder Du ham Skurk? hvad er hans Brode?

Kent.

Jeg lider ei hans Ansigt.

Cornwall.

Muligt mit
og hans og hendes har ei bedre Lykke?

Kent.

Det er min Skik at tale reent af Posen;
jeg har seet mangt et bedre Ansigt for,
end dem jeg seer paa nogens Skuldre for mig
i dette Dieblis.

Cornwall.

Det er en Karl,

hvis Ligesremhed man har eengang roest!
nu tvært mod sin Natur, han tvinger sig
at spille Grobian. Han kan ei smigre;
nei, han er Uerligheden selv; hos ham
skal Sanden frem! hvis godt den tages op;
Nu vel! — hvis ei; da ligesrem han hedder. —
Jeg kjender disse Skjelmer; deres Sandhed
er meer lognagtig, og har værre Hensigt,
end thye Hofkrybs overdrevne Sledskhed.

Kent.

I Sandhed, i oprigtigst Sandhed, Herre,
og med Forlov af Ederes høie Blik,
hvis Barne, liig den gyldne Straalekrone
paa Phæbi Ildhaar, —

Cornwall.

Hvad betyder dette?

Kent.

Jeg forlader mit sædvanlige Tungemaal, som
I dadler saa meget. Jeg veed, ædle Herre, at jeg

er ingen Smigrer. Han, som bedrog Jer i et lige-
fremt Sprog, var ligesom en Skurk, hvilket jeg for
min Part ei vil være, om endog Jeres Unåde skulde
blive mig saa naadig at bede mig om det.

Cornwall.

Har I opirret ham?

Hushovmesteren.

Nei, ingelunde.

Det nys behagede hans Herre, Kongen,
at slaae mig for en Misforstaaelse;
Flux stod han frem og smigrede hans Brede,
slog mig omfuld, forhaaned', skjeldte mig,
og spille derhos sliig en Helterolle,
at Kongen roste ham for dette Angreb,
hvortil han paa en Bærgelos sig sneg.
Opblast endnu af denne Heltedaad,
han her imod mig trak.

Kent.

Ha! Njar selv er Pog
i disse Skryderes og Slynghers Mund.

Cornwall.

Hei, Blokken frem! Haardnakne gamle Skurk,
Pralhans af Graastjæg; Vi vil lære Jer —

Kent.

Jeg er for gammel til at lære, Herre.
Hent ingen Blof til mig; jeg tjener Kongen,
og i hans Grinde blev jeg sendt til Jer.
I lægger Ringeagt og Trods for Dagen
imod min Herres Værdighed og Naade,
hvis I hans Sendebud i Blokken sætter.

Cornwall.

Bring Blokken hid! Ja ved mit Liv og Ære!
der skal han sidde indtil høien Middag!

Regan.

Til Middag? nei til Aften, hele Natten!

Kent.

Var jeg af Feres Faders Hunde, True,
saa burde I dog handle mig lidt bedre.

Regan.

Du est iblandt hans Skurke, derfor vil jeg —

(Blokken bringes ind.)

Cornwall.

Det er en Karl af samme Malin, som den
vor Søster mælder om; — Kom frem med Blokken!

Gloster.

Jeg beder Eders Naade, gjør det ikke;
stor er hans Feil, og vist den gode Konge
vil revse ham; men denne Straf er lav,
er den som lurvet Pobel dommes til
for Smaabedrageri og ringe Brøde.
Hans Herre Kongens Brøde maa optændes,
naar i hans Sendinge han selv foragtes,
i det de straffes saa.

Cornwall.

Jeg staaer til Ansvar.

Regan.

Min Søster kan optage det langt værre,
at hendes Sendebud skeer Bold og Last
i hendes Trinder. — Nu, slut hans Fodder.

(Kent sluttes i Blokken.)

Kom, min Gemal!

(Regan og Cornwall gaar.)

Gloster.

Ben, jeg beklager Dig,
men det er saa vor Hertugs Billie,

- hvis Hestighed ustyrlig er, det veed
al Verden; jeg vil gaae i Forbøn for Dig.

Kent.

Nei, ædle Herre, jeg har vaaget længe,
og sliidt og slæbt; een Stund gaaer bort med Sovn;
og Resten sidder jeg og sloiter bort.
En god Mands Lykke kan jo faae et Knæk.
God Morgen!

Gloster.

Hertugen har høilig Uret,
og Kongen tager det unaadigt op. (Gaaer.)

Kent.

O gode Konge, nu Du sande maa
det gamle Ord: Enhver tilbeder Solen,
naar den gaaer op; men ingen, naar den daler. —
Drag nær, du Underverdens Nattelampe,
at dette Brev jeg ved din blide Straale
kan læse! — Kun Glendighedens Die
faaer see Mirakler; — Det er fra Cordelia,
som heldigviis er underrettet om
det dunkle Liv, jeg her i Mørket fører.
Hun vil benytte sig af Tvedragts Manden
i Bretlands Rige, og erstatte hver
sit lidte Tab. — Drag Fordeel, tunge Dine,
af Jeres Modighed, og seer ei ned
paa dette Skjendselsherberg.
God Nat, Fortuna! smil og drej Dit Hjul!
(Han sover ind.)

Tredie Scene.

Et Stykke af Heden.

Edgar træder ind.

Edgar.

Jeg hørte der blev udraabt: jeg var fredløs;

og heldigviis et huult Træ skjulte mig
 for Speiderne. Hver Havn mig spærret er.
 hvorhen jeg seer, uvant Marvaagenhed
 staaer, for at fange mig, paa Luur. — Saalænge
 jeg kan gaae frie, saa vil jeg frelse mig.
 Jeg vil iføre mig den dybeste
 Elendighed, hvormed til vilden Dyr
 et Menneske af Armod kan nedknuges.
 Mit Ansigt jeg med Skarn besudle vil,
 med Pjalter skjule mig! mit Haar jeg filtrer
 i Marelokker, og min Nogenhed
 skal trodse Stormene og Himlens Brede.
 Jeg mangler her ei Monstre og Exempler
 af Stakler, som brod ud af Daarekister,
 og hvinende slaae Naale, Tørne, Søm
 og Rosmarinsrud i det bare Kjød
 paa deres visne, halv hentærte Arme,
 og, ved slikt Nædøjselsyn, i Bondergaarde,
 Smaabyer, Hyrdebytter, Møller, tvinge
 sig milde Gaver til, eet Sted ved Bonner
 eet Sted ved rasende Forbandelser. —
 Den stakkels gale Thomas er jeg nu;
 jeg er ei Edgar meer.

(Han gaaer.)

Fjerde Scene.

Udenfor Glosters Borg.

Lear træder ind med sin Hofnar og en Ridders-
 mand.

Lear.

Det undres mig, de saa er' reist fra Hjemme,
 og sende ei mit Bud igjen.

Riddersmanden.

Man sagde,
 at Aft'nen før var der ei tænkt paa Reise.

Kent.

Hil Dig, min ædle Herre!

Lear.

Hvad! Du bruger
 sig Skjændsæl til Dit Moerskab?

Kent.

Langt fra, Herre!

Narren.

Ha! ha! See engang, hvilke stærke Høsebaand
 han bruger. Heste binder man ved Hovedet, Hunde
 og Bjørne ved Halsen, Alver om Lænderne, og Men-
 nesker ved Benene; naar et Menneske gjør sig udtil-
 beens, giver man ham Træhoser paa.

Lear.

Hvo er han som Din Rang mis kjender saa,
 og her Dig sætter?

Kent.

Det er Han og Hun,
 Din Son og Datter.

Lear.

Nei.

Kent.

Jo.

Lear.

Nei, siger jeg.

Kent.

Jeg siger jo.

Lear.

Nei, nei! det vilde de aldrig.

Kent.

Jo, det gjorde de.

Lear.

Ved Jupiter, jeg sværger, nei!

Kent.

Bed Guno, jeg sværger, jo!

Lea r.

Det torde de ei gjøre, kunde ei,
og vilde ei! langt værre end et Mord
slig Spot og Spee mod Kongehøihed er!
Siig mig, saa flux Du kanst, hvorved har Du
fortjent, og hine udvist slig Behandling
imod vort Sendebud?

Kent.

Som, ædle Herre,
jeg overrafte Eders Høiheds Brev,
kom, før jeg havde reist mig fra det Sted,
hvor ydmyg knælende jeg laae, et Tilbud,
som dampende, halvaandeløs fremstømmed'
en Hilsen fra sin True Goneril;
leverte Breve strax paa Stand, som flux
de brød; saasnart de havde læst dem, sanked'
de deres Følge, steg til Hest, og bad
mig følge med og vente, indtil de
fik Tid at svare; jeg saae sure Miner;
og da jeg her nu traf den anden Sending,
hvis Hilsen, som jeg saae, forgifted' min,
og fandt i ham den samme Karl, som nys
saa grovt forsyndet' sig mod Jeres Naade,
gik Brede flux for Biid; jeg trak fra Læder;
Hans feige Angstskrig vakte hele Huset,
og denne Feil fandt Jeres Son og Datter
den Skjændsel værd, som her I seer den lider.

Marren.

Vi faaer mere Vinter endnu, siden Bildgjæssene
flybe den Bei.

En Fader stædt i Nød
gjør sine Døttre blinde;

men, har han Guld saa rød,
skal han dem hulde finde.
Fortuna, den Alftermær,
saaer aldrig Fattigmand kjær. —

Men riv Du kun de graa Haar af Dit Hoved; thi
Dine Døttre vil forsyne Dig med flere af dem, end
Du kan tælle i hele Aar.

Lear.

Ha! Krampen svulmer op omkring mit Hjerte!
Bort Galde! ned du Dval som flyver opad;
dit Element er dybere! — Hvor er hun —
hiin Datter?

Kent.

Her hos Jarlen.

Lear.

Folg mig ei;

tev her! —

(Lear gaaer ud.)

Riddermanden.

Forbrød I intet meer end nys I sagde?

Kent.

Nei!

Hvi kommer Kongen med saa lidet Folge?

Narren.

Dersom Du var bleven sluttet i Blokken for
dette Spørgsmaal, saa havde Du fuldelig fortjent det.

Kent.

Hvi saa, Nar?

Narren.

Vi vil sætte Dig i Skole hos en Myre, for at
lære Dig, at man ei arbejder om Vinteren. Alle,
som følge deres Næser, ledes af deres Dine, undtagen
de Blinde, og mellem tyve Næser findes ei een, som

jo kan lugte hvad der stinker. Giv Slip, naar et
 svart Hjul render ned af Bakke, at Du ei brækker
 Din Hals ved at følge det; men det svare Hjul, som
 gaaer op ad Bakke, skal Du lade slæbe Dig efter sig.
 Naar en viis Mand giver Dig et bedre Raad, saa
 gib mig mit tilbage igjen. — Jeg vilde have, at ingen
 uden Slynkler skulde følge det, siden det er en Nar,
 som giver det.

Den Svend, hvis Hu til Lon kun staaer,
 han er Dig lidet huld;
 han pakker ind, naar Lykken gaaer;
 som Lykken svigefuld.
 Men Narren holder trofast Stand;
 lad viis Mand gaae sin Wei.
 Nar er hver Skurk, nu flygte kan,
 men Skurk er Narren ei!

Kent.

Hvor har J lært det, Nar?

Narren.

Ikke i Blokken, Nar!

Lear kommer tilbage med Gloster.

Lear.

Afslaae at see mig? De er syge? trætte?
 har reist langt ud paa Natten? — Lutter Paaskud,
 hvoraf Opsætighed og Trods fremlyser!
 Gent mig et bedre Svar!

Gloster.

Min bedste Konge!

J veed, hans Høiheds Sind er Fyr og Flamme,
 og hvor uroffelig og fast han er
 i al sin Værd.

Lear.

Hevn! Hælsøet! Død og Djevle!

Hvad! Fyr og Flamme? hvad? hans Sind? — Hør,
Gloster!
med Cornwall og hans Hustru vil jeg tale. —

Gloster.

Ja, Eders Naade, det har jeg alt meldt dem.

Lea r.

Alt meldt dem? — Menneſke, forſtaaer Du mig?

Gloster.

Ja; ædle Herre.

Lea r.

Hør! Kungen tale vil med Hertug Cornwall!
En Fader med ſin Datter; hun ſkal lyde;
har J vel meldt dem dette? — Liv og Blod! —
Han Fyr og Flamme! Hertugen? — Gaf hen
og ſig hiin Hertug Fyr og Flamme, at —
Dog nei, endnu ei: muligt er han ſyg,
og Sygdom ændſer ei den Pligt, vor Sundhed
er bunden til; man er ſig ſelv ei liig,
naar ſyg Naturen byder Sjælen lide
med Legemet. — Nei! jeg vil ſtyre mig.
For ſlur mit Jilſind bruste op, og antog
en Yttring af en Syg og Lidende
for Sundhed.

(Han ſeer paa Kent.)

Dod og Helvede! hvorfor
blev han ſat her? Den Handling grant mig viſer,
at denne Hertugens og hendes Reife
var Rænke blot. — Giv mig min Tjener frie.
Gaf hen, ſig Hertugen med ſamt hans Hustru,
at jeg vil tale med dem nu, paa Stand!
De træde frem og høre mig, hvis ei,
jeg Trommen hvirvle vil ved Kammerdøren,
indtil den raaber: Sov til Dommedag!

Gloster.

Gid Fred bestaae imellem Jer!

(Han gaaer.)

Lear.

O! vee mig!
mit Hjerte, hvor det løfter sig! — Ned! ned! —

Narren.

Siig til det, Faer Lear, hvad Kjøbstædmøen
sagde til Malene, da hun puttede dem levende i den
glovede Deig; hun kildrede dem paa Hovedet med
en Pind, og sagde til dem: „Vil I ned, I smaa
Skjelmer; vil I ned med Jer!“ — Det var hendes
Broder, som holdt saa forstræffelig af sit Dg, at han
bredte Smør paa Hoet til den.

Cornwall, Regan, Gloster træde ind, fulgte af
Tjenere.

Lear.

Mod Morgen, begge!

Cornwall.

Hil Jer, Ederes Naade!

(Kent bliver sat i Frihed.)

Regan.

Det glæder mig at see Jer, ædle Herre.

Lear.

Regan!

Det troer jeg selv; jeg veed hvad Grund jeg har
til denne Troe; hvis det ei glæded' Dig,
lod jeg mig stille fra Din Moders Gravhøi,
fordi den skjulede en troløs Qvinde.

(Til Kent.)

Ha, er I fri? Dog derom siden! — Regan!

Din Søster duer ei. O Regan! Regan!

Åh! — rovdyrtaudet Utafnemmelighed,

en Dvalgrif liig, hun bandt her ved mit Hjerte, —
knap kan jeg sige Dig det, nei, Du troer ei,
den gruelige Banart, hun — O Regan! —

Regan.

Taalmodig Mand er viis Mand, ædle Herre;
jeg troer hun rygter sine Pligter bedre,
end I skatterer hendes Værd.

Lear.

Hvorledes?

Regan.

Jeg troer, min Søster ei i mindste Maade
sin Skyldighed forsømmer; om hun har
lagt Vaand paa Eder's toileløse Følge,
er det paa saadan Grund, og i slig Hensigt,
at hun fortjener plat ud ei at dables.

Lear.

Forbandet være hun!

Regan.

O, I er gammel!

Naturen staaer i Jer paa selve Grændsen
udaf sit Rige. Lad Jer lidet lede
af moden Dommeraft, som bedre veed
hvad Eder tjener, end I selv; thi hør mig;
drag atter til min Søster; siig, I har
fornærmet hende.

Lear.

Hvad? til Korset frybe?

Giv Algt, hvor smukt sligt anstaaer Faderhøihed:
„Min Datter, jeg tilstaaer Dig, jeg er gammel;
Graastjæg er hjælpeløs: See! knælende
jeg beder, und mig Huusly, Seng og Føde!“

Regan.

Nok herom, ædle Herre; det er Griller;
drag til min Søster!

Dear.

Aldrig! aldrig! Regan.

Hum har afknappet Hælvten af mit Følge,
seet suurt til mig, og liig en Slange stunget
mig med sin Tongebraad til Hjerteroden! —
Ha, falder haglthyt Himlens Tordenkiler
paa hendes utafnemmelige Jøse?
Ham, Bestluft! hendes unge Been med Lamhed!
Cornwall.

O, fy! fy! fy!

Dear.

I snare Lyn, slaer Ederes røde Flammer
i hendes mørke Blik! Smit hendes Skjønhed,
I Mosedampe, Solens Kraft udruger,
og svid til Stov al hendes Stoltheds Blomster!

Regan.

O Himlens Guder! vist i Bredens Stund
engang I mig det samme ønske vil.

Dear.

Nei, Regan! Dig jeg aldrig skal forbande.
Din kjærlige Natur skal aldrig give
sig Banart Rum; grunt tindrer hendes Die;
Dit brænder ei, men varmer; Du vil aldrig
see suurt ved min Fryd; ei mit Folk formindske;
ei haarde Ord mig give! ei afknappe
i mine Mundbid, endelig Du aldrig
Din Borgport vil tillukke for Din Fader.
Du kjender noiere Naturens Pligter
og Barndoms Baandet, Hoslighedens Love,
og datterlig Tafnemmeligheds Skyld.
Du har ei glemt det halve Kongerige,
jeg skjænked' Dig!

Regan.

Til Sagen, ædle Herre!

(Der høres Klang af Trompeter noget borte.)

L e a r.

Hvem sluttede mit Sendebud i Blokken?

Cornwall.

Hvis Ankomst er det hiin Trompet bebuder?

Huushovmesteren træder ind.

R e g a n.

Det er min Søsters; hendes Brev forkynder,
hun drager hid. — Er Jeres Frue kommen?

L e a r.

Det er en Træl, hvis usle Hovmod boer
og bygger i sin Frues Dwindegunst: —
Skurk! fra mit Syn! —

Cornwall.

Hvad mener Eders Naade?

L e a r.

Hvo sluttede mit Bud i Blokken? Regan!
jeg haaber vist, Du har ei Haand i Spillet? —
Hvem kommer der?

(Goneril træder ind.)

O naaderige Himle!

hvis mildt paa Oldinge J skue ned;
hvis Lydighed er Eders blide Lovbud;
hvis selv J ere gamle, gjører da
min Sag til Eders. Sender fra det Høie,
en Bærge ned, og tager mig i Forsvar.

(Til Goneril.)

Siig, blues Du ei ved at see mit graa Skjæg? —
O, Regan! vil Du tage hendes Haand?

G o n e r i l.

Hvorfor ei, Herre? hvad har jeg forbrudt?
Alt er ei Brøde hvad en Gjæk kan tykkes,
og sindsivag Gubbe kalde saa.

Dear.

O Bryst,
hvor est du fast! Du sprænges ei endnu! —
Hvo lod mit Sendebud i Blokken spænde?

Cornwall.

Jeg satte ham der, men hans Feil fortjente
langt værre Straf.

Dear.

J? gjorde J?

Megan.

Min Fader,

hvi vil J synes stærk, da svag J er?
Vend om, til Eders Maaned er udrunden,
og bliv hos Goneril; afknap J Hælvten
af Jeres Følge, kom kun saa' til mig;
nu er jeg hjemme fra, og mangler derhos
det rige Forraad Eders Ophold fordrer.

Dear.

Hvad! vende hjem til hende? jage bort
halvhundrede af mine Riddersmænd?
Nei, for forsværger jeg hvert Dag; for vælger
jeg Kamp med vilden Skv, og Liv i Fællig
med Ulv og Bjorn! — Ha! Rodens skarpe Sværd! —
Gaae hjem med hende? — Nei — den raske Frankrig,
som uden Medgift tog vor Sidstefødte,
for for hans Throne beier jeg mit Kne,
som Baabendrager, og aftrygler ham
en Raadepenge til at spinde ud
mit æreløse Liv! — Gaae hjem med hende?
for vil jeg være Træl, ja Pathest her
hos dette lumpne Lastdyr!

(Peger paa Huushovmesteren.)

Goneril.

Som Jer lystet.

Lear.

Hør mig, min Datter; gjør mig ei vanvittig;
 jeg vil ei mere besvare Dig, mit Barn;
 Farvel, vi vil ei mere sees — ei mødes!
 Men dog est Du mit Kjød, mit Blod, min Datter; —
 Dog nei, Du est en Sygdom i mit Kjød,
 som jeg nødvendigviis maa kalde min.
 Du est et ædret Saar, en Pestbyld, Kræft i
 mit syge Blod. — dog jeg vil Dig ei skjælde;
 Straf komme, naar den vil; jeg den ei kalder;
 jeg beder Tordenguden ei slaa til,
 ei hvidsker om Dig op til Dommertonen;
 omvend Dig, naar Du kanst; bliv bedre, naar Dig
 tykkes. —

Taalmodig Mand er viis Mand; jeg kan blive
 hos Regan, jeg samt mine hundred' Mænd.

Regan.

Nei, ædle Herre, det gaaer ikke an;
 jeg ventede ei, og er ei vel belavet
 paa Eders Komme. Laan min Søster Dre;
 thi den, som Eders Hestighed betragter
 med kold Fornuft, troer dog, nu er I gammel,
 og selgelig — Hun veed nok, hvad hun gjør.

Lear.

Er dette vel talt nu?

Regan.

Ja, tør jeg sige;
 hvordan? halvhundred' Mænd, er det ei nok?
 Hvor trænger I til fleer'? ja til saamange?
 Ei Byrden blot, men selve Faren taler
 mod slikt et Tal; hvor enes i eet Huus
 saa mange Folk, som tjene tvende Herrer?
 det er høist vanskeligt, ja fast umuligt.

Goneril.

Hvorfor maa ikke hendes Huusgesinde,
som ogsaa mit, opvarte Eders Høihed?

Regan.

Ja, hvorfor ei? hvis de forsemte Jer,
saa revsed' vi dem; hvis til mig I kommer,
da beder jeg Jer — thi jeg mærker Uraad —
at bringe ikkun fem og tyve med.
Jeg Kost og Tag til flere ei vil give.

Lear.

Jeg gav Jer Alt —!

Regan.

Og gav det i en god Stund.

Lear.

Jeg gjorde Eder til mit Bærgemaal,
gav alt i Eders Hænder, hvad jeg eied';
men forbeholdt mig netop dette Antal
til Følge; — Hvad? maa jeg til Jer kun komme
med fem og tyve. Regan! var det saa?

Regan.

Saa var mit Ord; jeg tager ei mod flere.

Lear.

Fav'r seer den Grimme ud ved Trolde's Side.
Den Bærste ei at være er dog Priis værd.
Jeg gaaer med Dig. See Dit halvhundrede
er tvende Gange hendes fem og tyve,
og Du har tvende Gange hendes Omhed.

Goneril.

Siig ædle Herre, hvordan kan I trænge
til fem og tyve, ti, ja fem til Følge
i Huse, hvor et dobbelt Tal staaer rede
paa Eders Bink?

R e g a n.

Er een ei meer end Noſt?

L e a r.

O! tael ei om hvad Noſt er! Uſleſt Tigger
i Overflod midt i ſin Armod ſvømmer.
Giv ei Naturen meer end den behøver,
da er vort Liv ei dyrere end Dyrets.
See, Du eſt Edelsfrue, var det pragtfuldt,
at gaac blot varmt klædt, da behoved' ei
Naturen al den Pragt Du bær, ſom dog
knap varm Dig holder. — Men den ſande Nød, —
Giv Taalmod, Himle! Taalmod har jeg nødig!
J ſee mig her, J Guder, fattig, gammel,
kun riig paa Nar og Sorg, forladt i begge!
Hviſ det er Jer, ſom vender diſſe Døttre
mod deres Fader, o, da frels mig fra
den Skjændſel, ſlig en Spot og Spee at døie!
Lænd i mit Bryst den ædle Bredeſglød;
O, lad ei Qvindevaaben, Taarer ſkjæmme
den gamle Krigers Kind! — Nei, J Uhyrer,
Jeg vil mig ſaadan hevne paa Jer begge,
at Verden ſkal — Ja jeg vil gjøre Ting, ſom —
Jeg veed endnu ei hvilke; men de vorder
al Jordens Rædſel! Jeg vil græde, troer J;
Nei, græde vil jeg ei; —
Jeg har ſtor Grund til Graad, men dette Hjerte
ſkal ſpringe for i hundred Tuſind Stykker,
end jeg vil græde. — Bee mig, Nar! jeg raſer!
(Lear, Gloſter, Kent, og Hofnarren gaac.)

C o r n w a l l.

Lad os gaac ind, det trækker op til Uveir.
(Man hører Storm langt borte.)

R e g a n.

Heel liden Borgen er; den gamle Mand
med ſamt hans Følge, vil den neppe rumme.

Goneril.

Det er hans egen Skyld, han har forstyrret
sin egen Ro; sin Daarskabs Frugt han smage!

Regan.

Hvad ham angaaer, modtager jeg ham gjerne,
men ikke een af Følget.

Goneril.

Det er mit Ord! —

Hvor er den ædle Gloster?

Cornwall.

Han fulgte med den Gamle! — ah! der er han.

Gloster kommer tilbage.

Gloster.

Kongen er høist forbittret!

Cornwall.

Hvorhen drog han?

Gloster.

Der sadles op; hvorhen? det veed jeg ei.

Goneril.

Hør, Ridder! veed ham plat ud ei at blive.

Gloster.

Uf! Matten falder paa, de kolde Vinde
alt hyle frygteligt; og vidt og bredt
er knap en Bux.

Regan.

O! — Egensindighed
maa bruge Plagen, den sig selv forvolder,
til Skolemester; tilluk Eders Borgport;
han har et Følge med af Bovehalse;
hvad de kan ægge ham til, da han let
sig lader foresnakke, bør man frygte.

Cornwall.

Luf Eders Borg; det er en rædsom Nat;
min Regans Raad er godt. Kom ind fra Stormen!
(De gaae.)

Tredie Akt.

Første Scene.

En Hede.

Storm, Torden og Lynld. — Kent træder ind, og møder
en Riddersmand.

Kent.

Hvem er her fleer' end Storm og Uveir?

Riddersmanden.

Gen, der er stemt som Veiret, høist uroligt.

Kent.

Jeg kjender Jer. — Hvor stædes Kongen nu?

Riddersmanden.

Han kjæmper med den vrede Himmel, byder
snart Stormen blæse Jorden ud i Havet,
snart Havet løfte sig, og drukne Jorden,
jaa Alt forandres maatte, eller knuses!

Han senderriver sine solvgraae Haar,
som Stormen i sit blinde Raseri
forbittret hvirvler hen og gjør til Intet.

Han stræber i sin Sjels den lille Verden,
at trodse Bindenes og Regnens Kamp.

Slig Nat, da vildest Mandbjørn blev i Gulen,

da Loven og den sultne Mv ei gjør
sit Skind vaadt, løber han barhovedet,
og byder Liv og Blod til hver det lyster.

Kent.

Men hvem er hos ham?

Riddermanden.

Kun hans Nar, som stræber
omsonst hans Hjerteqvæler at bortspøge.

Kent.

Jeg kjender Jer, Hr. Ridder! og jeg tør
betroe Jer — det har Eders Ansigt sagt mig —
en Sag af Bægt. Der bryder Orlog ud
imellem Cornwall og Albanien,
Kjendt begges Statskunst det endnu fordølger. —
De har — og det har hver, hvem store Stjerner
til Throner hæved' — Folk, som synes blot
at være Tjenere; men er' ei mindre
end Frankrigs suilde Speidere, som kjende
vor Stat tilfulde; enten de har mærket
til begge Hertugernes Riv og Rænker,
til Skjendsels Aaget, begge lagde paa
den gamle Konge, eller større Ting,
som dette muligt blot til Paaskud tjener —
Nok er det at en Hær fra Frankrig drager
til dette Tvistens Land; ja allerede,
viis ved vor Dumbhed, har den sæstet' Fod
i vore bedste Havne, og staaer rede
at plante Banneret i aaben Mark. —
Men nu til Sagen: Tør J paa mit Ord
til Dover ile, skal J finde Folk,
som Tak Jer vide vil, naar J faaer meldt,
hvor unaturligt, hvor ulideligt
man Kongen, vores Herre, her har krænket.
Jeg Ridder er, af Adelsblod udrunden;

og da jeg kjender Jer, tør jeg med Tillid
betroe Jer dette Ord.

Riddermanden.

Herom

kan vi jo tales ved.

Kent.

Nu, eller aldrig! —

At I kan see at jeg er meget mere,
end Kappen lover, aabne denne Ring,
tag Guldet til Jer! — Hvis I seer Cordelia,
som vist I gjør, viis hende denne Ring,
saa vil hun sige Jer, hvem jeg mon være,
som I ei kjender nu. — Ha, hvilket Uveir!
Jeg Kongen søge vil.

Riddermanden.

Først giv mig Haand!

Har I ei meer at sige mig?

Kent.

Kun lidet;

og vigtigere dog end hele Resten.

Naar vi har fundet Kongen, hvem I søger
ad hiin Kant, mens jeg gaaer ad denne Vej,
da lad os gjøre Ansfrig til hverandre.

(De gaae.)

Anden Scene.

En anden Deel af Heden; Stormen bliver ved.

Lear og Hofnarren træde ind.

Lear.

Blæs Vind, split dine Kinder, ras og blæs!
I Himmelsluser, I Orkaner! spruder
til Taarne synke, Spiir og Floie drufne!
I tankesnare Svovelblus! I Forbud

for Tordenfjernerne, som spalte Ege,
 affviid mit Haar, og du, almægtige Torden!
 flaae Klodens Bugning flat og flad; bræk sonder
 Naturens Former; spild med eet al Sædstof,
 hvoraf hiin, utaknemmelige Slægt udspringer!

Marren.

O, Faer Lear! Hofmans Mundsveir under Tag
 og Ly, er bedre end dette Gudsveir under vilde
 Sky. — Ind med Dig, Faer min, og beed om Dine
 Dottres Belsignelse; det er en Nat, som hverken ynker
 Vise eller Narre.

Lear.

Ruml, til Du revner! — Lynild, spy! sprud, Regn!
 ei Regn, Storm, Torden, Ild er' mine Døtre.
 Jer Elementer, Jer jeg ei anklager
 for Utaknemmelighed: Jer gav jeg aldrig
 et Kongerige; kaldte Jer ei Born;
 I skyldte mig ei Pligt; thi kæmper ud kun
 den frygtelige Lystkamp! — her jeg staaer
 som Eders Træl, en arm, syg, haaret Olding; —
 men dog — dog kalder jeg Jer Tjenesvende,
 som, i Forbund med to uhyre Døtre,
 een i det høie raadet Orlog fører
 mod slikt et gammelt, slikt et solvgraat Hoved
 som mit er. O! — O, det er grueligt!

Marren.

Han, som har et Huis at putte sit Hoved i,
 har en god Hætte.

Den Mand, som gjør sin Taa
 til hvad hans Hjerte er,
 skal snart en Liigtorn faae,
 og sovnløs Nat, med meer.
 — thi end gaves aldrig favr Qvinde, uden hun jo
 gjorde Miner i Speil.

Kent træder ind.

Lear.

Nei, jeg vil lide taalig som et Lam.
Jeg siger ei et Ord.

Kent.

Hvem der?

Narren.

For Pokker; her er en Konge og en Nar; men
i Grunden er' vi alle lige.

Kent.

Alf, Herre! er I her? De Væsener,
som elske Nat, dog frygte slige Nætter.
Selv Morkets Vandrerer sligt Uveir skrækker,
og holder dem i Gulen. Fra min Ungdom
kan jeg ei mindes slige Lynildsflammer,
sligt rædsomt Tordenbrag, slig Brøl og Hviin
af Vind og Regn. Naturen kan ei bære
slig Nød, slig Angest!

Lear.

Lad de store Guder,
som over os saa rædeligen larne,
nu søge deres Gjender ud! Bæv, Midding,
som bærer i Dit Bryst fordulgt Misgjerning,
som Retten ei har tugtet! Skjul Dig, Blodhaand!
Du Skalk, som hykler Dyd, og driver Blodskam;
og Du Meensverne! Døe af Ang'st, Du Synder!
som, under Venstabs Maske, angled' efter
Din Næstes Liv. I, dybtbegravne Synder,
spræng Eders mørke Grav, og raaber op til
de frygtelige Stevningsmænd om Naade —!
Jeg er en Mand, mere syndet mod, end Synder! —

Kent.

O, vee! med blottet Hoved! — bedste Herre!
Her tæt ved er en Hytte; nogen Lindring
vil den dog venlig skjænke Jer mod Stormen;

udhvæl Jer der, mens til hiin haarde Borg,
 ja haardere end Stenen, den er byg't af,
 og som jeg nylig, da jeg søgte Eder,
 fandt spærret for mig, jeg kan vende om,
 og Karrighed en liden Hjælp aftvinge.

Lear.

Jeg troer det løber surr for mig; — velan
 min Dreng! hvor gaaer det Dig, min Dreng? Du
 fryser?

Jeg fryser selv. — Hvor er Din Straafeng, Ben?
 Nød er en herlig Kunstner; ringe Ting
 den kostbar gjøre kan. Kom, Eders Hytte!
 Min Nar, min stakkels Gut; mit hele Hjerte
 er knuset, paa et lidet Stykke nær,
 og deri skjærer det mig ret for Dig!

Narren.

Og den, som har kun liden Forstand, —
 hei, hopsa, Falladera, —
 maa søge sin Lykke, hvor han kan;
 thi Regnen den regner hver Dag.

Lear.

Sandt, sandt, min gode Dreng. — Kom viis os
 Hytten.

(Lear og Kent gaae.)

Narren.

Det er en herlig Nat til at kjøle en Hore. —
 Jeg vil sige en Spaadom, forend jeg gaaer:
 Naar Klerk er meer i Ord end Daad,
 naar Brygger gjør sin Malt for vaad,
 naar Junker Skrædershning retter,
 naar Hoerfarl brændes, men ei Rjetter,
 naar hver en Dommer retviis dommer,
 naar Odeland for Gjæld ei rømmer,

naar Klaffer ei i Dmlob kommer,
 og Lommethv ei gaar i Lommer,
 naar Snier tæller Guld paa Gade,
 og Skjoger Kirker bygge lade; —
 da kommer der, jeg spaaer' forsand,
 stor Vaade over By og Land;
 troe mig, den Mode da opstaaer,
 at Mennesker paa to Been gaar.

Denne Spaadom skal Merlin gjøre; thi jeg lever for
 hans Tid.

(Gaar.)

Tredie Scene.

Bærelse i Glosters Borg.

Gloster og Edmund træde ind.

Gloster.

Af, af, Edmund, jeg lider ei denne unaturlige
 Udfærd; da jeg bad dem om Lov til at lindre hans
 Nød, fratoge de mig Herredømmet i min egen Borg,
 og paalagde mig, under Straf af deres evige Unaade,
 hverken at tale om ham, gaar i Forbon for ham,
 eller paa nogen Maade staae ham bi.

Edmund.

Hvor uhyre, hvor unaturligt!

Gloster.

Lyk! Hold reen Mund! Der er Splid mellem
 Hertugerne; og der er endnu værre Ting i Gjære;
 jeg har faaet et Brev i Nat; — det er farligt at tale
 derom; — Jeg har gjemt Brevet under Laas og Lufke
 i mit Konfammer. Den Uret, Kongen nu maa lide,
 vil blive hevet tilgavns; en Deel af en Krigshær har
 allerede fæstet Fod her i Riget. Vi maae følge Kon-
 gens Sag. Jeg vil søge ham op, og i Londom lin-
 dre hans Nød; gaar I hen og hold Hertugen med

Snak, paa det han ei skal mærke min Kjærligheds-
gjerning. Spørger han om mig, er jeg syg og
gaaet til Sengs. Skulde det end gjælde Liv og Blod,
og mindre har han ei truet mig med, maa jeg hjælpe
Kongen, min gamle Herre. — Der er underlige Ting
i Bærk, Edmund; jeg beder Jer, hav et Die paa
hver Finger.

(Han gaaer.)

Edmund.

Forlad mig det! Din Dmhed flux skal meldes
til Hertugen, samt hvad jeg veed om Brevet. —
Det gjælder for Fortjeneste, og skjænker
mig sikkert hvad min Fader saa forbrød,
det er hans Guds og Guld. Gens Brød er Andens
Død!

(Han gaaer.)

Fjerde Scene.

En Deel af Heden med en Hytte.

Lear træder ind med Kent og Hofnarren.

Kent.

Her er det; træd nu ind, min ædle Herre!
for haard er Nattens Grusomhed at døie,
her under vilden Himmel.

Lear.

Lad mig være!

Kent.

Træd her ind, ædle Herre!

Lear.

Vil Du knuse

mit Hjerte?

Kent.

Nei, for knused' jeg mit eget. —

Træd ind, o, bedste Herre!

Lear.

Du troer det meget, at hiint Uveir trænger
til Huden ind; for Dig kan det saa være;
men hvor den større Sygdom fæster Rod,
den mindre føles knap. Du flyer en Bjørn,
men hvis Din Flugt gaaer ud mod vilden Hav,
Du vender om og flyer i Bjørnens Svælg;
er Sjælen fri, er Legemet lidt fuldstjært;
men dette Uveir i min Sjæl borttager
hver anden Følelse fra mine Sandser,
undtagen den, som sidder her og banker.
Barns Utafnemmelighed! — Er det ei just som
min Mund nu sonderrev min Haand, fordi
den Føde rækker den? — Men jeg vil straffe. —
Nei, jeg vil ikke græde meer. — I slig Nat
at lukke Huus for mig! — Naå, Uveir! Jeg vil lide.
— I slig en Nat! — O, Regan! Goneril! —
den omme Fader, som Jer Alting gav, —
O, den Bei gaaer til Banvid; lad mig skye den;
ei meer om det!

Rent.

Træd ind dog, ædle Herre!

Lear.

Min Ven, træd Du kun ind, og gaae til Hvile. —
Hiin Storm tillader mig saa ei at gruble
paa Ting, som meer endnu mig vilde saare. —
Dog, jeg gaaer ind.

(Til Narren.)

Ind, Gut! — Gaae Du kun foran! — —
Huusvilde Armod! Du — Nei gaae Du ind;
først vil jeg bede, derpaa vil jeg sove.

(Narren gaaer ind.)

Forladte Nøgne! hvorsomhelst Du ligger,
og krømper Dig for dette Uveirs Svøbe;

hvor kan Dit blotte Hoved, magre Bryst
 og aabne Pjalter vel beskyerme Dig
 mod sli'g en Storm? O, jeg har tænkt for lidet
 paa sli'gt! — Nedsvalg Din Lægedom, o, Stelthed!
 lær selv at føle, hvad den Ugle føler,
 at af Din Overflod kan falde til ham,
 og Himlens Retfærdighed Du hævde!

Edgar

(inde i Hytten.)

Halvanden Favn Band! halvanden Favn Band!
 Stakkels Thomas!

(Marren løber ud af Hytten.)

Marren.

Kom ei herind, Gaer Lear! her er en Aand;
 Hjælp! hjælp mig!

Kent.

Hold Dig ved mig! — Hvem er der?

Marren.

En Aand! en Aand! han siger at hans Navn
 er Stakkels Thomas.

Kent.

Hvem er Du, som i Straaet mumler? Frem!

(Edgar i Stikkelse som en Affindig.)

Edgar.

Bort! bort! den onde Aand er efter mig! —
 I skarpen Hvidtjørn blæser kolden Vind;
 Uf! læg Dig i Din kolde Seng og varm Dig.

Lear.

Hør, gavst Du alt til Dine tvende Døttre?
 og er det derved kommet saa vidt med Dig?

Edgar.

Hvem giver Stakkels Thomas noget? ham, som
 den onde Aand har ført gennem Ild, gennem Blus,

over Badesteder og gjennem Vandhvirvler; gjennem Kjør og Morads: har lagt Kniv under hans Hovedgjærde, og Strikker i hans Kirkestol; sat Rottkrudt ved hans Mad, og gjort hans Hjerte saa overmodigt, at han reed paa en bruun Traver over fire Tommer breed Bree, og jog efter sin Skygge som efter fredløs Mand. — Gud bevare Dine fem Sandser! — Thomas er iisnende kold; (klapprer med Tænderne) hu! hu! hu! — Gud bevare Dig fra Hvirvelvinde, fra de gloende Riis paa Himmelen, og fra Soet! — Giv Stakkels Thomas Lidt i Guds Navn; ham som den onde Mand piner. Der kunde jeg see ham nu, — og der — og der — og nu igjen der og der!

(Stormen bliver ved.)

Lear.

Hvad! har hans Døttre bragt det saavidt med ham? Gavst Du dem Alt? beholdt Du selv slet intet?

Marren.

Jo! han lod dem ikke tage sine lasede Buxer fra sig; ellers maatte han jo gjøre os alle skamrode.

Lear.

Nu, gid hver Plage, som den høie Skjæbne har hængt i Luften over Syndens Hoved, maa ramme Dine Døttre!

Kent.

Edle Herre,
han har ei Døttre!

Lear.

Der Du løist, Forræder!
Saa dybt kan Døttres Utaknemmelighed,
hans Menneſkenatur allene knuge!
Er det da Lov, at hver en affat Fader
saa grueligt sit eget Kjød skal handle?

Sindrige Straf! det var det samme Kjød,
som abledte hiint Pelikan-Paar!

Edgar.

Kilico sad paa Kilicos-Hoi; —
Hallu, Hallu, lo, lo!

Marren.

Denne kolde Nat vil gjøre os alle til Marre og
Afsindige.

Edgar.

Tag Dig vel i Aagt for den onde Aand; hædre
Din Fader og Din Moder. Hold Ord og Løfte;
Sværg ikke; begjær ei anden Mands Fæsteme; fæst
ei Dit unge Hjerte til Pral og Pragt; — Thomas
er iisnende kold.

Lea.

Hvad har Du været?

Edgar.

Tjenestekarl, stolt i Sind og stolt i Skind, fruste
mit Haar, bar Baand om min Hat, tjente min Mad=
moders onde Lyster, og bedrev Mørkets Gjerning med
hende; bandede ikke oftere end jeg talte, og brød mine
dyre Eder ligesom Himlens lyse Ansigte; een som luk=
kede sine Dine med utugtige Tanker, og vaagnede for
at iværksætte dem. Viin elskede jeg høilig; Lærning=
spil med Liv og Sjæl; og hos Kvinde var jeg umæt=
teligere end Stortyrken; mit Hjerte var falsk; mit Dre
villigt til at troe Ondt; min Haand blodig; jeg var
ureenlig som et Eviin, tyvagtig som en Ræv, graadig
som en Ulv, gal som en Hund, rovsnag som en Love!
Lad ei knirkende Sko, eller raslende Silkeflæder for=
raade Dit stakkels Hjerte til Qvinderne. Hold Din
Fod fra Horehuse, Dine Fingre fra Forklæder, Din
Pen fra Agerkarls Bog, og strid mod den onde Aand.

Endnu blæser den kolde Vind gennem Hvidtjørnen;
den siger: sum, mum — mum —

Heidum, dideridom;
hei, Kongeson, holdt! lad den Helt ride forbi!

(Stormen vedbliver.)

Lear.

Nu! Du varst bedre faren i Din Grav, end nu
Du med Dit nøgne Legeme maa trodse disse brede
Himle! — Er Mennesket ikke Meer end dette? —
Seer ret noie paa ham! Du skylder ei Drimen Silke,
ei Dyret Hud, ei Faaret Uld, ei Desmerkatten Bel-
lugt. — Ha! Tre iblandt os fire her er falsk Mynt!
Du est ægte Præg og Gehalt! Det upyntede Menneske
er ei mere end slikt et fattigt, nøgent, tobenet Dyr,
som Du est. — Bort! bort! I lgante Tjedere! —
kom; knap op her!

(Han river sine Klæder af sig.)

Narren.

Her, Faer Lear, vær rolig! Det er en slem
Nat at svemme i. — Nu vilde en Jld paa vilden
Mark ei være stort meer, end gammel Heer Karls Hjer-
te; en liden Gnist; det hele øvrige Legeme iiskoldt. —
See! derhenne kommer en Lygtemand.

Edgar.

Det er den onde Mand Flibbertigibbet; han be-
gynder, naar det ringer til Soeluedgang, og gaaer til
første Hanegael. Han forarsager Pletter i Diet,
Hinde, Skelen, og gjør Hareskaar. Han sætter Meel-
dug i den hvide Hvede, og skader det stakkels Kreatur
paa Jorden.

Sanct Withold gik tre Gange Heden omkring,
der mødte han Ellefoner i Ring
ved Midienat;

„forfvinder brat,
og pak jer, I Trolde, pak Jer!”

(Gloster træder ind med en Fattel.)

Lear.

Hvem er det?

Kent.

Hvem der? hvad søger I?

Gloster.

Hvem ere I? Jeres Navne?

Edgar.

Jeg er den Staffels Thomas, som æder den
ibømmende Fro, Tudsen, Hedeøglen og Vandsnogen;
som i sit Hjertes Vaande, naar den Slemme raser
i ham, æder Komog for Laduk, sluger gammel Rot-
te og druknet Hundehvalp; drikker den grønne Flode
paa den stillestaaende Vandpol; som bliver pidsket fra
Sogn til Sogn, og sluttet i Blokken, og faaer Riis,
og spærres inde; som eengang havde tre Klædninger
til sin Ryg, ser Skjorter til sin Krop, Hest at ride
og Klinge at svinge. —

Men Muus og Rotter med Hud og Haar
har været min Kost nu i mange Aar.

Tag Dig i Agt for ham, der er i Hælene paa mig.
— Stille, Smolkin! stille, Du onde Aand!

Gloster.

Hvad! har ei Ederes Naade bedre Selskab?

Edgar.

Viid! Mørkhedshyrsten er af Adelsblod;
hans Navn er Modu, eller ogsaa Mahu!

Gloster.

Af Herre, saa vanartet er vort Kjød,
at det kan hade hvad der avled det!

Edgar.

Den Stakkels Thomas fryser.

Gloster.

Gaae hjem med mig, min Pligt forbyder mig,
at lyde Eders Dottres haarde Bud;
skjøndt de har paalagt mig at lukke Borgen,
og overgive Jer til Mattens Bold,
har jeg dog rovet at opsoge Eder,
og bringe Jer, hvor Jld og Mad staaer rede.

Lea r.

Først lad mig tale med hiin vise Mester: —
Hvad er vel Tord'nens Marsag?

Kent.

Min ædle Herre, tag dog mod hans Tilbud,
og tye til Guns.

Lea r.

Først har jeg et Par Ord
at tale med hiin herlige Thebaner: —
Siig, hvad er Eders Videnskab?

Edgar.

Alt kysse Djævelen, og dræbe Utpi.

Lea r.

Tillad mig; at jeg spørger Jer om een Ting;
men under fire Dine.

Kent.

Formaa ham at gaae med Jer, ædle Herre;
jee, hans Forstand begynder at formorkes.

Gloster.

Dg kanst Du dadle ham? hans egne Døtre
ham efter Livet staae. — Den gjæve Kent! —
Han spaaede ham det Alt; — den arme Flygtning! —
Du siger Kungen er vanvittig — hor mig,
min Ven, jeg selv er fast ei langt fra Vanvid;

en Søn jeg havde, nu forskudt og fredløs;
han tragtede mig nylig efter Livet.

Min Ven, jeg elsked' ham; nei ingen Fader
har elsket høiere, — hør! — sandt at sige,
Sorg har gjort mig forrykt.

(Stormen vedbliver.)

Ha, hvilken Nat! —

Jeg beder, Ederes Naade —

Lear.

D, forlad!

Gjør I mig Selskab, ædle Biisdomslærere!

Edgar.

Thomas er iisnende kold.

Gloster.

Gaae ind i Hytten, Dreng, og varm Dig lidet.

Lear.

Kom alle ind!

Kent.

Nei, denne Bei, o Herre!

Lear.

Nei, hvor min vise Mester er, er jeg.

Kent.

Ik, føi ham, Herre; lad ham følge med.

Gloster.

Vel, tag ham med.

Kent.

Kom, Thomas, gaae med os.

Lear.

Kom, min Atheniensere!

Gloster.

Stille! Stille!

Lyse!

Edgar.

Ridder Roland kom til det mørke Taarn,
Hans Ord mon lyde: — Hu! Hy! Pah!
jeg lugter Blod af en brittisk Mand.

(De gaae.)

Femte Scene.

Bærelse i Glosters Borg.

Cornwall og Edmund træde ind.

Cornwall.

Jeg vil have Hevn over ham, inden jeg forla-
der hans Borg.

Edmund.

Fast skrækker det mig at tænke paa, hvorledes
man vil lægge mig det til Last, at min Natur her
maa vige for min Borgerpligt.

Cornwall.

Jeg seer nu, at det ei var ondt Sindelag mod
sin Fader selv, som drev Jeres Broder til at staae
ham efter Livet; nei, at hiin erkjendte Jeres Fortje-
nester har opvaft en Misundelse, som let fæstede dybe
Rødder i saa slet et Hjerte.

Edmund.

Hver haard er ei min Skjæbne; det maa be-
drove mig, at jeg gjør hvad Nødsnødvendigheden byder. —
Her er det Brev han talte om, som beviser at han i
Londom er en af Frankrigs Haandlangere. O Him-
le! o, at dette Forræderi dog ikke var til; eller dog
ei opdaget ved mig!

Cornwall.

Følg mig til Hertuginde.

Edmund.

Dersom 'Indholdet af dette Brev er Sandhed, saaer I meget at tage Haand i, ædle Herre.

Cornwall.

Sandt eller falsk, saa har det gjort Dig til Jarl af Gloster. See ad, hvor Din Fader mon være, at vi strax kunne fængsle ham.

Edmund (affides.)

Dersom jeg finder ham i Begreb med at yde Kongen Hjælp, vil det end mere oppuste hans Mistænke. — Jeg vil fare fort i min Trost, hvor skrækelig endog Kampen maatte worde mellem den og Blodet.

Cornwall.

Jeg slaaer Lid til Dig, og Du skal finde en endnu rigere Fader i min Kjærlighed.

(De gaae.)

Sjette Scene.

Et Bærelse i et Bondehuus i Nærheden af Borgen.
Gloster, Lear, Kent, Narren og 'Edgar træde ind.

Gloster.

Her er det bedre end under vilden Sky; tag til Takke med det, Ederes Høihed; dette ringe Huus vil jeg forsøge med hvadsmhelst jeg formaaer; jeg skal ei blive længe borte fra Jer.

Kent.

Al hans Sandfers Styrke har bugnet for hans Sorgs Hestighed. — Gud lønne Jer for Jeres Godhed!
(Gloster gaaer.)

Edgar.

Nu kalder Fratteretto paa mig, og fortæller mig,

at Nero staaer og angler i Mørkhedens Sø. Veed
Du, som er uskyldig, og vogt Dig for den Slemme!

Narren.

Hør Faer Lear, sig mig: er gal Mand Adels-
mand eller Borgermand?

Lear.

Konge! Konge!

Narren.

Nei han er Borgermand, som har Adelsmand
til Son; thi det er gal Mand af Borgermand, som
seer paa, hans Son bliver til Adelsmand.

Lear.

Harde jeg tusind Mand med gloende Bradspid,
og kunde styrte paa dem! —

Edgar.

Den onde Mand bider mig i min Ryg.

Narren.

Han er gal, som troer paa Ulys Tæmhed, Hests
Sundhed, Drengs Venskab, og Skjæges Ged.

Lear.

Ja det skal skee; jeg aabner Retten strax. —

(til Edgar.)

Rom og beklæd Din Plads, høilærde Dommer.

(til Narren.)

Sid her, Du vise Mand! — Nu, I Uvinder! —

Edgar.

See, hvor han staaer og stirrer med de gloende
Dine! kan Du see eller ei?

Lear.

Træd frem for Retten, Frue!

Edgar.

Skjon Mettelil! sæt over Naen til mig. —

Narren.

Hendes Baad er itu;
og med velberaad Hu
hun kom ei desuden til Dig.

Edgar.

Den onde Mand hjemfoger den stakkels Thomas
i en Rattergals Stemme. Hopdance skriger i min
Bug efter to Spegesild; gal ikke, sorte Engel; jeg
har intet at give Dig at æde.

Kent.

Hvi staaer I saa forstenet, ædle Herre?
Læg Jer til Hvile her paa disse Buder.

Lea.

Først vil jeg høre deres Sag; frem, Viduer!

(til Edgar.)

Du Mand i Dommerkaaben, tag Dit Sæde!

(til Narren.)

Og Du, som hjælper ham ved Rettens Bægtstaaal,
sid ved hans Side. —

(til Kent.)

Som Bisidder, Herre!

sæt I Jer her!

Edgar.

Vel, lad os domme efter Ret og Skjæl!

Sover eller vaager Du, Ungerhvend?

Dine Lam gaar i mit Korn;

men sloit kun en Lyd med Din Rosenmund.

Flux har Du da Hjorden Din.

Burr! Ratten er graa.

Lear.

Anklager! hør først hende; det er Goneril. Her
afslægger jeg min Sed for denne ærværdige Forsamling,
at hun opsatte sig mod Kongen hendes Fader.

Marren.

Kom herhid True; hedder I ei Goneril?

Lear.

Hun kan ei fragaae det.

Og her staaer een, hvis skumle Blik forkynder
det fule Hjertelag. — Stands hende der!

Ha, Ild, Sværd, Baaben! Ketten er bestykket;
hvi lodst Du hende undsløye, falske Dommer?

Edgar.

Gud bevare Dine fem Sandser.

Kent.

O Jammer, Herre! hvor er nu hiin Taalmod,
som I saa tidt var stolt af at beholde!

Edgar (affides.)

Mit Hjerte tager nu hans Sag saa stærk,
at min Forstillelse maa plat forsvinde.

Lear.

See! alle mine Hunde, smaa og store,
Pasop, Trofast og Bakker gjøe ad mig.

Edgar.

Thomas vil kaste sit Hoved efter dem: Fort, I
Hundetoi!

Er Din Snude sort eller hvid,
giftigt eller ei Dit Bid;
Gaardhund, Fæhund, Dogge stor;
stover Du i Bildtets Spoer;
est Du Bandhund, Mynde, Tar,
Thomas Dig kan kudske strax;

Kaster jeg mit Hoved saa;
alle Flugten tage maa.

Hallo, Hallo, hallolo! — See saa! Kom, lad os
gaae til Torvplads, Markeder og Kjøbstæder. —
(affides) Nu, stakkels Thomas! er al Din Gøglerkunst
til Ende!

Dear.

Saa lad dem nu skjære Regan op, for at see,
hvad der ruger om hendes Hjerte; er der nogen Grund
i Naturen, som foraarsager disse Steenhjexter? — Ja,
hvad Jer angaaer, Herre, (til Edgar) saa optager jeg
Jer blandt mine hundrede Riddersmænd; men jeg
holder ikke af Snittet paa Jeres Klæder; J vil svare
mig: det er saa Skik og Brug i Persien; men lad
dem forandre en Smule.

Kent.

Nu, ædle Herre, læg Jer her til Hvile.

Dear.

Gjør ingen Stoi, gjør ingen Stoi! Drag Spar-
lagenet tilsammen; saaledes; saaledes; see saaledes.
J Morgen tidlig vil vi spise til Aftens. Saaledes;
saaledes; see saaledes!

Marren.

O jeg vil gaae til Sengs ved Middagstide.

(Gloster kommer tilbage.)

Gloster.

Kom hid, min Ven; hvor er min Herre Kongen?

Kent.

Her; men forstyr ham ei, hans Sands er borte.

Gloster.

Min Ven, saa tag Du ham i Dine Arme;
nys har jeg hørt en Snigmordsplan imod ham.
Her er en Bærestoel, læg ham i den,

og drag ad Dover til, hvor man vil takke
 og lenne Dig; — kom, løst Din Herre op! —
 Hør, nøler Du, da staaer hans Liv, og Dit,
 og hvers, som er ham tro og huld endnu,
 paa Spil; — tag Haand i; løst ham op og følg mig!
 Du skal faae Proviant og flink Befordring!

Kent.

Den bugnende Natur er blunet ind. —
 Maaskee var denne Ro end Balsom for
 Din syge Sands, som neppe læges vil,
 hvis bedre Tider ikke staae i Vente. —

(Til Narren.)

Kom hid, tag Haand i med, og bær Din Herre;
 Du staaer ei Haanden af ham.

Gloster.

Kom, afsted!

Kent, Gloster og Hofnarren gaae ud, bærende
 Kongen.

Edgar.

Naar vere Overmænd i Nød bestædt vi skue,
 vort eget Modgangs Bjerg, da svinder til en Tue;
 svart bærer han, hvis Byrde deles ei,
 selv Andres Fryd er Torne paa hans Bei; —
 Men Hælvten af Din Sorg har Du alt overvunden,
 naar paa Din Tornesti Du har en Vandrers funden.
 Hvor blide synes mig nu mine Kaar!

Hvad mig kun beier, Kongen brat nedslaaer.

Som over Fader jeg, han over Barn maa græde. —
 Afsted! mærk Tidens Tegn! — Den Dag tør snart
 fremtræde,

da Løgn beskjæmmet sig paa Mund skal slaae,
 og Edgars Navn igjen i Herlighed opstaae! —
 Skee hvad der vil i Nat, blot Kongen frelses! —
 Lys! Lys!

(Gaaer.)

Endende Scene.

Bærelse i Glosters Borg.

Cornwall, Regan, Goneril, Edmund og
Tjenere.

Cornwall.

Jil alt hvad I kan til Eders ædle Husbond;
viis ham dette Brev. Frankrigs Hær er landet. —
Opsøg den Forræder Gloster.

(Nogle af Tjenerne gaar ud.)

Regan.

Hæng ham i den høieste Galge!

Goneril.

Riv ham Dinene ud af Hovedet!

Cornwall.

Overlad ham til min Harme. — Edmund! bliv
I her hos Borens Søster; — den Hævn, Vi nodes
til at tage over Jeres trelose Fader, duer ei for Jer
at see paa. — Raad Hertugen, I drager til, at tage
de hurtigste Forholdsbregler; Vi skal gjøre det samme.
Bore Tilbud skulle gaar rast mellem os med Under-
retning. Farvel, elskte Søster! — Farvel, Jarl af
Gloster!

(Hushovmesteren træder ind.)

Nu, hvor er Kongen?

Hushovmesteren.

Ham Gloster Jarl har lonlig bragt herfra;
sem, sex og tredive af hans troe Svende,
som iled' efter ham, traf ham ved Borten;
de fulgte ham med fleer' af Jarlens Mænd
til Dover, hvor de bronte af at have
en velbevæbnet Hær af Bundsforvandre.

Cornwall.

Skaf Heste strax paa Stand til Jeres Frue.

Goneril.

Farvel min Søster, og min elskte Herre!

(Goneril og Edmund gaae.)

Cornwall.

Edmund, lev vel! — gaae, søg den Riding Gloster.
J slutte ham som Lyv, og hid ham bringe.

(Nogle af Tjenerne gaae.)

Tor vi end ei vel skalte med hans Liv
foruden Lov og Dom, skal dog vor Magt
vor Hærvortørst slukke; — dadle os, det kan man;
men drage os til Regnskab kan man ei.
Hvem kommer der? Er det Forræderen?

(Tjenerne komme tilbage med Gloster.)

Regan.

Den utaknemmelige Ræv! der er han!

Cornwall.

Bind fast hans visne Arme!

Gloster.

Hvad tænker Eders Høihed? Kom ihu dog,
J er min Gæst; forgrib Jer ei imod mig!

Cornwall.

Bind ham paa Stand!

(Tjenerne binde ham.)

Regan.

Fast! fast! — O Du Forræder!

Gloster.

Det er jeg ikke; ubarmhjertige Frue!

Cornwall.

Surr ham til Stolen. — Skurk! jeg Dig skal lære —

(Regan ruffer ham i Skjæget.)

Gloster.

Bed alle Guder! det er Nidingsværk
at ruske mig i Skjæget!

Regan.

Saa solvgraa og saa trolos!

Gloster.

Unde Qvinde!

Hvert Haar Du river af min Kind skal opstaae,
og klage mod Dig. Jeg er Jeres Vært.
J burde ei med Høverhænder slænge
mit gæstfrie Mafsyn saa! — Hvad vil J gjøre?

Cornwall.

Tael! hvilket Brev fik J fra Frankrig nylig?

Regan.

Svar ligesrem og flux; vi veed det Alt.

Cornwall.

Hvad Forbund har J med Forræderbanden,
som nys har fæstet God i Kongeriget?

Regan.

Tael! Hvorhen har J sendt den gale Konge?

Gloster.

Jeg har et Brev, fuldt af Formodninger;
det kom fra en, som fremmed' er for Sagen,
og ei fra nogen Fjende.

Cornwall.

Trædsfhed!

Regan.

Løgn!

Cornwall.

Hvor sendtes Kongen hen?

Gloster.

Til Dover.

Regan.

Hvorfor
til Dover? bod vi Dig ei under Livsstraf —

Cornwall.

Hvorfor til Dover? — Svar paa dette først!

Gloster.

Jeg fastet er for Dyr; her er ei Flugt;
jeg Kampen stride maa.

Regan.

Hvorfor til Dover?

Gloster.

Her ei at see Din grumme Klo udrive
hans stakkels gamle Dine; ei Din Søster
slaae Tigertloer i Herrens Salvede;
Sliig Storm, som han, med blottet Hoved, dvied'
i Mattens Mulm og Mørke, havde slaget
det vilde Storhav op i Himlens Hvælving,
og slukt dens Lamper. Ja! den stakkels Dlding
han astvang selve Ilveirøsthyen Taarer.
Hvis Ilv him Midnat tuded' ved Din Borgport,
Du burde sagt: „Borgvægter, luk den ind!“
Alt Grusomt smeltede! men jeg skal see,
at Hevnens Vingé slaaer deslige Born!

Cornwall.

Nei, see det skal Du ei. — Mænd! holder Stolen! —
I Stovet vil jeg træde Dine Dine.

(Gloster holdes ned i Stolen, medens Cornwall ud-
river hans ene Die, og træder paa det.)

Gloster.

Hvo leve vil, indtil han bliver gammel,
han hjælpe mig! — O grusomt! — O I Guder!

Regan.

Det Die leer ad hiint, lad det gaae med!

Cornwall.

Hvis I seer Hevn —

En Tjener.

Holdt! Styr Jer, ædle Herre!

Jeg tjente Jer fra Barnsbeen af; men aldrig
har jeg end gjort Jer bedre Tjeneste,
end nu jeg beder I vil styre Eder.

Regan.

Hvorledes, Slave!

Tjeneren.

Var I Skjæg paa Hage,
da rusted' jeg det nu.

(Cornwall drager Sværdet og løber mod ham.)

Hvad har I for?

Cornwall.

Ha, Udsling!

Tjeneren.

Nu saa, kom an, og tag hvad Breden giver!

(Han trækker; de fægter; Cornwall saares.)

Regan

(til en anden Tjener.)

Giv mig Dit Sværd! — En Træl sig saa formaster!

(Hun griber et Sværd og stikker ham bag fra.)

Tjeneren.

Bee mig! jeg døer! — Jarl! I har end eet Die,
at see ham straffet med. D! —

(Han døer.)

Cornwall.

Men jeg staaer inde for, det seer ei meer. —

Ud, falske Træl! — Hvor er nu Din Glands?

(Han river Glosters andet Die ud, og kaster det paa
Gulvet.)

Gloster.

Rundt om mig Nat og Mulm! — Hvor er min
Edmund?

Edmund! oppust hver Tunte i Naturen,
for denne gruelige Daad at loune!

Regan.

Førræder! fort! Du raaber paa Din Fjende;
ham var det, som Din Troloshed os robed',
for ædel til at ynke Dig.

Gloster.

Jeg Daare!

Saa Edgar er skeet Ilret! — Milde Guder!
forlader mig hiin Synd og ham velsigner!

Regan.

Gaaer, kaster ham paa Dør, og lad ham lugte
sig til sin Bei til Dover! — Edle Herre!
hvorkunde staaer det til? J blegner fast?

Cornwall.

Jeg fik en Bunde; følg mig, ædle True. —
Jag fort hiin blinde Skurk; — kast denne Slave
paa Møddingen. — Regan, jeg bløder stærkt!
Det Saar kom ubesleiligt. — Ræk mig Haanden!

(Cornwall gaaer ud, ledet af Regan. — Tjenerne
løse Gloster og lede ham ud.)

Første Tjener.

Jeg bryder mig ei om hvad Ondt jeg gjør,
hvis denne Mand kan fare vel i Verden!

Anden Tjener.

Saa fremt hun lever længe, og omsider
faaer en naturlig Død paa Gøtteseng,
vil alle Qvinder vorde til Uhyrer.

Første Tjener.

Kom, lad os følge Jarlen og faae Thomas

den gale Tigger til at lede ham;
 hans Banviid siger ikke nei til Noget.

Anden Tjener.

Gaae Du, jeg henter Her og Aggehvide,
 som jeg vil lægge paa hans blodige Dine.
 Gud hjælpe ham! —

(De gaae ud ad forskellige Sider.)

Fjerde Akt.

Forste Scene.

Heden.

Edgar træder ind.

Edgar.

Ja! heller saadan ukjendt at foragtes,
 end føle sig Foragt værd, og dog smigres.
 Det ugleste, det meest forskudte Væsen
 i Haabet lever dog, og Frygt ei kjender.
 Fra Fryd til Sorgen gaaer en tornrig Sti,
 fra Sorg gaaer Vei til Fryd. Velkommen da,
 du tomme Lust, som jeg omfavner nu!
 den Stakkel du har nedblæst til det Værste,
 han skylder dine Storme Jngenting. —
 hvem der?

(Gloster træder ind, ledet af en Olding.)

Min Fader? ledet som en Tigger?

O Verden! Verden! Verden!

Hvis Lykkehjulets mægtige Omvæltning

ei fik os til at hade Dig, da vilde
ei Livet lugne saa for Alar og Alder!

Oldingen.

O, min ædle Herre, jeg har været Forpagter
hos Jer, og hos Jeres Fader vel i fire Snese Aar.

Gloster.

Gaae! gaae Din Gang! Ja, gaae Din Bei, min
Ven!

Din Bistand kan slet intet nytte mig;
Dig kan den skade.

Oldingen.

Ik, ædle Herre! I kan jo hverken see Bei eller
Sti.

Gloster.

Jeg har ei Bei; thi bruger jeg ei Dine.
Jeg snubled' da jeg saae. Tidt er vor Ringhed
vort Skjold og Bærn, og selv vor Mangel vorder
vor Rigdom. — Ik, min Edgar! elskte Søn!
Du Maal for Din bedragne Faders Harm!
Dpleved' jeg Dig i min Favn at føle;
vil jeg lovprise, som jeg fik mit Syn!

Oldingen.

Hvad nu? Hvem kommer der?

Edgar (affides.)

O milde Guder!

Hvo kan vel sige: „min Lod er den værste?“
min værre er end nogentid den var.

Oldingen.

Det er den stakkels Dreng, som er vanvittig.

Edgar (affides.)

Og værre kan den vorde; værst den er ei,
saalænge man kan sige: „den er værst!“

Oldingen.

Hvor skal Du hen, min Dreng?

Gloster.

Er det en Tigger?

Oldingen.

Forrykt, og dertil Tigger.

Gloster.

Han har dog nogen Sands, da han kan tigge.
 I Gaar-Nats Stormen saae jeg sli' en Stakkel,
 som fik mig til at tænke, Mennesket
 er kun en Drem; min Son randt mig i Hu,
 dog var mit Hjerte den Gang knap hans Ben;
 men siden har jeg faaet meer at vide.
 Hvad Glycer er for overgivne Dreng
 er' vi for Guderne; ihjel de slaae os
 for Moerskabs Skyld.

Edgar (assides.)

I Himle er det muligt? —

Ik, brodlos Kunst at spille Gjek for Sorgen,
 og ærgre sig og den. — (høit) Gudsfred! god Dag!

Gloster.

Er det den nøgne Dreng?

Oldingen.

Ja, ædle Herre.

Gloster.

Saa her mig, gaac Din Bei; hvis Du for min Skyld
 vil komme til os en Miilsvei herfra
 paa Dovervei, gjør det for gammelt Venkab;
 og bring lidt Klæder til hiint nøgne Skrog,
 som jeg vil bede om at lede mig.

Oldingen.

Ik! Herre, han er jo fra Biid og Sands.

Gloster.

Ja; det er vor Tids Pest! Gal leder Blind!
gør hvad jeg bad; hvis ei, gør hvad Dig lyst;
men først og fremmest gaac.

Oldingen.

Min bedste Høitidsklædning jeg ham bringer;
fæe hvad der vil! (Gaaer.)

Gloster.

Holla! Du nogne Knos!

Edgar.

Den Stakkels Thomas fryser. — (affides) Nu for-
svinder
min hele Gøglerkunst!

Gloster.

Kom hid, min Dreng!

Edgar (affides.)

Dog end maa jeg den bruge.

(Høit.)

Gud være Dine milde Dine naadig!
De blode jo?

Gloster.

Hør, veedst Du Vej til Dover?

Edgar.

Ja, baade Stente og Leed, Kjørevei og Gang-
sti. Folk har skræmmet den Stakkels Thomas fra
Blid og Sands; Gud frie hvert godt Menneske fra
den onde Aand; fem onde Aander har været i den
Stakkels Thomas paa eensgang; Belystens Aand,
Obidient; Tungsiindighedsfyrsten, Hobbididance; Ty-
veaanden, Mahu; Morderaanden Modo; og Flibber-
tigibbet, Aanden for Brængen og Grimasser, men
som nu er faret i Fruerpiger og Terner. — Og nu
Guds Fred, gode Herre!

Gloster.

Her, tag min Pung, Du haardt hudflettende
af alle Himlens Svøber! Jeg er usel;
see, det gjør Dig des lykkeligere.
I høie Himle, raader stedse saadan!
Lad vellystdrukken, overdaadig Mand,
som trodser Ederes Lov, og ei vil see,
fordi han føler ei, flux smage Svøben,
at Overflod kan gavmildt trindtom spredes,
og hver faae nok! — Du kjender Overregn?

Edgar.

Jo Herre!

Gloster.

Der staaer et Fjeld, hvis Hoved vidt fremraakt,
i Dybet nedensfor sig roligt speiler.
Føer mig blot hen til selve Brinken der,
saa skal jeg lette Dig Din Armods Byrde
med et Akenodie, jeg bærer hos mig;
derfra behøver jeg ei Leder meer.

Edgar.

Giv mig Din Arm; jeg skal nok lede Dig.
(De gaae.)

Anden Scene.

Foran Hertugen af Albaniens Borg.

Goneril og Edmund træde ind, Huushovmesteren
moder dem.

Goneril.

Velkommen Ridder! det mig undrer fast,
min fromme Herre drog os ei imøde; —
Nu, hvor er Hertugen?

Huushovmesteren.

Paa Borgen, Frue;
men aldrig saae jeg Nogen saa forandret;

jeg meldte ham at Frankrigs Hær var landet;
han smilte. Jeg fortalte ham I kom;
desværre! svarte han; og da jeg talte
om Glosters Troloshed, og om hans Sønns
udviste Trofasthed imod sin Herre,
da skjeldte han mig for en Nar, og sagde,
jeg havde vendt det Brange ud; hvad meest
ham krænke skulde, glædeligt ham synes,
og omvendt.

Goneril

(til Edmund.)

Godt, saa gaar ei videre. —

Det er den Feighed's Land, som Jngenting
tør vove; han besegler ingen Volddaad,
naar han til Ansvar staar. Bort Dnske, Edmund!
vi fatted' undervejs, tør vorde opfyldt.
Gil til min Broder; mynstre flux hans Hær,
og træd i Spidsen. Jeg vil bytte Baaben
med min Gemal, og sætte ham ved Rokken.
Him Tjener er vort sikke Mellembud.
Snart hører I, saasreemt I friste' tør
et Eventyr, hvor I skal vinde Prisen,
en Elskerindes Bud.

(Hun giver ham en Hattesloise.)

Vær denne; tav!

Voi Jeres Hoved! — Torde det Kys tale,
opløstet' det Din Land til Himles Himle; —
Forstaae mig; og lev vel!

Edmund.

I Dødens Skarer Eder!

Goneril.

Gulde Gloster! —

(Edmund gaar.)

O hvilken Forskjel mellem Mand og Mand!
Ja, Dig er Qvindegunst og Elskov pligtig;
min Daare er kun Boldgjæst i min Seng.

Huushovmesteren.

Her kommer Hertugen, min ædle Frue!

(Huushovmesteren gaaer.)

Albanien træder ind.

Goneril.

Jeg var vel værd at gaae et Skridt imøde.

Albanien.

O, Goneril! J er ei værd det Stov,
den vilde Vind i Jeres Ansigts blæser. —
Jeg rædes for et Sindelag som Eders;
Viid, den Natur, som agter ei sin Kilde,
kan ikke holdes inden egne Grændser.
Den Dvift, som skyder ud fra Fædreroden,
og Vandgreen vorde vil, skal visne hen,
og brat for Jernet falde.

Goneril.

Alt Nok! J valgte Jer en daarlige Text.

Albanien.

Hvad viist og godt er synes slet for Slette;
So elsker Solen. Siig, hvad har J øvet?
Tigre, ei Døttre! siig, hvad har J øvet?
En Fader, en ærværdig, solvgraa Olding,
hvis Haand selv Bjørn ærbødigt havde sliffet,
har J Uhyrer, Dæmle, gjort vanvittig!
Og siig en Udaad taaltes af min Broder,
en Mand, en Prinds, af ham saa rigt begavet!
Ja, sender Himlen brat ei Bredeengle
med Svøber over slige fule Synder,
Giv Ngt:

da Mennesker hinanden vil opæde,
som Dybenes Uhyrer!

Goneril.

Dwindefarl!

Til Slag kun duer Din Kind, til Spot Din Bænde!
Du har ei Dine i Dit Hoved til
at skjelne Skam fra Ure; ei Du veedst,
kun Daarer ynke Riddingen, man straffer,
for han det Onde gør? — Hvor staaer Din Tromme?
Franskt Blodslag vaier i vort søvnige Land;
hoit under Hjelm og Brynie ædsker Dig
Din Banemand til Kamp; imedens Du,
Dydsprædikant! bag Dvnen raaber: „Alt!
hvi gøre de mig slikt?“

Albanien.

Kom, speil Dig, Satan!

Sjæls Grimhed klæder selve Djævlene ei
saa græsfeligt, som Dvinder.

Goneril.

Uffe Taabe!

Albanien.

Banartning! Skifting! blues! og fordrei ei
Dit Mafyn til en Trolds! Stod det mig an,
at disse Hænder lystrede mit Blod,
da lysted' det dem vel Dit Kjød at slide
fra Dine Been; — men, est Du skjondt en Djævel,
er Dwindeskabning dog Dit Skjold og Bærge.

Goneril.

Gia, min tappre Helt!

Et Bud træder ind.

Albanien.

Hvad bringer I?

Budet.

Et Sorgebud om Hertug Cornwall's Dod;
En Tjener dræbte ham, just som han udrev
den gamle Glosters Dine.

Albanien.

Glosters Dine!

Budet.

En Svend, som var fra Barnsbeen i hans Brød,
af Medhynk rørt sig satte mod hans Værk,
og drog sit Sværd imod sin høie Herre;
som vred nu styrted' frem og dræbte ham;
men fik derved et farligt Saar, som siden
hans Hælsoet blev.

Albanien.

Det viser I er til,

I Dommere histoppe! at vor Brode
saa flux I revse! — Men, o, arme Gloster!
det andet Die har han ogsaa mistet?

Budet.

Ja begge, Eders Høihed. — Dette Brev
udkræver hurtigt Svar, min ædle Frue!
det er fra Eders Søster.

Goneril (affides.)

Saa vidt godt;

men hun er Enke, har min Gloster hos sig;
thi kan min drømte Himmel let nedstyrte
paa mit forhadte Liv. — Fra anden Synspunkt
er dette Bud ei godt. — Jeg strax vil svare.

(Gaaer.)

Albanien.

Hvor var hans Son, da man rev ud hans Dine?

Budet.

Reist hid med hendes Raade.

Albanien.

Her han er ei.

Budet.

Nei, jeg har mødt ham paa Tilbagereisen.

Albanien.

Og veed han denne Ildaad?

Budet.

Fuld vel; det var just ham, som gav ham an, og drog fra Hjemme, for at give Harmen desstørre Raaderum.

Albanien.

Jeg lever, Gloster!

Din Trofskab mod Din Konge skal jeg lønne, og hævne Dine Dine. — Følg mig, Ven! Og sig mig fuld Besked om hvad Du veedst.

(De gaae.)

Tredie Scene.

Den franske Leir ved Dover.

Kent og en Ridder træde ind.

Kent.

Veed I, hvi Frankrigs Konge nys drog hjem saa hovedfulds?

Riddersmanden.

Der ulmed i hans Stat et Mytteri, som først, da han drog bort, sit Hoved reiste. Saa megen Fare spaaer det Land og Rige, at det har anraabt om sin Konges Hjemkomst, som høist nødvendig.

Kent.

Hvem har han overladt Hærførerstaven?

Riddermanden.

Marfalk af Frankrig, Herren af Le Fer.

Kent.

Bevægede Jeres Brev Dronningen til noget
Tegn paa Sorg?

Riddermanden.

Hun tog og læste det, mens jeg stod hos;
og stunddom randt en mægtig Taare ned
ad hviden Kind; hun syntes Dronning over
sin Sorg, skjøndt oprørsk stræbte den at herske
som Konge over hende.

Kent.

Saa rortes hun?

Riddermanden.

Ja; men til Brede ei;
Sorg streed med Taalmod om, hvem af dem begge
der gjorde hende favrest. I har seet
Regn midt i Solskin; — hendes Smil og Taarer
en Maadag ligned'; hine salige Smile,
som legede paa hendes modne Læber,
ei syntes fjende Gjæsterne, som vare
i hendes Dine, og som skildtes fra dem
lig Perler dryppende fra Diamanter. —
Kort: Sorg blev Skjønheds Mynster, dersom alle
den flædte saa.

Kent.

Gav hun jer intet Spørgsmaal?

Riddermanden.

To gange hævde hun Navnet: „Fader,“
med dybe Suf op fra det trykte Hjerte;
hun raabte: „Søstre! Qvinders Skjædsel! Søstre!
Kent! Fader! Søstre! hvad? i Storm og Nat?
Er Medhuk uddød da?“ — og derpaa regned'

det hellige Band fra hendes Dines Himle;
da drufned' hendes Skrig; og ud hun styrted',
for ene med sin Hjertesorg at være.

Kent.

Ja, det er Stjernerne, de høie Stjerner,
som ordne vor Natur, hvor kunde ellers
eet Egtepar vel aple sligt et Kuld,
saa høist forskjelligt? — Saae I hende siden?

Riddersmanden.

Nei.

Kent.

Var det for Kongens Hjemfart?

Riddersmanden.

Nei, først efter.

Kent.

Godt! Den betrængte Lear er her i Staden.
I sine lyse Timer tidt han mindes,
hvorfor vi droge hid, og ingenlunde
vil han sin Datter see.

Riddersmanden.

Hvi saa?

Kent.

Saa svar
er Skamfuldhedens Bægt; hiin Haardhed, som
beroved' hende hans Belsignelse,
jog hende fra sin Ut til fremmed Land,
gav to Uhyre Døttre hendes Arvloed, —
alt dette stinger, giftige Braade liig,
hans Hjerte saa, at brændende Uudseelse
ham fjerner fra Cordelia.

Riddersmanden.

Stakkels Herre!

Kent.

Har J ei hørt til Cornwall og Albanien?

Riddersmanden.

Jo, deres Hære drage hid.

Kent.

Vel! Jeg vil bringe Jer til Lear, vor Konge;
 vær J hans Følgesvend, en vigtig Marsag
 maa end en Stund indhulle mig i Mørke,
 saasnart jeg kjendes ret, skal J ei angre,
 J gjorde mit Bekjendtskab. Nu jeg beder,
 at J vil følge mig.

(De gaar.)

Fjerde Scene.

Et Telt i den franste Leir.

Cordelia træder ind, fulgt af en Ræge og
 Krigsmænd.

Cordelia.

Al! det er ham, nu nylig saae man ham,
 saa vild som oprørt Hav; høit jublende,
 bekrandst med frodig Smilrod, Algerufrudt,
 Skarntyde, Nelder, Bregner, Gjøgeblomster,
 samt Klinte og hver Ur, som vildt groer op
 i Kornets Skjød. — Send ud en Trop; søg i
 de høit bevoxne Marker trindt omkring,
 og bring ham til os.

(En Hovding gaar.)

Siig, formaaer Din Kunst
 at kalde flygtet Sands tilbage? Hjælp ham,
 og tag til Lon alt hvad jeg har paa Jorden!

Rægen.

Der gives Midler, Eders Majestæt;
 Naturens Fostermoder det er Hvile;

den mangler han; til at fremkalde den
er mangen virksom Urt, hvis Kraft formaaer
at lukke selve Sorgens Die til.

Cordelia.

O! alle I hoitpriste Underblomster,
I dulgte Kræfter udi Jordens Skjod,
opspirer ved min Graad! Virk med, og afhjælp
den ædle Oldings Nød! — Søg! søg ham flux,
for egenraadig Banvid lægger Haand paa
et Liv, berøvet fast hvert Opholdsmiddel!

Et Bud træder ind.

Budet.

Jeg bringer Eders Høihed Tidende,
at Bretlands Hære drage hid imod os.

Cordelia.

Det vidste vi; og vores Magt staaer rede,
og venter dem. — O dyrebare Fader,
det er Din Sag jeg agter nu at føre!
Derfor, o store Frankrig!
har mine Klager, mine Taarer rørt Dig!
Ei Stoltthed reiser Banneret til Slag,
kun Dmhed, og vor gamle Faders Sag;
Gid snart jeg høre fra ham eller see ham!

(De gaae.)

Femte Scene.

Bærelse i Glosters Borg.

Regan og Huushovmesteren træde ind.

Regan.

Men staaer min Broders Hær i Marken?

Huushovmesteren.

Ja.

R e g a n.

Og drog han selv i Spidsen?

Huus hovmesteren.

Saa re nodig.

Nei; da er Jeres Soster bedre Krigsmand.

R e g a n.

Hør, talte Edmund ei med Jeres Herre?

Huus hovmesteren.

Nei, Ederes Naade.

R e g a n.

Hvad kan min Soster skrive til ham om?

Huus hovmesteren.

Jeg veed ei, Ederes Naade!

R e g a n.

Det er vist,

han drog herfra i vigtigt Grinde.

Det var stor Feil at lade Gloster leve,

da først man havde stunget ud hans Dine.

Hvert Hjerte væbnes mod os, hvor han kommer;

Jeg mener, Edmund drog herfra, af Medynk

med hans Glendighed, for at udslukke

hans dunkle Livslys, og derhos at speide

vor Fjendes Tal.

Huus hovmesteren.

Jeg maa nødvendig efter ham med Brevet.

R e g a n.

I Morgen gaaer vor Hær i Marken, bliv her;

thi Veien farlig er.

Huus hovmesteren.

Det tør jeg ei.

Min Frue har mig strængt sit Bud indskærpet.

R e g a n.

Hvi skriver hun til Edmund? kunde J
ei rygte Sagen mundtlig? næsten troer jeg —
jeg veed ei hvad? — Du skal faae Tak og Gunst;
lad mig blot brække Brevet.

H u s h o v m e s t e r e n.

Nei, for vil jeg —

R e g a n.

J veed, min Søster elsker ei sin Husbond;
det er jeg vis paa; da hun var her sidst,
hun kasted' saare indholdsrige Blik
og Elskovsoiefast til Ridder Edmund;
J er den troe Svend hos hende, veed jeg.

H u s h o v m e s t e r e n.

Jeg, ædle Frue?

R e g a n.

Jeg siger det jeg veed; jeg veed, J er det;
derfor jeg raader Jer, mærk vel, min Husbond
er død; viid, Edmund enig er med mig,
og passer sig vel bedre til min Haand,
end Eders Frues; — Slut Jer nu til Næsten.
Saasnart J træffer ham, da giv ham dette;
og laaner Eders Frue Jer sit Dre,
beed hende da at komme til sig selv lidt.
Dg far nu vel!

Seer J hiin blinde Riding, viid da: han
faaer Guld og Gunst, som giver ham sin Rest!

H u s h o v m e s t e r e n.

Jeg ønsked' at jeg traf ham, for at vise,
hvis Sag jeg følge vil.

R e g a n.

Farvel, min Ven!

(De gaae.)

Sjette Scene.

Egnen om Dover.

Gloster træder ind, ledet af Edgar, der er klædt
som Bonde.

Gloster.

Naar komme vi da op til denne Bjeldtop?

Edgar.

Vi klavre opad nu! Ei! hvor vi stræbe!

Gloster.

Mig tykkes Grunden flad.

Edgar.

Nei, rædsom steil.

Eys! Kan I høre Havet?

Gloster.

Nei, i Sandhed!

Edgar.

Saa støves ogsaa Jeres andre Sandser
af Jeres Dines Smerte.

Gloster.

Meget muligt.

Din Røst forandret synes mig; Du taler
med bedre Aand og Udtryk nu end forhen.

Edgar.

J tager mægtig Feil; paa Dragten nær,
er jeg i Alt den gamle.

Gloster.

Dog tykkes mig Du taler bedre for Dig.

Edgar.

See saa; nu er' vi der; Staae her! — Hvor vildsomt
og svimmelt at see ned i slig en Dybde!

Bjergravnene og Maagerne, som sværme
 om Klippens Beltested, see ud som Fluer;
 hist halvveis nede hænger Gen, som sanker
 Bjergfennikel. Hu! rædsomme Haandtering!
 Mig synes han ei større end sit Hoved;
 de Fiskere, som gaae paa Odden, ere
 saa smaa som Muus; hiin Drødsmand for Anker
 formindstes til en Jolle, og hans Jolle
 til liden Boie, som man knap kan vine.
 Selv Havets Brændinger, imens de bruse
 hen over de utællelige Steenlag,
 saa høit ei høres. — Jeg seer meer ei ned,
 thi ellers blev det sort for mine Dine,
 og svimlende jeg hovedfulds nedstyrted'.

Gloster.

Stil mig, hvor nu I staaer!

Edgar.

Saa, ræk mig Haanden.

Nu er I ingen Fod fra selve Pynten.
 For Alting under Maanen gjorde jeg
 ei Lustspring her!

Gloster.

Slip nu min Haand. — Her, Ven!
 er end een Pung; i den er en Juvel,
 nok værd at fattig Mand den tager. Guder
 og gode Mander i Din Haand den signe! —
 Gaae nu; siig mig Farvel; og lad mig høre,
 Dig gaae.

Edgar.

Nu, saa Farvel!

(Lader som han gaaer.)

Gloster.

Alf ganske Hjerte!

Edgar.

Saa leger jeg med hans Fortvivlelse,
blot for at læge den!

Gloster.

I høie Guder!

Her byder jeg god Nat til denne Verden.
For Eders Dine faster jeg taalmodig
mit svare Kors; formaaede jeg at bære
det længer uden Knur mod Eders høie Raad,
mit dunkle Livslys skulde da faae Lov
at brænde ud til Enden! — Lever Edgar,
O, da velsigner ham! — Nu Ven! Farvel!

(Han springer og falder udstrakt til Jorden.)

Edgar.

Gaaer J? — Farvel da! — Dog forstaaer jeg ei,
hvor Had til Liv kan plyndre Livets Skat,
naar Livet villigt giver sig til Priis!
O! var han, hvor han tænkte, var det ude
med al hans Tanke. —

(Høit.)

Er der Liv i Jer?

Hei! Holla! Ven! Her gode Herre! tael! —

(Affides.)

Ja, sandelig han kunde doe saaledes; —
Dog see, han lever op; Hvad er J, Herre?

Gloster.

Gaae bort og lad mig doe!

Edgar.

Hor, varst Du andet
end Spindelvær, end Tug og bare Lust,
saa havde slikt et Fald saa mange Tavne
Dig knuset som et Æg; men see, Du aander;
har Tyngde, bløder ei, er karst og taler. —

Ei ti Stormaster rakte til hiin Hoide,
 hvorfra Du lodret Dig nedstyrtede.
 Dit Liv er et Mirakel. — Tael end cengang!

Gloster.

Men faldt jeg, eller ei?

Edgar.

Du faldt fra dette Kridthjergs Nædselstinde.
 See op i Veiret; Lærken kan ei sønes,
 dens Hvirvler høres ei saa høit; see op kun!

Gloster.

See mig! jeg har ei Dine. —
 Er da Elendighed den Fordeel rovet
 sig selv at ende? Det var dog en Trost,
 naar Uhelhed Tyrannens Blodtørst skuffed',
 og gjeffede hans stolte Villie.

Edgar.

Rom, giv mig Eders Haand; — op! — saa — hvor
 gaacr det?

J søler Jeres Been? J staaer.

Gloster.

Desværre!

Edgar.

Det overgaaer al Mennekesforstand. —
 hvo var hiint Bæsen, som paa Alintens Tinde
 gif fra Jer?

Gloster.

En elendig stakkels Tigger.

Edgar.

For mig histnede lignede dets Dine
 to Maaner, tusind Næser havde det,
 frumskoede Horn, dets Ryg, liig Havet, følged;
 en ond Mand var det; thi, lykkelige Fader,
 tro, at de reneste blandt Guderne,

hvis Almagt straal'er herligst i vor Usmagt,
har frelst Dig!

Gloster.

Nu erindrer jeg det grant;
fra nu af vil jeg taalig bære Modgang,
indtil den raaber selv: „Nok! Nok! nu doe!“
Det Bæsen, som J saae, antog jeg for
et Menneske; det pleied' tidt at nævne
den onde Mand; det førte mig did op.

Edgar.

Kat Haab og freidigt Mod. — Men hvem er der?

Lea'r træder ind, vildt smykket med Blomster.
Sund Sands og Samling kunde aldrig smykke
sin Eier saadan ud!

Lea'r.

Nei, de kunne ei krumme et Haar paa mit Ho-
ved for Myntning; jeg er Kongen selv.

Edgar.

O! Syn, som farer gjennem Marv og Been!

Lea'r.

Naturen er Kunstens Mester i denne Henseende.
— Der har J Jeres Haandpenge! — Den Knægt
haandterer sin Bue, som skulde han skræmme Fugle
fra Ublegaarde. — Spænd mig den endnu en god
Alen høiere! — See der — see der — en Muis!
Tys! Tys! dette Stykke ristede Ost gaaer det vel an
med. — Der ligger min Pantserhandske; — jeg vil
prøve den paa en Kjempe. — Nu frem med de rustne
Stridsører! — Ha! herlig floist Du, min Graafalk!
— J Middelpunkten! — J Middelpunkten! — Holla!
giv Ordet!

Edgar.

Bild Konning!

Dear.

Forbi!

Gloster.

Jeg kjender hiin Kost.

Dear.

Ha! Goneril! — med et hvidt Skjæg! — De flappede mig som en Skjodehund; og fortalte mig, jeg havde hvide Haar i mit Skjæg, førend de sorte pippede frem. — De sagde Ja og Nei til alt hvad jeg sagde! Ja og Nei paa eengang er af det onde. — Da Regnen eengang kom til at gjøre mig dymgvaad, da Nattestormen fik Tænderne til at klappre i min Mund, og da Tordenen ikke vilde tie, fordi jeg bød den det, da folte jeg dem paa Tænderne; da saae jeg dem i Hjertet. Gaa! de ere ei Folk, som staae til Troende; De sagde mig, jeg var Alt hvad det skulde være; det er Løgn; jeg har intet Sværdbrev og er ei skudfri!

Gloster.

Hiin Stemmes Lyd jeg mindes, det er dog ei Kongen?

Dear.

Jo, fra Top til Taa en Konge!

Seer jeg blot mørkt, da bæver Underdanen.

Hiin Mand benaader jeg. Hvad var Din Brode? — „Skjorlevnet.“ —

Du skalst ei døe! Døe for Skjorlevnet? — Aldrig! Blodstjerten gjør det, og Guldbillen boler ret for mit Ansigt.

Utugt, bær Frugt! thi Glosters Slegfredson sin Fader bedre var end mine Døttre, i kydske Lagner avlede.

Raes, Belyst! fri og frank paa Torv og Gade; thi jeg har dyre Tider nu paa Krigsfolk!

Agt paa hiin Edelsrues Smilken!
 Spaaer hendes Blik ei Rydsfheds Sneec i Barmen?
 Hun brammer med sin Dyd, slaaer Diet ned,
 ved Lystens Navn at hore.
 Ei Maaren eller vælig Hest gaaer til det
 med graadigere Brumst.
 Fra Beltestedet ere de Centaurer,
 Skjondt over det aldeles Qvinder.
 Men ned til Beltet, der er Gunders Rige;
 derunder Djævels. — Der er Helved, Morke,
 der er Svovelpolen, Brand, Skoldhede, Stank,
 Fortærelse; — sy! sy! sy! Pah! Pah! Giv mig to
 Rod Desmer, gode Apotheker, til at forfriske min
 Indbildningskraft med; der har Du Penge for det.

Gloster.

O lad mig kysse denne Haand.

Lear.

Lad mig først vidste den af; den lugter liget.

Gloster.

O Du Naturens odelagte Værk! —
 Saa skal den store Klode tæres hen
 til Intet! — Kjender Du mig ikke mere?

Lear.

Jeg husker Dine Dine meget godt. Skeler Du
 ad mig? — Nei, nei, brug kun alle Dine Kunster,
 blinde Kjærligheds Gud, mig skal Du ei faae i Dit
 Garn. — Læs eengang denne Uldædskning; giv blot
 Agt paa Trækkene i disse Bogstaver!

Gloster.

Var end hvert Træk en Sol; jeg saae dog intet!

Edgar.

Jeg vilde ei slaae Liid til dette Nygte; —
 jeg seer det talte Sandt; mit Hjerte brister.

Læs!

Lear.

Gloster.

Hvordan? med tomme Dienlaage?

Lear.

Aha! Er det saaledes fat med Jer? I har ingen Dine i Hovedet, ingen Penge i Pungen? Jeres Syn er tungt; Jeres Pung er let. Og dog seer I hvordan Verden gaaer.

Gloster.

Jeg seer det folende.

Lear.

Hvad! Est Du gal? Et Menneske kan see hvordan Verden gaaer, uden Dine. See med Dine Dren; see hvor hiin Dommer gjennemhegler hiin Smaathv. Giv nu Agt; aabne Dine Dren! Blads verlet! fix far; Pst! hvem er nu Dommeren? hvem er Tyven? — Har Du seet en Bondes Fæhund gje ad en Tigger?

Gloster.

Ja, ædle Herre.

Lear.

Og det Stakkels Skrog løbe for Rjoteren? der kunde Du skue Magtens store Billede. En Fæhund lystres, naar den har Bestalling. —

Du lumpne Boddel, hold Din blodige Haand; hvi pidsker Du hiin Skjoge? pidsk Dig selv!

Du brænder efter selv at bruge hende til Broden, Du hudfletter hende for.

See! Magerkarlen dommer Skjelm til Galgen. —

Igjennem Pjalter sees Smaaseil grant; men Maar og Zobel skjuler Alt. Rust Synd i gylden Plade; Retsfærds stærke Spyd i Stykker mod den springer; væbne den

med Pjalter, og et Straa den gennemstinger.
 Slet Ingen synder; Ingen, Ingen, siger jeg;
 jeg giver dem Bestalling. Høst, min Ven!
 at jeg har sagt Dig dette; jeg, hvis Magt
 kan laase Lovens Mund. Skaf Dig Glorvine,
 og liig et Drog af Statsmand, lad som seer Du
 de Ting, Du viner ei. — Nu, nu, nu, nu.
 Træk mine Støvler af; — stærkt! stærkt! See saadan!

Edgar.

O Sandheds Lynglimt midt i Billeds Mulm!
 Forstand i Banviid!

Dear.

Hvis Du vil begræde
 min Skjæbne, maa Du tage mine Dine.
 Jeg kjender Dig ret godt; Dit Navn er Gloster;
 taalmodig maa Du lide; grædende
 vi kom til Verden. — Flur som Livets Lys
 vi skimte, hyle vi og skrige, veedst Du. —
 Nu vil jeg præke for Dig; laan mig Dre!

Gloster.

See over denne Dag!

Dear.

Naar som vi fødes,
 da græde vi, fordi vi ere komne
 paa denne store Skueplads for Narre; —
 dner denne Buld? — Det var en herlig Krigslist
 at skoe med Filt en Trop af Rytterheste;
 det vil jeg prøve; og naar saa jeg lister
 mig bag paa disse mine Svigersenner,
 saa myrd, myrd, myrd, myrd, myrd, myrd!

En Riddermand træder ind med Følge.

Riddermanden.

Der er han! lægger Haand paa ham; men varligt.
 O! Ederes dyrebare Datter, Herre —

Lear.

Ha! Ingen Hjælp? Hvad? Er jeg fangen Mand?
Nu sandelig, jeg er Fortunas Hofnar! —
Behandl' mig godt; J skal faae Løsepenge.
Skaf mig en Læge strax; thi man har hugget
mig ret i Hjernen her.

Riddersmanden.

J skal faae Alting.

Lear.

Slet ingen Bistand? Jeg i Kredsen ene?
Ha! dette smelte kan en Mand til Taarer,
og faae ham til at bruge sine Dine
som Sproiter til at dæmpe Havestovet
i Sommertørken!

Riddersmanden.

O, min ædle Herre! —

Lear.

Rask som en Brudgom vil jeg doe. Ei sandt?
Ja lystig vil jeg være; kom, jeg er Konge?
Beed J vel dette, tappre Riddersmænd?

Riddersmanden.

J Konge er og Herre, vi adlyde.

Lear.

Saa er der Liv i Spillet! — Men vinde J
det, saa skulle J dog bruge Jeres Been for det.
Puds! Puds! Puds!

(Han løber ud; Følget iler efter ham.)

Riddersmanden.

Et Syn, høist sorgfuldt selv hos uslest Tigger;
men ikke at beskrive hos en Konge!
Du har een Datter, der Naturen løser
fra den Forbandelse, de tvende have
bragt over den.

Edgar.

Hil Eder, holde Ridder!

Riddersmanden.

Hat Jer i Korthed, Ven! hvad vil J mig?

Edgar.

J veed ei, om man venter snart et Slag?

Riddersmanden.

Jo, det er vist og velbekjendt. Det veed
hver som har Dren.

Edgar.

Med Forlov, Hr. Ridder;
er Fjendens Magt os nær?

Riddersmanden.

Nær, og i Marsch; hver Stund kan vi nu vente
at sene Kjernen af den.

Edgar.

See, det var Alt; jeg takker, ædle Herre.

Riddersmanden.

En særskildt Grund vor Dronning fængsler her;
men hendes Banner vaier alt i Marken.

Edgar.

Hav Tak, Hr. Ridder!

Gloster.

Naaderige Guder!

tag Liv og Lande fra mig, for igien
min onde Engel frister mig at døe,
for det er Eders Bud!

Edgar.

Vel bedet, Fader!

Gloster.

Nu, gode Herre, hvem er J?

Edgar.

En fattig Mand, gjort tam ved Lykkens Svøbe;
hvem Sorg i Fordumstid, som ogsaa nu,
gør riig paa Medynk. Giv mig Eders Haand,
jeg leder Jer til Herberg.

Gloster.

Hjertens Tak;

Guds Godhed og Betsignelse belønne
Jer tusindfold!

Huushovmesteren træder ind.

Huushovmesteren.

En priislyst Fredløs! lykkelige Fund! —
Dit blinde Hoved skabtes til at werde
min Lykkestige. — Gamle Landsforræder,
befal Dig Gud i Bold; det Sværd er draget,
som Dig skal fælde!

Gloster.

Lad Din Vennehaand
nu være stærk!

(Edgar sætter sig til Modværg.)

Huushovmesteren.

Hvad! frække Bonde! tør
Du værne om en Landsforræder? Bort!
at ei hans Vanhelds Soet Din Lykke smitter.
Bort! slip hans Arm!

Edgar.

Jeg slipper den ikke, gode Herre! saa skal der
mere til.

Huushovmesteren.

Træl! slip ham, eller Du est Dødsens!

Edgar.

Gode Herre, gaae I den Vej, I kom fra, og
lad fattige Folk gaae med Fred. Havde Storskræderi

fundet skræmme Livet af mig, var det nok blevet en fjorten Dags Tid kortere. Naa, hold Jeres Fingre fra den gamle Mand! Bliv paa Jeres eget, og tag Jer Vare; ellers prøver jeg, hvad der holder længst, Jeres Pandebrast eller min Knippel. Jeg snakker rent ud af Posen med Jer.

Huushovmesteren.

Bort, Bondelommel!

Edgar.

Jeg vil stange Jeres Tænder, gode Herre, kom an! Jeg bryder mig ikke en Smule om Jeres Fægtemesterkunster.

(De fægte, Edgar fælder ham.)

Huushovmesteren.

Træl! Du har dræbt mig; — tag min Pung Du Riding!

hvis vel Du fare vil, da jord mit Liig,
og giv det Brev, Du finder i min Lomme,
til Edmund, Jarl af Gloster; søg ham op
i Bretlands Hær. — O brad, uventet Død!

(Han døer.)

Edgar.

Jeg kjender Dig, skurkfagtige Haandlanger!
saa villig Slave for Din Trues Raster,
som Ondskab ønske kan.

Gloster.

Hvad! er han død?

Edgar.

Sid ned og hvil Jer, Fader! —
Lad see hans Lomme. Brevet, som han nævned',
kan muligt tjene mig. — Der ligger han;
det smerter mig kun, at jeg blev hans Bøddel. —
Lad see. — Brist gode Segl, og dadl os ei,

du strænge Sædelærer! For at see
vor Fjendes Sindelag, hans Bryst vi aabne;
hans Brev at aabne er dog meer uskyldigt.

(Læser.)

„Kom vore gjensidige Eder i Hu; I faaer flere
end een Leilighed til at rydde ham af Veien; hvis
det kun ei mangler Jer paa god Villie, vil Tid og
Sted tilbyde sig i Overflodighed. — Vi ere ei et
Haarsbred videre, dersom han vender hjem, som Seier-
herre. Da er det mig, som er Fange, og mit Fan-
gehus hans Seng. Frels mig fra dens ækle Hede,
og tag hans Plads til Lon for Jeres Uimag!

Jeres (jeg ønskede at kunne sige Hustru).

Jeres hengivne Tjenerinde
Goneril.“

O, Qvindeattræes grændseløse Rige! —
En Plan mod hendes gjæve Huusbonds Liv,
og det, for at tilbytte sig min Broder! —
I denne Sandgrav vil jeg kule Dig,
vanhellige Mellembud for mordisk Belyst.
I Tidens Fylde dette Skjændselsbrev
jeg Hertugen, hvis Liv man tragted' efter,
for Dine holde skal. Ham skal det baade,
at jeg Din Ridingsdød og Jdræt kan forraade.

(Edgar slæber det døde Legeme ud.)

Gloster.

Ferrykt er Kongen; — hvor min Sands er grusom!
End staaer jeg opreist, og kan veie grant
min Corrigs hele Bægt! — Var jeg vanvittig,
da skildtes min Bevidsthed fra min Qual.
Ussindighed tog bort den beedste Kalk
fra Sorgens Læbe!

(Edgar kommer tilbage.)

Edgar.

Giv mig Jeres Haand;
 Hernt tykkes mig, jeg hører Trommen hvirvle.
 Kom, Fader; til en Ben jeg vil Jer bringe.

(De gaae.)

Syvende Scene.

Et Telt i den franske Leir.

Lear, sovende paa en Seng. En Læge, Riddere
 og Følge; Cordelia og Kent træde ind.

Cordelia.

O, ædle Kent! hvor kan jeg nogentid
 Din Godhed lønne! Al, mit Liv vil vorde
 for fort dertil, min Rigdom alt for fattig!

Kent.

Ei at miskjendes, er mig meer end Lon nok.
 Al, hvad jeg har Jer meldt, er nogen Sandhed;
 ei meer; ei mindre.

Cordelia.

- Paatag bedre Klæder.

Den Dragt, Du bærer, er et Sorgeminde
 om hine onde Timer. Læg den af!

Kent.

Forlad mig, Eders Raade!
 at vorde kjendt nu, skade vil min Plan.
 Min Lon det være, at I ei mig kjender,
 for jeg og Tiden raadeligt det finder.

Cordelia.

Vel! skee da Jeres Villie, ædle Ridder.

(Til Lægen.)

Hvor staaer det til med Kongen?

Lægen.

End han sover.

Cordelia.

I naaderige Guder,
D, læg hans knuste Hjertes store Bunde!
og stem til Samklang de forstemte Streng
i denne Oldings Bred, som Barn er vorden.

Lægen.

Tillader Ederes Majestæt os nu
at vække Kongen? han har sovet længe.

Cordelia.

Spørg Ederes Kunst herom, og handle saa,
som Eder visest tykkes. — Er han paaflædt?

En Riddersmand.

Ja, Ederes Naade, i hans dybe Sovn
har vi iført ham anden Klædedragt.

Lægen.

Vær hos, naar vi ham vække, ædle Frue;
jeg tvivler ei, at jo hans Sind er roligt.

Cordelia.

Velan!

Lægen.

Behag lidt nærmere at træde. —
Lad Strængeleget høiere nu klinge!

Cordelia.

D, elskte Fader! — Sundhed! hæng Din Kraft
paa mine Læber, og lad dette Kyss
udslette al den Sorrig, mine Søstre
har lagt paa Dit ærværdige solvgraa Hoved!

Kent.

D ædle, hulde Dronning!

Cordelia.

Ja, om aldrig
Du deres Fader varst, hiint Alders Sne

dog havde ædsket Meddøds! Var sligt Hoved
 at støde ud i Kamp mod Nattens Storm,
 at sætte blot for Himlens Tordenfaler,
 i Sigtet og i selve Slagene
 af Tordenstraalen. Ak, Ulykkelige!
 med denne tynde, solvgraa Hjelms Du drogst
 i Strid mod Nat og Mørk; min Fjendes Hund,
 og havde den end bidt mig, skulde ligget
 i him Nat bag min Døn; og arme Fader!
 Du nødtes til at tye til Skjul blandt Dyr,
 blandt Natterøvere, paa uselt Straa!
 O, Væc og Jammer! Det er Underværk,
 Dit Liv og Din Fornuft ei sammen sluktes. —
 Han vaagner, tael til ham.

Lægen.

Nei, Eders Naade,
 Hvis J vil gjøre det, det er det bedste.

Cordelia.

Hvor staaer det til, min Herre og min Konge?
 hvorlunde lider Eders Majestæt?

Lægen.

Det er ei Ret, J tage mig af Graven. —
 Du est en salig Sjæl; men jeg er spændt paa
 et Hjul af Ild, som mine Taarer skolde
 liig smeltet Bly.

Cordelia.

O, kjender J mig, Herre?

Lægen.

Jeg veed, J er en Mand; — naar døde J?

Cordelia.

Ak! vidt, vidt end fra Samling!

Lægen.

Han er knap vaagen; und ham No en Stund.

Lear.

Hvor var jeg da? Hvor er jeg? — Fagre Dagslys!
Ja, man har grueligen frænket mig. —
Jeg døde vist af Medynk ved at see
en anden lide sligt. — Jeg veed ei hvad jeg siger. —
Jeg tør ei sværge, denne Haand er min; —
lad see, dog jo, jeg foler denne Naal.
Jeg vilde give meget til jeg vidste
hvordan det egentligen har sig med mig.

Cordelia.

O Herre! see paa mig,
læg Eders Faderhænder paa mit Hoved
velsignende! — Nei! — Nei! J maae ei knæle!

Lear.

Jeg beder Jer, driv ikke Spot med mig;
jeg er en svag, omhjertet, gammel Mand,
de fire Sæne godt; og sandt at sige,
saa er jeg bange for jeg er ei rigtig. —
Jeg skulde kjende Jer og denne Mand;
dog er jeg uvis om det; thi jeg veed ei,
hvad Sted jeg er paa; og al Sands jeg har,
forflaer ei til at huske disse Klæder;
ei heller veed jeg, hvor jeg laae i Nat;
lee ikke ad mig; men saasandt jeg lever,
troer jeg, at denne Edelsrue er
mit Barn Cordelia.

Cordelia.

Ja, ja det er jeg.

Lear.

Er Eders Taarer vaade? Ja i Sandhed!
O græd ei! — hvis J har Forgift til mig,
saa vil jeg gjerne drikke den. Jeg veed nok,
J holder ikke af mig; Eders Søstre

har krænkert mig, saavidt jeg kan erindre;
de havde ingen Grund. 'J har dog nogen.

Cordelia.

Nei ingen, ingen Grund!

Lear.

Er jeg i Frankrig?

Kent.

J Eders eget Rige, ædle Herre!

Lear.

Bedrag mig ei!

Lægen.

Vær trostig, ædle Dronning;

J seer hans vilde Raseri er dæmpet,
dog farligt er det end ham at opflære
den Tids Tildragelser han ei kan mindes;
beed ham gaae ind, og lad ham nyde Ro,
indtil hans Sind har sat sig lidt endnu.

Cordelia.

Behager Eders Høihed at gaae ind?

Lear.

Vær over med mig; hør nu; glem og tilgiv;
jeg er jo gammel og gaaer fast i Barndom.
(Lear gaaer ud med Cordelia, Lægen og Folge.)

Riddersmanden.

Mon det stadfæstes,
at Hertugen af Cornwall myrdet er;

Kent.

Ja det er vist, Hr. Ridder.

Riddersmanden.

Hvem fører nu hans Hær?

Kent.

Som jeg har hørt,
staaer Glosters Slegfredson i Spidsen for den.

Riddersmanden.

Der siges, Edgar, hans forviste Son,
er draget ind ad Tydskland til med Kent.

Kent.

Tidt siger Rygtet Sanden; tidt hun lyver.
Men nu er det vel Tid at see sig om;
See Rigets Tropper rykke frem.

Riddersmanden.

Det tegner
paa alting til et blodigt Hovedslag. —
Gud være med Jer!

(Gaaer.)

Kent.

Slet eller vel, som Stridens Lykke vendes,
min Plan mig lykkes vil; og saa mit Dagværk endes!

(Gaaer.)

Femte Akt.

Forste Scene.

Den brittiske Hærs Leir i Nærheden af Dover.

Edmund, Regan, Hovdinger, Krigsmænd
o. s. v. træde ind med Trommer og flyvende Faner.

Edmund

(til en Hovding.)

Forher om Hertugen end holder Stand,
hvad heller noget har formaaet ham til
at sadle om; han skifter Sind hver Stund,

og er høist vankelemodig; — See at bringe
en endelig og fast Beslutning fra ham.

(Hovdingen gaaer.)

Regan.

Vor Søsters Bud er vist tilstødt et Uheld.

Edmund.

Vel muligt, Frue!

Regan.

Nu, min elskte Jarl;

J veed, hvor megen Gunst jeg bærer for Jer;
sig nu — men hør mig — J maae tale Sanden:
elsker J Goneril?

Edmund.

Kun i Tugt og Ære.

Regan.

Men har J ei formastelig bestøget
min Broders Seng?

Edmund.

Nei, deri troer J feil.

Regan.

Jeg frygter halvveis Eders noie Dmngang
har ganske fængslet Jer i hendes Lænker.

Edmund.

Nei, paa min Ære!

Regan.

Vor min bittre Død

kan jeg ei lide hende; kiære Jarl,
skye hendes Samqvem.

Edmund.

Vær J rolig, Frue. —

Der er hun samt hans Høihed, hendes Husbond.

Albanien og Goneril træde ind, fulgte af Krigere.

Goneril (affides.)

Jeg taber heller Slaget, end jeg seer
min Søster rive ham fra mig til sig.

Albanien.

Det glæder os at see Jer, elskte Søster. —
Jeg hører, Kongen er thyet til sin Datter
med flere, som vor strænge Statsforfatning
har nodt til Oprør. — Aldrig var jeg tapper,
hvor ærlig ei jeg være kan; — hiin Sag
bekymrer os, saavidt som Frankrig gjæster
vort Land; ei forsaavidt det Kongens Ret
forsvare vil med Andre, som jeg frygter
har skjællig Grund at reise Oprørsfanen.

Edmund.

Hoist fromt og ædelt!

Regan.

Hvortil denne Tale?

Goneril.

Lad os forenede mod Fienden drage;
om huuslige, særdeles Tvistigheder
er Talen ei.

Albanien.

Saa lad os gaae i Raad
herom med vore krigserfarne Mænd.

Edmund.

Jeg strax indfinder mig i Eders Telt.

Regan.

J gaaer vel med os, Søster?

Goneril.

Nei!

Regan.

Det semmer sig dog bedst; jeg beder, følg os.

Goneril (affides.)

Aha! jeg lugter Luntten. — Vel, jeg følger.

(I det de gaae, træder Edgar ind, forklædt.)

Edgar.

Har Jeres Naade nogentid laant Dre
til fattig Mand, da beder jeg Jer, hør mig.

Albanien.

Jeg er paa Diebliffet hos Jer. — Tael!

Edmund, Regan, Goneril gaae ud, Hovdingerne,
Krigerne og Følget med dem.

Edgar.

Bræk dette Brev, for I begynder Slaget;
og seirer I, lad da Trompeten kalde
paa ham, som bragte det; jeg syntes ringe,
dog kan jeg stille frem en Helt, som vil
staae ved hvad her staaer skrevet. Taber I,
er Jeres Timeglas jo saa udrunden,
og Rænken ophørt! — Held og Lykke med Jer!

Albanien.

Tov, mens jeg læser det.

Edgar.

Det tør jeg ei;
Naar det er Tid, saa lad Herolden raabe,
og I skal atter see mig.

(Gaaer.)

Albanien.

Far da vel. —

Jeg vil dog gennemløbe dette Brev.

Edmund kommer tilbage.

Edmund.

Alt Fjenden sees; stil Eders Hær til Slag.
See her er Dverslaget paa hans Mandtal,

saavidt som speides kan; — men at I haster,
er høist nødvendigt.

Albanien.

Vi vil nytte Tiden.

(Gaaer.)

Edmund.

Jeg gav min Tro til begge disse Søstre;
de skye hinanden, som vi skye den Hugorm,
hvis Braad os stak; hvem af dem skal jeg tage?
En? begge? eller Ingen? — Ingen faaer jeg,
hvis begge leve. Hvis jeg kaarer Enken,
optændes Goneril til Raseri;
og neppe skal jeg faae mit Spil til Ende,
saalænge hendes Husbond er i Live.
Nu vel, hvad Slaget angaaer, vil vi føre
os hans Anseelse til Nytte; siden
saa hitte hun, som ham vil være qvit,
paa Raad til brat at rydde ham af Veien.
Hvad den Benaadning angaaer, han har tiltænkt
Cordelia og Lear, da, vindes Slaget,
og fange vi dem først i Bold, saa bliver
der intet af. — Saadan som nu jeg staaer,
min Stilling kræver Daad; Betænkning ei forslaaer.

(Han gaaer.)

Anden Scene.

En Mark mellem begge Leire.

Baabengny. Lear, Cordelia og deres Tropper
drage over Skuepladsen med Trommer og Faner,
og gaae ud. Edgar og Gloster træde ind.

Edgar.

Her, Fader! hvil i Træets gjæstfrie Skygge,
og beed om Lykke for den gode Sag.

Saa fremt jeg kommer meer tilbage til Jer,
da bringer jeg Jer Trost.

Gloster.

Gud være med Jer!

(Edgar gaaer.)

Baabengny. Derpaa Flugt. Edgar kommer tilbage.

Edgar.

Afsted, Du Gamle! giv mig Haanden; flye!
Kong Lear har tabt; han, samt hans Datter ere
i Fjendens Bold! giv mig Din Haand og flye!

Gloster.

Nei! Nei! En Mand kan ret godt raadne her.

Edgar.

Hvad? atter modløs? — Vi maae oppebie
vor Verden=Udgang, som vor Verden=Indgang;
at være moden, det er hele Sagen.
Afsked!

Gloster.

Og deri har J meget Ret.

(De gaae.)

Tredie Scene.

Den brittiske Leir ved Dover.

Edmund træder ind i Seirsoptog med Trommer
og flyvende Faner. Lear og Cordelia som
Fanger; Hovdinge, Krigsmænd o. s. v.

Edmund.

J Hovdinge, bring disse bort; streng Bagt!
til deres høie Villie er kundgjort,
som domme dem.

Cordelia.

Ei første Gang i Dag
saldt ædle Offere for Dydens Sag.

Tor Dig, o Konge! kun mit Hjerte bløder,
min egen Skjæbnes Slag jeg fast og rolig møder. —
See vi ei disse Døtre? disse Søstre?

Lear.

Nei, nei, nei, nei; kom, kom, vi vil i Fængsel;
Vi ene to vil sjunge, liig to Fugle
i gyldne Bure. Naar Du beder mig
om min Betsignelse, da vil jeg knæle,
og Dig om Din Forladelse anraabe.
See saadan vil vi leve der, og bede,
og synge, og fortælle gamle Sagn,
og lee ad gyldent Kryb i Magtens Solstien,
og høre Ujelhed om Hofnyt tale,
og stundem selv vel spørge den: „hvem er
i Bælten nu? hvem vinder? hvem mon tabe?“
og hvad i Mølm er skjult vil vi opklare,
som var vi Herrens Speidere paa Jorden;
og inden gamle Fængselsmure skal vi
langt overleve det stormægtige Bæk,
hvis Flod og Ebbe vexler, alt som Maanen.

Edmund.

Kom, bring dem bort!

Lear.

Paa slige Dffere, o min Cordelia!
selv Guderne mon Regelse nedkaste.
Har jeg Dig rigtig nu i mine Arme?
Han som nu skiller os, skal bringe Brande
fra Himlene, og ryge os, som Ræve,
af vore Guler ud. — Tor Dine Dine!
for de skal faae os til at græde, for
skal Kræft opæde dem med Hud og Haar;
for skal vi see dem doe af Hunger! — Kom!

Lear og Cordelia gaae under Bagt.

Edmund.

Træd hid og hør mig, Hovding!

Tag denne Ordre!

(Han giver ham et Papir.)

Gaae, følg dem i Fængslet.

Et Trin har jeg forfremmet Dig; gjør Du, hvad dette byder Dig, da har Du banet Din Lykke Bei. Mærk vel! som Tiden er, er Mennesket; at være blod om Hjertet anstaaer ei Krigsmand. — Din Dphvielse den er Dig vis; derfor siig ja; hvis ei, søg Lykke, hvor Du vil; — men ei hos os.

Hovdingen.

Jeg vil fuldbringe det, min ædle Herre!

Edmund.

Saa Haand paa Bærfet da; og meld mig strax, naar det er skeet, mærk vel, jeg siger strax; og gjør det saa, som der staaer foreskrevet.

Hovdingen.

Jeg kan ei gaae for Plov, ei æde Havre, men er det noget Mennesker kan gjøre, skal jeg udføre det.

(Hovdingen gaaer.)

Klang af Trompeter. — Albanien træder ind med Goneril, Regan, Hovdinge og Folge.

Albanien.

J gjorde Helteværk i Dag, Hr. Ridder, og Lykken var Jer huld. J har de Fanger, som streed med os om Dagens Seierskrands; vi kræve dem igjen af Jeres Haand, for at behandle dem, som deres Bærdsskyld og vores Sikkerhed det kræver.

Edmund.

Herre!

Mig tyktes bedst, den gamle svage Konge
 at sende under Bagt til tryk Forvaring;
 Hans Solvhaar og end meer hans Kongenavn
 med Troldoms Kraft ham Folkets Hjerte vinder,
 og vender vore Stridsmænds tvungne Landsfer
 imod vort eget Bryst. Med ham jeg sendte
 tillige Dronningen af samme Marsag.
 De rede er i Morgen, eller naar
 Jer lyfter, at staae frem for Eders Domstol.
 End ryge Vi af Blod; Ben savner Ben;
 og Seiren selv i første Hede bandes
 af dem, som maae dens dyre Priis betale.
 Forhøret over Kongen og Cordelia
 er nu ei Tid og Sted til.

Albanien.

Med Forlov,

Hr. Ridder; jeg anseer Jer blot som Tjener
 i denne Krig, og plat ud ei som Broder.

Regan.

Til denne Høihed vil vi have ham.
 Det sømmed' sig, I havde adspurgt os
 om vores Mening, før slikt Ord I talte.
 Bort Banner førte han; han var udrustet
 med al den Magt, som følger vores Plads.
 Sliig Høihed tør dog vel see op, og kalde
 sig Jeres Broder.

Goneril.

Ei saa hestig, Søster!
 hans eget Værd ophøier ham langt meer,
 end Jeres Magt formaaer.

Regan.

Indsat i al min Ret
 troer jeg han kan sig maale med den Bedste.

Goneril.

Og mere kunde I vel neppe sige,
om end I kaared' ham til Jeres Husbond.

Regan.

Tidt vorde Spottere Propheter.

Goneril.

Holla!

det Die skeled', som udgransked' dette!

Regan.

Jeg er ei vel, Frue Søster! ellers skulde
en Overflod af Galde svare Eder.

Hærfører! tag min Hær og mine Fanger,
mit Gods og Guld; skalt, valt med det og mig;
see, Dig i Bold jeg giver mig, og vide
al Verden, at jeg her Dig kaarer til
Husbond og Herre.

Goneril.

Tror I da, I faaer ham?

Albanien.

Her gjelder Jeres Ja og Nei slet intet.

Edmund.

Saameget gjelder Dit just med, min Hertug.

Albanien.

Vel gjelder det, Du Hadingsen!

Regan.

(til Edmund.)

Rør Trommen!

forkynd, jeg deler Ravn og Høihed med Dig.

Albanien.

Sev, her et Ord! — Her fængsler jeg Dig, Edmund,
som Høiforræder; og med Dig tillige
hiin gyldne Slange;

(pegende paa Goneril.)

Jeres Baastand, Søster!
 afflaaer jeg herved, til min Frues Bedste;
 hun har alt fæstet sig til denne Herre;
 Jeg gjør Indsigelse, som hendes Husbond,
 mod Jeres Giftermaal; hvis J vil giftes,
 da fri til mig; min Kone er bestilt alt.

Goneril.

Et Mellemspil!

Albanien.

Du est bevæbnet, Gloster!
 thi lad Trompeten lyde; fremstaaer Ingen
 i Kredsen mod Dig, og bevise vil,
 Du est en skjændig, aabenbar Forræder,
 saa er min Handske der;

(kaster Handsken til ham.)

Jeg skal ei smage
 Brød i min Mund, før jeg har skrevet i
 Dit Hjerteblood, Du est i et og alt,
 hvad jeg har kaldt Dig.

Regan.

Jeg er syg; — o dødsyg

Goneril (affides.)

Varst Du det ei, da troede jeg ei Gift!

Edmund.

Her kaster jeg min Handske. — Hvosomhelst
 Forræder kalder mig, han er en Løgner.
 Trompeten klinge! hver som tør staae frem,
 mod ham, mod Jer, mod hver, jeg vil forfægte
 min Ærlighed og Ære.

Albanien.

Frem Herold!

Edmund.

Holla, Herold! træd frem!

Albanien.

Stol paa Din egen Arm; thi Dine Tropper,
i mit Navn hvervede, er' i mit Navn
astaffede.

Regan.

Min Smerte sig forøger!

En Herold træder ind.

Albanien.

Hum er ei vel, for hende til mit Telt.

(Regan ledes ud.)

Kom hid, Herold! lad høit Trompeten lyde;
og udraab dette Brev!

En Hovding.

Trompeter! Blæs!

(Der stødes i Trompeten.)

Herolden (udraaber:)

„Hvis Nogen af Ridderskab eller Adel i Krigs-
hæren vil paaataae, at Edmund, formeentlig Jarl af
Gloster er en Erkeforræder, da stille han sig i Kred-
sen ved det tredie Trompetekald. Han vil drabelig
selv føre sin Sag.“

Edmund.

Blæs!

(Trompeten lyder første Gang.)

Herolden.

Anden Gang!

(Trompeten lyder.)

Herolden.

Tredie Gang!

(Der blæses tredie Gang.)

En Trompet svarer udenfor. Edgar træder ind i Rust-
ning. En Trompeter gaaer foran ham.

Albanien.

Spørg om hans Hensigt, hvi han møder efter
Trompetens Rald?

Herolden.

Hvad er J? Jeres Navn,
og Værdighed? og hvorfor lystrer J
hien Stevning?

Edgar.

Viid, mit Navn forloren er;
af giftig Riddingtand opædt og gnavet;
dog er jeg fuldt saa ædel, som den Modpart,
jeg gaaer i Kreds med.

Albanien.

Hvo er samme Modpart?

Edgar.

Hvo stander frem for Edmund, Jarl af Gloster?

Edmund.

Han selv. — Hvad vil Du ham?

Edgar.

Drag ud Dit Sværd;
at hvis mit Ord en ædel Sjæl fornærmer,
det Ret kan skaffe Dig! — Her mit jeg svinger.
See hid! det er. Haandhæver af min Hæder,
min Ed og Ridderære! — Jeg erklærer,
trods al Din Styrke, Ungdom, Post og Høihed,
ja trods Dit Seirsværd, og nybagte Hæder,
Dit Mod og Hjerte. — Du est en Forræder!
falsk mod Din Gud, Din Konge og Din Fader,
samsvoren her mod denne høie Tyrste,
og ligesaa Din Hovedisse, til
det Stov Du træder under Dine Fødder,
en giftig Snog; saa fremt Du siger, nei;
skal flux mit Sværd, min Arm, mit Mod bevise

det paa Dit Hjerte, hvortil her jeg taler,
Du løist!

Edmund.

Jeg burde spørge om Dit Navn,
men da Din Skabning er saa favr og mandig,
Din Tunge røber ædel Æt og Aand,
foragter jeg de smaa Indvendinger,
som Ridderskabets Love ellers tillod.
Forrædernavn jeg paa Dit eget Hoved
tilbagekaster; Løgnbeskyldningen
jeg lægger her forstorret paa Dit Hjerte;
dog Ord slaae ingen Mand; men dette Slagsværd
skal brat udhugge dem en Bei didhen,
hvor evig de skal hvile! Tael, Trompeter.

Trompeterne lyde. Evetamp. Edmund falder.

Albanien.

O spar ham! spar ham!

Goneril.

Gloster! det er Rænke!

Evetampens Lov befaler ei at svare
ukjendt Modstander. Ikke overvunden,
besnæret og bedragen est Du kun.

Albanien.

Hold Tæres Mund i, True, ellers stopper
jeg den med dette Brev. — Lov lidet, Ridder! —
Du Græbselige! læs Din egen Skjændsel!
Hold, True! ingen Sønderriben her; jeg mærker
I kjender det.

(Giver Edmund Brevet.)

Goneril.

Om saa var, min er Loven,
ei Din; hvo tør til Regnskab kalde mig?

Albanien.

Forfærdeligt! — Du kjender dette Brev?

Goneril.

Spørg mig ei, hvad jeg kjender!

(Hun gaaer.)

Albanien

(til en Hovding.)

Følg med, hun raser, vaag mig over hende.

(Hovdingen gaaer.)

Edmund.

Jeg har gjort Alt, hvorfor I har beskyldt mig,
 ja meget Meer, som Tiden vil opklare;
 hiint er forbi, forbi, som nu mit Liv;
 men hvo est Du, som Lykken kaared' til
 min Banemand? est Du af Adelsblod,
 tilgiver jeg Dig.

Edgar.

Forlad da mig, som herved Dig forlades.
 Jeg er i Byrd ei ringere end Du;
 og er jeg meer, har Du des. meer mig krænkhet.
 Jeg hedder Edgar, er Din Faders Son;
 retfærdige er' Guderne; de gjøre
 vor sandfælige Lyst til Svoger mod' os;
 hiint Lastens mørke Sted, hvor han Dig avled',
 hans Syn ham kosted'.

Edmund.

Ja, Du taler Sandhed.

Guldendt er Hjulets Dmlob; — jeg er her.

Albanien.

Din blotte Gang — saa syntes mig — forkyndte
 Din Fyrste-Vet. — Lad mig omfavne Dig.
 Gid Sorg mit Hjerte knuse, dersom jeg
 Din ædle Fader eller Dig har hadet.

Edgar.

Det veed jeg, ædle Prinds.

Albanien.

Hvor var I skjult?
hvor fik I Nyd om Jeres Faders Qvaler?

Edgar.

Bed dem at nære; hør en kort Beretning;
naar den er endt, o brist — da brist mit Hjerte! —
For at undgaae den dræbende Banstraale,
som fulgte mig paa Stand — o sedt er Livet!
thi foretrække vi langvarig Dødskamp
for brad og hastig Død — paatog jeg mig
en gal Mands Pjalter, og en Stikkelse,
saa Hunde æfledes derved! — Saaledes
traf jeg min Fader, med hans blodende Ringe,
hvis Edelstene nylig vare tabte.
Jeg blev hans Leder, tigged' for ham, frelst
ham fra Fortvivlelse; men ingensinde —
o hvilken Brøde! — gav jeg mig tilkjende,
for nu ret nylig, da jeg stod bevæbnet. —
Gi vis paa, skjøndt jeg haabed', heldig Udfald,
bad jeg om hans Velsignelse, og derpaa
fra først til sidst min Pilgrimsgang fortalte,
Men, ak! hans knuste Hjerte var for svagt
til denne Kamp. Af Sorgs og Glædes Fylde
det smilende brast sønder.

Edmund.

Jeres Ord
har rørt mig, og tør muligt virke Godt;
men tael; det synes I har meer at sige.

Albanien.

Hvis der er mere, og meer sørgeligt,
o tie da; thi mit Jnderste er smeltet
af hvad jeg alt har hørt!

Edgar.

Her troer vel den,

som Sorg ei elsker, staaer min Smertes Grændse;
 men nei, hvad Altformegyet var, blev mere,
 og overstreed alt muligt Maal og Maade.
 Mens lydelig jeg græd, kom der en Mand,
 som havde seet mig i min værste Tilstand,
 og den Gang skjet mit frygtelige Samqvem;
 nu da hiin Lidende i mig han kjendte,
 slog han de stærke Arme om min Hals,
 og hyled' høit, som om han vilde sprænge
 den hvalte Himmel; kastede sig over
 min Fader, og om sig og Lear fortalte
 et Sørgeeventyr, hvortil end aldrig
 er Mage hørt; og alt som han fortalte
 hans Smerte vorde, og hans Lives Streng
 de sprunget fast. — Da lod Trompetens Støvning;
 og saa forlod jeg ham foruden Samling.

Albanien.

Hvo var da denne Mand?

Edgar.

Kent, ædle Herre!

den landsforviste Kent, som vel formummet,
 sin Fjende, Kongen fulgte, og beviste
 ham Tjenester, man fordrer knap af Trælle.

En Riddersmand træder ind med en blodig Kniv.

Riddersmanden.

Hjælp! hjælp! o hjælp!

Edgar.

Nu vel hvad Hjælp?

Albanien.

Tael, Mand!

Edgar.

Hvad skal hiin blodige Kniv til?

Riddersmanden.

Den er heed,
den ryger end; nu nys kom den af Hjertet. —

Albanien.

Hvis Hjerte? Tael dog! Tael!

Riddersmanden.

Af Jeres Brues. —

Hun gav sin Søster Gift; — hun har bekjendt det. —

Edmund.

Jeg stod i lønlig Forbund med dem begge;
et Dieblif nu alle Tre formæler! —

Albanien.

Bring dem herhid i Live eller Døde!
Slig Straffedom af Himlen vækker Rædsel;
men ei Medlidenhed.

(Riddersmanden gaaer.)

Kent træder ind.

Edgar.

Her kommer Kent;

Albanien.

O, det er ham! — Af Tiden os formener
den Hoflighed, som sine Sæder kræve!

Kent.

Jeg kommer for min Herre og min Konge
til sidst og Slutning mit God Nat at sige. —
Er han ei her?

Albanien.

O, det har vi forglemt! —
tael Edmund! hvor er Kongen? hvor Cordelia? —
Kent! seer Du dette Syn?

Gonerils og Regans Liig bæres ind.

Kent.

O vee! hvordan? —

Edmund.

Ja Edmund var dog elsket;
hiin gav den Anden Gift for min Skyld ene,
og dræbte saa sig selv.

Albanien.

Saa gif det til. — Bedækker deres Ansigt!

Edmund.

Jeg strider alt med Døden. — Noget godt
vil jeg — trods min Natur — endnu udøve.
Send flux — saa flux J kan — et Bud til Kongen;
min Ordre bød Pears og Cordelias Død; —
Send Bud, mens det er Tid!

Albanien.

Løb! løb! o løb!

Edgar.

Til Hvem? — Hvem har at hyde der? — Send med
Benaadningstegnet!

Edmund.

Det var vel betænkt!

Kom, tag mit Sværd; gif det til Hovdingen.

Albanien.

Jil! er Dit Liv Dig kjær, da iil afsted!

(Edgar gaaer.)

Edmund.

Jeg, samt Din Hustru har beordret ham
Cordelia i Fængselet. at hænges,
og lægge Skylden saa paa hende selv,
som var det ovet i Fortvivlelse.

Albanien.

O frelser hende, Guder! — Bring ham bort!

(Edmund bæres ud.)

Pear træder ind med Cordelias Liig i sine Arme.

Edgar, en Hovding og Andre følge ham.

Pear.

Hyl, hyl, hyl, hyl! — O J er' Mænd af Steen;

hvis Jeres Tunger, Jeres Syn jeg havde,
 jeg brugte dem, saa hvalten Himmel revned'!
 O hun er evig borte! — Jeg kan see,
 naar een er død, og naar der end er Liv! —
 Nei hun er steendød; — laaner mig et Speil;
 hvis mindste Plet og Dug paa Glaret falder,
 Ja — Ja da lever hun!

Kent.

Er det den Ende,
 vi haabed' paa?

Edgar.

Er det et Billede
 paa Dommens Rædsler?

Albanien.

Bugn! og kast Din Byrde! —

Lear.

Ja Tjeren rører sig? hun lever end!
 hvis saa, er det en Salighed, som lønner
 hver Qual, jeg end har lidt!

Kent (knæler.)

O, ædle Herre!

Lear.

Tys; Tys! til Side!

Edgar.

Det er Eders Ben,
 den ædle Kent!

Lear.

Forbandelse Jer ramme,
 I Mordere, Forrædere tilsammen!
 Jeg kunde sikkert have frelset hende;
 men nu er hun for evig død og borte! —
 Cordelia! — Cordelia! tov lidt! — Ha?
 Hvad siger Du? — Din Røst var altid blid,
 og mild og sød; — en herlig Dyd hos Qvinder! —
 Jeg dræbte og den Træl som hængte Dig!

Høvdingen.

Ja, ædle Riddere; det gjorde han.

Lear.

Ja, gjorde jeg ei, Ben? — Jeg har seet den Dag,
da for mit gode Slagsværd flux de sprunget
vidt over bredden Børd; nu er jeg gammel;
den megen Modgang har og lagt mig øde.
Siig hvem er J? Mit Syn er ei det bedste;
dog kan jeg siig Jer det strax paa Timen.

Kent.

Hvis Lykken krammer af to Væsener,
den elskede og hadet', see vi her
een af dem for os.

Lear.

Nei mit Syn slaaer feil;

Er J ei Kent?

Kent.

Kent! Jeres ringe Tjener;
hvor er nu Eders Tjener Gajus henne?

Lear.

Her, jeg kan siig Jer, det er en flink Gut,
han slaaer, og raske! — Ja han er død og raadnet.

Kent.

Nei, Eders Naade! det er netop mig; —

Lear.

Det skal jeg see nu strax.

Kent.

Som fulgte Jer
fra Eders Nods og Modgangs første Stund
paa Eders Tornesti.

Lear.

Velkommen herhid!

Kent.

Å! hvo er her velkommen? Alt er frydløst,
er dødt og øde! — Eders ældste Døttre

har dræbt sig selv, og i Fortvivlelse
de ere døde.

L e a r.

Ja, det troer jeg med!

Albanien.

Han veed ei hvad han siger; ei det nytter,
vi give os tilkjende for ham.

E d g a r.

Nei! —

En Hovding træder ind.

Hovdingen.

Edmund er død.

Albanien.

Det er kun lidet her! —

Hør, Riddere og Edle, vores Plan!
al Trost og Fryd hans Svaghed kan modtage,
skal ydes den. — Hvad os angaaer, afstaae vi,
saalænge som den selvgraa Konge lever,
ham al vor Magt;

(til Kent og Edgar.)

Jer, Jeres Rettigheder,
med al den Fordeel og den Herlighed,
som slig en Trost kan skyldes! Alle Benner
skal nyde Dydens Løn, og alle Fiender
skal tomme Brodens Kalk! — D seer! seer did.

L e a r.

Og man har hængt min Stakkels Blut for mig?
Nei ingen, ingen, ingen Gnist af Liv. —

Hvi har en Hest, en Hund, en Muus da Liv,
og Du ei mindste Nlande i Dit Bryst? —

D Du vil aldrig komme meer tilbage,
nei aldrig, aldrig, aldrig, aldrig! —

D hör, knap denne Knap op. — Tak min Ven! —

Ha! seer J? — See, paa hende? — See de Læber! —

See der! — See der! — (han døer.)

Edgar.

Han segner! — Herre! Herre! —

Kent.

Nu brist, mit Hjerte! brist! —

Edgar.

See op, min Konge!

Kent.

Plag ei hans Aand! D lad ham døe i Fred;
den hader ham, som længer ham vil spænde
paa denne Verdens haarde Pinebænk!

Edgar.

D Bee! han er alt heden!

Kent.

Under er det,

han bar saa længe paa sin Smertes Byrde,
kun paa et Brag af Liv han fast sig holdt!

Albanien.

Bring dem herfra. —

En almeen Landesorg er første Pligt.

(Til Kent og Edgar.)

J Venner af min Sjæl! Udfaarne Do!
hersk i mit Land; gjengiv det Fred og Ro!

Kent.

Mig staaer en Rejse før; min Vandringsdag frem-
bryder;

min Herre kalder mig, og trofast Tjener lyder. —

Albanien.

Svart trykker Tidens Bægt; dog bør os ei at vige,
ei, hvad vel sømmed' sig, men hvad vi føle, sige,
Den som var ældst, leed meest. Vi som i Ungdom
staae,

ei Hæltens skal faae see, ei halvt hans Alder naae. —

(De gaar ud under en Dødningsmarsch.)

Om

Sorgespillet

K o n g L e a r .

COLLECTOR

1000

Malone mener, at dette Sørgeespil er skrevet 1604 eller 1605, altsaa i Forfatterens 40 eller 41de Aar. — Det er ubist af hvilke Kilder Shakspear øste; men Kilder nok fandt han for sig. Disse være nu **Geoffrey of Monmouth**, som Malone paastaar først har fortalt Historien, eller derefter **Holinshed**, eller *the true chronicle history of King Leir and his three daughters, Gonorill, Ragan and Cordelli*, som udkom 1605, eller *the moste famous chronicle of Leire, King of England and his three daughters*, eller adskillige tildeels lidet betydende gamle Ballader og Sange, for Ex.: *the lamentable song of the death of King Leir and his three daughters*, eller et ældre Sørgeespil *) over samme Sujet, som alt var til 1594. Ligemeget hvorfra han hentede de utilhugne Steenmaßer; nok at han af dem opførte den dristige himmelstræbende, gothisk-romantiske Bygning, som jeg her efter ringe Evne har stræbt at give mine Landsmænd et Billed af.

Skjændt erkjendt i sit Fædreland for at være et

*) Stykket skal ikke være uden Fortjeneste, og Shakspear skal her og der endog have benyttet sig deraf til sin Lear.

af vor Digters bedste Værker, har det, da det først kom paa Skuepladsen, efter Davies's Formodning ei høstet den Beundring, eller i det mindste ei havt det Tillob, som mange af hans andre Stykker, der i Bærd langt fra ei overgaae dette. — Saa meget er vist, at der gives kun to Udgaver af Kong Lear, for Folio-Udgaven af hans Værker i 1623, da man derimod af mange andre af hans ringere Stykker har 5 eller 6 Udgaver for den ovennævnte i Folio. Heller ikke har nogen af hans medtidige Skjalde, som besang Shakspear og hans Værker (for Ex. Leonard Diggs) nævnet dette; men dette beviser ei meget, da han ligeledes har forbigaaet andre af hans Mesterarbejder med Tausshed. Mærkeligere synes det, at Downs' i sin *Roscius Anglicanus*, fortæller: „at Kong Lear blev i Maret 1663 opført paa the Dukes theatre saaledes som Shakspear havde skrevet det,“ hvor upaatvivlelig Digterens værdige Tolk, den fortræffelige Betterton spillede Lears Rolle — men taler ikke et Ord om Stykkets Virkning eller Held, skjøndt han ellers vidtløftig ophøier denne og flere udmærkede Kunstneres Fremstilling af Shakespeareske Characterer, for Exempel Bettertons Hamlet, Macbeth, Othello, Brutus, Henrik den Ottende o. s. v. — Stykket i sin oprindelige Form har rimeligviis da ei været indbringende for Skuespillernes Kasse, og er bleven lagt paa Hylden, indtil endelig Nahum Tate udgav en Omarbeidelse deraf. —

Vel maa man smile, naar Tate med megen Bram og Ophævelse fortæller Berden, hvilke Skatte han opdagede i Lear. Skulde det undre os, om selv den Blinde fandt Diamanter i Golcondas Gruber? — Vel maae vi lee ad hans Formastelighed, at ville forædle Shakespeares fine, gediegne Guld; at ville — for at bruge Popes Ord:

snatch from his hand the ballance and the
 rod,
 rejudge his justice, be the god of god.

Vel maa man lee, naar han omsider i sin blinde Forsængelighed, paa Titelbladet af et andet af sine Skuespil, kalder sig Forfatter af Kong Lear; men med alt dette skyldes ham Tak, thi ved bemeldte Bearbejdelse opvakte han Stykket af den Forghlemmelse, hvori det laae begravet. — Tate lader sin Lear til Slutning sige:

old Lear shall be a King again!

Det traf ind. Lear blev den u dødelige Garricks Mesterrolle; og den gamle forglemte Kong Lear blev atter sat paa sit Højsæde, og indsat i sit retmæssige Rige. —

Siden har Colmann (ferdeelagtig bekjendt i Danmark som Forfatter af det skjonne Lystspil: den skinsyge Kone) udgivet en Bearbejdelse af Stykket, som skal ikke være uden Fortjeneste; Davies forsikkrer i det mindste, at han har seet det opført vel de tredive Gange og altid med meget Bisald. — I hans som i Tates Arbeid blive Lear og Cordelia i Live. Paa Skuepladsen valgte Garrick, efter noie Overlæg, at betjene sig af Tates Omarbejdelse. Den gamle Shakspears gamle Kong Lear fandt imidlertid sine Talsmænd, blandt hvilke Richardson i sin Clarissa, og Addison i sin Spectator. Den Sidste siger reent ud: „at ved Tates Forandring af Slutningen, ved at lade Lear og Cordelia leve, har Tragedien tabt Halvdelen af sin Skjønhed.“ Samuel Johnson holder derimod med Tate. „Publikum — siger han — har kjendt og dømt i denne Sag. Lige fra Tates Tid har Cordelia altid forladt Scenen med Held og Lykke; og hvis

min Følelse kan lægge Bægt til den almene Stemme, kunde jeg sige: at jeg i mange Aar var saa skrækkelig rystet ved Cordelias Dod, at jeg ikke veed, om jeg nogensinde skulde have holdt ud igjen at læse de sidste Scener af dette Stykke, førend jeg paatog mig at gennemsee dem som Udgiver." Men herpaa svarer Steevens: „Doctoren burde snarere have sagt, at Directeurerne for det kongelige Theater have kjendt og dømt i Sagen; og Publicum har maattet taget til Takke, og ladet det forblive ved disses Kjendelse. Det øverste Galleri var paa Omarbejdelsens Side, men Addison paa Originalens: *Victrix causa Diis* *) placuit, sed *vieta Catoni*. Saavidt om dette Skuespils Skjæbne i dets Fædreland, hvor det formentlig efter Garricks Dod, med flere af Digterens Mesterværker er lagt til Hvile; og hvor der vel nu gjøres ligesaameget for Shakspeare, som her har været gjort og gjøres. — **)

Hvad dets Skjæbne i fremmed Land angaaer, da har Frankrig, som bekjendt, Oversættelse af alle Shakspeares Værker; men om det af andre særskildt er bearbejdet eller bragt i hvilken som helst Skikkelse paa det franske Theater, er mig ubekjendt. ***)

Paa tydsk findes det ligeledes i Prosa oversat af Wieland og Eschenburg i deres Oversættelser af alle Digterens Værker. Schröder har ladet det bearbejde eller selv bearbejdet det for sit hamborgske

*) Som bekjendt kaldes Tilskuerne paa Galleriet i det Engelske Theater, the gods.

**) Dette er skrevet i Aaret 1807. — Nu kan jeg glæde Shakspeares Venner med den Tidende, at Ridder og Theaterdirecteur Rahbek har indrettet Hamlet til Opførelse paa vor Skueplads.

***) Jeg har senere seet et Portrait af Brizard i Lears Rolle, som viser at det er spillet i Frankrig. —

Theater, og i *Lears* Rolle foreget sit store Kunstner-
navn. Og endelig udkom i 1806 en meget god
metrisk Oversættelse af Hr. Dr. J. Voss, Professor
ved Gymnasiet i Weimar. I den fortræffelige A.
W. Schlegelske Oversættelse af Digterens Arbejde er
dette Stykke endnu ikke kommet.

I vort Fædreland har dette Skuespil havt den
mærkelige Skjæbne at være det eneste af alle Sha-
spears Stykker, som er bleven — ikke opført — men
antaget til Opførelse paa den kongelige danske Skue-
plads. Det bør her erkjendtlig nævnes høit for en-
hver af den udødelige Digters Venner, at det var i
hans Excellence Hr. Greve af Ahlefeldts Bestyrelses
Tid dette skete, og led han vor afdøde Riber i Prosa
oversætte Stykket til Theatrets Tjeneste. Vel var
det ei Shakespears *Lear*, men Lates Omarbejdelse;
men noget er bedre end Intet, og vort Theaters da-
værende mindre talrige Personale maatte ogsaa lægge
Hindringer i Veien for Originalen. Hvorfor det ikke
blev opført veed jeg ikke, men blandt det meget Gode
Theatret og dets Personale har Hr. Greven at takke
for — trods alt hvad Utafnemmelighed og Usandhed
kan sige — paalægger dette det ogsaa at bevare det
Ahlefeldtske Navn i erkjendtlig Grindring. — Foruden
Ribers Oversættelse var en tidligere efter Shakespears
Original, i Prosa af Hr. Rosenfeldt. — Nærværende
metrisk Oversættelse har ikke været indleveret til Skue-
spil Directionen. — *)

Og hermed underkaster og anbefaler jeg mit
Arbejde til mine Landsmænds Prøvelse. For den
imaalige Kritik eller kritiske Smaahedsdaand, der i

*) Kong *Lear*, Tragedie af Shakespeare oversat af P.
Boersom, er senere opført paa det kongelige Theater,
førstegang den 2den September 1816.

alt hvad Kunst angaaer, synes at være den ene herskende eller mælende i mit Fædreland, er her en vild Mark at tumle sig paa. De som ei taale at høre Erlings Dødsstøi i Hælen, hvor ville de udholde at læse Scenen hvor Gloster berøves Synet, hvor Cordelias Liig bæres ind af hendes Fader o. s. v. o. s. v. For dem, som saaledes stykkeviis kritiskale Digteren, for dem der ei ville, eller ei formaae at fæste deres Blik over det hele, er Lear ei oversat og endnu langt mindre skrevet. — Baggesen siger om et af vor Berdens Uundere, Mynstertaarnet i Strasborg: „Det er Shakspear's Kong Lear, opført af Steen;" jeg vender det om, og siger om Shakspear's Kong Lear: „det er Mynstertaarnet (det første Mesterværk af gothisk Bygningskunst) opført af Ord." Hvad der characteriserer de gothiske, som Kjendere paastaar, endnu sjældent forstaaede Bygningsværker, characteriserer i høj Grad dette Shakspear's vel endnu sjældent forstaaede dristigste Digterværk, nemlig: den høieste Ziirlighed, en overføielig, fast uudgrundelig Kunstighed i Udarbejdelsen, forenet med det Store, det Umaalelige, det Uhyre i Værkets Hele." — Saaledes maa Lear betragtes, og saaledes vil enhver ei blot forbigaaende, men stillestaaende beskuen, upartisk Vandrer betragte dette himmelstræbende Kunstværk, hvis han ikke har tabt Sands for det Store, og blot har Die for den moderne, maaskee ret behagelige og bekvemme, men aldeles betydningsløse Symmetri!

Egegaard ved Lyngbye, i Juli, 1807.

Home of Julie.

Prologus.

To Adelsflægter fra den svundne Tid
udi Verona, hvor vi Scenen tænke,
opægger gammelt Had paa ny til Strid,
og Borgerblod mon' Borgerhaand bestænke.
I disse trende Fjenders Æt blier født
et Elfskovspar, indviet til bittrest Qvide,
som da de blode ved hinandens Side
udslukke deres Fædres Bredeøglod.
Et Sørgefagn om disse hulde Tvende,
i selve Døden troe, og hines Riv,
som qvaltes først med disses unge Liv,
skal nu vor Kunst en liden Stund anspænde.
Hvis I opmærksomt høre os, vort Spil
at skjule Værkets Mangler stræbe vil.

Personer.

Escalus, Prinds af Verona.

Paris, ung Adelsmand, Prindsens Frænde.

Montague } Hovederne for to Slægter, som ligge i
Capulet } Strid indbyrdes.

En Olding, Capulets Farbroder.

Romeo, Montagues Søn.

Mercutio, Prindsens Frænde, Romeos Ven.

Benvolio, Montagues Brodersøn, Romeos Ven.

Tybalt, Frue Capulets Søstersøn.

Lorenzo, Fransiskanermunk.

Jacob, Munk i samme Orden.

Balthasar, Romeos Tjener.

Samson } Capulets Tjenere.
Gregor }

Abraham, Montagues Tjener.

En Apotheker.

Tre Musikantere.

Chorus.

En Dreng.

En Page hos Grev Paris.

Peter.

En Hovding.

Frue Montague, Montagues Hustru.

Frue Capulet, Capulets Hustru.

Julie, Capulets Datter.

Julies Amme.

Borgere af Verona, Herrer og Damer i Slægt med begge
Huse, mæstede Personer, Bagt, Borgere, Bægtene,
Følge.

Scenen er for første Deel i Verona; kun eengang i
femte Act i Mantua.

Romeo og Julie.

Første Akt.

Første Scene.

Offentlig Plads.

Samson og Gregor træde ind, væbnede med Sværd og Skjold.

Samson.

Det siger jeg Dig, Gregor! vi stikke ikke noget i Lommen.

Gregor.

Nei! Lommetyve stikke i Lommen.

Samson.

Vække de Galden hos os, mener jeg, skal Sværdet hænge løst i Beltet!

Gregor.

Pas paa, at Galden ikke faaer Dig til at hænge fast i Galgen.

Samson.

Jeg slaaer tunge Slag, naar jeg bevæges dertil.

Gregor.

Men Du bevæges ikke let til at slaae tungt.

Samson.

En Koter af Montagues Huus bevæger mig.

Gregor.

Hvad der bevæges, staaer ikke fast; men hvad tappert er, holder Stand; dersom Du altsaa bevæges, staaer Du ikke Karl.

Samson.

En Koter af hiint Huus skal bevæge mig til at holde Stand. Lad komme hvem der lyfter af Montagues Karle eller Piger; jeg tager dem paa mig.

Gregor.

Det viser at Du er en Udsærling, for den Svageste ligger under.

Samson.

Rigtig. Dedaarsag ligge Qvinderne altid under. Dersom med Tjenerne vil jeg lege Himmelspræt; Pigerne faster jeg i Gulvet.

Gregor.

Striden er mellem vore Herrer og os deres Mænd.

Samson.

Egemeget! jeg vil tee mig som en Blodhund; naar mit Sværd har gjort Raal paa Mændene, saa isærd med Pigerne; det skjære Jomfrublod skal flyde; alt hvad Jomfru er skal stilles for min Dom.

Gregor.

Og bøde med Jomfrudommen?

Samson.

Tag det i hvilken Mening Dig lyfter.

Gregor.

Lad Pigerne, Dig lyfter efter, forklare Meningen.

Samson.

Jeg skal nok komme til Meningen, kan Du troe; jeg er et Menneske af Kjød og Blod; jeg er en Samson.

Gregor.

Træk nu fra Læderet; her komme to af Montaguernes Huns.

Abraham og Balthasar træde ind.

Samson.

Mit blanke Sværd er ude; op Du Strid; jeg vil lægge mig i Baghold.

Gregor.

Rigtig! i Baghold og vende Din Bag til Striden.

Samson.

Vær aldrig bange for mig!

Gregor.

Nei, for Pokker, Dig bliver jeg aldrig bange for.

Samson.

Lad os see til, vi faae Retten paa vor Side; lad dem begynde.

Gregor.

Jeg vil give dem et bister Diekast, idet de gaar forbi, og lad dem tage det op, som deres Hu staaer til.

Samson.

Nei, som deres Mod staaer til; jeg vil spytte ad dem; og stikker de det i Lommen, er det Skam og Spot for dem.

Abraham.

Spytter I ad os, min Ven?

Samson.

Jeg spytter, min Ven.

Abraham.

Spytter I ad os, min Ven?

Samson.

Er Retten paa vor Side, ifald jeg siger Ja?

Gregor.

Nei!

Samson.

Nei, min Ben; jeg spytter ikke ad Jer, min Ben!
men jeg spytter, min Ben!

Gregor.

Søger I Klammeri, min Ben?

Abraham.

Klammeri, min Ben? Nei, min Ben!

Samson.

For gjør I det, min Ben, saa kom an; jeg
tjener ligesaa god en Herre som I.

Abraham.

Heller ikke bedre.

Samson.

Nei, min Ben!

Benvolio træder ind i Baggrunden.

Gregor.

Siig: bedre; hist omme kommer en af min Her-
res Frænder.

Samson.

Jo — bedre, min Ben!

Abraham.

I hver.

Samson.

Træk fra Læderet, hvis I ere Mænd. — Gregor!
kom ihu Dit Storskyderi. (de fægte.)

Benvolio.

Skilles ad, I Daarer! i Balgen med Jeres
Sværd! I vide ikke hvad I gjøre.

(han slaaer nogle Sværdet af Haanden.)

Tybalt træder ind.

Tybalt.

Hvad! Du med draget Sværd blandt disse Harer?
Bend Dig, Benvolio, og see Din Bane!

Benvolio.

Jeg holder ikkun Fred; stik ind Dit Sværd;
hvis ei, brug det til Styr paa disse Folk at holde.

Tybalt.

Hvad! blanke Sværd og Fred? forhadet hiint Ord mig er,
som Navnet Montague, som Du, og Helveds Trolde!

(De fægte.)

Værg for Dig, Feige!

Tilhængere af begge Huse træde ind og tage Deel i
Striden; derpaa komme adskillige Borgere med
Stridskøller.

Første Borger.

Stridskøller! Stænger! Spyd! slaaer ned! hug ned!
ned med hver Capulet, hver Montague!

Capulet træder ind i sin Raskjortel; med ham Frue Ca-
pulet.

Capulet.

Hvad Stoi er her? Holla! mit Slagsværd hid!

Frue Capulet.

Nei; Krykken! Krykken! — Hvad vil J med Sværd?

Capulet.

Mit Slagsværd dog! — See, gamle Montague
sin Ålinge svinger mig til Haan og Trods!

Montague og Frue Montague træde ind.

Montague.

Du Alfsum, Capulet! — Slip! lad mig gaae!

Frue Montague.

Holdt! Rør Dig ei et Skridt, før Strid at faae!

Prindsen træder ind med Følge.

Prindsen.

Oprørske Undersaatter, Fredens Fjender,
J, som med Borgerblod vanhellige Staalet, —
Hvad! Herer J mig ei? Holla! Mænd! Tigre, —

som slukke Eders Vredes Helvedglød
 med Purpurstrømmene af Eders Arer.
 Er Eders Liv Jer kjær, da slænge brat
 hver blodig Haand de skjændigt forte Baaben,
 og hører Eders vrede Herskers Ord: —
 Tre Gange Borgersplid, født af et Ord
 af Dig, Du Capulet, Dig Montague,
 afbrød den dybe Fred i vore Gader,
 og fik Veronas gamle Borger til
 at lægge bort ærværdigt Standsornat,
 i gamlen Haand at svinge gamle Spyd,
 forrustne i den lange Landefred,
 for et forrustet Had blandt Jer at styre.
 Forstyrrer I end eensgang Stadens Fred,
 skal ikkun Jeres Blod slikt Fredsbrud sone.
 Jer denne Gang, skal hver gaae hjem til sit;
 Men, Capulet! I følger mig paa Stand!
 I, Montague! I moder henad Dvælden
 udi vort Domhuus; der forkyndes det,
 som i sliq Sag os tykkes Skjel og Ret. —
 Hver, som sit Liv har kjær, sig hjem forsvie!
 (Prindsen gaaer bort med sit Følge, samt Capulet,
 Æne Capulet, Tybalt, Borgerne og Tjenerne.)

Montague.

Hvo ypped nu paa ny den gamle Riv?
 Tal, Frænde! var I hos, da den begyndtes?

Benvolio.

Her stod alt Eders Fjendes Tjenere
 i Haandgemæng med Eders, før jeg kom;
 jeg trak, for dem at skille; da soer frem
 den vilde Tybalt med sit blanke Sværd,
 og mens han snysende til Kamp mig æsked,
 svang han det høit og hug blandt Bindene,
 som dog uskadte blæste ham et Stykke.

Mens nu vi verled' Hug og Stif, kom til
en Hob; saa fægted' Part mod Vederpart,
til Prindsen kom, som skildte begge Parter.

True Montague.

O, hvor er Romeo? Saae J ham i Dag?
Held mig! han har ei Haand i denne Sag!

Benvolio.

En Time før den hellige Sol oplukked'
sit gyldne Vindue i Østen, drev mig
et mørkt, mismodigt Sind i grønne Mark,
hvor under Skyggerne af Morbærslunden,
som blomstrer vest for vores Stad, jeg saa
saa aarle Eders Son at vandre om;
Jeg gik imod ham; men han blev mig vaer,
og stjal sig ind i Skovens mørke Hvælving.
Jeg maalte hans Gemyt da efter mit,
som sværmer mest, naar det er mest allene;
jeg fulgte mit Sind, hans jeg ei forfulgte,
men flyede glad den, som mig glad undveg.

Montague.

Åh, mangen Morgen har man seet ham der
formere Morg'ens Dug med sine Taarer
og Dagbrudestjerner med sine Sukke;
men flux, saasnart som Solen, Alts Dpliver,
i fjernest Østen fra Murors Seng
det skyggefulde Forhæng drager bort,
min mørke Son sig hjem fra Lyset sniger,
og ensom i sit Kammer sig indspærre,
tillukker Vinduet for det fagre Dagslys,
og saadan skaber sig en kunstig Nat.
Sort, uheldssvangert sligt et Sind maa blive,
med mindre gode Raad dets Marsag kan fordrive.

Benvolio.

Min ædle Dufel, ved J ikke Grunden?

Montague.

Jeg veed den ei, kan ei erfare den.

Benvolio.

Har J ei heller søgt den at udforske?

Montague.

Jo, baade jeg og Vleer' af mine Venner;
men han er selv sin Sorgs Fortrolige —
hvor taus og trofast kan jeg Jer ei sige —
Men saa tilluft, saa lenligt er hans Bryst,
saa langt fra sig at vise og at aabne,
som Blomsterknoppen gnavet af en Drm,
før den sin Dfferskaal mod Himlen aabner,
og helliger sit Skjønhedsblad til Solen.
Ak, vidste vi dog blot hans Smertes Kilde;
saa gjerne standse den, som kjende den vi vilde!

Romeo træder ind i Baggrunden.

Benvolio.

Der er han; see! — Behager bort at gaae!
Det slaaer mig saare feil, faaer jeg hans Sorg ei vide.

Montague.

Lov da, og held os, om Du hore maa
et sanddru Skriftemaal. — Kom! vi vil gaae tilside!

(Montague gaaer med Frue Montague.)

Benvolio.

God Morgen!

Romeo.

Er Dagen end saa ung?

Benvolio.

Knap Ni.

Romeo.

Ak vee mig! Sorg gjer Timen lang
og tung! —

Var det min Fader, som gif bort saa iilsomt?

Benvolio.

Ja. — — Hvilken Sorg forlænger Dine Timer?

Romeo.

Den Sorg, jeg har ei det, som dem forforkter.

Benvolio.

Skudt?

Romeo.

For —

Benvolio.

For-skudt?

Romeo.

For-skudt af hende, i hvem jeg er skudt.

Benvolio.

Ak! at hiin Gud, saa blid, saa færv at skue,
sin Dyrker selv fortærer med sin Lue!

Romeo.

Ak, at hiin Gud, som evig gaaer i Blinde,
kan Veien til sit Maal foruden Dine finde!
Hvor spise vi i Dag? — Bee mig! — Hvad Strid
var her?

Dog tie dermed; thi jeg har hørt det Alt.
Svart raser Hadet her, men Elskov meer; —
Nu! — elskovsfulde Had! splidagtige Elskov!
Du Alting, som af Intet skabtes først!
tungsindige Letsind! og alvorlige Skjerts!
Du Chaos af de skjønneste Gestalter!
Blytunge Snug, lys Rog, kold Ild, syg Sundhed!
Aarvaagne Sovn! — Du est hvad Du est ei;
den Elskov føler jeg! og den ei elsker jeg —
Du leer ei?

Benvolio.

Nei, jeg græder fast!

Romeo.

Hvi græde,

Du Gode?

Benvolio.

For Dit gode Hjertes Qual!

Romeo.

Nu — Rose uden Torn ei være skal! —
Stærkt brænder egen Sorg alt i mit Hjerter;
Din Omfjorg er ei Band, men Dlie i min Smerte;
den Kjærlighed, som Du mig viste før,
min alt for bedste Kalk end bedste kun gjer. —
See, Elskov er en Røg af Suk fra Hjertets Kammer,
og, luttres den, en Ild, hvoraf hvert Blik gjenslammer;
og, qvæles den, et Hav, formeert af Elskovs Graad.
Hvad er den mere vel? Viist Raseri,
bedst Galdedrik og listigst Kryderi. —
Farvel, min Frænde!

(vil gaae.)

Benvolio.

Tov, jeg følger Dig;
hvis Du forlodst mig saa, Du krænked' mig.

Romeo.

O! jeg har tabt mig selv; jeg er ei her;
det er ei Romeo; han fra mig vegen er.

Benvolio.

Hat Haab! — Alvorligt: siig, hvem elsker Du?

Romeo.

Nu vel, alvorligt; uden Haab jeg elsker —
et Fruentimmer.

Benvolio.

Saa traf jeg det, jeg troede vel Du elsked'?

Romeo.

J træffer snildt! — og hun er færv, jeg elsker.

Benvolio.

Savrt Maal er snarest truffet, savre Frænde!

Romeo.

Der skjed I feil; Cupidos Pile ville
ei træffe hendes Bryst; hun har Dianas Snille;
med Kydskheds stærke Pantser rustet ud
hun trodser Barnet Amors svage Skud;
beleires ei af Elskovsord; bestormes
af frække Blikke ei; sit Skjed ei aabner
for Regn af Guld, som selve Helgen frister;
paa Skjønhed er hun rig; dog fattig skal hun ende;
thi naar hun doer, doer Skjønhed ud med hende!

Benvolio.

Swor hun da evig Tro til Kydskheds Lov?

Romeo.

Ja, og paa Gnier Viis al Skjønheds Skat begrov;
den Strengbed, som den grumme Skjønhed over,
al Efterslægt dens Skjønhedsarv berover;
dog, engleskjen og viis, hun Engel aldrig blier;
thi viis og engleskjen hun tisold Dod mig gier.
At elske hun fersver, og da hiin Sed blev svoret,
blev mit Liv Dod; hiint Ord har mig igjennemboret.

Benvolio.

Lyd mig; forglem at tænke meer paa hende!

Romeo.

O, lær mig først at glemme da at tænke!

Benvolio.

Giv Dine Dine Frihed; løst dem op
til andres Skjønhed.

Romeo.

Det er Veien just
til hendes i sit fulde Lys at sætte.
See, de lykkelige Morindemasker,

som kysse vore fagre Damers Bander,
 indbilde os, formedelst deres Sorthed,
 at de en Skjønhed skjule for vort Blik.
 Den Mand, hvem Blindhed slog, kan aldrig glemme
 den Skat han tabte med sit Dienslys.
 Viis mig en Mo, skøn mellem alle Skjønne,
 al hendes Skjønhed mig beviser blot,
 min er den Skjønneste blandt alle Skjønne.
 Farvel! — Alt glemme kan Du mig ei lære.
 Benvolio.

Hvis ei, vil jeg Din Skyldner evig være!
 (de gaae.)

Anden Scene.

Gade.

Capulet, Grev Paris og en Tjener træde ind.

Capulet.

Og samme Straffebod, som truer mig,
 den truer Montague; — Nu! gamle Folk,
 som vi, er det ei tungt at holde Fred.

Paris.

J begge staae i hoi Anseelse;
 og, Skade! at J laae i Strid saa længe. —
 Nu, ædle Herre! svar paa min Begjæring!

Capulet.

Jeg svarer kun hvad jeg har svart tilforn:
 Mit Barn er fast en Fremmed end i Verden;
 knap har hun seet de fjorten Aar afverle,
 lad tvende Somm'ers Blomsterpragt end svinde;
 fuldmøed hun vorder da til Brud og Danneqvinde.

Paris.

Men yngre Mo blev tidt lykkelig Moder.

Capulet.

For tidlig visner hvad for tidlig blomstrer.

See, hvert mit Haab har Jorden ellers opslugt;
 kun hun mit Haabets Anker er paa Jorden.
 Men beil kun, Greve! beil! vind hendes Sjæl;
 min Billie er af hendes kun en Deel;
 samtykker hun og faarer Jer til Mage,
 mit Ja skal hendes gladelig ledsage.
 I Alsten holder jeg en gammel Fæst,
 hvortil jeg har indbudet mangen Gæst
 af dem, som jeg har kjær; vær I blandt disse,
 een af de allertjæreste, tilviisje!
 Hos mig skal I i Nat see Himlens Stjernefrands
 fordunklet plat af Jordens Stjerner's Dands.
 Den Lykt, som inderlig den raske Ungling tænder,
 naar Vint'ren halter bort, og bliden Vaarsol brænder,
 blandt Jomfrulillier og Roser uden Tal
 knap sprungne ud, forsand i Nat I smage skal.
 I alle høre skal, I skal dem alle skue,
 og høiest brænd for den, som tænder høiest Lue.
 Blandt dette Blomstermyr min Datter ogsaa staaer,
 dog kun for Tallets Skyld hun med som Blomster gaaer.
 Kom, følg mig nu. — Du! Knos træk flux omkring
 udi den hele Stad; find alle disse Navne,
 som her opskrevne staae, enhver min Hilsen bring,
 og siig, mig længes dem hos mig at see og favne.
 (Capulet giver Tjeneren et Papir og gaaer med Paris.)

Tjeneren.

Find alle dem, hvis Navne staae skrevne her? —
 Der staaer skrevet: Skomager bliv ved Din Alen;
 Skræder bliv ved Din Læst, Fisker bliv ved Din Pen-
 sel, og Maler bliv ved Dit Bod; men jeg sendes ud
 at finde de Personer, hvis Navne ere her skrevne, og
 jeg er ikke Mand for at udfinde, hvilke Navne Skri-
 veren her har skrevet. Jeg maae ty til de Skrift-
 lærde. — Afsted; Lykken hjælper Manden!

Benvolio og Romeo træde ind.

Benvolio.

Ei, Gut! een Ild den anden Ild mon tvinge;
en mindre Smerte for den større viger;
Din Svimmel flyer, naar Du tilbage Kredsens svinger,
een Dral gaaer ned, alt som en anden stiger;
en nye Fortryllelse Dit Die ramme,
da slukkes ud med eet den gamle Trolddomsflamme.

Romeo.

Et Veibreddblad er ypperligt i saa Fald —

Benvolio.

I hvilket Fald?

Romeo.

I fald I faaer et Beenbrud.

Benvolio.

Hvad Romeo, est Du gal?

Romeo.

Ei gal; men lænket haardere end Gale;
indspærret i et Fangebuur, udhungret,
hudflettet, martret og — (faaer Die paa Tjeneren.)

God Nsten, Ven!

Tjeneren.

Guds Fred, I gode Herre! kan I læse?

Romeo.

O ja, i min Glendighed min Skjæbne.

Tjeneren.

Maaskee har I lært det uden Bibelbræt? men
jeg spørger Jer: kan I læse hvad det skal være, som
man lægger for Jer?

Romeo.

Ja, naar jeg kjender Sproget og dets Skrift.

Tjeneren.

I taler som en ærlig Mand! Mange Tak for mig!

Romeo.

Lov, Knekt! jeg kan læse.

(læser)

„Signor Martino samt hans Gemalinde og Døttre;
Grev Anselmo og hans skjenne Søstre; den ædle En-
kefrue af Vitruvio; Signor Placentio og hans yndige
Broderdøttre; Mercutio og hans Broder Valentino;
Farbroder Capulet, samt Frue og Døttre; Min fære
Søsterdatter Rosalinde; Livia; Signor Valentino og
hans Frænde Tybalt; Lucio og den livlige Helena.“

(giver Listen tilbage.)

Et herligt Dag! — Og hvor staaer dette Gilde?

Tjeneren.

Ovenpaa.

Romeo.

Hvor!

Tjeneren.

I vort Huus, det er Aftengilde!

Romeo.

I hvis Huus?

Tjeneren.

I min Herres.

Romeo.

Godt! derom burde jeg og spurgt Jer først.

Tjeneren.

Nu vil jeg sige Jer det uden at I skal spørge.
Min Herre er den store, rige Capulet; og hvis I
ikke er af Montaguernes Slægt, saa kom I kun med,
og knæk Halsen paa en Flaske! Gud være med Jer!
(gaaer.)

Benvolio.

Bed denne gamle Fæst hos Capulet
er og Dit Hjertes Dronning, Rosalinde,
som hver beundret Skønhed i Verona.
Gaae did! og uden Fordom sammenlign

Din Elftes Træk med nogle der Du ſkuer,
og hun ſkal tykkes Dig en Navn blandt hvide Duer.

Romeo.

Banhelliges ſaadan, Dine! Eders Troe!
til Flamme da ſig Eders Taarer vende!
I Graad omjønſt I drufned', begge to,
ſom Legnens Born I da i evig Ild ſkal brænde!
En Færrere ei Solens Die ſaae;
ei een, der Mage kan ved hendes Side ſtaaе.

Benvolio.

Saa Du Din Skjonne da i Skjønnes Dag?
Du hendes Skjenhed med ſig ſelv kun maaler.
Saa læg nu i Dit Syns kryſtalne Skaaler
de Skjonne med, Du ſkal ſaae ſee i Dag.
Ja, Du ſkal ſee en Skjenheds Stjerne lue,
og Roſalindes Glands i Mulin og Mork' fordunkle.

Romeo.

Vel! jeg gaaer med, ei for hiint Lys at ſkue,
men for at ſee min egen Sol at ſunkle!

(de gaaе.)

Tredie Scene.

Bærelſe i Capulets Huus.

Frue Capulet og Ammen træde ind.

Frue Capulet.

Hvor kan min Datter være? kald paa hende!

Ammen.

Nu, ved min Jomfrudom, da jeg var tolv Aar!
har jeg ei kaldt! — Heida! mit Lam! min Due! —
Naa, Du min Gud! — hvor er da Glutten? — Julie!

Julie træder ind.

Julie.

Hvo falder?

Ammen.

Ederes Moder.

Julie.

Edle Frue!

her er jeg; hvad befaler?

Frue Capulet.

Tingen er —

Hør gode Amme! gaac tilside lidt;
i Genrum maae vi tale. — Dog nei bliv kun;
jeg har betænkt mig; Du maa høre Sagen.
Du veed min Datter har en ret smuk Alder.

Ammen.

Oh! hendes Alder veed jeg paa en Prist!

Frue Capulet.

Hun er de fjorten knap.

Ammen.

Jeg vædder fjorten
af mine Tænder — dog, Gud bedre mig!
jeg har kun fire Rest — hun er ei fjorten.
Hvor lange har vi nu til Fruedag?

Frue Capulet.

Vi har en fjorten Dage vel, og mere.

Ammen.

Vel! mere eller mindre, netop den Dag,
vor Fruedag om Aft'nen er hun fjorten.
Susse og hun — Gud glæde hendes Sjæl!
var lige gamle. — Ja, Susanne er hos Gud;
Hun var for god til mig; men Frue Dag,
om Aft'nen fylder hun, som sagt, de fjorten;
Ja saa min Sandten gjør hun saa; det veed jeg!
Nu er det netop elleve Mar, fra den Tid
det store Jordskjælv kom, og hun blev afvænn't, —
det kan jeg aldrig glemme, — netop den Dag,

jeg havde smurt lidt Malurt paa min Borte,
 og sad i Solen under Duehuset,
 I og Hr. Greven var just da i Mantua; —
 nei, nei, nu primer jeg; — men, som jeg sagde,
 da Slutten smagte Malurten paa Borten,
 og mærked', den var bitter, stakkels Stump!
 hvor den blev vred og skjævede til Brystet!
 kras! sagde Duehuset. I kan troe,
 jeg priste Gud for mine gode Been!
 Og fra den Tid er det nu elleve Aar.
 Da kunde hun staae ene, ja min Sandten!
 da løb hun alt og puslede omkring;
 thi Dagen før slog hun sig Hul i Panden;
 Min Mand — Gud glæde ham i Himmerige!
 det var en lystig Sjæl — tog Barnet op:
 „Ah!“ — sagde han — „Du faldt jo paa Dit Ansigt?
 „Men Du vil falde baglænds, naar Du vorer;
 „vil Du ei, Julle?“ Ved den hellige Jomfru!
 det Englebarn tang strax, og sagde: „Ja!“
 See bare nu, hvor Spas kan blive Spaadom!
 Neil om jeg leved' tusind' Aar, forglemte
 jeg aldrig det! — „Vil Du ei Julle?“ sae han,
 og Englebarnet tang og sagde: „Ja!“

Frue Capulet.

Nu nok herom, tie stille!

Ammen.

Ja da, Frue!

men jeg maa lee, saa tidt jeg tænker paa,
 at hun holdt op at græde, og sae: Ja.
 og dog sad der en Bule her i Panden
 saa stor som noget Kyllingæg; det var
 et hæsligt Stod; og hun græd bitterlig.
 „Ah, sae min Mand, Du faldt jo paa Dit Ansigt?
 „Du falder baglænds, naar Du kommer til

„Skjælsaar og Alder! Gjør Du ikke, Julie?“
 Og Gluttebarnet tang og sagde: Ja!

Julie.

Saa tie nu ogsaa Du da, siger jeg.

Ammen.

Naa, jeg har udtalt. Gud velsigne Dig!
 Du var det rareste Barn, som jeg har ammet;
 og lever jeg den Dag at Du staaer Brud,
 saa har jeg intet mere her at ønske.

Frue Capulet.

Vel! at staae Brud, see det er netop Sagen,
 som jeg vil tale om. — Siig mig, min Datter:
 hvorlunde staaer Din Hu til Giftermaal?

Julie.

Det er en Ære jeg ei drømmer om.

Ammen.

En Ære! — Naa, hvis jeg ei ene havde
 opammet Dig, jeg havde sagt paa Timen,
 Du havde diet Viisdom ind med Melken!

Frue Capulet.

Vel! tænk da nu derpaa. Her i Verona
 er mangen Edelsfrue som er Moder,
 yngre end J, og hvis jeg husker ret,
 var jeg alt Moder til Jer i den Alder,
 hvori J end er Jomfru. Altsaa, kort sagt:
 Den holde Ridder Paris beiler til Jer;

Ammen.

Gial det er en Mand, min unge Frøken!
 en Mand som — Na! en Mand som Mælk og Blod!

Frue Capulet.

Veronas Sommer har ei sliig en Blomst.

Ammen.

Ja! han er just en Blomst, en rigtig Blomst!

Frue Capulet.

Nu! kan J elske denne ædle Ridder?
 J Alfen skal J see ham ved vort Gilde.
 Læs i den unge Greves Ansigts Bog;
 find Glæde skreven der med Favrheds Pen;
 see Skjønhed kappes der paa hver en Side,
 som røde Roser blomstrende blandt hvide;
 hvad i hiin skjønne Bog end skint ei sees,
 i Randen i hans omme Dine læs!
 hiin uindbundne Elskovsbog kun savner
 et Bind som kjærligen den rige Skat omfavner.
 Gist gaaer useet i Hav, og dobbelt skjont det er,
 at indre Skjont ei sees for Ydre, saa som her!
 Den Bog i Herlighed mon over alle tindre,
 som skjuler Viisdoms Guld forinden gyldent Span,
 saa deel da al den Fryd, sliig Skat bestjære kan;
 Dit Lys faae Lys af hans, langt fra at vorde mindre!

Almen.

Mindre? Jo pyt! i Brudeseng man voxer!

Fruen.

Saa svar da: lider J den ædle Ridder?

Julie.

Jeg vil see til at see at jeg ham lider;
 dog længere skal mine Blik ei naae,
 end Eders Bud tillader dem at gaae.

En Tjener træder ind.

Tjeneren.

Ædle Frue! Gæsterne ere komne; Alstensmaal-
 tidet frembaaret; Jer kalder man paa; den unge
 Grofen spørger man efter. Almen bander man i
 Fadeburet, og alting gaaer hult til pulter. Jeg
 maa afsted, for at varte op; jeg beder underdanigst
 J vil komme strax.

Frue Capulet.

Godt! — Greven venter; Julie kom! Afsted!

Almen.

Gaae, Glut! Din Dag er skjon; se dig skjonne Nætter med!
(de gaae.)

Fjerde Scene.

Gade.

Romeo træder ind med Mercutio og Benvolio; fem sex maskerede Personer, Fakkeltbærere og andre.

Romeo.

Hvortil behøves sliig Undskyldningstale?
Lad os gaae ind foruden Komplimenter.

Benvolio.

Deßlige Dmshob er ei meer i Mode;
nei, ingen Amor, blindet med et Skjær, og bærende en malet Træflitsbue, paa sin Tartarst, der liig en Fugleskræmsel bortskræmmer vore Skjonne; heller ei en udenads Prolog, som stumpeviis slet hvidskes frem, vor Indgang skal berede! Nei, lad dem tage os for hvad dem lyster; os lyster en Springem med dem, saa gaae vi.

Romeo.

Giv mig et Blus! — Min Hu staaer ei til Springen; selv er jeg mørk; thi vil jeg lyse for Jer.

Mercutio.

Nei, vakkre Romeo! J maae med i Dandsen.

Romeo.

Vist ikke; J er let til Fods, og lette om Hjertet; mit er tungt som Bly; det tynger til Jorden mig, saa jeg mig ei kan røre.

Mercurio.

J er jo Elsker; laan Cupidos Vinger,
og flyv paa dem op til uvante Heider.

Romeo.

Al! jeg er vingeskudt af Amors Pile.
jeg kan ei flyve, saa dybt er jeg saaret,
jeg kan ei hæve mig en Tomme over
min Dval. Al! Kjærlighed mig overmander!

Mercurio.

Og vilde J da overmande Venus?
J kjæmpe mod hiint fjelne Dwindervæsen!

Romeo.

Er Venus fjelen? Nei hun er for barst,
for vild, for haard, og stikker som en Tjern.

Mercurio.

Er Venus haard mod Jer, vær haard igjen,
stik J igjen, og flux hun ligger under. —
Kom, giv mig nu et Ansigtsfutteral!

(tager en Maske paa.)

Maske for Maske; — Lad nyfigne Dine
nu slutte sig til grimme Træk herunder;
det rager mig kun lidt; min Bildmandsmaske
skal blive rød paa mine Begne!

Benvolio.

Grijs,

bank paa, og ind, og er vi inden Døren,
saa hver Mand flux paa Gulvet op til Dands!

Romeo.

Giv mig et Blus! lad overgivne Knose
Sivteppet kildre med de lette Saaler;
Jeg holder ved det gode, gamle Ordsprog:
„Den Mand, som holder Lyset, han seer til.“

og snip, snap, snude; nu mit Eventyr
er ude, det er ude med mig selv!

Merentio.

Og tip, tap, tonde, saa vil jeg begynde.
Det er ei ude med Dig; vi vil drage
Dig af den Elfskovspol — med Tugt at sige —
hvori Du sidder op til Hagen; kom!
vi holde Lyset her for Dagens Lys. —

Romeo.

Nei, ingensunde.

Merentio.

Jo, vi staae og øde
vort Fakkelskin, som Lys ved Morgenrøde.
Modtag vor Hjertens Mening, tro den vel,
thi Hjertet er Forstandens Aand og Sjæl.

Romeo.

Gaaer Hjertet end til Maskespillet nu,
gaaer da Forstanden med?

Merentio.

Hvad mener Du?

Romeo.

I Nat jeg drømte —

Merentio.

Vel! saa drømte to.

Romeo.

Hvad drømte I da?

Merentio.

Tro ei Drømmebøger.

Romeo.

Jo; men hvo vaagen drømmer, ham ei tro!

Merentio.

Ah! Dronning Mab, jeg mærker, Jer besøger.

Romeo.

Hvem er det?

Mercurio.

Hun er Gjerdemoderen
i Phantasiens Rige, og hun kommer
i Skikkelse ei større end Algaten
paa Ringefing'ren af en Aldermand,
fjort af et Spænd af mindste Solgran over
Midnattens Sovende. Hjulegerne
er' lange Wederkoppebeen; Bogndækket
Græshoppesvinger! Seletøiet er
det fineste Spindelvær; Halskoblerne
af Maanestraalerne i Rattednaggen;
Bidstskæftet Gryllebeen, og Snærten Tnug;
og hendes Rude en lille graaklædt Mg,
ei halv saa stor som hine Drme jmaae,
der trykkes ud af dovre Pigers Fingre;
og Armen er en Hadselmod, udhulet
af Smedker Egern eller Mester Noderm,
fra Oldtid Feernes Bogsmagere.
I slikt et Pragtoz farer hun hver Nat
hen over den forelskte Slummers Hjerne;
strax drømmer han om Elsker; eller over
en Hofmands Kæde, strax drømmer han om Kædesald;
nu over en Lovkyndigs Haand, flux drømmer
han da om sit Salarium; nu over
de Skjønnes Læber, flux om Kys de drømme;
tit i sin Brede slaaer hun dem med Kepar,
naar kunstige Roser groe paa deres Kinder;
tit sætter hun sig paa et Hestryks Næse,
flux han i Drømme sig en Post opsnuser;
hun kommer stunddom som en Tiendegriis,
og kildrer Præstens Næse med sin Hale,
da drømmer han om bedre Præstekald.
Snart fører hun hen over Krig'rens Rakke,

da drømmer han om Slag i fremmed Land,
 om Brescher, Baghold, Klinger fra Toledo,
 og alendyb Pokal; flux hvirvler Trommen
 da for hans Dre, saa han farer op,
 og i sin Ungest bander et Par Bonner,
 og søver ind igjen. Det er og hende,
 som filtrer Hestens Mank ved Nattetide,
 og Marelok i skidne Dwinders Haar,
 som, naar den vikles op, spaaer svar Ulykke.
 Det er den Trolld, som trykker unge Piger,
 naar de i Sovne lægge sig paa Hyggen,
 og lærer dem at bære Livets Byrde.
 Det hende er —

Romeo.

Tie, tie, Merentio!

Du taler om et Intet.

Merentio.

Ja, om Dromme;

de Føstre bløt af orkesløse Hjerner,
 de tomme Goglespil af Phantasiën,
 hvis Stof er saa uvæsentlig som Lusten,
 og flygtig som den Vind, der spøger nu
 om Nordens frosne Bryst, og let fortornet
 derfra nedstormer, og sit Uusigt vender
 til det med Perledug bestræete Sydland.

Benvolio.

Den Vind bortblæser os fast fra os selv.
 Man har alt spist, vi komme vist for silde.

Romeo.

For tidlig, frygter jeg; mit Sind spaaer endt;
 det ahner mig, en Skjæbne, som end hænger
 i Stjernerne, begynde skæl i Nat
 ved denne Fæst sit frygtelige Kredsløb,
 og ved en brad Død muligen forførte

det bittre Liv, som i mit Bryst er indlukt.
 Men Han, som holder Roret paa min Fart,
 Han styre mine Seil! — Kom, muntre Brødre!

Benvolio.

Ror Trommen!

(de gaae.)

Femte Scene.

Sal i Capulets Huus.

Musikantere. Tjenere træde ind.

Første Tjener.

Hvor er Bradpande, siden han ikke hjælper til med at tage af Bordet? Den Knekt han slikker Talerkenerne rene, han skurer dem ikke.

Anden Tjener.

Naar den hele gode Levemaade skal ligge i een eller to Mænds Hænder, og det endda uvadskede Hænder, er det en slem Ting.

Første Tjener.

Væk med Bedstefa'erstolene, flyt Kredenzbordet, hav et Die med Solvteiet. — Her Du! gjem et Stykke Mandeltarte til mig; og vil Du ret gjøre mig en Tjeneste, saa lad Portneren lukke Susanna Dværnsteen og Malene ind. — Heida! Anten! Bradpande!

Flere Tjenere komme ind.

Anden Tjener.

Ja, Kammerat, her ere vi!

Første Tjener.

Man søger efter Jer, spørger om Jer, falder paa Jer, og længes efter Jer oppe i Storstuen.

Anden Tjener.

Vi kan ikke være paa een Gang baade her og

der! — Trist op, Gutter! Sno Jer nu en Stund!
og den, som lever længst, tager hele Klatten!

(de trække sig tilbage.)

Capulet og hans Familie træder ind med Gæster
og maskeerte Personer.

Capulet.

Velkommen, ædle Herrer! hver en Dame,
som ingen Liigtorn har, til Dands Jer ædsker. —
Ha! ha! Skjon Tomsruer! hvem af Jer tør
nu sige nei? Jeg sværger, hver som gjør
sig kostbar, har en Liigtorn; ikke sandt?
Velkommen, mine Herrer! Jeg har levet
den Dag jeg gif i Maske med, og hvidsked'
de smukke Piger Ting i Dret, som
ret gotted' dem; — det er forbi! forbi! —
Velkommen, ædle Herrer! — Hei! spil op!
Plads! Plads! — Smaapiger, op paa Gulvet med Jer!

(Musikken og Dansen begynder.)

Gleer' Lys, I Knegte! Bæk med Bordene!
sluk Liden ud! det bli'er for hedt i Salen. —
Ah, Gut! den Spøg kom dobbelt kjær, uventet! —
Naa sæt Jer, sæt Jer, Farbro'er Capulet;
vi to er over vore Dandsedage;
hvorkænge er det, siden I og jeg
i Maske gif?

Anden Capulet.

For Gud! alt tredive Aar!

Første Capulet.

Hvor Pokker vil I hen? Nei ei saa længe!
det var den Gang Lucentio havde Bryllup,
det er til Pintsen fem og tyve Aar,
og da fik vi os ogsaa en Springem.

Anden Capulet.

Nei, Fætter! nei, hans Son er meget ældre;
hans Son er tredive Aar.

Første Capulet.

Nei! .hør mig til ham!

For to Aar siden var hans Son ei myndig.

Romeo.

Hvo er den Dame, som lyksaliggjør
hiin Ridder med sin Haand?

En Tjener.

Jeg veed det ei.

Romeo.

O, hendes Straaleglands hvert Lys fortrænger!
Karsunklen i Morindens Dre liig,
paa Rattens Kinder hendes Skjønhed hænger,
for hoi for Stov, for Nydelse for rig!
Som mellem Krager's Flok snehvide Due
er hun blandt sine Søstre her at skue.
Naar Dandsen endes, flux jeg did vil gaae,
og salig denne Haand i hendes seie.
Al! elsked' jeg for nu? Forjærg det, Die!
thi først i Nat jeg ægte Skjønhed saa. —

Tybalt.

Det efter Stemmen er en Montague. —

Dreng, hent mit Sværd. — Hverdan tør denne Usling
sig trænge hid, i denne Narredragt fornummet,
for vor høitidelige Fest at haane?
Nu, ved min hæderfronte Adelsæt!
ihjel at slaae ham er ei meer end Ret!

Første Capulet.

Hvad nu? hvi stormer I saa vildt, min Frænde?

Tybalt.

Der staaer en Montague, vor Arvesjende;

en Nidding, som er kommen hid til Trods,
at spotte med vor Hvitidsfest og os.

Første Capulet.

Er det ung Romeo?

Tybalt.

Ja, den Nidding, Romeo.

Første Capulet.

Naa, styr Jer, Fætter! lad ham gaae med Fred!
See kun hans Bæsen! det er mandigt, ædelt!
og det er sandt, Verona stolt ham kalder
en sædelig og velopdragen Ungling.
Ei før al Rigdom inden Stadens Mure
skal her i mit Hus skee ham Overlast.
Derfor vær rolig, lad som I ei seer ham;
det er min Billie; agter Du den noget,
da see ei snart, men bortjag disse Rhyker,
som slet sig passe ved en Frydefest.

Tybalt.

De passe sig, hvor sliig en Skurk er Gæst,
Jeg taaler ham ei her!

Første Capulet.

Du skal ham taale!

Hvad nu, Pog? — Du skal taale ham; Du skal!
Hvem men er Herre her, I eller jeg?
I vil ei taale ham? — Gud bedre mig! —
Hvad! I vil vække Splid blandt mine Gæster!
og spille Hanekylling? Det tor I?

Tybalt.

Det er en Skjændsel!

Første Capulet.

Tie! I er en Dreng!

vildhovedet og gal. — Nei, vil man see!
det turde angre Jer; — jeg veed hvad jeg veed.

Altid er J mod Strømmen! — Det er Tid, jeg —
 Ha! godt sagt, Gutter! — Gaae, J er en Nar;
 vær rolig, eller jeg! — Fleer' Lys for Pokker! —
 Jeg skal nok styre Jer. — Saa! lystig, Born!

Lybalt.

Vel lægger Trængsel nu Lænke paa min Brede;
 men ei den slukker ud min indre Gede.
 Jeg vil gaae bort; men at han hid sig stjal,
 den Fryd han bøde skal med bitter Dval.

(han gaaer.)

Romeo (til Julie).

Hvis min syndfulde Haand vanhelliger Dig,
 o Helgen! da vær naadig; lad mig bøde; —
 min Læbe, som en Pilgrim, berer sig,
 for med et Kys at slette ud min Brode.

Julie.

J hilser andagtsfuld i Troens Land;
 ubillig Eder's Haand J selv misstjender;
 thi Pilgrim rører jo ved Helgenhænder,
 og hellig Vandrer's Kys er Haand i Haand.

Romeo.

Har Helgen da, som Pilgrim, Læber ei?

Julie.

Jo, Læber kun for Bøn til Gud at føre.

Romeo.

Lad Læber gøre da, hvad Hænder gøre;
 o hør mig! eller og fortvivler jeg.

Julie.

Bøn rører Helgen; Helgen ei sig rører.

Romeo.

Rør Dig da ei, imens Du mig henhører.

(han kysser hende.)

Saa svandt min Synd fra mine Læber hen.

Julie.

Paa mine Læber altsaa mon den være.

Romeo.

Min Synd? O søde Bod! giv mig min Synd igjen!

Julie.

J kysser, Pilgrim! efter Kunstens Lære.

Amnen.

Min Frosen, Eders Moder spørger om Jer.

Romeo.

Og hvem er hendes Moder?

Amnen.

Unge Herre!

det er jo vores Frue her i Huset;
en god, forstandig og gudsfrygtig Dame;
det Barn, J talte med, det har jeg ammet;
jeg siger Jer — den som kan vinde hende,
har vundet Spil!

Romeo.

Er hun en Capulet? —

O dyre Tidende! mit Liv og Sjæl
er nu min dødelige Fjendes Gjæld.

Benvolio.

Det Bedste er forbi; kom, gaae i Tide.

Romeo.

Det frygter jeg, desstørre er min Lide.

Første Capulet.

Nei, ædle Herrer, bryd ei op saa tidlig;
en lille, simpel Aftensmad staaer rede. —
Naa, skal det være? Vel, hav Tak da alle!
Tak, ædle Herrer! en god rolig Nat! —
Gleer' Fæller hid! — Kom, jeg vil gaae til Sengs.

(til den anden Capulet.)

Gi, Farbro'er! det er paa min Værelse fildigt!
Jeg vil til No.

(Alle gaae undtagen Julie og Ammen.)

Julie.

Hør, kjære Amme, hvem er denne Herre?

Ammen.

En Son og Arving af Tiberio.

Julie.

Og hvem er det, som nu gaaer ud af Salen?

Ammen.

Gi se! det er vist Unglingen Petruchio.

Julie.

Men hvo er han, som følger næst derpaa,
og som aldeles ikke vilde dandse?

Ammen.

Det veed ei jeg.

Julie.

Saa gaac, spørg om hans Navn. —
Hvis han sit Hjerte til en Anden gav,
min Brudsegel da vorde vil min Grav.

Ammen.

Hans Navn er Romeo; en Montague,
eenbaarne Son af Ederes Arvesjende.

Julie.

Til første Elskov første Had blev vendt!
ukjendt for tidlig seet; for fildig kjendt!
O, Underværk! hvad Ende men det spaae,
at jeg min værste Fjende elske maa!

Ammen.

Gia! hvad nu?

Julie.

Det var et Vers jeg lærte
af een jeg dandsed' med.

(Der kaldes paa Julie udenfor.)

Almen.

Nu komme vi.

Rom, lad os gaae; nu er jo alt forbi.

(de gaae.)

Chorus træder ind.

Nu gammel Kjærlighed er lagt paa Straa;
ung Elskov staaer som Arving ved dens Side;
Hiin, for hvis Skyld han leed slig bitter Qvide,
for Julies Skjønhedssjel plat svinde maae.

Nu elkes Elskeren, i samme Stund
gjensidigt Trylleri det hulde Par indtager;
sin Fjende elsker han, blot derfor end han flager,
og Elskovs søde Gift indsuger hun.

Unseet for Fjende tør hans Læbe ei
de vante, hulde Elskovseder aande.

Hun brænder hoit; men, af! hvo gaaer tilhaande?
Hvo viser Moen til sin Elsker Bei?

Den blinde Gud! han skænker dem et Møde,
og drukner bedstken Qval i Saligheder søde!

(gaaer.)

Anden Akt.

Første Scene.

En aaben Plads, som støder op til Capulets Have.

Romeo træder ind.

Romeo.

Kan jeg gaae derfra, hvor mit Hjerte er?
Vend om, du mørke Jord, og søg din Sol!

(han bestiger Havemuren, og springer ned paa den anden Side.)

Benvolio og Mercutio træde ind.

Benvolio.

Hei, Romeo! Gættet Romeo!

Mercutio.

Han er flog!

Han, paa min Sjæl! vist hjem har stjaalen sig,
og ligger nu alt paa sit grønne Dre.

Benvolio.

Han løb herhid, og satte over Muren.
Raab Du engang, min Ven, Mercutio!

Mercutio.

Ja, endnu meer! jeg vil fremmane ham! —
Romeo! Griller! Galmand! Brynde! Elsker!
Stig frem i Skikkelse blot af et Suk,
tal kun et Elskovsvers, og jeg er rolig;
flyk blot et Ak! Niim Due blot paa Due;
Tal dog et godt Ord til min Gudmo'er Venus,
et haardt til hendes blinde Son og Arving,
hiin Skytters Konge, han som traf saa mildt,
da Kong Cophetua forelsked' sig
i Tiggerpigen! — Nei, han hører ikke;
han aander ingen Lyd; han ei sig rører;
Ja! han er død; jeg maa hans And besværge. —
Ved Rosalindes klare Dines Stjerner,
ved hendes høie Pande, Rosenlæbe,
og trinde Læg, og hvide Marmorknæ,
og Himmelregionerne derover,
besværger jeg Dig, aabenbar Dig for os;

Benvolio.

Skald han hører Dig, vil han vist vredes.

Mercutio.

Vist ei! Han vilde vredes, hvis jeg maaned'
en And af underlig og sær Natur

op i hans Skjønnes Kreds, og lod den staae der,
indtil hun tæmmed' den og ned den maned';
det var Fornærmelse; men jeg besværger
i Tugt og Ære, i hans Skjønheds Navn
besværger jeg ham blot staae op af Mørket!

Benvolio.

Rom, han har skjult sig mellem disse Træer,
for der ved Nattens vaade Bryst at ligge.
Blind er hans Elskov; Mulin bedst staaer den an.

Mercutio.

Er Elskov blind, sit Maal den ikke træffe kan.
Nu sidder han blandt Rosentræer, og ønsker
blot at hans Skjønne var en Rosenknop,
og at han turde plukke den. — God Nat,
min Romeo; jeg vil the hjem til Dynen;
i slig kold Feldtseng faaer jeg ingen Sovn.
Rom, skal vi gaae?

Benvolio.

O ja; det er forgjæves
at søge efter den, som ei vil findes.

(de gaae.)

Anden Scene.

Capulets Have.

Romeo træder ind.

Romeo.

Han leer ad Skrammer, som blev aldrig saaret! —

(Julie lader sig see oppe i sit Vindue.)

Men tyø! Hvad gennemstraalet Vinduet hiø.

Det Østen er, og Julie er Solen!

Staae op, o favre Sol! og dræb Diana;

at Du, skjøndt hendes Tempelvogterinde,

er skjønnere end hun, det harmer hende.

O, tjen ei hende; hun er fuld af Nid;

see hendes Bestalindedragt er gusten,
 og bleg, kun skabt for Daarer; derfor kast den. —
 Det er min Elskte! det er min Uldvalgte!
 O, vidste hun hun var det!
 Hun taler; dog hun siger Intet; — Intet?
 Jo, hendes Dine taler, jeg vil svare —
 Jeg er for dristig, ei til mig hun taler;
 det skønneste af Himlens Stjernepar
 er bortsendt, og har bedet hendes Dine,
 at skinne, til de kom, i deres Baner.
 O, vare hendes Dine der, og de
 i hendes Ansigt; hendes Kinders Glans
 beskjemmed' Stjernerne, som Dagens Lys
 en Lamps Skin; fra hendes Dine strømmed'
 et Straalehav igjennem Lustens Rige,
 saa Fugle sang, og meente det var Morgen.
 See, hvor sin Kind hun støtter paa sin Haand!
 O, var jeg Handsken blot paa hendes Haand,
 saa rørte jeg hien Kind!

Julie.

Bee mig!

Romeo.

Hun taler! —

Tal atter, Lysets Engel! thi Du straalet
 i Natten saa høiherlig over mig,
 som en af Herrens vingede Cheruber
 fra Dodeliges himmelvendte Dine,
 naar underlagne de tilbage segne,
 og stirre paa dens Gang blandt stille Skyer,
 mens over Lustens mørke Barm den seiler.

Julie.

O, Romeo! hvi est Du Romeo?
 afsiig Din Fader, og forsværg Dit Navn;
 vil Du ei det, da sværg Du est min Elsker,
 og jeg ei meer en Capulet vil være!

Romeo (affides).

Skal jeg vel høre mere? — Skal jeg tale?

Julie.

Det er Dit blotte Navn, som er min Fjende; —

Du er Dig selv, og ingen Montague.

Ha, hvad er Montague? ei Haand, ei Fod,

ei Arm, ei Ansigt, eller nogen Deel

af Mennesket. O, vælg et andet Navn!

Hvad er et Navn? Den Blomst, vi kalde Rose,

vil lugte lige sødt, hvordan den kaldes.

Saa vil og Romeo, hvordan end han hedte,

hver Dyd besidde. Navnet Dyd ei giver!

O, Romeo! bortkast Dit Navn, og før

Dit Navn, som ingen Deel er af Dig selv,

modtag mig heel.

Romeo.

Jeg tager Dig paa Ordet;

kald mig Din Elskte, og jeg vil omdobes;

fra nu af er jeg Romeo ei meer.

Julie.

Hvo est Du, som i Natten skjult udspeider

mit Hjertes hemmelige Raad?

Romeo.

Ved Navn

formaaer jeg ei at sige, hvo jeg er.

Mit Navn jeg hader, dyre Selgeninde!

fordi det er Din Fjende; havde jeg

det skrevet her, da sonderrev jeg Ordet.

Julie.

Mit Dre drak endnu ei hundred Ord

af denne Læbe, dog jeg kender Røsten;

er Du ei Romeo, en Montague?

Romeo.

Ingen af begge, skjonne Selgeninde!

hvis en af Delene misliker Dig.

Julie.

Sig mig, hvorlunde komst Du hid, og hvi?
 hoi Havemuren er, svær at bestige,
 og, hvis Du ihukommer, hvo Du est,
 er Stedet Død, hvis mine Frænder see Dig.

Romeo.

Mig bare Elskovs Binger over Muren;
 thi Mure og Bæg ei Elskov udelukker;
 hvad Elskov kan, tør Elskov dristig prøve;
 thi strække ikke Dine Frænder mig.

Julie.

Skald de see Dig, vil de dræbe Dig.

Romeo.

Al, mere Fare er i Dine Dine,
 end hines Sværd; o, smiler Du kun mildt,
 da er jeg væbnet imod deres Had.

Julie.

Jeg vilde ei, for alle Verdens Riger,
 de saae Dig her.

Romeo.

I Nattens Kappé kan jeg skjule mig;
 og, elsker Du mig ei, da lad dem komme!
 Langt heller døe for deres Had, end leve
 berøvet Haabet om Din Kjærlighed!

Julie.

Ved hvis Anvisning fandt Du dette Sted?

Romeo.

Ved Elskovs, som først drev mig til at søge;
 jeg laante Amor Dine, han mig Raad.
 Jeg er ei Somand; men værst Du end fjern som
 hiin store Strandbred, fjernest Hav beskyller,
 jeg vovede mig did for sig en Skat!

Julie.

Du veedst at Nattens Glor er paa mit Ansigt;
thi ellers farved Rodme mine Kinder,
for hvad Du nu i Nat har hørt mig sige.
O, gjerne dvæled' jeg ved Skif og Brug;
jeg fragif gjerne — gjerne hvad jeg sagde.
Men bort med Pænheds Dmjsvob! — Elsker Du mig?
Jeg veed, Du siger: Ja; og jeg vil tro Dig;
dog, sværger Du, maaskee Du bliver troløs;
ved de Forelsktes Meened, siger man,
leer Jupiter. O, hulde Romeo;
saafremt Du elsker, siig det da oprigtig,
og troer Du jeg blev vunden altsor let,
jaa vil jeg lege haard, og spille grusom,
og sige: Nei; hvis Du vil beile til mig;
men ellers ei for hele Verdens Riger!
Ja, skjonne Montague! jeg er for om,
og derfor faust Du troe, jeg var letsindig;
men troe mig, jeg er mere tro end de,
som bedre kan den Kunst at lege fremmed.
Hør mig, jeg vilde ogsaa leget fremmed,
hvis ei Du, for jeg saae Dig, havde hørt
mit Hjertes Elskovssuk; derfor tilgiv mig,
og troe ei denne Kjærlighed er Letsind,
som Nattens Morke saa har bragt for Lyset.

Romeo.

Bed denne hulde Maane sværger jeg,
som stroer med Solvglands disse Frugttrætoppe —

Julie.

O, sværg ved Maanen ei, den er ustadig,
og maanedlig forandrer den sin Skive,
at ei Din Elskov og ustadig vorder!

Romeo.

Hvad skal jeg sværge ved?

Julie.

D, sværg ved Intet!
Dog jo! sværg ved Dit eget hulde Bæsen,
som er det Gudebilled, jeg tilbeder,
og jeg vil troe Dig.

Romeo.

Hvis mit Hjertes Elskov —

Julie.

Godt! sværg ei! Skjænt jeg glæder mig i Dig,
mig denne Nats Forening dog ei glæder;
den er for rask, for lidt betænkt, for iilsom,
og Lynet altfor liig, som svinder, for
man siige kan det lyner. — Nu, god Nat!
I Sommersolen denne Elskovs Knop
som yndigt Blomster tør sig lukke op.
God Nat; god Nat! saa salig Fred og Lyst
boe i Dit Hjerte, som i dette Bryst!

Romeo.

D, gaaer Du fra mig saa utilfredsstillet?

Julie.

Hvad Tilfredsstillelse kanst Du forlange?

Romeo.

Din troe Elskovsbeed for den jeg iver Dig.

Julie.

Jeg gav Dig min, for Du forlangte den;
dog onsked' jeg, den stod end til at gives.

Romeo.

Du togst den da igjen? Siig, Elskte, hvi?

Julie.

Kun for at være fri, og Dig den give.
Dog onsker jeg jo kun den Ting, jeg eier;
min Umhed er saa grændseløs som Havet;

min Kjærlighed saa dyb; jo meer jeg giver,
jo meer jeg har; thi begge har ei Ende.

(Ammen kalder indenfor.)

Jeg horer Larm; Farvel min Elfte nu!
Strax! Strax! — O, vær mig tro, min Montague!
Tov lidt, saa vil jeg komme strax tilbage!
(hun gaaer.)

Romeo.

O salige, salige Nat! jeg frygter før,
da det er Nat, at Alt er kun en Drom,
for himmelsfødt til virkelig at være!
(Julie kommer igjen i Vinduet.)

Julie.

To Ord, min Romeo, og saa god Nat!
Saafermt Din Kjærlighed er ærlig findet,
Din Hensigt Ægtekab, da lad mig vide
i Morgen ved et Bud jeg sender Dig,
naar, hvor Du Vielsen fuldbyrde vil.
Min hele Lykke da jeg lægger før
Din Fod, og bliver fast hos Dig, min Husbond!
(Ammen kalder paa Julie indenfor.)

Julie.

Strax! — Men har Du ei godt i Sinde mod mig,
besværges jeg Dig —

Ammen (indenfor.)

Trofen!

Julie.

Strax! — Da beil
ei meer; men overlad mig til min Smerte!

Romeo.

Bed Himlen —!

Julie.

Tusinde god Nat!

(hun gaaer.)

Romeo.

Med Dig

den sidste Glædesstjerne slukker sig. —
Som Barn fra Bog gaaer Elsker til sin Pige;
som Barn til Skole, seen han hjem igjen mon snige.

(han gaaer langsomt bort.

(Julie kommer atter i Vinduet.)

Julie.

Øst! Øst! O, havde jeg en Sægers Røst,
for denne ædle Falk at lokke til mig!
Men Tvang er hæs, og tør ei tale høit;
jeg skulde ellers sprænge Ekkes Hule,
og hæsere dens lustige Strube gjøre
end min, med at gjentage Romeos Navn.

Romeo.

Det var min Sjæl, som kaldte paa mit Navn!
hvor sølsod toner ei den Elsktes Stemme
i Natten, som den lifligste Musik
for det anspændte Øre!

Julie.

Romeo!

Romeo.

Min Julie!

Julie.

Naar skal jeg sende Bud
i Morgen tidlig til Dig?

Romeo.

Kloffen Mi.

Julie.

Godt. — Indtil den Tid er det tyve Aar. —
Nu har jeg glemt, hvorfor jeg kaldte paa Dig.

Romeo.

Saa lad mig tøve til Du husker det.

Julie.

Saa glemte jeg det, at Du skulde tøve,
og husked' blot, hvor sødt Dit Selskab er mig.

Romeo.

Saa lad mig tøve, at Du evig glemmer,
og glemmer selv, at her er ei mit Hjem!

Julie.

Det græder ad Dag, nu ønsked' jeg Du gif,
og dog ei længere end Yndlingsfuglen
fra Herskerindens Haand; hun slipper den
en Fange liig i Lænker; derpaa drager
med Silkesnoren atter den tilbage;
jaa kjærlig-grum misunder hun den Frihed.

Romeo.

O, var jeg sliig en Fugl i Julies Haand!

Julie.

Åh, var Du det, jeg dræbte Dig med Kjærtegn! —
God Nat! god Nat! Saa sød er Afskeds Qval,
at jeg god Nat til Morgen sige skal.

(hun gaaer.)

Romeo.

Sovn paa Dit Die, Fred udi Dit Bryst;
O, var jeg Sovn og Fred, for saa at hvile! —
Nu jeg om Hjælp vil hen til Munkens ile
og dele med ham al min Himmels Lyst!

(gaaer.)

Tredie Scene.

Munkens Lorenzos Celle.

Lorenzo træder ind med en Kurr.

Lorenzo.

Blaaviet Morgen stolt ad Natten leer,
med gylden Ild er Østens Sky bebræmmet.
Tusmørket Gnisterne af Titans Bognhjul seer,
og tæer, liig natlig Sviregast til Hjemmet.

For Solen nu fremgaaer med Straalers Hær,
og bringer Dag, og styrter Mørkets Rige,
en Kurvfuld maa jeg søge fjern og nær
af Planter giftige som lægerige.

Naturens Moder, Jorden er dens Grav;
Hvad er dens Grav, er og dens Føsterleie.

Den Liv til Millioner Føstre gav,
som ved dens Bryster finde Die og Pleie.
Ja, mangt et Barn, paa mange Kræfter rig;
hvert rig paa Kraft; dog alle heist ulige.

O, mægtig er den Magt, som skjuler sig
i Urters, Planters og i Stenes Rige!

Saa ringe Ting ei findes paa vor Jord,
som nogen særlig Gavn jo Jorden bringer;
ei heller findes Ting, saa mægtig ster,
at misbrugt jo den skader og mislinger.

Dyd selv blier Feil, øvet paa uret-Sted,
og Tid og Sted kan adle Feil til Dyder.

I denne liden Markblomst er lagt ned
Forgift, som dræber, Lægedom, som fryder.

Lugt til dens Top, dens Bellugt er Dig Lyst,
smag den, og Du est stædt i Dødsens Vaade;
saa kjæmper fjendtlig Kraft udi vort Bryst
saavel som Plantens, det er Synd og Naade!

Og hvor den første fast rodfæster sig,
der Dødens Drm snart Blomst og Ur fortærer.

Romeo træder ind,

Romeo.

God Morgen, Fader!

Lorenzo.

Herrens Fred med Dig! —

Hvis Nost saa aarle mig sliig Hilsen sed beskjerer?
Son! Son! det vidner om et oprørt Sind,
saa aarle sig af Dynen at fersleie;

hvor Alder boer, der drager Sovn ei ind,
 Sorg holder Nattevagt i Oldings Die;
 men der, hvor Ungdom kærst med sorgfrit Blod
 sig strækker ud, der gyldne Sovn regjerer;
 thi er Dit aarle Komme hid mig god,
 at nogen indre Strid Din Nattero fortærer;
 hvis ei, saa muligt at vor Romeo
 i Nat slet ikke var i Seng at finde?

Romeo.

Saa, det er sandt, des sødere var min Ro!

Lorenzo.

Gud bedre mig! var Du hos Rosalinde?

Romeo.

Hos Rosalinde? Fromme Fader, nei!
 glemt er hiint Navn, og glemt for det at sørge!

Lorenzo.

Du est min gode Son! — Men dølge da ei —

Romeo.

Nei; jeg vil svare Dig, før Du igjen skal spørge!
 I Nat jeg til min Fjendes Høitid kom;
 der pludseligen een tilføied' mig en Bunde;
 jeg saared' den igjen; os Lægedom
 kan kun Din hellige Lægekunst forunde.
 See, fromme Fader, jeg bær intet Nag;
 thi min Begjæring og min Fjende baader.

Lorenzo.

Saa skrift da, kjære Son, med rene Ord Din Sag;
 et Gaadeskriftemaal Afsløsning faaer i Gaader.

Romeo.

Med rene Ord; viid da, min hele Sjæl
 har Carpulets favre Datter evig bundet;
 min heel hun er, som jeg er hendes heel.

Vort Elskovs Baand er fast; end Kirkens ei er bundet.
 Det skal Du binde; hvor, hvordan og naar
 vi saaes, og elst'de — det skal jeg fortælle,
 naar nu vi gaae. Min Ven Du ei afflaaer,
 besegl vor Pagt, for Sol mod Bjerger sig mon hælde!

Lorenzo.

O, hellige Franciskus! hvilke Ord!
 Er Rosalinde, hun, Din Fryd, Din Glæde
 saa flux forglempt? — Nu! Unglings Elskov boer-
 forsand! i Hjertet ei; i Diet er dens Sæde.
 Jesu Maria! hvilket Taarehav
 har paa Din blege Kind for Rosalinde rundet!
 dog fandt Din Elskov ei i det sin Grav,
 og nu som Dug for Sol den er forsvundet. —
 Endnu er Himlen mørk af Dine Suk,
 Din gamle Sammersang end lyder for mit Dre;
 endnu Din Kind er vaad af hine Taarers Dug,
 Du ei engang fik Stunder at aftenre.
 Var Du Dig selv; hvis Din hiin Smerte var,
 Du og hiin Smerte var itkun for Rosalinde,
 og Du har skiftet Sind? — Nu Det Ordqvædet har:
 „stærk Mand kan falde; meget meer svag Kvinde!”

Romeo.

Min Ild for Rosalinde daded' Du.

Lorenzo.

Fordi den slog for høit, til langt at række.

Romeo.

Og bod mig slukke den.

Lorenzo.

Men ei for nu
 en dobbelt Brand af Ilsen at opvække

Romeo.

O, skænd ei Fader! hun som nu mit Hjerte har,

hun gav mig sit for mit; det kan ei glippe;
saa gjorde aldrig hiin.

Lorenzo.

O, hun blev vaer,
Din Elskovs Borg var ikke bygt paa Klippe.
Men kom, Du unge Sommerfugl! kom med!
Ja, jeg vil staae Dig bi; det Haab mig fryder,
hiin Pagt tor grunde Ederes Slægters Fred,
og op af Hadets Mulin snart Venstabs Soel frem-
bryder!

Romeo.

O, kom! O, lad os ile! jeg har Hast.

Lorenzo.

Gaae langsomt, Sen! Den snubler, som gaaer fast! —
(de gaae.)

Fjerde Scene.

Gade.

Benvolio og Mercutio træde ind.

Mercutio.

Hvor Djævelen kan den Romeo være? — Kom
han ikke hjem i Nat?

Benvolio.

Ikke til sin Faders; jeg talte med hans Tjener.

Mercutio.

Ah! denne blege, grumme Rosalinde
tilsidst ham piner reent fra Biid og Sands.

Benvolio.

Tybalt, een af den gamle Capulets Frænder,
har sendt et Brev hjem i hans Faders Huus.

Mercutio.

Et Feidebrev, saasandt jeg lever!

Benvolio.

Romeo vil give ham Svar!

Mercutio.

Give Svar kan Enhver, som kan skrive et Brev.

Benvolio.

Nei; han vil ikke svare Brevskriveren med Blæk; men med Blod!

Mercutio.

Oh! Stakkels Romeo! der er hverken Liv eller Blod i ham mere! Han er gennemstungen af en mælkevid Gluts sorte Dyd; skudt gennem Dret med en Elskovssang; selve Middelpunkten i hans Hjerte er splittet ad af den blinde Jægerdrenge's Pål; og han skulde være Mand for at see Tybalt under Dine?

Benvolio.

Nu! hvad er da Ridder Tybalt?

Mercutio.

Jungen Finkeridder, kan jeg sige Jer. D, han er den boldeste Ceremonimester ved Vrens Hof! Han sætter, som I synger en Visse, og holder streng Takt og Tone; pauseer I blot en sextendeel, een, to! det tredje Stød har I i Eder's Bryst. Han træffer en Silkeknep lige i Hjertet; det er en Fægtimester paa en Hals; en Riddersmand af det ældste Adelsblod, — som kan opregne Jer alle Trekamp's Regler, og Formaliteter fra først til sidst. — Ah! den guddommelige Passado! den herlige punto reverso! Ah! den —

Benvolio.

Hvad for een?

Mercutio.

Djævelen annamme disse naragtige, læspende, forstuede Narrisasser! Hvilke nye Toner stemme de

ikke op! — „Paa min Tre, en overordentlig fortræffelig Klinge! — en overordentlig velskabt Mand! — en overordentlig fortræffelig Skjæge!“ — Her cengang, Tipoldefader! er det dog ei en Gudsjammer, at vi skulle saaledes oversvømmes med disse udenlandske Spyfluer, disse Modekræmmere, disse pardonnez-mois, som indføre alle disse nye Skikke, uden selv at have Begreb om, hvad Skik og Skikfelighed er.

Romeo træder ind.

Benvolio.

Her kommer Romeo, her kommer Romeo!

Mercutio.

Som en vindtorret Sild, med ingen Rogn i. — O, hvor hans Rjød seer fiskeagtigt ud! — Nu holder han af de Sange, hvori Petrarcha udgjød sin Qual. Laura er kun en Koffkepige mod hans Skjønne. — For Pokker! hun havde dog en bedre Elsker til at berime sig. Dido en Maskeballe. Cleopatra en Taterkjelling. Helena og Hero Skjøger og Laptasfer. Disse høit en blaaviet Tos eller saadant noget; men det forslaaer altsammen intet. — Signer Romeo! bon jour! Der har I en franskosk Hilsen i Respekt af Jeres franskoske Biidbuxer! Jo, I ferte Jer smukt op i Nat!

Romeo.

God Morgen, mine gode Venner! — Hvorledes ferte jeg mig da op?

Mercutio.

I havde Bisfelæder i Saalerne. I stjal Jer bort fra Gildet.

Romeo.

Forlad mig, gode Mercutio! en saare vigtig Forretning kaldte mig bort; og i et Tilfælde som mit,

tør en Mand vel eengang synde lidt mod Complimenteerbogen. —

Mercutio.

Aha! Nødvendigheds Forretning?

Romeo.

Kjærligheds Gjerning!

Mercutio.

Ja! det kan jeg lide; er det ikke bedre at handle, end evig gaac og fremflynke Elskovsfulke? — See, nu er Du Dig selv igjen; nu er Du igjen den gamle Romeo.

Romeo.

Hvad kommer der i Farvandet?

Amnen og Peter træde ind.

Mercutio.

En Seiler! En Seiler!

Benvolio.

To for een! En Drlogger og en Skude.

Amnen.

Peter!

Peter.

Hvad godt?

Amnen.

Min Biste, Peter!

Mercutio.

Ja, giv hende den, min gode Peter! til at skjule hendes Ansigt med, for af de to er Bisten den smukkeste.

Amnen.

Guds Fred og god Morgen, de gode Herrer!

Mercutio.

Guds Fred og god Aften, skjen Tomsen!

Ummen.

Er det nu Aftenstid?

Mercutio.

Ja hos Jer; Tidens runfne Finger peger paa Solnedgang.

Ummen.

Tvi, skamme maae I Jer! Hvad er I for Een?

Romeo.

Een, min gode Kone! Gud har skabt sig selv og andre til Plage.

Ummen.

Det var, min Tro! godt sagt! — Sig selv og andre til Plage? sagde han! — Kan ingen af de gode Herrer sige mig, hvor jeg skal finde den unge Romeo?

Romeo.

Det kan jeg sige Jer; men den unge Romeo vil være ældre, naar I har fundet ham, end han var, da I begyndte at søge efter ham. Jeg er ellers den yngste af dette Navn.

Ummen.

Er I det, ønskede jeg at tale med Jer under fire Dine.

Benvolio.

Hun vil indbyde ham til et lidet Aftensmaal-tid et Sted.

Mercutio.

En Loffedue! En Loffedue! Galloho!

Romeo.

Hvad er Du paa Spoer efter?

Mercutio.

Ikke en Hare i Leiet! men en — Nok sagt! —

Farvel, Romeo! Kommer J siden hjem til Ederes Faders? Vi vil spise til Middag der.

Romeo.

Jeg kommer siden.

Mercutio.

Farvel, min gamle Deilige! Farvel, min Allerdeiligste! min Allerallerdeiligste!

(Mercutio og Benvolio gaar)

Ammen.

Far J Pokker i Bold! — Men siig mig bare, Herre! hvad var det for en grov Kumpan, som havde Ermet saa fuldt af Ugelspilstreger?

Romeo.

En Herre, min gode Kone! som horer sig selv helst tale, og som har for Skik at siige mere i et Minut, end han kan vedstaae i en Maaned.

Ammen.

Dersom han mukker et Ord mod mig, skal jeg tage ham i Kardusen, om han saa var dobbelt saa firskaaen som han er, og en Snees saadanne Hansvurster ovenikjobet, og kan ikke jeg, skal jeg nok finde dem, som skal. Den Lumpenknaegt! Jeg er ingen af hans Toiter; jeg er ingen af hans Ruttebrodre, — og Du skal ogsaa staae hos, og see paa at enhver Skurk slaaer sig til Ridder paa mig!

Peter.

Jeg saa Ingen slaae sig til Ridder paa Jer; havde jeg seet slikt, kan J troe, min Klinge skulde strax kommet for en Dag; jeg tør trække fra Væder, saa flink som nogen Unden, naar jeg seer min Kands til et ærligt Slagsmaal, og Retten er paa min Side.

Ammen.

Nu, for Gud! jeg har ærgret mig, saa hvert

Dem ryster paa mig! Den Lumpenkægt! — Jeg beder Jer, Herre! et Ord i Centrum, og som jeg sagde Jer, min unge Froken bad mig opsoge Jer. Hvad hun bad mig sige Jer, vil jeg beholde hos mig selv, men først og fremmest maa jeg sige Jer, at dersom I — saa at sige — skulde lade hende sidde med en lang Næse, saa var det, saa at sige, ret en ugudelig Udsærd af Jer, thi Frokenen er puur ung, og derfor, hvis I havde to Tunger i een Mund, saa var det en grumme slet Ting at byde en Udsærd, og ret en nedrig Handel.

Romeo.

Gode Amme! anbefal mig til Din Froken; jeg sværger, at —

Ammen.

Nu du milde Gud! Ja, min Tro! skal jeg sige hende det hver Tordel. Ak! ak! hvor hun vil blive et Stykke glad!

Romeo.

Hvad vil Du sige hende, gode Kone? Du hører ikke hvad jeg siger.

Ammen.

Jeg vil sige hende, Herre! at I sværger, at — og det er efter min Forstand just saadan en ægte Cavaleer skal tale.

Romeo.

Bed hende søge Leilighed at komme til Skrifte henad Aften hos Lorenzo. Hun skrifter i den fromme Faders Celle, saa vier han os. See her er for Din Umag!

Ammen.

Nei, min Tro! Herre! jeg tager ikke en Skilling.

Romeo.

Snak! J skal tage det.

Ammen.

J sagde, henad Alten. Godt! hun kommer.

Romeo.

Dg bliv Du staaende bag Klostermuren;
min Tjener er strax hos Dig, og han flyer Dig
et Kæb, indrettet som en Taffelstige,
der til min Glædes stolte, høie Bimpel
mig op i Mattens Konlighed skal bringe.
Farvel! — Vær troe, og jeg skal lønne Dig.
Farvel! — Dg anbefal mig til Din Frosen.

Ammen.

Naa Gud velsigne Dig! — Men her kun, Herre!

Romeo.

Hvad har Du end at sige, gode Kone?

Ammen.

Er Ederes Tjener troe? har man ei sagt,
Ord sagt, og fastet Steen ei meer er i vor Magt.

Romeo.

Forlad Dig derpaa, han er troe som Guld!

Ammen.

Nu da, Herre! min Frosen er den sødeste Fro-
sen i Verdens Rige. — Herre Gud! dengang hun
endnu var en lille bitte Sladdermund, — D, der er
en Riddermand her i Staden, een ved Navn Paris,
som vilde saa gjerne gjøre sine Højer grønne hos
hende som han vilde leve; men det gode Barn saac
ligesaa gjerne Lucifer, ja den skinkbarlige Lucifer som
ham. Jeg tisser hende sommetider lidt, og siger, at
Paris er det allerstakkeste Mandfolk; men jeg kan
forsikre Jer, at naar jeg siger dette, bliver hun lige-
saa kridhvid i sit Ansigt som et Klæde. — Begynder

ikke Romeo og Rosmarin med eet og samme Bogstav?

Romeo.

Jo, gode Kone; begge med R. Men hvad vil Du sige med det?

Ammen.

Aha! nei, nu vil I have mig til bedste? R. R er det Bogstav, man turrer Hunde med. Nei, jeg veed nok, det begynder med et andet Bogstav; og hun gjør de allerrareste Udtydninger over det, over Jer og Rosmarin, saa Hjertet vilde hoppe af Glæde i Jer, naar I horte dem.

Romeo.

Unbefal mig til Din Frosken!

(Romeo gaaer.)

Ammen.

Ja, tusinde Gange for een. — Peter!

Peter.

Hvad godt?

Ammen.

Peter! tag min Biste, og gaae foran.

(de gaae.)

Femte Scene.

Capulets Have.

Julie træder ind.

Julie.

Den var nys slagen Mi, da Ammen gif,
og førend halv Ti loved' hun saa vist
at være her. Maaskee hun fandt ham ikke? —
Dog det er ikke saa! — O, hun er lam!
Nei, Elskovs Sendebud bør være Tanken,
som iler snarere end Lysets Straaler,
naar Mulinet fra det dunkle Bjerg de drive

Thi drages Venus' Bogn af Duers Flugt;
 thi har lynsnare Amor Englevinger. —
 Nu stander Solen paa det største Bjerg
 af sin Dagsreise, og fra Ni til Tolv er
 tre lange Timer, — dog — dog bli'er hun borte!
 Hvis Ungdoms varme Blod og Ild hun havde,
 da floi hun med en Tjerbolts lette Flugt;
 mit Ord slog hende til min Hjertenskjære;
 hans hende flux til mig.
 Men Alderdommen fast som halvdød er,
 dorst, tung, seendrægtig, og som Bly saa svær!

Ammen og Peter træde ind.
 Gud! der hun er! Hvad Budskab, søde Amme?
 Traf Du ham? — Lad Din Tjener gaac tilside!

Ammen.

Bliv Du ved Døren, Peter!

(Peter gaaer.)

Julie.

Nu min fjære,
 min søde Amme! — Himmel! hvi saa mørk?
 Er end Dit Budskab sorgfuldt, rygt det muntert;
 og er det glad, fordærv ei Glædens Tøne,
 ved med saa suurt et Ansigt den at spille!

Ammen.

Jeg er saa træt; lad mig blot puste lidt!
 Uf! hvor det værker gennem mine Been!
 Jeg har rendt fra Herodes til Pilatus.

Julie.

Tag mine Been, men giv mig blot Dit Budskab!
 O, fjære, fjære Amme! tael dog! — tael!

Ammen.

Ei! hvilken Hast? Kan J ei bie lidt?
 Seer J ei, jeg er ganske aandeløs?

Julie.

Du aandeløs? naar Du har Mand til
at sige mig, at Du est aandeløs!
Undskyldningen, Du gjør for denne Mølen,
er længer end det Bud, Du nøler med.
Siig, er det godt? siig, er det ondt? o, svar
Ja eller Nei! paa Næsten vil jeg vente.

Ammen.

Nu da, I har gjort et Balg som en lille Tøse;
I forstaaer Jer ikke paa at vælge en Mand. —
Romeo! Jo det er en smuk een; skjøndt hans An-
sigt er smukkere end enhver anden Mand, saa over-
gaaer dog hans Væsen alle andre Mænd, og hvad
Haanden angaaer, og Foden og hele Skabelenen —
saa, skjøndt der er ikke meget at sige om dem — ere
de dog usforlignelige. Han er just ikke den levende
Complimenteerbog; — men jeg indestaaer Jer for,
han er saa god som Dagen er lang. — Nu, bliv saa-
ledes ved, Barnlille! og dyrk Din Gud! — Hor! har
I allerede affpiist?

Julie.

Nei, nei! — Men alt det vidste jeg jo forhen; hvad
siger han om Bielsen? Hvad? Svar dog!

Ammen.

Hu! hvor mit Hoved værker! Nu, min Gud!
det er et Hoved det! det banker i det,
som om det skulde gaae i tusind Stykker!
Nu er det i min Ryg; au! au, min Ryg! —
O, Gud forlade Jer, som ud mig sendte;
jeg fik min Død paa denne Rettejagt!

Julie.

Det gjør mig ondt, i Sandhed! Du er syg;
men, søde, gode, kjære Amme! siig mig,
hvad har min Elskte sagt?

Ammen.

Han siger, som
en ærlig Riddermand, en artig, venlig
og smuk, og jeg tør lægge dydig til. —
Hvor mon vel Eders Moder være henne?

Julie.

Min Moder? hvor hun er? Ah! hun er inde,
hvor ellers? Men hvor underligt Du svarer!
„han siger som en ærlig Riddermand; —
„hvor mon vel Eders Moder være henne?“

Ammen.

Naa da, Du milde Gud! Er J saa hidtig?
Nei vil man see! det er vel Lindringsplastret
til mine Been. Fra nu af, naar J taler
til Eders Tjener, kan J springe selv!

Julie.

O, hvilken Qual! — Siig, hvad har Romeo sagt?

Ammen.

Har J Forlov i Dag at gaae til Skifte?

Julie.

Ja!

Ammen.

Gil da til den fromme Faders Celle,
der er den Herre, som gjør Jer til Brude.
Hei! see det skjelmiske Blod i Kinderne;
strax bli'er de Purpur ved den mindste Nyhed!
Skynd Jer til Klostret; jeg maa hen et Sted
efter en Stige, hvorved Eders Elsker
skal, naar det nattes, fluvre op og fange
en Spurv i Neden! — Ja, jeg er kun Lasterdyr,
for Jeres Hjertens Fryd jeg slæbe maa;
men Jeres Byrde J i Nat vil faae!
Til Bords gaaer jeg; til Cellen J; aften!

Julie.

Farvel! Farvel! — Afsted! høit op til Salighed!
(de gaae.)

Sjette Scene.

Lorenzos Celle.

Lorenzo og Romeo træde ind.

Lorenzo.

Saa smile Himlen da til denne Pagt,
saa fjerne Dag os ei med Nag mon skjælde!

Romeo.

O, Amen! Amen! Komme alskens Sorger!
de veie intet mod den Himmelsryd,
som kun et flygtigt Blik af hende skjænker.
Foren med Herrens Ord blot vore Hænder,
og da lad Elskovs Morder, Døden prøve
sin hele Magt. Nok! hende min at falde!

Lorenzo.

Slig vild og voldsom Fryd faaer voldsom Udgang,
og doer midt i sin Seir; som Ild og Krudt
fortæres, naar de kyskes; sødest Honning
er vammel netop ved sin Vækkerhed,
og trætter Ganen ene ved sin Sødme.
Med Maade elsk; da vil Du elske længe,
hust snarest briste strindest spændte Streng!

Julie træder ind.

Her kommer Julie; — O, saa let en God
ei slide vil den lange Tornebane.

Ja, Elskende kan gaae paa Spindelvævet,
som, glimrende i Duggens Perler, leger
med Baarens Morgenluft — dog gaae de trygt,
og falde ei, saa let er Elskovs Væsen!

Julie.

God Aften, fromme Fader!

Lorenzo.

Romeo

skal takke for os begge, kjære Datter!

Julie.

Mit Dnske gjælder ham med, ellers var
hans Tak for meget!

Romeo.

Alf, min Julie!

er Maalet af Din Fryd saa overvætted,
som min det er, og veedst Du bedre Kunsten
at smykke den, forsed da med Din Aande
den Lust, som aander om os her, og lad
den evigrige Tonkunstes Tunge
de hulde Saligheders Dromme tolke,
os dette dyrebare Møde skjænker.

Julie.

Min Sjæl, saa rig paa Fryd som arm paa Drd,
rig i sin Skat, til Smykke ikke trænger;
kun Tiggeren beregner hvad han eier;
min Elskov voxet er til slig en Sum,
at jeg ei halvt dens Rigdom kan optælle.

Lorenzo.

Kom! følg mig! vi vil gjøre Sagen kort;
Jeg seer ei gjerne I er' ene sammen,
for Kirkens hellige Drd har signet Elskovsflammen!

(de gaae.)

Tredie Akt.

Første Scene.

Offentlig Plads.

Mercutio og Benvolio træde ind med en Page
og Tjenere.

Benvolio.

Kom, min Mercutio! Kom, og lad os gaae;
varm Dagen er, Capulets Slægt er ude,
og mødes vi, undgaae vi ei et Slagsmaal;
thi nu i denne hede Marstids Dage
det gale Blod til Hovedet let stiger.

Mercutio.

Du est fast som een af de Karle, der, naar
han triner ind over Dørtærskelen i et Værtshuus, flux
slaaer Klingen i Disken, og siger: „Gud lade mig ei
komme til at have dig nodig!“ og naar det andet
Glas begynder at virke, trækker den mod Kjeldersven-
den, hvor Du i Grunden slet ikke havde den nodig. —

Benvolio.

Er jeg som een af de Karle?

Mercutio.

Ja vist! ja vist! Du er saa vildhovedet en Rum-
pan, som nogen i hele Belskland; ligesaa flux opæg-
get til Brede, som bred, naar Du opægges!

Benvolio.

Og hvad mere?

Mercutio.

Derfom der gaves to saadanne som Du, gaves
der om soie Tid slet ingen; thi den ene vilde gjøre
Kaal paa den anden. Du! Du ypper jo Riv med

en Mand, fordi han har eet Haar flere eller et Haar færre i sit Skjæg end Du. Du hypper Kiv med en Mand, fordi han knækker Nodder, og Du har ingen anden Grund i Verden, end den, at Du har nøddebrune Dine; hvilket Die, slikt et Die undtagen, kunde her opdage Grund til Strid? Dit Hoved er saa fuldt af Splid og Strid, som et Æg af Blomme og Hvide; og dog er Dit Hoved mangen god Gang bleven slaaet som en Noræg for Din Splidagtighed. Du har klamredes med en Mand, naar han har hostet paa Gaden, fordi han har vækket Din Hund, som har ligget og sovet i Solen. Bankede Du ikke en Skrædder, fordi han havde taget sin nye Bams paa for Paaske-dag? Og en anden, fordi han havde bundet sine nye Sko med gamle Baand? Og Du, Du vil prædike for mig om at hyppe Klammeri?

Benvolio.

Var jeg saa gridst paa Klammeri som Du, laae jeg i sorten Muld inden Dvælden.

- Tybalt og flere træde ind.

Men — ved mit kivagtige Hoved! — komme ikke der Capuletterne?

Mercutio.

Bed det jeg træder paa! jeg ændser det lidet!

Tybalt (til sit Følge.)

Følg efter mig; thi jeg vil tale til dem. —
Get Ord med een af Jer, I gode Herrer!

Mercutio.

Og kun eet Ord med een af os? Lad det ikke gaae saaledes alene; lad et Ord og et Slag følges ad!

Tybalt.

I skal finde mig flink nok til dette, Herre! hvis I vil give mig Anledning.

Mercurtio.

Kunde I ikke tage en Smule Anledning, uden at man gav Jer den?

Tybalt.

Mercurtio! Du slaaer paa samme Streng, som Romeo!

Mercurtio.

Slaaer paa samme Streng? Hvad! gjør Du os til Spillemænd? Hor, hvis Du gjør os til Spillemænd, saa lav Dig til ikke at høre andet end skjærende Toner, her er min Violbue; her er den Svend, I skal dandse Springedands efter! — Guds Død! Sligt tør I sige mig!

Benvolio.

Vi tale her paa aaben Torv og Gade, forsoi Jer enten til et eensomt Sted, eller tal koldt om Eders Strid, hvis ikke, da gaaer. Folk staaer og gloer og gaber paa os!

Mercurtio.

Gi! lad Folk gloe! dertil fik Folk jo Dine! Jeg viger ei et Skridt for Noget; jeg!

Romeo træder ind.

Tybalt.

Godt! gaae med Gud! her kommer Mand for mig!

Mercurtio.

Ja! I er, paa min Sjæl! ei Mand for ham; prøv kun en Dyst med ham, hoibaarne Junker! og I skal see, at han er Mand for Jer!

Tybalt.

Romeo! mit Had til Dig har ikke Raad til en bedre Hilsen, end: „Du est en Skurk!“

Romeo.

Tybalt! den Grund, jeg har til Vensteb for Dig,

formilder stærkt det Bredes Svar, som hører
til slig en Hilsen; — Jeg er ingen Skurk! —
Derfor Farvel! Jeg seer Du mig ei kjender!

Tybalt.

Dreng! det formilder ei den Krænkelse,
Du har forvoldt mig, thi vend om, og træk!

Romeo.

Jeg siger Dig, jeg har Dig aldrig krænket,
men elsker Dig langt meer, end Du kan ahne,
for Grunden til min Kjærlighed Du kjender.
Nu, gode Capulet, — hvilket Navn jeg holder
i høi Priis som mit eget — vær nu rolig!

Mercutio.

O, feige, æreløse Ydmyghed!
A la stoccata! Det er kort Proces!

(trækker Sværd.)

Du Rottesfænger, Tybalt! op til Dandsen!

Tybalt.

Hvad vil Du mig?

Mercutio.

Tag Jeres Slire ved Drene, og træk den ud
af sin Balg! Rap Jer, eller min skal juse om Jeres
Dren med Balg og alt paa.

Tybalt (trækker.)

Kom! Jeg er Mand for Jer!

Romeo.

Kjære Mercutio, stik Din Kaarde ind!

Mercutio.

Kom, Junker! kom og viis mig Jeres Kunst!

(de fægte.).

Romeo.

Benvolio, træk!

Hug mellem deres Klinger; — Skammer Jer,
 I Riddersmænd! og lader af at rase; —
 Tybalt — Mercurio — Prindsen har forbuden
 udtryffeligen al slig Oprørsfærd
 udi Veronas Gader. — Tybalt! Holdt; —
 Min Ven Mercurio! —

(Tybalt gaaer med sit Parti.)

Mercurio.

Jeg er saaret; —
 Gid Bøst maa ramme begge Jeres Huse!
 Jo! jeg har min Befønst; — Gif han af Legen
 med hele Dren?

Benvolio.

Er Du saaret? Hvad!

Mercurio.

Ja — ja, en Rist, en Rist; alt Nof for Pokker! —
 Hvor er min Page? — Knægt! gesvindt en Læge!

Romeo.

Frikt Mod, Mand, Saaret kan ikke være bety-
 deligt.

Mercurio.

Nei, det er ikke saa dybt som en Brønd, heller
 ikke saa bredt som en Kirkedør; men det slaaer til,
 og jeg behøver det ikke større. — Kom og spørg efter
 mig i Morgen, og I skal see, hvilken gravitætist
 Mand jeg da er. — Jeg kan sige Jer, jeg har
 spist det Salt, jeg skal spise i denne Verden! — Gid
 Djævelen havde begge Jeres Huse! — Død og al
 Ulykke! en Hund, en Rotte, en Muus, en Kat skal
 fradse en Mand ihjel! En Storskræder, en Skurk, en
 Ujelryg, som sægter efter Regnekbogen! — Hvi Sa-
 tan! gif I imellem os? Jeg blev saaret under Jeres
 Arm.

Romeo.

Jeg meente alting godt!

Mercutio.

Hjælp mig i Huus,

Benvolio! thi jeg besvimer fast. —

Gid Pest maa ramme begge Jeres Huse!

Mig har de lavet Druesøde af;

Jeg har hvad jeg har nodig; og det vel maa —
Fordømte Huse!

(Benvolio gaaer med Mercutio.)

Romeo.

Denne ædle Ridder,

Vor Fyrstes Blodsforvandte, og min Ven,

fik her sit Banesaar, for min Skyld ene!

Mit gode Navn har Tybalts Skjældsord skjændet;

Tybalt, som for en Time blev min Frænde. —

O, søde Julie!

Din Skjønhed har omskabt mig til en Kvinde,

og blodgjort Modets Staal udi mit Bryst!

Benvolio kommer tilbage.

Benvolio.

O, Romeo! vor brave Ven er heden,

den ædle Mand svang sig i høien Sky;

for tidlig, stolt den skuer ned paa Støvet.

Romeo.

Sort Uhelds Dag frembrød; og Jutet den afvender,
den Smerten har begyndt; først sjerne Dag den ender!

Tybalt kommer tilbage.

Benvolio.

Her kommer Tybalt rasende tilbage.

Romeo.

O Live! seierstolt! Han som slog min Ven!

fly milde Skaansel bort paa Lustens Vinger!

ildøiet Raseri! styr du min Haand! —
 Nu, Tybalt! drik igjen den Skurf i Dig,
 Du gavst mig; thi Mercutios Siæl er kun
 et lidet Strække over vore Jæser,
 og venter hart paa Din til Reisebroder!
 Du eller jeg! hvis ei, da begge med ham!

Tybalt.

Du usle Dreng! Staldbroder til ham her;
 vær det og hisset!

Romeo.

Her er Boldgiftsmanden!

(de fægte, Tybalt falder.)

Benvolio.

Fly, Romeo! Fly!
 Alt Folket stimler hid, og dræbt er Tybalt. —
 Staae ei forfærdet her; — saafremt Du gribes,
 er Dod Din Dom — Afsted! — Fly! — Fly Dir
 Dod! —

Romeo.

Ik! Jeg er Lyffens Nar!

Benvolio.

Fly! eller bliv og bød!

(Romeo gaaer.)

En stor Deel Borgere o. s. v. stime ind.

Første Borger.

Hvor flygted' han, som slog Mercutio?
 den Morder Tybalt, siig hvor flygted' han?

Benvolio.

Der ligger Tybalt!

Første Borger.

Følg mig strax paa Stand!

Jeg byder Dig i Prindsens Navn, adlyd!

Prindsen træder ind med Følge, tilligemed Montague, Capulet, deres Hustruer og Andre.

Prindsen.

Hvo har fornåstet sig, og Borger Splid forny'd?

Benvolio.

O, ædle Prinds! jeg kan Dig alt forkynde,
jeg saae den fæle Strid at ende som begynde.
Her ligger den dræbt af ung Romeo,
som slog Din Frænde og Din Ven, Mercutio.

Frue Capulet.

Tybalt! — min Broders Barn! — Min Frænde god! —
O, Sorgens Syn! — af, see det dyre Adelsblod
af Heltens Bryst! — Prinds! Retfærd elsker Du,
betal da os vort Blod med Blod af Montague! —
O, hulde Frænde!

Prindsen.

Hvo ypped' Riv? Benvolio, siig Sanden!

Benvolio.

Tybalt, hvem Romeo slog, var ene Dphavsmanden;
Romeo gav ham mange gode Ord;
bød ham betænke først, hvor liden Grund
her var til Trætte, foreholdt ham dernæst
og Eders høie Misshag, — dog alt dette,
fremfagt med blide Toner, roligt Blik,
og ydmyg Bøining, mægted' ei at fjerne
en Fred af Tybalt's vildt oprørte Harmes;
thi dog for Fred han vendte flux en Dyst
med skarpen Dd imod Mercutio's Bryst;
som lige heftig vender Staal med Staal,
og heltemæssig stolt med een Haand støder
den kolde Død fra sig, og med den anden
mod Tybalt atter sender den, som atter
kunstfærdig did den slænger hvor den kom fra.

Hvit raaber Romeo: „holdt! Benner! skilles!“
 og endnu hurtigere end hans Tunge
 hans flinke Arm slaaer begges Mordstaal ned,
 og styrter mellem dem, da traf et Feilstød
 af Tybalt under Romeos Arm Mercutios
 det stolte Hjerte; saa tog Tybalt Flugten,
 men kom tilbage strax til Romeo,
 hvis Herntørst først i denne Stund blev optændt,
 og sammen fore de som Lyn; thi før jeg
 fik trukket for at skille dem, var alt
 den stoute Tybalt dræbt. Nu Romeo fly'de,
 til Pant at Alt er sandt, tør jeg mit Hoved byde.

Erne Capulet.

Du est en Blodsforvandt af Montagne;
 partisk Dig Venskab gjør, thi leist Du nu.
 Vel Snese sægtede i hiin Ulyffens Riv,
 og alle kunde de dog myrde kun eet Liv; —
 Prinds! jeg anraaber Dig, Du Ret os give,
 den Mand, som Tybalt slog, ei blive maa i Live!

Prindsen.

Romeos Sværd var hans, hans var Mercutii Dod.
 Hvo skal nu bøde for hans dyre Blod, som fled?

Montague.

Ei Romeo, Prinds! han var Mercutios Ven;
 tag blot, hvad Lovens Sværd jo alt var givet hen,
 tag Tybalts Liv!

Prindsen.

For han sliq Daad begif,
 forvises han vort Land fra dette Dieblif.
 Min Deel af Sorg i Eders Riv jeg sandt;
 mit Thyrsteblood nys her som Dffer for den randt;
 men jeg vil straffe Jer med saa svar Bod,
 at evig I med mig begræde skal hans Blod.
 Nu er mit Hjerte luft for Mildhed og for Naade,

ei Bonner eller Graad skal Jer fra nu af baade,
 thi spar dem! — Romeo skal flye paa Stand;
 for, findes han, da er han Dødens Mand.
 Bær Liget bort, og mærk paa mine Ord:
 Den, som benaader Drab, selv skylder bli'r i Mord!
 (alle gaae.)

Anden Scene.

Et Bærelse i Capulets Huus.

Julie træder ind.

Julie.

Saa iler, iler da, I Flammeheste,
 til Phæbi Borg! hvis Phaeton var Rudsst,
 han flux Jer pidsked' til det dybe Vesten,
 og Mulmet kom. — Drag Dit Gardin tæt sammen,
 o Nat, Du Kjærligheds Beskytterinde!
 at Lureren maa blime, medens Romeo,
 uset, uomtalt iler til min Favn. —
 Ved Kjærligheds Mysterier behere
 de Elskende kun egen Skjønheds Lys,
 og dersom Kjærlighed er blind, da enes
 den bedst med Nat. — Kom, kom, Du hulde Nat,
 alvorlige Matrone, flædt i Sert!
 Lær mig det Spil forlissende at vinde,
 hvor Gomsfrustrands mod Medernavn udsættes!
 Skjul med Dit sorte Elor det vilde Bled,
 som blusser i min Kind, til klyen Elskor
 faaer Mod, og anseer vildest Ruus for Uskyld!
 Kom, Nat! — Kom, Romeo! Du Dag i Natten!
 thi Du paa Nattens Vinger ligge vil
 sneehvidere end Sne paa Ravnens Ryg! —
 Kom, blide Nat! Kom, elskorsfulde Nat,
 giv mig min Romeo; og naar han skal dee,
 da tag ham, deel ham ud i Stjerner imaa,

saa vil han Himlen saa forherlige,
 at Verden vil forelske sig i Natten,
 og meer ei hylde Solens Glitterglands! —
 Ah! jeg har kjøbt en Elskovsbolig; men
 end ei besøgt den; og skjøndt jeg er solgt,
 jeg ei afhændet er! Ja, denne Dag
 er kjedelig, liig Natten før en Fest.
 for utaalmødt Barn, som nyt Pynt fik,
 og tør ei bære det. — D, der er Mimen!

Mimen træder ind med en Reebstige.
 Hun bringer Tidender, og i hver Røst,
 som nævner Romeos Navn, er Himles Belklang. —
 Hvad Nyt? Hvad har Du der? — Ah, Strikkestigen,
 som Romeo bod Dig hente?

Mimen (kaster den paa Gulvet.)

Ja — ja — Etigen!

Julie.

Vee mig! hvad Nyt? Du vrider Dine Hænder!

Mimen.

D, Herren vær os naadig! Han er død!
 Vi er' fortabte! Alting er fortabt!
 D, vee os! han er myrdet! Han er død!

Julie.

Kan Himlen være saa misundelig?

Mimen.

Nei, Himlen ei; men Romeo! — o, Romeo!
 Hvo skulde have troet det? — Romeo!

Julie.

Hvo est Du, onde Aand, som saa mig martrer?
 ei brøler sortest Selved' i sliig Qual.
 Har Romeo dræbt sig selv? Siig ja; Dit Ja
 vil døde sikkrere end Drageedder;

hvis han er dræbt, siig ja, hvis ei, siig nei,
siig nei; da er jeg frelst; siig ja, da knuses jeg!

Ammen.

Jeg Bunden saae; for mine Dine laae den.
Gud fri mig! — her — her paa hans kjække Bryst,
et ynkeligt, et blodbestænket Liig;
blegt, blegt som Alste, oversmurt med Blod,
med levret Blod; — jeg daanede ved Synet.

Julie.

O, brist mit Hjerte! — Alt berøvet, brist!
I Fængsel, mine Dine! seer ei meer
til Frihed op! Stov! vend til Stov igjen!
Stand's, stand's, o Puls!slag! her, og lad mit Liig,
o Romeo, ved Din Side lægge sig!

Ammen.

O, Tybalt! Tybalt! Du min bedste Ven!
O, ædle Tybalt, tappre Riddersmand!
Vee mig, jeg saae den Dag, jeg saae Dit Liig!

Julie.

Ha! hvilken Stormvind blæser saadan mod mig?
Er Romeo myrdet? og er Tybalt død?
min elste Frænde, min høitelskte Huusbond? —
Blæs Dommelig da ind, o, Skrækshøjne!
thi hvo har Liv, naar disse Tvende døde?

Ammen.

Tybalt er dræbt, og Romeo forviist;
hans Morder, Romeo, er landsforviist.

Julie.

O, Gud! — Flod Tybalts Blod for Romeos Haand?

Ammen.

Ja, ja det flød! O, vee os! ja det flød!

Julie.

O, Slangehjerte under Blemstermaske!

Naar boede Dragen i sliq yndig Hule?
 Blodtorstige Skjonhed! Englelige Djævel!
 Rovsugl i Dueskikkelse, og Ilv
 i Faareklæder! Du forvorpne Udsikud,
 i Gunders Straaler klædt! just modsat det
 Du synes! en til Helved nedstødt Helgen!
 et hæderligt Uhyre! — O, Natur!
 hvad havde Du i Helvede at gjøre,
 da Du indførte denne Djævelsaand
 i dette fagre Legems Paradiis?
 Saaes for en Bog, saa fuld af slette Ting,
 saa skjønt indbunden? — O, hvi boer dog Svig
 i sliq en Herreborg?

Ammen.

Der er ei Trost, ei
 ei Trøst, ei Trøst, ei Trøst,
 ei Trøst hos Mand; hver er Meeneder,
 svigagtig, falsk, og fuld af Hykleri. —
 Ah! — hvor er Peter? — giv mig aqua vitæ! —
 Den Angst, den Sammer gjør mig gammel. —
 Skjændsel

skal ramme Romeo!

Julie.

Din Tunge visne
 for disse Ord! Han fødtes ei til Skjændsel;
 den blues ved at sidde paa hans Pande,
 hiin Throne, hvor man Gien kunde krone
 til Guehersterinde over Verden! —
 Hvor var jeg grusom, at jeg skjældte ham!

Ammen.

J taler vel om Eders Frændes Morder?

Julie.

Skal jeg da tale ilde om min Husbond?
 Du Arme! Al, hvo vil Dit Navn vel skaane,
 naar paa vor Bryllupsdag jeg det hudfletter? —

Men hvorfor, Grumme! dræbte Du min Frænde? —
 Du, grumme Frænde! vilde dræbt min Huusbend. —
 — Vend om til Eders Bæld, forledte Taarer!
 I skyldte Sorgen hver af disse Draaber,
 som I, forvildede, til Glæden offre!
 Min Mand i Live er, hvem Tybalt vilde dræbt;
 Tybalt er død, som vilde dræbt min Mand.
 Alt dette er jo Trøst, hvi græder jeg da?
 Dog — værre Ord — end Tybalts Død jeg hørte,
 de dræbte mig. Alf! kan jeg dem ei glemme?
 Nei! Nei! de tynge svart paa min Grindring,
 som Synder paa en dømt Misdæders Sjæl.
 Tybalt er død, og Romeo forviißt;
 det Ord: forviißt, det ene Ord — forviißt,
 har dræbt ti tusind Tybalts. — Tybalts Død
 var Sorg nok, hvis det havde endt der; eller
 hvis Smerter glæder sig ved Følgeskab,
 og Haand i Haand med Smerter ville gaac,
 hvi kom ei paa det Bud: Tybalt er død,
 „Din Fader, Moder, begge ere døde,”
 da havde ei saa høit min Klage lydet!
 Men dette Baghold efter Tybalts Død:
 „forviißt er Romeo,” — det ene Ord
 har Fader, Moder, Tybalt, Romeo, Julie
 og alle — alle dræbt. — Forviißt er Romeo! —
 Ei Ende, Grændse, Maal og Maade er
 i det Ords Død — og Ord maa tie her! —
 Min Fader — Moder — hvor kan jeg dem finde?

Almen.

Ved Tybalts Liig, hvor deres Graad mon rinde.
 Vil I gaac til dem? Jeg vil lede Jer.

Julie.

Lad i den Slagnes Saar dem Taarer gyde;
 for Romeos Forviisning mine flyde.

Tag denne Stige, — Arme! ogsaa Du
forladt og herreløs, som jeg, er nu!
Du skulde op til dette Bryst ham baaret;
nu jeg som Brud har Enkesløret kaaret.
Kom! Kom! — Jeg vil i Brudeseng! Ha, gaae! —
Til Dødens Favn, ei Romeo's, jeg maa!

Almen.

Gaae ind! jeg vil opsoge Eder's Brudgom
til Eder's Trost. — Jeg veed nok hvor han stikker.
I Nat skal Romeo besøge Jer;
Jeg i Lorenzo's Celle ham vil finde.

Julie.

O, bring ham denne Ring fra hans Mandinde,
og kald ham saa til sidste Afsked her!

(de gaae.)

Tredie Scene.

Lorenzo's Celle.

Lorenzo og Romeo træde ind.

Lorenzo.

Kom, Romeo! kom frem, Du Frygtens Son!
Ulykken har forelsket sig i Dig,
og Du est viet til Gjenvordigheden.

Romeo.

Hvad Budskab, Fader? hvad er Prindsens Dom?
Hvad Sorg mon nu vel banker paa min Dør,
som ei jeg kjender alt?

Lorenzo.

For villig lukker
Du op, min Son! for disse sure Gæster.
Jeg bringer Tidende om Prindsens Dom.

Romeo.

Er Prindsens Dom vel mindre end min Dødsdom?

Lorenzo.

En mildere undslap hans Naades Læber,
kun Legemet's Forviisning, ei dets Død.

Romeo.

Forviisning? — Ha! — Vær naadig dog! — Siig
— Død!

Forviisning har langt større Rædsel i
sit Blik end Døden, — siig dog ei, — Forviisning!

Lorenzo.

Min Son, Du er forviist her fra Verona.
Vær taalig, Verdens Kreds er viid og stor.

Romeo.

Der er ei Verden udenfor Verona;
men Skjærsild, Piinsler, selve Helvede.
Herfra forviist, er jeg forviist fra Verden;
Forviisning udfra Verden hedder Død, —
Du Døden gavst det falske Navn, Forviisning.
Hør! Naar Du kalder Død Forviisning, hugger
Du af mit Hoved med en gylden Dø, —
og smiler ad det Slag, som dræber mig.

Lorenzo.

O, Dødsynd! vilde Utafnemlighed!
Vor Lov affiger Dødsdom for Din Brøde,
men Prindsens Naade gif imellem Loven
og Dig; bortstødte Loven, og forandred'
den sorte Dødsdom til en blot Forviisning.
Det er høi Naade, og Du seer den ei!

Romeo.

Det Marter er, ei Naade, her er Himlen,
hvor Julie aander; og hver Kat, hver Hund,
hver liden Muus, hver ringeagtet Skabning
er her i Himlen, og maa hende skue; —
men Romeo maa ei. Meer Værdighed,

meer Vre, mere Elskovsfryd tilfalder
 selv mindste Myg end Romeo; den rører
 min Julies Haand — o! det sneehvide Kunstværk!
 Uddødeliges Salighed den stjæler
 fra hendes Læber, der bestandig rødme,
 og troe, som Vestalinder blye, det Synd,
 at Overlæbe Underlæbe kysser;
 men Romeo maa ei; forviist er han;
 selv Myg tor vove det, som han maa flye fra;
 fri Bæstner ere de; jeg er forviist.
 Siig da igjen, Forviisning er ei Død!
 Hor! havde Du ei Gift, ei sleben Kniv,
 ei noget — selv det ringeste — Dødsværktøi,
 at slaae mig med, undtagen den Forviisning?
 Forviisning? — Mum! selv Helvedes Fordømte
 udhyle ei det Ord Fordømmelse
 i større Qual, end jeg det Ord, Forviisning!
 Hvor har Du Hjerte til — Du Guds Ords Lærer,
 Du Skriftestader, Du en Syndsserlader,
 Du min tro Ven! hvor har Du Hjerte til
 mig at radbrække med det Ord, Forviisning?

Lorenzo.

Kleinmodige Daare! hor dog blot et Ord!

Romeo.

O, Du vil atter tale om Forviisning!

Lorenzo.

Jeg gi'er Dig Skjold og Bærg mod hiint Ord,
 hiin søde Mælk i Modgang — Viisdomslæren,
 som Dig husvaler, skjøndt Du est forviist.

Romeo.

Igen, forviist? Bort! Bort med Viisdomslæren;
 med mindre den en Julie kan skabe,
 en Stad forflytte, Tyrstedom gjenkalde,
 da duer den ei, den hjælper ei; tie stille!

Lorenzo.

O, altsaa seer jeg, gal Mand har ei Dren.

Romeo.

Naturligviis, da viis Mand har ei Dine.

Lorenzo.

Lad mig blot tale med Dig om Din Stilling.

Romeo.

Du kan ei tale om hvad ei Du føler.
Barst Du saa ung som jeg, og Julie Din;
gift for en Time siden; Tybalt slaget,
som jeg forelsket, og som jeg forjaget,
da kunde Du først tale; da afrevst Du
Dit Haar, og faldt til Jorden nu som jeg,
og Maalet tog af en ukastet Grav!

Lorenzo.

Staae op; man banker, kjære Romeo, skjul Dig!
(der bankes.)

Romeo.

Nei; nei! med mindre mine Hjertesuk
liig Taage skjuler mig for Speidereine.

(der bankes.)

Lorenzo.

Hør, hvor man hamrer paa! — Hvem der? —
Staae op!

Man griber Dig. — Lev lidt, — staae op dog Romeo!
(der bankes.)

Løb til min Læsestue; — strax! — Min Gud!
Hvi saa halstarrig dog! — Ja, ja, jeg kommer!

(der bankes.)

Hvem hamrer saadan paa? Fra hvem er J?
Hvad godt?

Ammen (udenfor.)

Luk op, saa skal jeg sige Jer det.
Jeg er fra Julie.

Lorenzo.

Saa vær velkommen!

Ammen træder ind.

Ammen.

O, fromme Fader! sig mig, fromme Fader!
hvor er min Frosens Elskte, hvor er Romeo?

Lorenzo.

Paa Gulvet der, af sine Taarer druffen.

Ammen.

Ik, saadan gaaer det netop og min Frosen;
just netop saa!

Lorenzo.

O, Sorgens Sympathi!

O, Smertens Liighed!

Ammen.

Saadan just hun ligger,
veeflager, græder, græder og veeflager. —
Staae op! Staae op! staae, hvis J er en Mand.
For Julies Skyld, for hendes Skyld staae op.
Hvem hugner saadan under Sorgens Byrde?

Romeo.

Hor, gode Amme!

Ammen.

Ik, af, unge Herre!

Hvad skal man sige? — Døden ender Alting!

Romeo.

Du nævned' Julie? Hvor gaaer det hende?
Anseer hun mig ei for en gammel Morder,
nu da jeg har vor Glædes Barndom plettet
med hendes Blodsforvandes Hjerteblood?
Hvor er hun? hvordan lider hun? hvad siger
den Elskelige til vor Elskovs Dvide?

Ummen.

Hun siger intet, af, hun græder stedse.
Hun kaster sig paa Sengen; farer op,
og raaber Tybalt, skriger saa paa Romeo,
og segner saa igjen.

Romeo.

Som dette Navn,
skudt af Kartovens Ildsvælg, myrded' hende;
som dette Navns fordærvelige Haand
nys myrded' hendes Frænde. — Siig, Munk! siig,
i hvilken skjændig Deel af dette Beenrad
mit Navn mon boe? Siig frem, at jeg kan hærge
den mig forhadte Bolig!

(drager sit Sværd.)

Lorenzo.

Hold tilbage

Din Haand, Du Rasende! Est Du en Mand?
Din Skikkelse forkynder at Du est det;
Din Graad er Dwindegraad; Din vilde Hu
fast om et Rordyrs hede Blodtorst vidner.
Ildartede Dvinde, isert Mandens Maske;
vanartede Bloddyr, isert begges Maske!
Du skrækker mig! Ja, ved min hellige Orden!
Jeg troede Dit Gemyt meer fast og ædelt. —
Du dræbte Tybalt? Vil Du selv Dig dræbe,
og dræbe hende, som i Dig kun lever,
ved Morderhaand at lægge paa Dig selv?
Hvi bander Du Din Fødsel, Jord og Himmel?
Jord, Himmel, Fødsel, alle trende mødes
i Dig, og dem vil Du med eet forskjertse?
Skam Dig! Din Skabning, Elskov, Viid Du skjænder;
thi liig en Gnier svømmer Du i Rigdom,
men bruger intet til det sande Brug,
som var at pryde Skabning, Viid og Elskov.

Din ædle Skabning kun et Billed er
 af Bøx, naar den fra Mandens Kraft udskæier,
 Din dyre Elskovsæed kun Meeneed, naar
 Du dræber den, Du tilsvorst Liv og Glæde.
 Dit Bliid, hiint Ziir for Skabning og for Elskov,
 (alt for udartet til at tjene dem)
 liig Krudt i en uovet Krigsmands Krudthorn,
 antændes ved Din egen Daarlighed,
 og knust Du ligger med Dit eget Børn.
 Sia! Frisk Mod, Mand! Frisk! Din Julie lever;
 den Gulde, for hvis Skyld Du her laae død;
 det er et Held, Tybalt Dig vilde dræbe,
 Du dræbte Tybalt, det er atter Held.
 Den Lov, som bød Din Dod, blev Din Veninde,
 og raaber blot: forviist! see nok et Held.
 En Byrde af Belsignelser vi lægge
 paa Dine Skuldre, og Lyksalighed
 i bedste Høitidsmykke beiler til Dig;
 men liig en vranten, let optingtet Pige
 Du til Din Elskov og Dit Held seer smurt.
 O, vogt Dig, vogt Dig, kjære Son; thi de
 som gøre sligt, doe gjerne Sammersdød!
 Til til Din Elskte, saa som aftalt var,
 stig op i hendes Kammer; trøst den Gulde.
 Men hør, tev ei til Bagter stilles ud,
 thi saa kan Du til Mantua ei komme,
 hvor Du skal boe, til Leilighed os gives
 at aabenbare Eders Egtepagt,
 forsone Eders Venner, bede Prindsen
 om Naade, og faae Dig tilbagekaldet
 med hundred' tusind' Gange mere Fryd,
 end Du med Sorger nu gifst bort herfra. —
 Gaae, Amme! hilß Din Frosen; bed hun driver
 al Husets Folk til Sengs, hvorhen vel og

den svære Sorg dem bringer til at stunde.
Snart Romeo kommer!

Ammen.

Naa, milde Gud! jeg kunde have staaet
den hele Nat og hørt paa Eders Wiisdom.
O, hvad dog Lærdom er en kostbar Skat! —
Nu, ædle Herrer! vil jeg haste hjem,
og melde Froken Julie, I kommer.

Romeo.

Gjør det, og bed den Gulde tænke paa
at holde mig en Straffeprædiken!

Ammen.

Her er en Ring, hun bod mig give Jer.
Afsted og skynd Jer; thi det bliver sildigt!

(Ammen gaaer.)

Romeo.

O, hvor min Sjæl er nu paa ny oplivet!

Lorenze.

Gaae da; god Nat! — Herpaa beroer Din Skjæbne.
Reis enten forend Dagter stilles ud;
hvis ei, da reis forklædt, naar Dagen gryer.
Forbliv i Mantua; jeg Eders Tjener
opsøge vil, han skal fra Tid til anden
tilmelde Jer alt Godt, som her mon hænde. —
Giv mig Din Haand; det stunder fast til Nat. —
Drag hen i Fred! Gud være med Dig, Sen!

Romeo.

O! kaldtes jeg ei op til Guders Lyst,
var det mig Qval at skilles fra Dit Bryst. —
Farvel!

(de gaae.)

Fjerde Scene.

Bærelse i Capulets Huus.

Capulet, Frue Capulet og Grev Paris
træde ind.

Capulet.

Sagen har taget sliq uheldig Vending,
at vi end ei tør tale til vor Datter,
seer J, hun elskte høit sin Frænde Tybalt;
saa ogsaa jeg. — Nu — vi skal alle den Bei! —
Nu stunder Natten til; i Aften kommer
hun vist ei ned. — Hor, jeg forsikrer Jer,
kun Jeres Selskab gjør, at jeg ei ligger
for længe siden paa mit grønne Dre.

Paris.

J Corrigs Tid er det ei Tid at beile.
God Nat, Grevinde! hils den skjøne Julie!

Frue Capulet.

Det skal jeg; og i Morgen aarle veed
jeg hendes Tanker. Nu i Aften har
hun indeløst sig ene med sin Kummer.

Capulet.

Grev Paris! Jeg tør indestaae Jer for
min Datters Kjærlighed; jeg troer nok hun
i Alt vil lystre mig; jeg veed det vist. —

(til Frue Capulet.)

Gaae op til hende, for J lægger Jer,
meld hende om min Son Grev Paris's Elskov;
og — horer J — besal at hun paa Onsdag —
Dog, stop lidt! hvad har vi i Dag?

Paris.

Først Mandag.

Capulet.

Ha! ha! — Ja, saa er Onsdag lidt vel hurtig!

Nu, Torsdag da; — siig hende, at paa Torsdag
skal hun formæles med den ædle Greve. —
— Er I beredt? Har I ei mod vort Hastværk?
Vi gjør ei megen Stads; — Kun et Par Venner; —
thi seer I, Tybalt er saa nylig dræbt;
man kunde troe, vi tog vor Frændes Død
os saare let, slog vi en dygtig Svir af. —
Allsaa en fem, sex gode, gamle Venner,
og dermed Stop! — Hvad mener I om Torsdag?

Paris.

Jeg onsker, Greve! Torsdag var i Morgen.

Capulet.

Godt, gaae med Gud, — saa lad det skee paa Torsdag. —
Gaae I til Julie, for I gaaer til Sengs,
og forbered min Datter paa sit Bryllup. —
Gud være med Jer, Herre! —

(Grev Paris gaaer.)

Holla! Hei!

Kom, lys mig til mit Kammer! Gaaer foran!
Det er saa pokkers sildigt, at man snart
kan aarle kalde det. — God Nat! god Nat!

(de gaae.)

Femte Scene.

Julies Kammer.

Romeo og Julie.

Julie.

Vil Du alt gaae? der er jo langt til Dag,
det Nattergalen var, ei Morgenlærken,
som nylig strækkede Dit lange Dre;
hver Nat den synger hist i Ebletræet,
troe mig, Du Gulde! det var Nattergalen.

Romeo.

Nei, det var Lærken, Morgenens Herold,
 ei Nattergalen. Seer Du, Elskte! ei
 i Østen de misundelige Striber,
 paa Kanten af de deelte Morgenskyer?
 Udbændt er Nattens Lys, den muntre Dag
 paa gyldne Bjergtop alt paa Taaen staaer.
 Nu Flugt er Liv, nu Toven bringer Døden.

Julie.

Troe mig, hiin Glands er ikke Morgenrøden.
 Det er et Himmelblus fra Solens Lande,
 der skal i Nat Din Fakkelfarer være,
 og lyse paa Din Vej til Mantua,
 thi tov, at gaar endnu Du ei behøver.

Romeo.

O, lad dem gribe, lad dem dræbe mig,
 er det Din Villie er jeg veltilfreds!
 Belan! hiint Blaa er ikke Morg'ens Dye;
 et Gjenstik kun af Cynthias blege Ansigt;
 det er ei Lærkens Slag, hvis Dirren fylder
 den høie Himmelhvælving over os.
 Glad tover jeg, uvillig vil jeg gaar. —
 Kom, Død! Velkommen! Julie vil det saa; —
 Nu, Elskte, — tael! — Det er ei Morgengry!

Julie.

Det er! det er! O fly, Du Gulde! fly!
 Det Lærken er, som synger saa forstemt,
 i haarde Mislyd, høse, skarpe Toner. —
 Man siger Lærkens Sang er sød og liflig.
 Af, denne synger jo vor Afskedsang!
 Den skifter Tone, siger man, med Troen,
 nu onsked' jeg den ogsaa skifted' Røst!
 dens Røst Dig jo af mine Arme river;

den kalder Solen op; og Dig, min Sol! bortdriver. —
 Fly! meer og meer forgyldes Bjergets Top!

Romeo.

Åh, meer og meer vor Sammers Sol gaaer op!

Ammen kommer ind.

Ammen.

Froken!

Julie.

Hvad vil Du?

Ammen.

Den ædle Frue gaaer til Ederes Kammer;
 det er alt Dag; thi vogt Jer, vær forsigtig!

(Ammen gaaer.)

Julie (aaabner Binduet.)

Saa rind da op, o Dag! saa dal da Liv!

Romeo.

Farvel! Farvel! — Endnu eet Kys; det sidste!

(Romeo stiger ned.)

Julie.

Ben! Elsker! Mand! est Du mig saa berøvet!
 Lad mig hver Stund paa Dagen høre fra Dig;
 thi et Minut er allerede Dage.
 O, saadan regnet, vil jeg blive gammel,
 før jeg igjen min Romeo skal skue!

Romeo.

Farvel! hvergang en Leilighed tor møde,
 skal Gilsen fra Din Ben Traværelsen forsøge.

Julie.

Åh, troer Du da, at vi skal sees meer?

Romeo.

Ja sikkerlig, og Stof til munter Snak
 engang i svundne Lidelser kun finde.

Julie.

O, Gud! mit Hjerte ahner intet Godt.
 Mig synes nu, som Du dernede staaer,
 at jeg Dig seer i Graven ligge Liig.
 Mit Die feiler, eller Du est dødbleg.

Romeo.

Saa synes Du og mig, o hulde Sjæl!
 Sorg drukket har vort Blod. — Lev vel! Lev vel!
 (Romeo gaaer.)

Julie.

O, Lykke! alle kalde Dig ustadig.
 Hvad vil Du da vel ham, som trofast er?
 O, Lykke! vær ustadig! thi jeg haaber,
 at Du da længe ei vil holde ham,
 men sende ham tilbage!

Frue Capulet (udenfor.)
 Er J' oppe?

Julie.

Hvem falder? Er det Eder, naadige Moder?
 — Er hun saa silde ei i Senge? eller
 er hun saa aarle oven Senge alt? —
 Hvad selsomt Grind' forer hende hid?

Frue Capulet træder ind.

Frue Capulet.

Nu, kjære Julie! hvor staaer det til?

Julie.

Min ædle Moder! ikke vel!

Frue Capulet.

Begræder

J' end bestandig Eders Frændes Død?
 Kan da Din Graad opfylle ham af Graven?
 og kunde den, kan Du da vække ham?

Thi hold nu op. Sorg rober megen Venſkab;
men megen Sorgen rober lidt Forſtand.

Julie.

O, lad mig et ſaa dybt felt Tab begræde!

Frue Capulet.

Du føler dette Tab; - det gjør ei Vennen,
Du græder for.

Julie.

Jeg ſaadan Tabet føler,
jeg kan ei andet end begræde Vennen.

Frue Capulet.

Godt, Barn! Hans Dod begræder Du vel mindre,
end at den Ridding, ſom ham myrded', lever!

Julie.

Siig, hvilken Ridding?

Frue Capulet.

Ei! den Ridding, Romeo!

Julie (affides.)

O, himmelvidt er Riddingen fra Romeo! —

(hoit)

Forlad ham, Gud! forladt ham har mit Hjerte;
dog martrer ingen Mand, ſom han, mit Hjerte!

Frue Capulet.

Viſt nok! fordi den lumſke Morder lever.

Julie.

O, ja! og diſſe Hænder kan ei naae ham.
Gid ene jeg min Frænde maatte hevne!

Frue Capulet.

Vi ſkal ſaae Hevn, vær ikke bange derfor!
Thi græd ei meer, jeg ſender een til Mantua,
hvor hiin Landſtryger lever nu forviſt, —
og han ſkal lave ham ſaa viſ en Drif,

at han skal snarlig gjøre Tybalt Selskab;
saa haaber jeg, at Du er tilfredsstillt.

Julie.

J Sandhed! aldrig tilfredsstilltes jeg
med Romeo, for jeg maa see ham — død —
saa quæles dette Hjerte for min Frænde. —
O, Moder! kan J finde blot en Mand,
der bringer Giften, vil jeg lave den,
saa Romeo skal, naar han den taget har,
flux slumre sødt, — o, hvor mit Hjerte hader
at høre nævnet ham — da jeg formaaer ei
at naae ham, at min Harmes kjoles kunde,
og han, som myrdede min Frænde, vidne,
hvor stor en Kjærlighed jeg bar til Tybalt!

Frue Capulet.

Udfind Du Middelet; jeg finder Maaden! —
Men nu, min Slut! har jeg et Glædesbudskab.

Julie.

J sig en Tid, saa glædestrang, er Glæde
velkommen, maa jeg høre, ædle Frue?

Frue Capulet.

See, Barn! Din Fader bær' ret Omhu for Dig,
for al Din Sorg at slukke har han flux
udtænkt en Glædesdag, som kommer Dig
vist heel uventet, jeg ei drømte om den!

Julie.

Belan! min Moder; hvilken Dag er det?

Frue Capulet.

Ei, Barn! nu næste Torsdag Morgen skal Du
udi Sanct Peters Kirke gladelig.
den kjække, unge, gjære Riddermand
Grev Paris, Haanden som Din Brudgom række!

Julie.

Nu, ved Sanct Peters Kirke og Sanct Peter!
ham glad, som Brud, jeg aldrig Haanden rækker!
Jeg undres ved sli'g Hast; jeg skal formæles,
for han, man faarer mig til Mand, har beilet. —
O, Moder! siig min Herre og min Fader,
jeg vil ei gistes end, og hvis jeg gjer det,
da swærger jeg det bliver for med Romeo,
hvem — som I veed — jeg hader, end med Paris. —
See der en Nyhed vel saa ny som Eders!

Frue Capulet.

Her kommer Eders Fader, siig det selv;
Og see, hvorlunde han optager det.

Capulet træder ind med Nymmen.

Capulet.

Naar Solen gaaer til Hvile falder Dug;
men nu, min gode Frænde gif til Hvile,
skylregner det. —
Hvad, Barn? et Vandspring? altid vaade Dine?
en evig Taareregn? Du, i eet Legem
en Baad, et Hav, et Stormveir efterligner,
thi Dine Dine, som jeg kalder Havet,
er Taarers Blod og Ebbe underkastet;
Dit Legem er en Baad, som seiler i
hiin salte Strøm; og Dine Sukke Storme,
de kjæmpe mod Din Graad; Din Graad mod dem;
og kommer ei et Havblik, kantrer Dit
stormslagne Legeme. — Nu, kjære Kone!
har I meldt hende vor Beslutning?

Frue Capulet.

Ja;

men hun vil ei; hun takker Jer, — jeg ønsked'
den Taabe var formælet med sin Grav.

Capulet.

Tys! Lad mig høre! Kone! Lad mig høre!
Hvad! Vil hun ikke? Takker hun os ikke?
Er hun ei stolt? og priser sig lykkelig,
at vi forbinde saa fortjent en Ridder
med hende, som saa lidt slikt Held fortjener?

Julie.

Ei stolt deraf; men dog taknem'lig er jeg.
Jeg kan ei være stolt af det, jeg hader;
dog selv for Had jeg takker, meent som Godhed.

Capulet.

Gisa! Frue Logika! Hvad er alt dette?
„Stolt, — og, jeg takker Jer, — og takker ikke; —
„og dog ei stolt;“ — Hør nu da, Jemfru Snærpe!
Snak ei om Tak; stoltseer mig ei om Stolthed!
lav smukt de fine Been til, næste Torsdag
at gaae med Paris til Sanct Peters Kirke;
hvis ei, jeg paa en Sluffe did Dig slæber!
Fort! Fort! I gustne Spegelse! I Tos!
I Blegnæb!

Frue Capulet.

Skam Jer! er I fra Forstanden?

Julie.

O, Fader! knælende jeg Jer anraaber,
laan mig et Dieblif taalmodig Dre!

Capulet.

Bort, unge Toite! bort, ulydige Skarn!
Jeg siger Dig, paa Torsdag smukt i Kirke!
hvis ei, kom aldrig mig for Dine mere!
Ti! kny ei, svar ei; mine Hænder flø! —
Naa, Kone! troede vi ei, Gud velsigned'
os ikke nok, da kun eet Barn han gav os;
Det ene, seer jeg nu, var eet for meget;

jeg seer vi fik et Kors, da vi fik hende.
Fort, lede Trolld!

Ammen.

O, Gud velsigne hende!
J skænder alt for grovt, min ædle Herre!

Capulet.

Saa? troer J det, Frue Wiisdom? Hold sin Mund,
Frue Superklog? Snak J med Sladdertaster!

Ammen.

Jeg siger ingen Løgn!

Capulet.

Gaae! gaae med Gud!

Ammen.

Maa man ei tale!

Capulet.

Lie! J Sludderfjæst!

Spar Jeres Lærdom til en Fadder-sladder;
her bruge vi den ei!

Frue Capulet.

J er for hidsig.

Capulet.

Guds blodige Ded! det gjer mig gal; — ved Dag,
ved Nat, og aarle, silde, hjemme, ude,
i Samqvem, ene, vaagen, og i Sovne,
var al min Sorg den at see hende gift;
og nu jeg skaffet har en ædel Ridder,
af Fyrsteblod, rig, ung, opdraget ædelt,
med Dyder — som man siger — udstafferet;
saa velskabt, som man ønske kan en Mand, —
nu har jeg her en testet Daareperse,
en Glæbemund, som hilser Lykkens Komme
med slikt et Svar: „Jeg vil ei gifte mig —
„jeg kan ei elske, jeg er alt for ung, —

„forlad mig!“ — Ja, jeg skal forlade Jer,
 hvis ei I gifter Jer! — Græs hvor Jer lyfter,
 men søg ei Huus hos mig, agt vel paa dette!
 og tænk Jer om; jeg pleier ei at spøge.
 Torsdag er nær; derfor stik Haand i Barmen.
 Est Du mit Barn, da est Du Grevens Brud.
 Hvis ei, da hæng, tig, sult og doe paa Gaden,
 thi, paa min Sjæl! jeg aldrig ved Dig kjendes,
 mit Gods skal aldrig komme Dig til Gode.
 Troe mig! betænk Jer! Hvad jeg svor det staaer!
 (han gaaer.)

Julie.

Al! sidder ingen Medynk i det Hoie,
 som i min Jammers Dybhed skuer ned!
 O, Moder! kast mig ei bort fra Dit Ansigt!
 Opsæt hiint Bryllup kun en stakket Maaned;
 en Uge; eller reed min Brudeseng
 i samme skumle Grav, hvor Tybalt ligger!

Frue Capulet.

Tael ei til mig! gjør som Du vil! med Dig
 har jeg ei meer at gjøre! — (gaaer.)

Julie.

Naadens Himle! —

Sig, Amme! sig! kan dette ei afværges?
 Min Mand paa Jorden er; min Troe i Himlen!
 Hvor kan hiin Troe til Jorden atter vende,
 for hiin min Mand mig den fra Himlen sender,
 og Jorden har forladt? — O, trøst mig, raad mig!
 O Bee, o Bee! at Himlen lægger Snarer
 for Skabning saa trofskyldig from som jeg!
 Hvad siger Du? slet intet Glædesord?
 slet ingen Trøst?

Ammen.

Min Sandten! har jeg Trøst,

her, Romeo er forviist, og, hele Verden
 mod Ingenting! han aldrig vover sig
 herhid, for at forny sin Paastand paa Jer;
 og gjør han det, maa han sig skjæle til det.
 Da altsaa Sagen staaer, som nu den staaer, ..
 saa troer jeg, det er bedst, I ægter Greven.
 Ak! hvilken deilig Riddersmand!
 Mod ham er Romeo en Bisk. — En Drn
 har ei saa skarpt, saa vist, saa smukt et Die
 som Paris! — Gid det aldrig gaae mig vel!
 er dette Ægteskab ei Ederes Lykke,
 og langt — langt over hiint, og var det ei,
 er Ederes første Mand jo død dog, eller
 saa godt som død, thi lever han end, har
 I dog ei Nytte af ham.

Julie.

Taler Du

af Hertet?

Ammen.

Ja, af ganske Sjæl og Hjerter,
 saa sandt Gud naade mig!

Julie.

Amen!

Ammen.

Til hvilket?

Julie.

Belan! — Du har forunderlig mig trostet. —
 Gaae, siig min Moder, da jeg har fortrønet
 min Fader, gaaer jeg til Lorenzos Celle,
 for der min Synd at skrifte, og faae Afslad!

Ammen.

Min Troe! det skal jeg, deri gjør I klogt! —

(gaaer.)

Julie.

Ha! gamle Drage! Helvedsfristerke!
 er det meest Synd, saadan at onske mig
 meensvoren, eller saa dybt at fornedre
 min Egtemage med den samme Tunge,
 hvormed hun tusind' Gange frem for alle
 lovpriiste ham? — Bort! Bort, Raadgiverinde!
 For Dig mit Hjerte er for evig lukket! —
 Til Munkene nu! Beed han ei Raad i Nøden,
 og glipper alt, da gaaer jeg rask i Døden!

(gaaer.)

Fjerde Akt.

Første Scene.

Munken Lorenzo's Celle.

Lorenzo træder ind med Grev Paris.

Lorenzo.

Paa Torsdag, Greve? Der er kort Tid til.

Paris.

Min Fader Capulet vil have det,
 min Nolen skal hans Hæstværk ei forhale.

Lorenzo.

J siger, at J veed ei Julies Tanker,
 det er ei lige Vel; det staaer mig ei an.

Paris.

Umaaadelig hun Tybalt's Død begræder,
 og derfor har jeg lidt kun talt om Elskov;

thi Venus smiler ei i Taarers Huus.
 Nu anseer hendes Fader det for farligt,
 at hun sin Sorg saa ganske Toilen giber;
 og troer det viist at skynde paa vort Bryllup,
 for hendes Taarers Kilde at tillukke;
 alene grubler hun kun paa sin Sorg;
 men Selskab muligt kan forjage den.
 Nu veed I Grunden da til dette Hastværk.

Lorenzo (affides.)

O, at jeg vidste ingen Grund til Nolen! —
 See, Greve! der er Frosenen i min Celle.

Julie træder ind.

Paris.

O, hvilket Held! jeg her min Brud har fundet!

Julie.

Brud er jeg først, naar Kirkens Baand er bundet.

Paris.

Det skeer; skal skee paa Torsdag veed jeg grant.

Julie.

Hvad skee skal, maa skee!

Lorenzo.

Det er vist og sandt.

Paris.

Siig, vil I skrifte for den fromme Fader?

Julie.

Besvarte jeg det, skrifted' jeg for Jer.

Paris.

Fordølg ei for ham, at I elsker mig.

Julie.

For Jer jeg skrifter, at jeg elsker ham.

Paris.

Saa skrifter I vist og, I elsker mig.

Julie.

Hvis saa, det gjælder mere, naar det siges
paa Eders Bag, end her i Eders Dine.

Paris.

Du, arme Pige! Dine Taarer har
huseret grusomt i Dit fagre Ansigt.

Julie.

Dermed vandt Taarerne en ringe Seir,
thi det var slet nok, for de greb det an!

Paris.

Det Ord angreb det meer end Dine Taarer.

Julie.

Det ei bestjæmme kan; thi det er Sandhed,
sagt til mig af mig selv i Ansigtet.

Paris.

Mit er Dit Ansigt, som Du her bagtaler.

Julie.

Det kan saa være; det er ei mit eget.
Ærværdige Fader! har I Tid nu, eller
skal jeg maaskee gaae bort til Vesperen?

Lorenzo.

Nu har jeg Tid, min tankefulde Datter.
Tillader I vi blive ene, Greve?

Paris.

Gud fri mig fra en Undagt at forstyrre! —
Paa Torsdag aarle vækker jeg Jer, Julie!
Farvel, og modtag dette hellige Kys!

(Grev Paris gaaer.)

Julie.

O, luk Din Dør, og naar Du det har gjort,
kom, græd med mig, Haab, Trøst, Hjælp er svunden.

Lorenzo.

Alf, Julie! jeg kjender alt Din Sorg,
den martrer mig saa Biid og Sands formorkes.
Jeg veed Du skal, og intet frier Dig fra
at vies til Grev Paris næste Torsdag.

Julie.

Slig mig ei, Fader! at Du dette veedst,
med mindre Du veedst Raad til det at hindre.
Formaaer Din Wiisdom ingen Hjælp at skjænke,
saa kald blot min Beslutning wiis, og flux
hos denne Kniv jeg Hjælp i Noden finder.
Min Sjæl og Romeos forened' Gud,
Du vore Hænder; og for denne Haand,
som Du beseglede som Romeos,
skal underskrive nogen anden Pagt,
for mit tro Hjerter falder af fra ham
og vender sig forræderisk til en Anden,
for skal med dette Staal jeg begge dræbe.
Thi giv af Din Erfarings lange Tid
mig nu et Raad paa Stand; hvis ei, da seer Du
flux denne Kniv som blodig Voldgiftsmand
imellem mig og min navnløse Sammer,
den skal afgjøre det, Din Kraft, Din Alder,
Din Kunst ei hæderligt fuldbringe kunde;
tov ei; men svar! Mig længes efter Doden,
hvis ei Dit Svar er Rægedom i Noden.

Lorenzo.

Hold! Datter, held! jeg einer et Slags Haab,
der kræver fast en saa fortvivlet Handling,
som hiin Fortvivlelse vi vil afværge.
Naar Du har Mod og Villie Dig at dræbe,
for Du Grev Paris ægte vil, da troer jeg,
Du vove vil en Ting, lig. selve Doden,
for at undvige hiin Forsmædelse,

for den Du Dig i Dødens Favn vil skjule;
og har Du Mod dertil, jeg skaffer Hjælp!

Julie.

O, for jeg ægter Paris byd mig springe
fra Tinden paa hiint himmelhøie Taarn;
at gaae til Kloverfuler; byd mig shumre,
hvor Slangar bue; lænk mig til vilde Bjerne;
indslut mig Natten over i et Beenhuus,
hvor Beenrad rasler, og hvor Knoetler raadne,
blandt gule Hovedpander uden Tænder,
ja, byd mig gaae i en nyskafet Grav,
og hyl' mig i Liigskjorten hos den Døde;
byd mig hvad jeg har skjælveth ved at høre,
jeg uden Baklen, uden Frygt det gjør,
naar reen jeg for min Smuðbond mig bevarer.

Lorenzo.

Saa tyð! Gaae hjem, vær munter, samtyk i
at ægte Paris. I Morgen er det Onsdag;
see til i Morgen Nat at ligge ene;
lad ei Din Alme ligge i Dit Kammer;
tag denne Flaske; naar Du er i Seng,
drif denne Saft, af Urter presset ud,
og slur en dørst og døsig Sønen farer
igjennem Dine Arer, og angriber
hver Levekraft, thi Puls skal meer ei slaae
i livlig Taft, men lade af at banke.
Ei Varne, Alende vidne at Du lever,
Din Kinds og Læbes Roser skulle falme
til blegen Afte; Diet's Bindue lukkes
fast som naar Døden Livets Dag udslukker.
Hvert Lem, al villig Smidighed berøvet,
skal stift og iiskoldt synes dødt; og i
hiint laante Billed af den gøstne Død
skal Du forblive fyrgetyve Timer,

da vaagner Du som af en liflig Sevn.
 Naar nu Din Brudgom kommer Torsdag Morgen
 at vække Dig, da ligger Du som død.
 Da — altſom Landſkif er — Du bæres ſkal
 i Hvitidsdragt med ubedæffet Anſigt
 til hiin ældgamle Hvalving, ſom bevarer
 de døde Capuletters Adelsſtov.
 Imidlertid, naar Du ſkal til at vaagne,
 har jeg tilmeldt Din Romeo vor Plan.
 Han kommer hid, vi begge vaage over
 Din Vaagnen, og ſelv ſamme Nat ſkal Romeo
 Dig bære i ſin Favn til Mantua.
 See! det ſkal fri Dig fra Forſmædelſen,
 ſom truer Dig; hvis ei uſtadig Lune
 og Qvindefrygt fra Handlingen Dig ſkræmmer!

Julie.

Giv mig! o, giv mig det! Tal ei om Frygt.

Lorenzo.

Lyſ! gaae nu hjem! vær modig og vær heldig!
 Jeg ſender ſtrar en Broder bort ſom Tilbud
 til Mantua med Breve til Din Mand.

Julie.

O, Elſkov! giv mig Mod; her Modet hjælpe kan!
 Far, dyrebare Fader, vel! (de gaae.)

Anden Scene.

Et Bærelſe i Capulets Huus.

Capulet træder ind med Fru Capulet, Am-
 men og Tjenere.

Capulet.

Jndbyd nu hver en Gæſt her ſtaaer optegnet!

(førſte Tjener.gaaer.)

Du, Kneſ, Afſted! og lei mig tyve Kofke!

Anden Tjener.

J skal ingen daarlige faae, Herre! for jeg vil
 prove om, de kan slikke deres Fingre.

Capulet.

Hvorledes kan Du saadan prove dem?

Anden Tjener.

For Pokker, ædle Herre! det er jo en daarlig
 Kof, som ikke kan slikke sine egne Fingre, derfor han,
 som ikke kan slikke sine Fingre, gaaer ikke med mig.

Capulet.

Paf Dig!

(Tjeneren gaaer.)

Den korte Frist forbyder os
 ret at belave os paa dette Gilde. —
 Nu! gif min Datter til den fromme Fader?

Ammen.

Ja mæn gif hun derhen!

Capulet.

Godt! — Muligt han kan virke godt hos hende.
 Hun er en tvær og egensindig Tos!

Julie træder ind.

Ammen.

See kun, hvor mild hun kommer hjem fra Skrifte!

Capulet.

Nu, min Stivnakke! hvor har J nu sværmet?

Julie.

Hvor jeg har lært, den Synd jeg nys-begif,
 at angre, min Ulydighed mod Eder,
 og Eders Villie, — den fromme Fader
 har paalagt mig at knæle og anraabe
 Jer om Forladelse. Forlad, o, Fader!
 fra nu af skal jeg ene lyde Jer.

Capulet.

Send Bud til Greven; meld ham, jeg vil see
et Par af Jer endnu den Dag i Morgen.

Julie.

Jeg traf den unge Greve hos Lorenzo,
og viste ham al Æmhed, Ælskov sommer,
som ei gaaer over Ærbarhedens Grændser.

Capulet.

Ei, ei! det glæder mig, see det er smukt. —
Staae op! See det er ret! — Jeg vil see Greven! —
For Pokker! gaae, og hent ham, siger jeg! —
Nu, ved min Gud! den fromme hellige Mand,
er ei vor hele Stad ham høist takskyldig!

Julie.

Følg mig, min gode Amme! til mit Kammer,
og hjælp mig der de Prydelser at vælge,
som bedst Du troer vil somme mig i Morgen!

Frue Capulet.

Nei, det er først paa Torsdag; det har god Tid!

Capulet.

Følg hende, Amme! Jeg har nu besluttet,
i Morgen tidlig tage vi til Kirke.

(Julie og Ammen gaae.)

Frue Capulet.

Den Frist er alt for kort til noget Gilde.
Det er jo allerede nu fast Nat!

Capulet.

O Byt! jeg tager selv Haand i med, jeg!
og jeg tør love Dig, Alt skal gaae herligt!
Gaae Du til Julie, hjælp at pynte hende;
jeg lægger mig slet ikke, lad mig raade;
for eensgang vil jeg spille Mo'er i Huset. —
Hei! holla! ingen Sjæl ved Haanden? — Vel!

saa vil jeg selv forsoie mig til Greven,
 og faae ham op betids i Morgen tidlig. —
 Nu er jeg let om Hjertet, nu da Barnet
 har glemt sit Stivsind, og besindet sig!

(de gaae.)

Tredie Scene.

Julies Kammer.

Julie og Ammen træde ind.

Julie.

Ja, denne Dragt er bedst; — men, kjære Amme!
 lad mig i Nat alene; thi jeg maa
 ved megen Suk og Bøn bevæge Himlen
 til naadig at nedsmile til min Tilstand,
 der, som Du nok jo veed, er rig paa Synd.

Frue Capulet træder ind.

Frue Capulet.

Ah! J er flittig! Skal jeg hjælpe Jer?

Julie.

Nei, ædle Frue, vi har alt udvalgt
 den Stads, som er nødvendig til i Morgen,
 behager Jer, saa lad mig være ene;
 lad Ammen nu i Nat gaae Jer tilhaande;
 thi vist nok har J alle Hænder fulde
 til dette Hastværks Giftermaal.

Frue Capulet.

God Nat!

Gaae i Din Seng og hvil; Du har det nødigt.

(Frue Capulet og Ammen gaae.)

Julie.

Farvel! — Gud veed, naar nu vi sees igjen!
 En Gysen gennemfarer mine Aarer,
 og stivner alt mit varme Blod til Is. —

Jeg kalder paa dem; det vil muntre lidt; —

(hun kalder)

Min gode Amme! — Dog hvad skal hun her?

Mit Sorgespil jeg ende maa alene. —

Kom, Pagtens Kalk! —

Men hvad, om denne Drik nu ikke virker?

skal man da tvinge mig til Grevens Haand?

Nei; —

(hun tager en Delt frem.)

Det skal Du staae inde for! —

(lægger den ved sin Side.)

Lig der! —

Dog, hvad om det var Gift, som Munkene havde
tillavet for mig lumskelig at dræbe,

at dette Giftermaal ham ei vanære skal,
da han tilforn har viet mig til Romeo? —

Jeg frygter, det er saa; men — bør jeg det?

Han stedse var en from og hellig Mand;

jeg vil sliig hæslig Tanke Rum ei give. —

Hvad om jeg — naar jeg nu er lagt i Graven —
opvaagner førind Timen, Romeo,

min Frelser, kommer? — Det var skrækkeligt!

Skal jeg ei quæles da i Hvalvingen,

hvis Dødningsvælg ei reen Luft aande kan,

og ligge dræbt der, naar min Romeo kommer?

Dg lever jeg, er det da ei sandsynligt,

at Gravens Mulm og Dødens Skrækkelighed,

førenede med alle Stedets Rædsler,

i denne Grube, dette Marmereenhuis,

hvor i Marhundrede alt henlagt er

enhver af mine døde Alnens Stov,

hvor Dybalt, blodbestænkt og varm endnu

i Lagenet, venter paa Forraadnelsen;

hvor Aander gaae igjen ved Midnatstide; — —

Bee! Bee mig! kan det let ei skee, at jeg
 for tidlig vaagner? — Naar da Dødningsdunst —
 og Hyl, som af opgravede Alruner,
 der gjør enhver, som hører det, vanvittig, — — —
 — Ha! vaagner jeg, omispændt af slige Rædsler,
 mon jeg da ei skal worde rasende,
 og lege vildt med mine Fædres Knokler,
 og ribe Tybalt blodig ud af Lagenet,
 og i mit Raseri udslaae min Hjerne
 med et af mine store Fædres Been? —
 Ha see! jeg troer jeg seer min Frændes Aand
 at søge efter Romeo, som spidded'
 hans Hjerte paa sit Sværd. — Lov, Tybalt! — Romeo,
 jeg kommer! denne Skalk jeg for min Brudgom temmer.
 (hun kaster sig paa Sengen.)

Fjerde Scene.

Gjæstesalen i Capulets Huus.

Frue Capulet og Ammen træde ind.

Frue Capulet.

Tag disse Røgler, hent meer Kryderi.

Ammen.

I Sukkerbageriet skriger man
 paa Dadelser og Svæder.

Capulet træder ind.

Capulet.

Rap Jer! Rap Jer!

Saa! raſt dog! det er andet Haanegal,
 det ringer alt til Morgen. Tre er Kloffen. —
 Pas vel paa Dine Kager, min Angelica!
 og spar ei! spar ei!

Frue Capulet.

Gaae, I Kjøffenskriver!

Læg Jer til Sengs. I Morgen sfranter I
for denne Nattevaagen.

Capulet.

Gi det mindste!

Hvad! jeg har vaaget mangen' deilig Nat
for nu, for mindre Ting, og aldrig sfrantet.

Frue Capulet.

O ja, I var en herlig Museskat
i sin Tid, veed jeg vel; men nu skal jeg
nok jage Eder fra al saadan Sagt.

(Frue Capulet og Ammen gaae.)

Capulet.

Al! hvo som faaer en Huustre, faaer et Huusfors! —
— Nu, Knekt! hvad har I der?

Tjenere gaae over Skuepladsen med Stegespid,
Brænde, Kurve o. s. v.

Første Tjener.

Det er til Køkken;
men hvad det er, det veed jeg ikke, Herre!

Capulet.

Fort! skynd Jer! Fort!

(Tjeneren gaaer.)

Heida! hent tørre Klodse.

Spørg Peter, han skal sige hvor de ere.

Anden Tjener.

Vel, Herre! Jeg vil springe efter Peter;
saa har I strax to Klodser paa eet Bræt.

(gaaer.)

Capulet.

Guds Død! godt sagt; det er en lystig Slynge.
Ha! det Klodshoved gjør jeg flux til Hoved
for alle mine Klodser. — Hille Skam!

det er alt Dag, saa kommer Greven strax
med sin Musik; det sagde han, han vilde.

(Musik udenfor.)

Der har vi ham! — Hei! Kone! — Amme! — Heida!

Ammen træder ind.

Væk Julie, faae hende flux i Stadsen!
Jeg holder Snak med Paris midlertid.
Fort! skynd Jer! skynd Jer! Brudgommen er kommen.
Saa skynd Jer, siger jeg!

(de gaae.)

Femte Scene.

Julies Kammer. Julie liggende paa Sengen.

Ammen træder ind.

Ammen.

Froken! — Hei! Froken! — Julie! — Maa hvilket
et Sovhjerte! — Op, mit Lam! — Hei, Froken! —
Sy, I Syjsoverske! — Op, Slut! — Min Skat! —
Min Frokenbrud! — Hvad! ei et Ord? — I tager
Foriskud paa Sovn for hele Ilgen, troer jeg;
thi næste Nat, jeg vædder at Grev Paris
har svoret paa, I skal ei sove meget. —
Nu, Gud forlade mig! hvor trygt hun sover!
men hun maa op! — Min Froken! Froken! Froken!
Ja, ja lad Greven finde Jer i Sengen,
han muntre Jer mæn nok! Troer I ei det?
Hvad, paaflædt, fuldpaatlædt og atter lagt sig?
Nei! jeg maa vække Jer, i hvad det koster.
Min Froken! Froken! Froken! — — Store Gud!
hjælp! hjælp! min Froken ligger død! Alk vee mig,
at nogensinde jeg blev sødt til Lyset! —
Lidt aqua vitæ! Heida! Herre! Frue!

Frue Capulet træder ind.

Frue Capulet.

Hvad er det for en Støi!

Ammen.

O, Jammer's Dag!

Frue Capulet.

Hvad er der?

Ammen.

See! see her! O, tunge Dag!

Frue Capulet.

O, vee mig! Vee! Mit Barn! mit Liv, lev op!
see op! hvis ei, da vil jeg doe med Dig! —
Hjælp! hjælp! — Kald hjælp!

Capulet træder ind.

Capulet.

Ei! skam Jer; frem med Julie! Greven er der!

Ammen.

Død, steended er hun, hun er død! Al vee os! —

Frue Capulet.

Al vee os! Vee os! hun er død — død — død! —

Capulet.

Hvor er hun? lad mig see, — Ha! — hun er kold;
alt Blod staaer stille, hvert et Lem er stivnet! —
Paa hende ligger Døden, som en Baarfrost
paa hele Markens yndeligste Blomst.
Forbandet være denne Dag blandt Dage!
Jeg gamle, jeg ullykkelige Olding!

Ammen.

O, Sorgens Dag!

Frue Capulet

O, Smertens Tid!

Capulet.

Den Død,
som hende tog, for Skrig mig at aspresse,
min Tunge bundet har, og qvalt min Røst.

Munken Lorenzo træder ind med Grev Paris
og Musikanter.

Lorenzo.

Nu, er vor Brud beredt at gaac til Kirken?

Capulet.

Beredt at gaac, for aldrig hjem at vende.
O, Son, Son! Natten før Din Bryllupsdag
sov Døden hos Din Brud. — Der ligger hun,
den fagre Lillievand! Han plukked' Lillien.
Min Arving og min Svigersøn er Døden;
han ægtet har min Datter, jeg vil døe,
og Alt ham levne. Livet at forlade
det er at efterlade Døden Alt.

Paris.

Har jeg forlængtes da saa hart at skue
den Morgens Mørkt, som mig viser nu
et saadant Syn!

Frue Capulet.

Forbandet, uløfsalig,
frydløs og hadelig er Du, o Dag!
ulykkeligste Stund, som Tiden end
saae paa sin moiesfulde Pilgrimsbane!
Kun eet, et armt, og høilig elsket Barn,
eet Bæsen kun mig fryded' og husvaled',
og Døden grum' bortrev det fra mit Nafn!

Ammen.

O Bæe! O, Beemods! bittre Beemods Dag!
O Smertens Dag! meest sorgelige Dag,
som nogen — nogentid jeg end opleved'!

O, Dag! o, Dag! o, hadelige Dag!
 Saae nogen vel en Dag saa sort som denne?
 O, Beemods Dag! O, Beemods Dag!

Paris.

Bedragen, adskilt, frænket, qvælt og myrdet,
 af Dig, affkyelige Død! bedragen,
 af Dig, Du gruelige! grusomt slagen! —
 O, Kjærlighed! O, Liv! — Dog! slukt er Livet;
 men Kjærligheden end i Døden brænder!

Capulet.

Forchadt, forkastet, haanet, dræbt som Martyr! —
 O, uløfsalige Tid! hvi komst Du nu
 at myrde vores stolte Frydefest? —
 Mit Barn! Mit Barn! — min Sjæl, og ei mit Barn! —
 Død est Du! Alf! mit Barn er Dødens vorden;
 og med mit Barn gaaer al min Fryd og Lyst i Jorden!

Lorenz.

Lys! Skam Jer! Smerteskrig ei Smerten dæmpe.
 Den fævre Pige cied' J til halvt
 med Himlen, nu har Himlen hende heel,
 og desto bedre for den fævre Pige.
 J kunde ei bevare Eders Deel
 for Døden, nu bevarer Himlen sin Deel
 i evigt Liv. Hendes Ophoielse
 var det J søgte; at ophoi hende
 var Eders Himmel, og nu græder J,
 i det J seer hun er saa svart ophoiet,
 hoit over Skyerne; ja hoit som Himlen?
 O, daarlig er den Faders Kjærlighed,
 som raser, naar sit Barn lykfsaligt vist han veed!
 Vel gift er ei den længe giste Kone,
 bedst gift den Brud, som ung faaer Himlens Brude=
 frone!

Stand's Graaden da, stroer Eders Rosmariner

paa dette fagre Liig; og efter Landskift
i Hoitidsdragt til Kirken hende bærer. —
Naturen fordrer Graad, naar Sorg os saarer,
dog leer Fornuften ad Naturens Taarer.

Capulet.

Hver Ting, nys ordnet her til Hoitidspragt,
omskiftet nu isores Sorgedragt.
Bort Strængeleg er vorden Dødningflokker;
vort Bryllupsgammen blev en sorgfuld Gravsejt.
De høie Jubler blev' til Sjælemesjer;
paa Brudens Liig stros Brudekrandsens Blomster,
og hver Ting vorder modsat det den var!

Lorenzo.

Gaae ind, Grev Capulet! — Følg med ham, Frue; —
og gaae, Grev Paris, hver sig lave til
at følge dette fagre Liig til Graven,
een eller anden Synd optænder Himlens Harm,
opir den ei; men bei Jer under Straffens Arm.

(Capulet, Frue Capulet, Paris og Lorenzo gaae.)

Første Musikant.

For Pokker! vi komme til at stifke vore Piber
i Sæk, og pakke os.

Almen.

Al ja, I ærlige Mænd! stif ind! stif ind!
for disse Ting see jammerlige ud!

(gaaer.)

Første Musikant.

De klinge bedre dog, end de see ud til!

Peter træder ind.

Peter.

O, Spillemænd! O, Hjertens Spillemænd!
„Frisk op, min Sjæl! Frisk op, min Sjæl!“
O, er

mit Liv Jer hjært, spil op! „Friske op, min Sjæl!“

Første Musikant.
Hvorfor „Friske op, min Sjæl?“

Peter.
O, Spillemand! fordi min Sjæl selv spiller,
„udi min Angest og Rod“ — O, spil mig, en
eller anden lystig Sorgesang, for at muntre mig!

Anden Musikant.
Vi kan ikke spille lystige Sorgesange, og det
er ikke Tid at spille nu.

Peter.
Kan I ikke?

Anden Musikant.
Nei.

Peter.
Saa vil jeg lære Jer.

Første Musikant.
Vil I lære os?

Peter.
Ja, tilgavns! jeg skal slaae Takten paa Jeres
Hjertekister, og stryge Ryggen paa Jer med Stokken,
saa I skal pibe finere end alle Jeres Violer.

Første Musikant.
Siger I det, I, Jeres Herres Skopudser?

Peter.
Ja jeg gjør, I, min Herres Skovist! — Men
ligemeget! siden I ikke har lyst at lære det, kom
an! jeg skal lære Jer noget andet. Jeg vil give
Jer et Spørgsmaal, svar og lad see I har Hjerne i
Pandem!

„Naar Angst og Sorrig mangan Gang

„i mit beflemte Hjerte kom,

„Musikken med sin Solverklang —“

Hvorfor, Solverklang? Hvorfor, Musikken med sin Solverklang? Hvad siger I, Simon Quint?

Første Musikant.

Ei! det er, fordi Solv har en smuk Klang.

Peter.

Net brav! — Hvad siger I, Bertel Stokfiol?

Anden Musikant.

Jeg siger: Solverklang, fordi Musikanterne kun lade den klinge for Solv.

Peter.

Ogsaa brav! — Hvad siger I, Poul Orgelbælg?

Tredie Musikant.

For en Ufærd! jeg siger — jeg veed ikke, hvad jeg skal sige.

Peter.

Na, jeg beder om Forladelse, I er Sangeren. Saa vil jeg lægge Mærke ud for Jer. — Det hedder: Musikken med sin Solverklang, fordi saadanne Karle, som I, faae sjelden eller aldrig Guld, for at spille. —

„Musikken med sin Solverklang

„er Balsam da og Lægedom.“

(han gaaer syngende ud.)

Første Musikant.

Hvilken giftig Tunge der sidder paa den Slynge!

Anden Musikant.

Gid han stee en Ulykke! — Kom, Kammerader! Vi ville gaae herind, vente paa Sorgesolkene, og see til om der ingen Middagsmad falder af.

(de gaae.)

Femte Akt.

Første Scene.

Mantua. En Gade.

Romeo træder ind.

Romeo.

Hvis jeg tør fæste Lid til Sornens Smil,
 saa spaaer min Drom, jeg har godt Nyt i Vente,
 høit sidder Livets Herre i mit Bryst;
 en uvant Nand mig løfter hele Dagen
 med frydelige Tanter over Jorden.
 Jeg drømte, at min Elskte sandt mig død,
 (o, sære Drom, som lader død Nand tænke!)
 og kysjed' saadant Liv paa mine Læber,
 at jeg stod op igjen, og blev til Keiser.
 Vee mig! hvor sed er Kjærlighed ei selv,
 naar blot dens Skygge er saa rig paa Glæder!

Balthazar træder ind.

Ja! Nyhed fra Verona! — Nu, hvor gaaer det?
 Du har dog vist et Brev fra Munkene til mig?
 Hvor lever Julie? Er min Fader frisk?
 Hvor gaaer det Julie? spørger jeg igjen;
 er hun vel, saa kan Intet være ilde.

Balthazar.

Ja — hun er vel, og Intet er da ilde.
 Hos hendes Fædre sover hendes Legem,
 og hendes Nand er alt i Englechor;
 jeg saae hun sænktes ned til sine Fædre,
 og iulte hid, ser Jer det at berette. —
 O, tilgiv, at jeg Sorgenøt Jer bringer;
 men selv, o Herre! J besøel mig det.

Romeo.

Er det saa fat? — Du trodser jeg Jer, Stjerner! —
Du veedst min Bopæl; skaf Papir og Blæk,
og lei saa Heste; jeg vil bort i Nften.

Balthasar.

Forlad, o Herre! jeg tør ei gaae fra Jer;
thi Eders blege, vilde Ansigtstræk,
spaae ondt.

Romeo.

Slet ikke! Du bedrager Dig;
gaae fra mig nu, og gjer som jeg besøet Dig.
Har Du ei Brev fra Munkene til mig?

Balthasar.

Nei!

Romeo.

Godt! Godt! det siger intet! — Gaae Din Gang,
Lei Hestene, jeg kommer til Dig strax.

(Balthasar gaaer.)

Vel, Julie! I Nat vi sove sammen! —
Det gjælder nu blot om at finde Midler. — —
O, hvor Ulykken rækker villig Haand,
og laaner den Fortvivlede sit Raad!
Jeg husker her skal boe en Apotheker —
jeg saae ham nys, humloiet, skjult med Bialter,
han søgte Urter ud, hans Blik var hungrigt,
Nod havde tæret Marven af hans Been;
en Skildpad hængte i hans tomme Bod,
samt en udstoppet Krokodil, og Skind
af sæle Havuhyrer; paa hans Hylder
stod en Slump tomme Krukker, grønne Potter,
og nogle Blærer, samt lidt muggent Tre,
og Seglgarnstumper, nogle Rejsenfager —
alt tyndt omspredt, for Tiggerstads at gjøre.
Bed Synet af hans Nod faldt det mig ind,

„hvis nu et Menneske behøved' Gift,
 „hvis Salg er Døden efter Mantuas Lov,
 „boer her en Synder, som nok solgte det!" —
 O, det var blot et Børstel for min Trang,
 og jeg skal faae det her hos denne Stæffel.
 Din ret jeg mindes er hans Bopæl her,
 da det er Helligdag, er Bøden lukket. —
 Hei! Apotheker! Hei!

Apothekeren kommer ud.

Apothekeren.

Hvem raaber saadan?

Romeo.

Kom herhid, Mand! — Hor, Du est fattig, seer jeg,
 see her er Guld — Ducater — fyrgethyve!
 Lad mig nu faae lidt Gift, men dygtig Gift,
 som flux sig spreder gjennem alle Arter;
 en Ralk, som brat til Jorden kaster ham,
 der mæt og træt af Livet den uddrækker,
 saa Sjælen pludselig af Bryttet farer,
 som Krudtet af Kartovens Dødsvalg lyner!

Apothekeren.

Jeg har sliig dygtig Gift, men Mantuas Lov
 forkynder Dødsdom, naar jeg sælger den.

Romeo.

Est Du saa arm, saa fuld af Udsæthed,
 og frygter Døden? Sult staaer paa Din Kind,
 Trang stirrer hungriig ud af Dine Dine,
 og pjaltet Jammer hænger paa Din Ryg.
 Er Verden eller Verdens Lov Din Ven?
 Nei! vær ei Stodder! bryd den! og tag dette!

Apothekeren.

Min Nød, men ei min Billie samtykker.

Romeo.

Din Nød betaler jeg, og ei Din Billie.

Apothekerens.

Hæld det, hvori J lyster; drif det saa,
og havde J endogsaa ti Mænds Styrke,
er J paa Diebliffet fir og færdig!

Romeo.

Der er Dit Guld; o, det er værre Gift
for Menneskenes Sjæl, og forarsager
langt flere Mord i denne ækle Verden,
end denne stakkels. Drif, Du ei maa sælge.
See! jeg har solgt Dig Gift; Du ingen mig.
Lev vel! køb Smul, og skaf Dig Kjød paa Kroppen! —
Kom, Lægedom, ei Gift, og gaac med mig
til Julies Grav; der maa jeg bruge Dig!

(de gaac.)

Anden Scene.

Lorenzos Celle.

Munken Jacob træder ind.

Jacob.

Hvor est Du, hellige Broder Franziskaner?

Lorenzo træder ind.

Det efter Nøsten er min Broder Jacob. —
Velkommen hjem, hvad siger Romeo?
og skrev han sine Ord, da giv mig Brevet.

Jacob.

Jeg gif, for at opsege til Ledfager
en Barsodmunk af dem, som skal besøge
de Syge her i Staden, og jeg fandt ham.
Men Speiderne mistænkte os, og meente,
vi begge kom fra et besmittet Huns,
hvor Pesten raste; de indspærred' os,

og slap os ikke løs, det hindrer' mig
Dit Grinde til Mantua at rygte.

Lorenze.

Hvo har da bragt mit Brev til Romeo?

Jacob.

Jeg kunde ei besørge det, her er det.
Alt faae et Bud til Dig var plat umuligt,
saa lange er enhver for Landfarjeten.

Lorenze.

Ulykkelige Skjæbne! — Ved vor Orden!
mit Brev var ei om Smaating, nei, dets Indhold
var dyrebart og vigtigt. — Mindste Nolen
tor bringe Fare, gaac, gaac, Broder Jacob!
skaf mig et Brækkejern, og bring det strax
herhid!

Jacob.

Jeg gaar, og bringer Dig det, Broder!
(han gaar.)

Lorenze.

Nu maa jeg ene gaac til Hvælvingen.
Skjen Julie vaagner op om trende Timer!
Hun vil forbande mig, at Romeo
fik intet Budskab om hvad her gik for sig.
Men jeg vil skrive strax til Mantua,
og skjule hende hos mig i min Celle,
til Romeo kommer; — Arme, levende Liig,
blandt Gravens Liig! Nu iler jeg til Dig!
(gaar.)

Tredie Scene.

En Kirkegaard, med den Capuletske Families Gravmæle.
Grev Paris træder ind med sin Page, som bærer
Blemster og en Sæffel.

Paris.

Giv mig Din Sæffel, og træd saa tilside; —

dog sluk den ud, thi jeg vil ikke sees.
 Gaae, læg Dig under hine Tarns Træer,
 og hold Dit Dre til den hule Grund,
 saa kan ei Gud betræde Kirkegaarden,
 da den er løs, af Grave gjennemhullet,
 for Du maa mærke det; da giv mig Lyd,
 til Tegn paa, at Du hører Nogen komme.
 Kom hid med Blomsterne. Gjer som jeg bod Dig!

Pagen.

Jeg er fast bange for at staae alene
 paa Kirkegaarden; dog jeg vover det.

(gaaer tilside.)

Paris.

Med Blomster, fagre Blomst! jeg her bestroer
 Din Brudeseeng. Du glemmer, elskte Grav!
 det herligste af Evighedens Værker!
 O, skønne Julie! som hos Engle boer,
 modtag den sidste Hyldest af hans Hænder,
 som æred' Dig i Live, og i Døde
 med Sørgepragt Dit Hvilested udsmykker!

(Pagen giver Tegn.)

Min Dreng advarer mig at Nogen kommer.
 Ha! hvilken Niddings Vandring skal forstyrre
 den sømme Elskers stille Sørgeboitid?
 Hvordan? En Gaffel! — Skjul mig, Nat! en Stund!

(han gaaer tilside.)

Romeo og Balthasar træde ind med en Gaffel,
 Brækkejern o. s. v.

Romeo.

Giv mig nu Hammeren og Brækkejernet.
 Hold! tag mod dette Brev; i Morgen tidlig
 flyer Du det til min Herre og min Fader.
 Din Gaffel! — Er Dit Liv Dig kjær, da gaae

et Stykke bort; hvad Du end seer og hører,
 saa kom ei og forstyr mig i min Jdræt!
 Jeg stiger ned i denne Dødens Seng,
 deels for min Elsktes Ansigt end at skue,
 deels for at faae en Ring af hendes Finger,
 en kostbar Ring, som jeg skal bruge til
 et vigtigt Værk, gaae derfor bort herfra; —
 men vender Du nysgjærrig om igjen,
 for at udspeide hvad jeg vil — ved Himlen!
 saa slider jeg Dig Led fra Led, og strøer
 den hungrige Kirkegaard med Dine Lemmer. —
 Mit Sind og Tiden rase rædsomt vilde,
 langt grummere, langt meer blodtørstig end
 den sultne Tiger og det vilde Hav!

Balthasar.

Jeg gaaer, og jeg skal ei forstyrre Jer.

Romeo.

Saa handler Du som Ven. — Kom, tag mod dette.
 Lev, og vær lykkelig! — Farvel, min Dreng!

Balthasar.

Jeg bliver dog og seer hvordan det gaaer,
 hans Sind er vildt, hans Blik just Godt ei spaaer.

(han gaaer tilside.)

Romeo.

Fordømte Svælg! Du Dødens Bug; nys mættet
 med Alt det dyrebareste paa Jorden,
 her Dine raadne Kjæver jeg opvrister,

(han brækker Døren op til Gravmælet.)

og vil, til Trods! Dig mere Føde bringe!

Paris.

Hvad! den færviste, stolte Montague,
 der myrded' Julies Grænde; som man troer
 den Fabre sørged' sig til Døde over! —

han kommer hid at skjænde deres Liig
endog i Graven! — Jeg vil gribe ham!

(træder frem.)

Stand, lumpne Montague! Dit Riddingsværk!
Kan Hevn forfølge længer end til Døden?
Fredløse Afstump! her jeg fængsler Dig!
Adlyd, og følg mig strax; thi Du maa dee!

Romeo.

Ja — Ja det maa jeg, derfor kom jeg hid. —
Frist ei fortvivlet Mand, Du gode Ungling!
flye fra mig; — tænk paa disse Hedenfarne;
lad dem affkræffe Dig. — Hør, Ungling! hør!
dyng ei endnu een Synd til paa mit Hoved,
og tving mig ei til Raseri! — O gaac!
Bed Gud! jeg er meer Din Ven end min egen;
thi hid jeg kommer væbnet mod mig selv.
Lov ikke! gaac! — Lev, og i Tiden siig:
„en Gals Barmhjertighed har eengang reddet mig!“

Paris.

Lie! Din Besværgelse jeg skjætter lidet,
og her, her griber jeg Dig, Du Misdæder!

Romeo.

Ha! vil Du tirre mig? Saa, Dreng! pas paa!

(de fægte.)

Pagen.

O, Gud! de fægte, jeg vil kalde Bagten.

(Pagen gaaer.)

Paris.

Dee mig! jeg døer! (falder) Gøt Du barmhjertig, da
luk Graven op; læg mig ved Julies Side!

(han døer.)

Romeo.

Det er et Ord! — Lad see engang Dit Ansigt!

Mercutios Frænde! Ridder Paris! — Ha!
 Hvad sagde Tjeneren mig undervejs,
 da min oprorte Sjæl ei agted' paa ham?
 At Paris skulde ægte Julie, troer jeg;
 jeg troer det var saa? — Har jeg drømt det? eller
 blev jeg vanvittig, da han nævned' Julie;
 og bildte mig det ind? — O, giv mig Haand; Du
 med mig i Skjæbnens sorte Bøg indskrevne!
 Jeg vil begrave Dig i en Triumphgrav, —
 en Grav? Nei! en Lanterne, slagne Ungling!
 thi her er Julie, og hendes Skjønhed
 gjør denne Hvalving til en Stjerneborg! —
 Dig der, o, Død! begravet af en Død! —

(han lægger Paris i Graven.)

Hvor tidt har Mennesker i Dødens Stund
 ei været muntre? Baagefener kalde
 slikt sidste Glimt. — O, saa er dette da
 mit sidste Glimt! — O, kjære, elskte Hustru!
 Skjondt Døden suet har Din Aandes Honning,
 formaaer dens Magt end intet mod Din Skjønhed
 Du est ei overvunden; purpur vaier
 paa Kind og Læbe Skjønheds Rosenfane,
 og Dødens blege Flag er der ei plantet! —
 Est Du der, Tybalt, i Dit blodige Lagen?
 O, kan jeg vise Dig et større Venskab,
 end med den Haand, som udgjød for Dit Blod,
 nu at udgrøde hans, som var Din Fjende?
 Tilgiv mig, Frænde! — Alf, min Julie,
 hvi est Du end saa isen? O, skal jeg troe,
 at Dødens tomme Skygge elske kan?
 at denne Rædslers Konge agter her
 i Mørket at behelde Dig som Grille?
 (Ja, jeg vil troe det — Kom! lig i min Arm!
 Alf Frygt herfor vil jeg nu blive hos Dig,
 og ud af dette Rattens sorte Pallads

ei mere gaae; her, her jeg blive vil
 hos Dræmme, som ere Dine Tærner;
 O, her vil jeg opslaa mit Fredspaulum
 for Evigheden; her afryster nu
 mit trætte Liv de brede Stjerner's Nag. —
 Saa seer da, Dine! seer for sidste Gang!
 O, tag det sidste Favntag, mine Arme!
 Og I, o, Læber! Mandedragets Porte!
 besegler nu med et retmæssigt Kys
 mit evige Gjælds-brev til min Gjældner, Døden! —
 Kom, bitter Leder! Kom, Beviser, kom!
 Og nu, fortvivlede Lods! split flur nu mit
 søsyge, knuste Brag i Brændinger!
 O, dette Glas jeg tommer for min Pige! —
 (han drikker.)

Ja, Mand! Du talte sandt; Din Gift er virksom. —
 Saaledes dør jeg i et Kys!
 (han dør.)

Munkene Lorenzo kommer ind fra den anden Side
 af Kirkegaarden, med en Lygte, et Brække-
 jern og en Spade.

Lorenzo.

O, hjælp mig, Sancte Trants! hvor tidt i Nat
 min gamle Fod har snublet over Grave! —
 Hvem der?

Balthazar.

En Ben, og En, som godt Jer kjender.

Lorenzo.

Gud signe Jer! — Siig, Ben! hvis er den Fakkell,
 som hist forgjæves laaner Lys til Dræmme
 og blege Hovedpander? Seer jeg ret,
 den i den Capuletske Grav men brænde.

Balthasar.

Ja, fromme Fader! der min Herre er,
en Mand, som I har kjær.

Lorenzo.

Hvem?

Balthasar.

Romeo.

Lorenzo.

Hvor længe var han der?

Balthasar.

En god halv Time.

Lorenzo.

Gaae med til Hvalvingen!

Balthasar.

Det tør jeg ei;

min Herre troer, at jeg er gaaet bort;
han frygtelig med Døden trued' mig,
saafremt jeg blev, og lured' paa hans Anslag.

Lorenzo.

Saa bliv; jeg ene gaaer. — Angst falder paa mig.
Jeg frygter her er meget Ondt i Gjære!

Balthasar.

Imens jeg sov her under Tårnstræet,
jeg drømte at min Herre var i Dvekamp,
og at han slog sin Modpart.

Lorenzo (kommer frem.)

Romeo! —

Bee! Bee! hvis er det Blod, som her besudler
de hvide Marmorsteen i Gravens Indgang?
Hvi ligge disse Sværde, uden Herrer,
blodfarvede i denne Fredens Bolig?

(han gaaer ind i Gravmælet.)

Romeo! D, bleg! — Og fleer? — Ha! Paris med?
og blødende? Al! hvilken Smertens Stund
er Skyld i denne grændseløse Jammer! —
See, Julie rører sig!

(Julie vaagner og reiser sig.)

Julie.

D, Du min Troster! tael! hvor er min Elskte?
Jeg husker heel vel, hvor jeg skulde være;
der er jeg og, — hvor er min Romeo?

(man hører Støi udenfor.)

Lorenzo.

Jeg hører Larm. — Kom! flye fra denne Grube,
hvor Død, hvor Smitte og hvor Rædsler boe!
En større Magt, end vi kan stride mod,
har styrtet vores Plan; kom, følg mig, flye!
Din Husbond ligger steendød ved Din Arm;
og Paris med. Kom, jeg vil skaffe Dig
et Fristed i en hellig Sosterorden.
Spild Tiden ei med Spørgsmaal. Dagten kommer;
D, Julie! kom!

(der høres atter Larm.)

Jeg tør ei tøve længer!

(han gaaer.)

Julie.

Gaae! flye kun Du! jeg herfra viger ei. —
Ha! hvad er det? Et Bæger sammenflemt
i Romeos Haand? — Saa Gift var Grunden til
hans brade Død. — D, Gnier! Alt, alt drakst Du,
ei Draabe leved' Du, som kunde bringe
mig til Dig! — Jeg vil kysse Dine Læber;
maaskee en Smule Gift end hænger paa dem,
som i en Lægedom mig Døden bringer.

(hun kysser ham.)

De ere varme!

Wagten (udenfor.)
 Foran, Dreng! — Vils Wei!

Julie.
 Ha! Varm? — Saa hast!
 (griber Romeos Dolk.)
 O, lyffelige Dolk!

(hun støder den i sit Bryst.)
 Her er din Balg; — rust der, og lad mig doe!
 (hun falder paa Romeos Liig og dør.)
 Wagten træder ind med Grev Paris's Page.

Page.
 See, her er Stedet; der, hvor Fakkelen brænder!

Første Wag.
 Her ligger Blod; søg Kirkegaarden rundt.
 Gaaer, nogle af Jer! griber hvem I træffer.
 (Nogle gaar.)

O, Jammerøyn! her ligger Greven dræbt; —
 og Julie blodende, varm, nylig død,
 hun som laa jerdet her to hele Dage. —
 Meld Prindsen det! — Til til Grev Capulet! —
 Bæk Montagnerne! — Gaaer I og søger; —
 (Andre af Wagten gaar.)

Vi Grunden see, hvorpaa hiin Jammer ligger;
 men Grunden til den Jammer, som vi saae,
 ved meer Dphlysning først vi kan forståe.

Nogle af Wagten komme med Balthasar.

Anden Wag.
 Her har vi Romeos Tjener; vi har fundet
 ham hist paa Kirkegaarden.

Første Wag.
 Held ham fast,
 til Prindsen kommer.

En anden Bagt kommer ind med Munkén Lorenzo.

Tredie Bagt.

Her er en Munk, som skjælver, sukker, græder;
vi tog det Brækkejern og Spaden fra ham,
just som han kom fra denne Side Kirken.

Første Bagt.

Ha! høist mistænkeligt! Hold ham fast ogsaa!

Prindsen træder ind med Følge.

Prindsen.

Sig hvilket Banheld er saa aarle oppe,
som vækker os af vores Morgenhvile?

Capulet, Frue Capulet og Flere træde ind.

Capulet.

Hvad er der hændet, hvi man hyler saa?

Frue Capulet.

Paa Gaden skriger Folket: „Romeo,
og Julie og Paris!“ alle stimle
med høie Raab hid til vort Gravcapel.

Prindsen.

Sig, hvilken Skræk bedøver vore-Dren?

Første Bagt.

Min Prinds! Grev Paris ligger slagen her,
samt Romeo; og Julie, død forlængst,
er varm og nylig dræbt.

Prindsen.

Forsø! speid, hvo disse fule Mord har øvet!

Første Bagt.

Her er en Munk, og her er Roméos Tjener,
med Bærktøi hos dem til at bryde op
de Dødes Grave.

Capulet.

O! al Raadens Himle! —
 O, kom! o, see! see, hvor vor Datter bløder!
 Ha! Dolken har forvildet sig; thi, see!
 dens Skede ligger tom paa Montagues Ryg; —
 Feil Skede har den søgt i Julies Bryst.

Frue Capulet.

Bee mig! Al, dette Dodssyn er den Klokke,
 som ringer mine graa Haar ned i Graven!

Montague og Flere træde ind.

Prindsen.

Kom, Montague; thi Du har aarle reist Dig,
 at see Din Son og Arving aarle falden.

Montague.

Al, Prinds! min Hustru døde denne Nat!
 Af Corrig over Romeos Forviisning
 opgav hun Aanden; hvilke flere Smarter
 har sammensvoret sig imod min Alder?

Prindsen.

Bend Dine Dine did, og Du skal see!

Montague.

O, Du Banartige! Siig, semmer det,
 Du trænger Dig til Graven før Din Fader! —

Prindsen.

Bind Smertens Tunge før en liden Stund,
 til vi faae Lys i denne mørke Sag,
 og see dens Ophav og dens sande Kilde;
 da vil Jeg worde Eders Sorgs Herold,
 og selv til Deden føre Jer. — Nu tie!
 og lad Ulykken være Træl af Taalmod! —
 Frem I, hvem man som Gjerningsmænd mistænker!

Lorenzo.

Mistanken for hiint gruelige Mord
paa mig mest falder, skjøndt jeg mindst formaar
at øve det, men Tid og Sted forenet
er Bidne mod mig; see her staaer jeg, Brinds!
paa eengang min Anflager og min Talsmand;
paa eengang min Bloddammer og Trisjender!

Brindsen.

Saa siig da fort alt hvad Du veed om Sagen.

Lorenzo.

Kort vil jeg være; thi den korte Frist,
jeg har at aande end, forbyder Dmssvøb.
Romeo, som ligger her, var Julies Husbond,
og Julie her var Roméos Hægtevinde.
Jeg vied' dem i Len, og Bryllupsdagen
blev Tybalt's Dødsdag; Tybalt's Drab forviste
den nyssformælte Brudgom fra Verona,
derfor, og ei for Tybalt sørged' Julie.
For nu at lindre hendes Sorg, forloved'
I hende med Grev Paris, vilde twinge
den Gulde til at vies, da kom hun til mig.
Bild bed hun mig udtænke Midler til
at hindre denne anden Pagt; hvis ei,
hun flux sig i min Celle vilde dræbe.
Da — som en Kunstforsaren — gav jeg hende
en Dvaledrik, der virked', som jeg vented';
thi Dødens Stempel den paa hende præged'. —
Imens skrev jeg til Romeo, han skulde
sig skynde hid i denne Rædselsnat,
og hjælpe til at tage hende op
af hendes laante Grav, da det var Timen,
i hvilken Dvaledriffsens Kraft var ophørt.
Men Broder Jacob, som gif bort med Brevet,

blev standset paa sin Vej tilfældigviis,
 og bragte mig i Gaar mit Brev tilbage;
 da gif jeg ene, i den Stund jeg vidste
 hun skulde vaagne, før at tage hende
 af hendes Fædres Grav; jeg tænkte at
 bevare hende lenlig i min Celle,
 til jeg fik sikkert Bud til Romeo.
 Men som jeg kom — et Par Minutter før
 hun vaagned' op — laa her den ædle Paris
 og den tro Romeo og svam i Blod.
 Hun vaagner, jeg bad hende følge mig,
 og bære dette Herrens Kers med Taalmod.
 Men just da skræmmed' mig en Larm fra Graven,
 fortvivlet affleg hun at gaae, og har —
 saa synes det — da selv lagt Haand, paa sig.
 See! dette veed jeg; hendes Alme veed,
 at hun var ægteviet. Er Noget heri
 forseet ved min Feil, lad mit selvgraa Hoved
 da, det Par Timer før Naturens Lov,
 som Offer for det strænge Lovbud falde!

Prindsen.

Vi veed, Du est en hellig Mand. Men hvor
 er Romeo's Tjener? Hvilket er hans Udsagn?

Balthasar.

Jeg bragte til min Herre Tidende
 om Julies Død; da reed han strax fra Mantua
 og lige hid til dette Graveapel;
 han bød mig slye sin Fader dette Brev,
 gif ind i Graven, trued' mig med Døden,
 saafremt jeg ei gif bort, og lod ham ene.

Prindsen.

Kom! gif mig Brevet; jeg vil læse det. —

Dg hvor er Grevens Dreng, som kaldte Bagten? —
 Siig, hvad bestilte Eders Herre her?

Bagten.

Han vilde stree sin Elsktes Grav med Blomster,
 og bed mig gaac tilside, som jeg gjorde;
 men saa kom Een med Blus, at aabne Graven;
 da traf min Herre flux sin Klinge mod ham,
 og saa lob jeg afsted og kaldte Bagten.

Prin sen.

Ja! dette Brev stadfæster Munkens Ildfagn,
 og deres Egtepagt og Tidenden
 om hendes Død; her melder han og, at
 en fattig Apotheker Gist ham solgte,
 hvormed han ilede' hid til dette Gravsted,
 for hos sin Julie at dæe og sove. —
 Hvor ere disse Tjender? Capulet! Montague! —
 See Himlens Svøbe over Eders Had;
 selv Kjærlighed skal myrde Eders Glæder!
 See jeg, som ikke revsed' Eders Tvedragt,
 har tvende Frænder tabt. — Vi Alle bøde!

Capulet.

O, Broder Montague! giv mig Din Haand.
 Det er min Datters Livgeding; thi meer jeg
 ei fordre kan.

Montague.

Men jeg Dig meer kan give,
 thi jeg vil reise hendes Billedstøtte
 af purest Guld, og mens Verona staaer,
 skal Die ei saa kostbart Billed see,
 som det af den trofaste Julie!

Capulet.

Saa rigt skal Romeo faae sit Hvilested,
 Alf! arme Dffere for vor Uenighed!

Prindsen.

En skummel Fred gaaer op med denne Dag;
af Sorg vil Solen ei sit Ansigt lade skue, —
at Naade deels kan skee, deels Straf kan true,
saa gaaer, og klarer op den hele Sag! —
Blandt alle Sorgesagn vist det meest forrigfulde
er det om Romeo og Julie den hulde!

(de gaae.)

Om

Sørgespillet

Romeo og Julie.

I Aaret 1535 udgav Luigi da Porto i Venedig sin *Gjuliotta*, som atter blev oplagt 1539, og tredie Gang 1553. — Bandello skrev en *Novelle* over samme *Sujet* i Lucca, Aar 1554. — Efter disse Italienerne bearbejdede Franskmanden Boisteau kort derpaa dette *Emne*; men afveg dog i mange Omstændigheder fra dem. — I Aaret 1562 omgjorde Arthur Brooke denne franske *Novelle* til et engelsk Digt, af hvis Titel, skjøndt fast halvtredie Aarhundrede gammel, vore Boghandler-*Advertissementer* klinge endnu som Gjenlyd. — Den lyder nemlig som saa: *The tragical hystory of Romeus and Juliet, containing a rare example of true constancie; with the subtill counsels and practices of an old fryer, and their ill event.* — I Aaret 1567 udgav Painter i sin *Palace of Pleasure*, en presaisk *Oversættelse* af Boisteaus *Novelle* under Navn af *Rhomeo and Julietta*, og andet Dplag af Arthur Brookes ovenomtalte Digt kom ud i Aaret 1582.

Med mange Grunde, men som dog maaskee vilde læses af saa, og derfer her forbigaaes, godtgjær Malone i den 10de Deel af sin *Udgave* af *Shakspeare*, at Arthur Brooke's Digt er den *Hovedhjørneste*n, paa hvilken Digteren har opreist dette *Mindesmærke* over *Velstlands* *Signe* og *Habor*. —

Hvad Tiden angaaer, da formoder Malone, at det er skrevet 1595, da altsaa *Shakspeare* var 31 Aar

gammel. — Kommentatorerne bemærke, at hans tidligere Stykker vare rigere paa rimede Vers, og at han alt med Alderen blev sparsommere paa dem. — Er denne Bemærkning rigtig, som det er sandt, at i dette Sørgeespil findes flere rimede Vers, end i noget af alle Sh's Arbejder (Kjærligheds Møie spildt, og Skjærsommernats Drømmen undtagen) og føier man hertil, at det er det første af Digterens ægte Stykker, trykt 1597; at det kom frem i en saare ufuldendt Skikkelse, som siden tilrundes og fuldendtes, saa kan man vel med Malone ansee dette som Shakspeare's første egentlige Sørgeespil.

Det er mig ubekjendt om Stykket, i denne Form, nogensinde har været spillet paa den engelske Skueplads. — Er det ikke af de paa Hylden lagte shakspeariske Skuespil, spillet det vel i senere Tider, og nu, efter Garrick's Bearbejdelse.

Malone anfører følgende Bearbejdelse af dette Sørgeespil: **Romeo and Juliet, altered into a tragi-comedy by James Howard Esq.** — **Romeo and Juliet, a tragedy, revised and altered from Shakspeare, by Theo. Cibber.** — **Romeo and Juliet, altered by Garrick.** Foruden disse er der endnu en Omarbejdelse af Romeo og Julie ved Marsh, Omarbejderen af Shakspeare's Cymbeline.

Det findes oversat i de forhennevnte franske og tyske Oversættelser af Digteren. Paa Dansk har kun enkelte Scener af Stykket været trykte i en Rominebog for Skuespilhyndere, jeg ser nogle Aar siden udgav. — Oversættelsen har ikke været indleveret til Skuespil-directionen. *)

*) Senere opført paa det kongelige Theater, førstegang den 2 September 1823.

Endnu her jeg tilføie, at dersom man vil troe den Reifende, Capt. Breval, grunder Stykket sig paa et Factum. Han siger nemlig, at efter den nyeste Grandforskning i Veronas Historie og Sagne, fandt han, at Shakspeare lidet eller intet havde afveget fra Sandheden, saavel hvad Navne, som Charakterer og andre Omstændigheder angik; og tilføier bemeldte Reifende, at han i Verona selv har seet det her besjunge uhyggelige Pares Grav.

Kjøbenhavn i November 1810.

